

Ewa Maria Poradowska-Werszler

**XL LAT
SZTUKI WŁÓKNA
W KOWARACH**

DOLNY ŚLĄSK 1974-2013

**XL YEARS
FIBER ART IN KOWARY
LOWER SILESIA**

Wrocław 2013

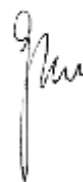
Patronat Honorowy
J.E. Bogdan Zdrojewski, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej
Pan Jerzy Pokój, Przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

The Honorary Patronage
H.E. Bogdan Zdrojewski, Minister of Culture and National Heritage
Mr. Jerzy Pokój, Chairman of the Parliament of the Province of Lower Silesia

Książkę dedykuję artystom i miłośnikom sztuki włókna,
dzięki którym tkanina artystyczna stanowi dziedzictwo
kulturowe Dolnego Śląska i Polski.

The book is dedicated to artists and art lovers fibers that
make the tapestry of cultural heritage of the Lower
Silesian and Polish

Ewa Maria Poradowska – Werszler

1. Wprowadzenie: Metamorfoza tkaniny w sztuce – 4 dekady, 3 generacje.
- Ewa Maria Poradowska-Werszler ... s. 4
2. Introduction: Metamorphosis of fabric art, four decades, three generations.
- Ewa Maria Poradowska-Werszler ... s. 5
3. 5 wieków miejskich tradycji, 350 lat kowarskiego tkactwa, 4 dekady
Warsztatów Twórczych... - Mirosław Górecki ... s. 6
4. Tkactwo w Kowarach na tle dziejów Dolnego Śląska.
- Ewa Maria Poradowska-Werszler ... s. 8
5. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Włókna. Od Pleneru do Festiwalu.
- Elżbieta Łubowicz ... s. 21
6. Trzy pokolenia twórców "WT - Kowary" (wybór). ... s. 33
7. Kronika wydarzeń ... s. 75
8. Całokształt twórczości i działalności kuratora WT Kowary 1974-2013
prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler ... s. 114
9. The Town of Kowary. Five Centuries of Urban Tradicion, 350 years of
Textile Industry, For Decades of Weaving Art... Workshops...
- Mirosław Górecki ... s. 118
10. Neaving in Kowary and its place in the history of Lowers Silesia.
- Ewa Maria Poradowska-Werszler ... s. 119
11. International Fiber Art Festival. From the Fiber Art Meetinngs to the Festival
- Elżbieta Łubowicz ... s. 128
12. Bibliografia ... s. 139
13. Indeks uczestników ... s. 144
14. Opisy zdjęć .. s.150
15. Wykaz skrótów ... s. 154
16. Sponsorzy ... s. 155

Wprowadzenie

Prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler
Kurator WT KOWARY

Metamorfoza tkaniny w sztuce – 4 dekady, 3 generacje

Książka, którą bierzecie państwo do ręki, opowiada o fragmencie dziejów elitarnej dyscypliny sztuki – tkaniny unikatowej. Ukazuje metamorfozę tkaniny w sztuce dokonującą się wraz z wchodzeniem na scenę kolejnych pokoleń artystów. Przedstawia ścisły związek tkactwa z ziemią Dolnego Śląska, a w szczególności z miastem Kowary. Tutaj właśnie od 1974 roku corocznie przyjeżdżają artyści z Polski i ze świata, aby u podnóża karkonoskich gór szukać inspiracji do kreowania swoich wypowiedzi w sztuce wizualnej poprzez twórcze impulsy płynące z przyrody, ze sztuki i z osobistych kontaktów z innymi twórcami i odbiorcami. Książka odsłania przed czytelnikiem zagadnienia znane tylko temu nielicznemu gronu artystów, do których aktualnie zaliczają się trzy generacje twórców.

Dzięki naszej publikacji można zapoznać się z historią wydarzeń artystycznych, które przez cztery dekady silnie oddziaływały na mieszkańców wielu dolnośląskich miejscowości. Książka ma charakter almanachu, w którym znalazły miejsce chronologicznie ujęte wydarzenia, mające wpływ na systematyczny rozwój przedsięwzięcia, jakim są plenerowe spotkania Warsztat Twórczy – Kowary. Składa się na nie przede wszystkim praca artystów, wizualizacja sztuki włókna w licznych galeriach i muzeach, spotkania ze społecznością lokalną małych konglomeracji miejskich, zaszczepianie pasji twórczej wśród najmłodszego pokolenia – dyplomantów i studentów artystycznych uczelni – oraz seminaria o tematyce teoretycznej i historycznej. Wszystkie te zdarzenia wpłynęły na ewaluację pierwotnych skromnych warsztatowych spotkań, sprawiając, że otrzymały one z czasem rangę Festiwalu Sztuki Włókna.

Należy także zwrócić uwagę na potężną siłę promocji regionu dolnośląskiego, która w trakcie roboczych spotkań artystów sztuki włókna odbywa się samoistnie dzięki szerokiemu zainteresowaniu Festiwalem uczestników przyjeżdżających z różnych zakątków świata, pełniących później rolę ambasadorów tego skrawka ziemi, przywróconego Polsce po drugiej wojnie światowej.

1.

Introduction

Prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler
Kurator WT KOWARY

Metamorphosis of fabric art, four decades, three generations.

The book you have in your hands tells the story of the history of elite discipline of art, unique fabric. It shows the metamorphosis of the art influenced by the transient of generations. The book presents a close relationship of weaving with Lower Silesia and a specially with Kowary city which since 1974 has come many Polish and International artists from all over the world to look for stimulants to express yourself in the visual arts.

The book exposes the reader issues known only to the small elite group of artists, which currently includes three generations of artists gaining in creative impulses in the foothills of the Karkonosze Mountains.

Thanks to this book, you can learn about the history of artistic events, which for four decades had a strong influence on many of Lower Silesia cities. The book is a kind of almanac, which found a place chronologically events having a huge impact on the systematic development of the project as a creative work of artists, visualization of fiber art in various galleries and museums, meetings with the local community of small urban conglomerations instilling creative passion of the younger generation artists - masters and students of Art Schools and thematic seminars on intellectual background.

All of these events have affected to the evaluation of the workshop meetings by making changes in the title of the event, giving it a rank of Fiber Art Festival. We should also pay attention to the powerful force of promotion which takes place spontaneously due to wide interest in the festival for artists coming from all over the world, at the same time being also the ambassadors of Polish territory, the restored Poland after the Second World War (1945).

2. WT-Kowary 2007
przed GT Na Jatkach
we Wrocławiu

5 wieków miejskich tradycji, 350 lat kowarskiego tkactwa, 4 dekady Warsztatów Twórczych...

Mirosław Górecki
Burmistrz Miasta Kowary

W roku 2013 miasto Kowary obchodzi niezwykle ważny jubileusz. Mija właśnie 500 lat od nadania Kowarom przywileju lokacyjnego. 4 listopada 1513 roku król Czech i Węgier Władysław II Jagiellończyk nadał Kowarom prawa miejskie, co przyczyniło się do szybszego rozwoju miejscowości – demograficznego, gospodarczego i kulturalnego.

Kowary powstały jako osada górnicza i jej funkcjonowanie od początku oparte było na wydobywaniu i przerobie rudy żelaza. Jednak zniszczenia i zatopienie szybów oraz kopalni dokonane podczas wojny 30-letniej przyczyniło się do zmierzchu działalności górniczej na tym terenie. Spadek zamówień na broń i wyrobów z żelaza pogłębił jeszcze dodatkowo tę kowarską gospodarczą dekoniunkturę. Mieszkańcy jednak znaleźli nowy sposób, by miasto przetrwało. Około 350 lat temu kowarzanie zajęli się tkactwem. W XVIII i XIX wieku nasze Miasto "żyło" już głównie z włókiennictwa. Ważną datą w historii miasta jest rok 1856, w którym to uruchomiono Fabrykę Dywanów Smyrneńskich. Funkcjonowała ona z powodzeniem do końca II wojny św. Dodatkowo pod koniec XIX-wieku Otto Peschel otworzył w Kowarach fabrykę wybielania i apreturowania tekstyliów. Tkactwo i włókiennictwo zdominowało życie gospodarcze miasta.

Po przejęciu ziem Dolnego Śląska przez polską administrację na nowo uruchomiono – fabrykę Otto Peschela jako filię Zakładów Lniarskich Orzeł z pobliskich Mysłakowic oraz Fabrykę Dywanów Smyrneńskich - jako Fabrykę Dywanów KOWARY, dodatkowo ją rozbudowując w latach 1969 - 1976. Lata 70-te XX wieku były „złotą erą” kowarskiego włókiennictwa. Przynajmniej co drugi mieszkaniec pracował w tym sektorze gospodarki lub żył z handlu tkaninami i dywanami. Niestety kowarski przemysł źle zniósł transformację ustrojową i gospodarczą na początku lat 90-tych. Najpierw wyjątkowo mocno podupadł, a następnie prawie całkowicie zanikł. Po kowarskim włókiennictwie zostały tylko puste hale, hulający w nich wiatr, wspomnienia byłych pracowników i... jedna jedyna cykliczna impreza, która pozwoliła ocalić przed całkowitym zapomnieniem tkackie tradycje miasta.

Ten upływający 2013 rok właśnie dla tych dziś już nieco przyblakłych tkackich tradycji Kowar jest wyjątkowo ważny. We wrześniu, jak co roku, odbędzie się po raz czterdziesty już Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna "Warsztaty Twórcze – Kowary". Impreza ta przez te cztery dekady nierozdzielnie związała się z naszym miastem. Mają w tym wielkie zasługi zarówno miejskie władze wraz z moimi poprzednikami na czele, którzy od lat siedemdziesiątych XX wieku wspierali to przedsięwzięcie, jak i dyrektorzy byłej Fabryki Dywanów KOWARY, którzy patronowali Warsztatom i pomagali zaopatrywać artystów w materiały do ich prac. Jednak pomysłodawczynią i prawdziwą twórczynią tej wyjątkowej imprezy jest bez wątpienia Pani prof. Ewa Maria Poradowska-

Werszler. Ta animatorka sztuki włókna z Wrocławia, właśnie za kultywowanie tradycji tkackich na pogórzu sudeckim i w samych Kowarach oraz za stworzenie wyjątkowej w skali kraju corocznej okazji spotkania w naszym mieście artystów tkaniny, została w 2008 roku - z czego jestem szczególnie i osobiście zadowolony - honorowym obywatelem naszego miasta...

Można powiedzieć, że Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztaty Twórcze – Kowary” skierowane do artystów zajmujących się sztuką włókna to niezwykle wydarzenie artystyczne stanowiące okazję do prezentacji dokonań twórczych, poznawania nowych technik pracy i zdobywania doświadczeń zawodowych. Podczas dwutygodniowych Warsztatów powstają ważne dla „polskiej tkaniny” dzieła, które później wchodzi w skład wystaw sztuki włókna w wielu galeriach w kraju i Europie. Jednym z ważnych celów „WT - Kowary” jest umacnianie kontaktów artystycznych pomiędzy uczestnikami sympozjum i mieszkańcami miasta. Cenne jest również to, że impreza spełnia rolę zarówno informacyjną, jak i dydaktyczną. Można podczas jej trwania zapoznać się pracami uczestniczących w niej artystów oraz, co ważniejsze, z samymi artystami. Powodzeniem cieszą się także organizowane przy okazji sympozjum warsztaty z udziałem kowarskich dzieci i młodzieży.

Jestem dumny, że właśnie nasze „Warsztaty Twórcze - Kowary” chlubią się tak długą historią, związaną z kultywowaniem najlepszej tradycji europejskiej tkaniny artystycznej, a jesienne spotkania w naszym mieście należą do najstarszych oraz najbardziej twórczych tego typu przedsięwzięć. Tym samym wpisały się już na stałe na mapę kulturalną Polski. Życzę twórcom tej imprezy oraz jej kontynuatorom co najmniej kolejnych 40 lat obcowania z tak wysokim artystycznym poziomem.

3. WT-Kowary 2009, Ratusz, Kowary

Tkactwo w Kowarach na tle dziejów Dolnego Śląska

Prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler

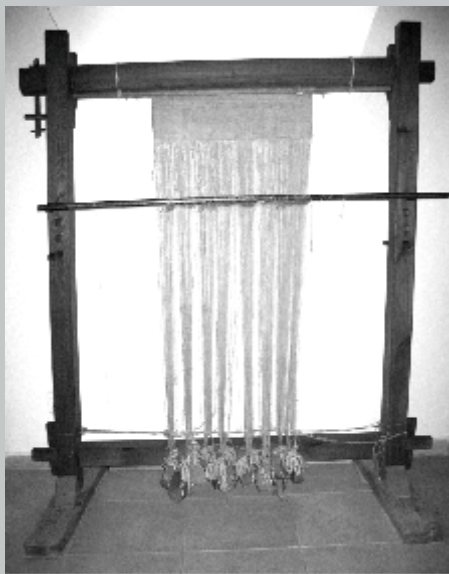
Rys historyczny od neolitu do 1945 roku

Dolny Śląsk jest położony u podnóża Sudetów i nad brzegami Odry, w niemal równej odległości od trzech stolic: Warszawy, Pragi i Berlina; graniczy z Łużycami i Czechami. Od pradziejów, podobnie jak i inne rejony Polski, słynął z wytwarzania plecionych mat, odzieży ze skór oraz tkanin, niezbędnych w naszej strefie klimatycznej. Wykopaliska archeologiczne potwierdzają, że umiejętność przędzenia była znana już w epoce neolitu (2500–1800 lat p.n.e.). Badacze źródeł rękodzieła tkackiego przekazali informację, że w tym okresie była również rozwinięta hodowla owiec. Ludność zamieszkująca tereny Dolnego Śląska potrafiła wykorzystywać wełnę i włókna roślinne do wyrobu przędzy oraz wytwarzania z niej tkanin. Najstarsze włókiennicze wyroby znalezione podczas badań archeologicznych pochodzą z okresu prasłowiańskiej kultury łużyckiej 650–400 lat p.n.e., z końca epoki brązu i początku epoki żelaza.

Ówczesne prymitywne pionowe krosno tkackie używane było aż do pierwszych wieków naszej ery – okresu, kiedy doszło do rozpadu wspólnoty pierwotnej i tworzenia ustroju klasowego. Stosowano już wówczas obrządek ciepłopalenia zwłok, w związku z czym zabytki pochodzące z tego okresu należą do rzadkości. W wykopaliskach z IV w. n.e. w nielicznych grobach szkieletowych odnaleziono wełniane tkaniny wykonane splotami skośnymi, płóciennymi i rombowymi o szczególnej delikatności, cienkości i gęstości. Świadczą one o wysoko rozwiniętym kunszcie rękodzieła tkackiego na terenach dolnośląskich. *Jakość tkanin oraz towarzyszące im cenne znaleziska świadczą, że były to*

pochówki wybitnych jednostek, być może wodzów wojennych i ich rodzin, odzianych na tę ostatnią drogę w stroje, których wytworność podkreślały zapinki i klamry do pasów, kolie paciorków, naszyjniki i bransolety¹.

Najstarsze dokumenty pisane dotyczące zawodowych tkaczy na Dolnym Śląsku pochodzą z drugiej połowy XII wieku. Relacjonują one pojawienie się we Wrocławiu tkaczy walońskich, którzy stworzyli silne rzemieślnicze środowisko. Wielu z nich, dzięki bogaceniu się na tkactwie i handlu suknem, doszło do wysokich pozycji społecznych, co sprawiło, że wydawali swe córki za synów rodów rycerskich. Miejscowości położone korzystnie wobec szlaków komunikacyjnych bogaciły się na handlu płótnem i wyrobami sukienniczymi. W podgrodziach skupiali się

4. Pionowe krosno tkackie.

wytwórcy różnych dziedzin rzemieślniczych. Jednak najpoważniejszą rolę spełniało tkactwo mające już wtedy cechy wytwórczości zawodowej. Tkactwem zajmowała się także ludność wiejska, intensywnie zasilająca miejski rynek. Rzemieślnicy uprawiający zawodowo tkactwo związani byli z cechami i podlegali ich ścisłym rygorom. W tym czasie powstawały specjalizacje takie jak: tkacze sukna, płótna, barchannicy, prądkowie, czesacze lnu, folusznicy, farbiarze zwykli i farbiarze tkanin delikatnych, postrzygacze. Przestrzeganie zakresu działania w ramach zawodowej specjalności należało do podstaw kompetencji cechów. Regulamin wyraźnie określał, że prądkom nie wolno było tkać, a tkaczom prząść. Zrodziła się także relacja mistrz-uczeń; uczniowie wybierali specjalizację u mistrza, któremu płacili za naukę.

Z tego okresu pochodzi poziome, podnóżkowe krosno tkackie, dzięki któremu można było produkować wyroby w większych ilościach w porównaniu z pracą na pierwotnym pionowym krośnie. *Dzięki zachowanemu w Muzeum Narodowym we Wrocławiu panteptykowi z ołtarza św. Sewera w Lubiążu z początku XVI wieku znamy jego konstrukcję, identyczną do stosowanej w całej ówczesnej Europie².* Rzemiosło tkackie przez wieki wywierało ogromny wpływ na życie mieszkańców i było jednym z głównych źródeł utrzymania. Wpływało także na architekturę i krajobraz, przyczyniało się do bogactwa i sławy regionu.

Znaczącymi ośrodkami tkackimi na Dolnym Śląsku były również klasztory Cystersów w Henrykowie i w Lubiążu oraz domy Beginek w Legnicy, Wrocławiu, Świdnicy, Ziębicach, Strzegomiu, Środzie Śląskiej i Oleśnicy. W tych miejscowościach odkryto szereg ciekawych zabytków, które udowadniają, że Cystersi obok tkactwa zajmowali się hodowlą owiec.

Jedyną „słabością” Śląska w tym okresie był brak scentralizowanej władzy, która skutecznie przeciwdziałałaby napadom obcych wojsk. Sąsiednie Czechy umiejętnie wykorzystały tę sytuację i w XIV wieku włączyły polską dzielnicę w swoje granice, bez większych protestów ze strony poszczególnych księstw polskich. Rozkwit gospodarczy i kulturalny ówczesnych Czech sprzyjał rozwojowi Dolnego Śląska, czyniąc Wrocław drugim miastem Korony Czeskiej po Pradze. Za rządów Karola IV (1346–1378) Wrocław i przyległe tereny przeżywały okres świetności. Przyczyniły się do tego również uzyskane przywileje na skalę europejską, które objęły handel tranzytowy.

W sukiennicach dolnośląskich miast handlowano produktami tkackimi pochodzącymi z różnych wytwórni. Można było znaleźć sukno białe, szare, czarne, o zróżnicowanej grubości. Znanе z tego okresu wyroby aksamitne prawdopodobnie pochodziły z Italii. Tkaniny wzorzyste, jedwabne, wielobarwne, wieloosnowowe, z dodatkowymi wątkami, ale o powierzchni gładkiej określano jako samit lub hexamiton. Średniowieczne tkactwo nie miało wyraźnego podziału na tkaniny wyłącznie dekoracyjne i przeznaczone na ubiory, dlatego wiele tych samych

5. Poziome krosno tkackie w MT, Kamienna Góra

motywów można spotkać zarówno na codziennych ubiorach, jak i tłach obrazów o tematyce religijnej. W tym okresie równocześnie z sukiennictwem rozwijała się produkcja płótna, które było sprzedawane na Rusi, w Mołdawii i na Litwie. Wytwarzano je także na targi norymberskie i jarmarki lipskie. W płóciennictwie poważną rolę odgrywało tkactwo wiejskie, na terenach pogórza sudeckiego, uprawiane w małych rodzinnych warsztatach tkackich. W XVI wieku kronikarz J. Cureus pisał: *Olbrzymi jest handel tkaninami wyrabianymi z lnu, które są noszone przez niewiasty dostojne i inne*³.

Rok 1526 przyniósł znaczne zmiany polityczne w Europie. Dolny Śląsk, podobnie jak pozostałe obszary należące do Czech, zostały włączone do posiadłości habsburskich. Od tego czasu na Śląsku powoli osiedlali się Niemcy, co przyczyniało się do germanizacji Polaków. W tym czasie zezwolono na swobodną produkcję płótna na wsiach na mocy przywileju wrocławskiego biskupa Baltazara wydanego 1552 roku i przypieczętowanego w 1591 roku przez cesarza Rudolfa. Przywilej ten przyczynił się do utworzenia nowej formy zakupów, tzw. cechowych. Majstrowie i kupcy, szczególnie z Lipska i Norymbergii, skupowali na wsiach surowe płótno, a po jego wykończeniu sprzedawali jako własne. Słynne były wówczas tkaniny wełniano-lńiane, o nazwie mazelan.

W drugiej połowie XVI wieku rozwinęły się warsztaty tapiserskie usytuowane w pobliżu większych miast: Wrocławia, Legnicy, Zgorzelca, także w Kowarach i w Brzegu. Z opisu śląskiego kronikarza dowiadujemy się, że w tym czasie była rozwinięta na dużą skalę produkcja dywanów oraz wyrób koronek. *W Schmiedebergu⁴ istnieje prócz wielkiej rękodzielni dywanów, wyrabianych fabrycznie, także i szkoła rękodzielnicza koronek, popyt na które jest bardzo wielki [...]*⁵. Dwie herbowe tapiserie z pałacu w Brzegu, pochodzące z tego okresu, znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

Lata 1618–1648 były naznaczone wojną trzydziestoletnią, która rozprzestrzeniła się na tle konfliktów natury religijnej. Zniszczenia, jakie zostały dokonane z tego powodu, pogłębione zarazą wyniszczającą ludność w latach 1633–1635, zmusiły wielu rzemieślników do ucieczki z rodzinnych miejscowości, także i z Kowar. Odnowa tkactwa po wojnie 30-letniej odbywała się w ramach dawnego systemu cechowego.

Przełom XVII/XVIII wieku wniósł radykalne ekonomiczne zmiany dotyczące rozwoju szkolnictwa, określenia praw człowieka i sekularyzacji państw europejskich, które podporządkowując się nowym ideom, patronowały powstawaniu scentralizowanych manufaktur. *Do tego modelu doskonale pasowało sukiennictwo i płóciennictwo, których wyroby tradycyjnie były stąd eksportowane i bazowały na rodzimej wełnie i lnie*⁶. Kowary od roku 1650 zaczęły się zaliczać do najważniejszych miast śląskich handlujących płótnem. Jednak system manufakturowy nie rozwinął się na większą skalę z powodu braku fachowców, którzy wcześniej wyemigrowali z całymi rodzinami. Podejmowano próby zatrudniania przypadkowych niewyszkolonych ludzi, np. żołnierzy i ich

6. Fragment z polptyku Św. Sewera.
Warsztaty tapiserskie

rodzin lub więźniów nie znających zawodu. Pomysł ten nie przyniósł oczekiwanych efektów.

Dobrze rozwinięte niegdyś sukiennictwo zostało zastąpione płóciennictwem, którego największy rozwój przypada na lata 1740–1803. W Kowarach i w około osiemdziesięciu wsiach położonych w pobliżu miasta zajmowano się rzemiosłem płócienniczym. W 1748 roku na Pogórzu Sudeckim pracowało około 13 tysięcy krosien, co wskazuje, że był to region wiodący w produkcji płótna. Rzemieślnicy przenosili swe warsztaty w góry, na tereny nasłonecznione, obfite w wodę i drewno niezbędne do bielienia płótna. Przyczyniło się to do podziału na tych, którzy uprawiali len i zajmujących się tkactwem. Przędzenie pozostało domeną dzieci i kobiet będących bliżej terenów rolniczych i swojego domostwa.

Dominującym narzędziem pracy było w tym czasie krosno ręczne. Wraz z nastaniem rządów pruskich produkcja płótna znalazła wsparcie państwa, zainteresowanego odbudową wyniszczonego kraju. Na początku XIX wieku zaczęto wdrażać maszynową produkcję, która przyczyniła się do pozbawienia pracy wielu tysięcy ludzi. Okres ten dramatycznie wpłynął na domowe warsztaty, które nie były w stanie konkurować z wielkimi zakładami przemysłowymi. Nędza szczególnie opanowała tkaczy i prządków. Swoim rozmiarem zwróciła opinię publiczną w całej ówczesnej Europie. W latach 1843/44 sytuacja stała się dla tkaczy nie do zniesienia. „Schlesische Zeitung” donosiła w lutym 1844 roku, że *tkacze snują się po wsiach, jak cienie*⁷. Brutalny wyzysk przez fabrykantów i brak środków do życia przyczyniły się do buntów tkaczy, którzy pociągnęli za sobą innych rzemieślników domagających się podwyżek płac. Wydarzenia zwane „krwawą rozprawą” wybuchły 3 czerwca 1844 roku i objęły niemalże cały Dolny Śląsk, przyczyniając się do dużych zniszczeń obiektów produkcyjnych. W Kowarach rozruchy tkaczy doprowadziły do zniszczenia domu burmistrza. Ogólnie na Pogórzu Sudeckim w zamieszkach zginęło kilkunastu tkaczy, a kilkuset odniosło obrażenia. Do stłumienia buntu wprowadzono wojsko, przy pomocy którego władze zaaresztowały około stu tkaczy, natomiast przywódców buntu skazano na kary od 1 do 9 lat więzienia. Wielu tkaczy uczestniczących w zamieszkach puciekało w góry, co spowodowało upadek rękodzielnictwa tkackiego.

Wprowadzany proces mechanizacji był dowodem inwestowania w rozwój przemysłu tkackiego. Najstarszym zakładem tkackim na tych terenach była fabryka pluszu w Kowarach, pochodząca z 1806 roku i przekształcona w 1856 roku w fabrykę dywanów smyrneńskich z inicjatywy spółki Gewers-Schmidt ze Zgorzelca. W trzecim ćwierćwieczu XIX wieku w dolnośląskich tkalniach adamaszku powstawało coraz więcej tkanin dekoracyjnych, tzw. tapiserii, o tematach alegorycznych i biblijnych. Znana jest tapiseria ołtarzowa przedstawiająca sen Jakuba, w której pokazano motyw z Mojżeszowej Księgi Rodzaju. Dowodzi to, że w projektowaniu tapiserii uczestniczyli artyści, najprawdopodobniej malarze.

Koniec XIX wieku charakteryzuje się znanym ruchem artystycznym „Arts and Crafts Movement” zainicjowanym w Anglii w 1888 roku. Miał on znamienity wpływ na rozwój i kształt tkaniny artystycznej oraz na podjęcie przez dyrektora Królewskiej Szkoły Sztuki i Rzemiosła Artystycznego we Wrocławiu, profesora Hansa Poelziga, decyzji o powołaniu nowego kierunku - Sztuka Stosowana. Celem tej specjalności było połączenie sztuki z rzemiosłem. Wiele ówczesnych pracowni sztuki użytkowej swój rozwój zawdzięcza współpracy z wybitnymi artystami-pedagogami. Pracownia Tkaniny Artystycznej została utworzona przez malarza, profesora Maxa Wislicenusa i Wandę Bibrowicz, Polkę, absolwentkę tej uczelni. Jej nieprzeciętne uzdolnienia wysoko wyniosły wrocławską

tkaninę artystyczną. Twórczość ta szybko awansowała i znalazła zainteresowanie w środowisku akademickim. Artystka, aby osiągnąć biegłość warsztatową, korzystała z doświadczeń i tradycji tkactwa zakorzenionego na Pogórzu Sudeckim. W jej pracowni, obok regularnych wykładów i ćwiczeń warsztatowych, realizowano zamówienia na tapiserie dla rządowych obiektów oraz wewnątrz instytucji użyteczności publicznej – przy pomocy zawodowych tkaczek. Z tego okresu zachowały się tzw. gobeliny ratuszowe, wykonywane dla Ratusza w Lwówku Śląskim, czy dla budynków rządowych we Wrocławiu. W latach 1911–1920 Wanda Bibrowicz prowadziła swoją pracownię-galerię w Szklarskiej Porębie, w której zrealizowała cykl dziewięciu gobelinów do sali posiedzeń ratzeburkiego Ratusza. Nieprzecenioną wartością jej tapiserii jest ich znaczenie ikonograficzne.

Lata trzydzieste XX wieku wstrzymały świetnie zapowiadający się rozwój tej dziedziny sztuki (i sztuki w ogóle), bowiem w polityce hitlerowskiego nazizmu nie było miejsca dla niezależnej twórczości. Pedagodzy wrocławskiej Akademii Sztuki i Rzemiosła Artystycznego nie zaakceptowali ograniczeń swobody wypowiedzi artystycznej. W 1933 roku zamknięto uczelnię.

Przez cały okres międzywojenny Dolny Śląsk traktowany był przez Rzeszę jako obszar „kolonialny”. Na terenach Pogórza Sudeckiego szerzyło się bezrobocie, znacznie większe niż w centralnych Niemczech. Przygotowania do wojny miały negatywny wpływ na rozwój przemysłu, mimo że w wielu zakładach uruchomiono produkcję na potrzeby wojenne. W Kowarach w fabryce dywanów w okresie II wojny światowej wytwarzano tylko siatki ochronne i koce dla wojska. Po zakończeniu działań wojennych w 1945 roku Niemcy, opuszczając fabrykę, celowo zdewastowali wszystkie urządzenia i maszyny, których części porozrzucane na strychach i w piwnicach różnych domów można było znaleźć przez wiele następnych lat. Szczęśliwie dla miasta, zabudowa Kowar nie uległa większym zniszczeniom wojennym.

Tkactwo na Ziemiach Odzyskanych

Po drugiej wojnie światowej zostały zwrócone narodowi polskiemu zabrane mu przed wiekami ziemie śląskie. Zasiedlanie tych terenów odbywało się na zasadzie przymusowej migracji, która nie miała wpływu na odbudowę zniszczeń wojennych. W ramach akcji przesiedleńczej, stanowiącej realizację postanowień *Wielkiej Trójki* w Jałcie w lutym 1945 roku⁶, wyprowadziło się kilkanaście tysięcy mieszkańców narodowości niemieckiej. Wśród nich fachowcy o wielopokoleniowych doświadczeniach w dziedzinie tkactwa. Działania wojenne przyczyniły się do potężnej dewastacji parku maszynowego i zabudowań fabrycznych na całym Dolnym Śląsku. Przemysł tkacki w swojej wielowiekowej historii nigdy nie przeżywał tak wszechstronnych przeobrażeń jak w tym przedziale czasu.

Obok przesiedlonych z Kresów Wschodnich Polaków przybyła stamtąd także ludność innych narodowości: Żydzi, Ukraińcy, Grecy. Napływali polscy obywatele powracający z przymusowych robót w Niemczech i ZSRR. Wszyscy mieszkańcy borykali się z trudnościami codziennego życia, a większość z nich nie wiązała swojej przyszłości ze stałym pobytem na terenach odzyskanych. Ocalałe od zniszczeń wojennych miejscowości były zaniedbane i rozpadały się z powodu braku podstawowych remontów. Opuszczone dwory, zamki i pałace były dewastowane przez szabrowników i pracowników umieszczonych w nich PGR-ów. Zmarły całkowicie małe miasteczka i wioski, w których przed wojną tętniło życie związane z rękodziełem tkackim.

Ta rzeczywistość nie dawała nadziei na szybkie uruchomienie i rozwój zniszczonego wojną przemysłu tkackiego – ludność przybyła na Ziemię Odzyskane nie znała tego rzemiosła, tym bardziej nie potrafiła instalować i obsługiwać mechanicznych krosien. W pierwszych latach powojennych jednak systematycznie odbudowywano i uruchamiano poszczególne dolnośląskie zakłady włókiennicze. W tym celu sprowadzano wielu inżynierów i branżowych specjalistów z centralnej Polski. W latach 1946–1948 ruszyły pierwsze zakłady włókiennicze. Były to Sztuczne Włókna we Wrocławiu, Zakład Stilonu w Jeleniej Górze oraz Zakłady Przemysłu Maszyn Włókienniczych w Kamiennej Górze, Dzierżoniowie i Lubsku. Następne modernizacje zakładów włókienniczych przypadają na lata 50. XX wieku. Uruchomiono wówczas Fabrykę Filców Technicznych w Kowarach, Dolnośląską Fabrykę Dywanów w Kowarach, Dolnośląskie Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Orzeł” w Mysłakowicach, Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Silena” w Bolkowie, w Lubawce, Mioszowie i w Kamiennej Górze oraz „Anilux” – Jeleniogórska przędzalnia czesankowa.

W 1956 roku władze komunistyczne zwiększyły nakłady finansowe na rozwój przemysłu konsumpcyjnego kosztem prężnie rozwijającej się produkcji włókienniczej. Nie potrafiono także docenić naturalnych klimatycznych warunków dolnośląskiej wsi, słynącej z dobrych warunków do uprawy lnu, który mógł być wykorzystany do ubocznej produkcji. Z początkiem lat 60. XX wieku nastąpiła względna swoboda dla rozwoju produktów pochodzenia lniarskiego i włókienniczego. W małych miejscowościach Pogórza Sudeckiego zaczęły powstawać liczne roszarnie, wytwórnie papieru i zakłady farmaceutyczne. Spowodowało to rozwój produkcji w wielu branżach. Na światowych rynkach szybko zostały zauważone lny z Mysłakowic, adamaszki z Bielawy, misterne koronki igłowe z Jeleniej Góry oraz chusteczki z Lubania. Dynamicznie zaczął się rozwijać przemysł dywanowy w Kowarach, który osiągał doniosłe handlowe sukcesy w kraju i na świecie.

Fabryka Dywanów w Kowarach, podobnie jak wiele innych zakładów włókienniczych, została włączona do centralnego resortu Przemysłu Lekkiego. W początkowym okresie w produkowanych dywanach wykorzystywano wzory z przedwojennych wyrobów, które przetrwały okres zawieruchy wojennej. Dopiero dwadzieścia lat później, w 1964 roku, zorganizowano w fabryce własną Komórkę Wzorcującą, w której były opracowywane projekty i rysunki techniczne dla produkowanych dywanów. Konieczność rozszerzenia asortymentu dywanowego na rynku krajowym i zagranicznym w latach 70. XX wieku wpłynęła na modernizację fabryki i intensywną jej przebudowę. Wprowadzono wówczas nowe maszyny do produkcji dywanów igłowych i aksminsterów, równocześnie zakończono produkcję tradycyjnych dywanów szenilowych. Zaczęły powstawać nowoczesne projekty pod nadzorem mgr sztuki Bożenry Burgielskiej, absolwentki Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Łodzi, która w 1969 roku objęła kierownictwo Komórki Wzorcującej.

KOWARY — Twórcze dywanów.

7. Widokówka z Kowar, hala produkcyjna.

Technika aksminsterów pozwalała na tkanie dywanów o nieograniczonych możliwościach kolorystycznych, dzięki czemu kowarskie dywany charakteryzowały się szeroką malarską gamą. Niektóre wzory osiągały ponad 100 kolorów. W wyrobach stosowano najwyższej klasy wełnę, importowaną z Nowej Zelandii, z Anglii czy z Tybetu. Wachlarz produkcji rozszerzył się także, dzięki uruchomieniu nowego oddziału produkcyjnego – wykładzin igłowych – a także dywanów drukowanych o skromniejszej palecie barwnej. Rozpoczął się bardzo optymistyczny i długofalowy rozwój fabryki, w efekcie czego ponad trzy tysiące mieszkańców Kowar otrzymało w niej stałe zatrudnienie. Mówiło się, że każda kowarska rodzina ma swojego przedstawiciela w fabryce. Istotnie, był to złoty czas dla fabryki. Wyjątkowy klimat towarzyszący rozwojowym wizjom fabryki skłonił ówczesnego dyrektora Stanisława Dziedzica do podjęcia nowatorskiej formy współpracy z artystami sztuki włókna.

W połowie lat 70. zostały zainicjowane przez Ewę Marię Poradowską -Werszler plenery tkackie dla artystek należących do Grupy "10 x Tak", absolwentek Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych we Wrocławiu. Dwa lata później fabryka objęła patronatem artystki przyjeżdżające na Warsztaty Tkackie, które zaczęły odbywać się co roku. Ponad trzydzieści lat przy fabryce rozwijała się niezależnie od procesu produkcyjnego unikatowa tkanina artystyczna. Społeczność Kowar co roku czekała na jesienne spotkania z artystami, którzy swoją kreatywnością budowali podwalinę dla tradycji tkactwa artystycznego w tym regionie kraju. Niestety, czasy świetności Fabryki Dywanów skończyły się na przełomie XX i XXI wieku. Główną przyczyną upadku tak dużego i wiodącego w kraju przemysłu dywanowego był wyraźny brak innowacyjnych koncepcji w produkcji, co uratowałoby przed zapaścią ten rodzaj przemysłu. W krytycznym czasie władze ministerialne z dużą częstotliwością wymieniały kolejnych dyrektorów, zatrudniając osoby z coraz mniejszym przygotowaniem menadżerskim. Oni zaś, szukając oszczędności, likwidowali kadrę pracowniczą zaczynając od projektantów i technologów, czyli rujnowali bazę całego przemysłu dywanowego. W końcowym efekcie fabrykę doprowadzono do całkowitego upadku i likwidacji.

Podobny los dotknął inne zakłady produkcyjne z tej branży. Rodzime produkty włókiennicze sukcesywnie były zastępowane masowym napływem tanich azjatyckich wyrobów, które nasycaly rynek i niszczyły miejsca pracy. Taka sytuacja przyczyniła się do wzmożonego bezrobocia tysięcy dolnośląskich mieszkańców. Młode pokolenie Polaków XXI wieku w poszukiwaniu pracy zaczęło tworzyć nową emigrację poszukującą miejsca pracy, a ich rodziny stawały się beneficjentami pomocy socjalnej.

Aktualnie jesteśmy świadkami całkowitego upadku wielopokoleniowego przemysłu związanego z tradycjami tkackimi Dolnego Śląska. Małym światełkiem w tunelu likwidacji rodzimego przemysłu włókienniczego są nielicznie powstające tak zwane siostrzane zakłady. W nich znajdują zatrudnienie wyspecjalizowani pracownicy byłych fabryk, a artyści tkacze mają nadzieję na pozyskanie odpadowych surowców do realizacji własnych wizji artystycznych.

8. WT-Kowary'77

Centrum sztuki włókna w Kowarach

Miasto Kowary jest jedynym zakątkiem Polski, który upodobał sobie artyści sztuki włókna z kraju i ze świata. Urokliwe pejzaże górskie, uzdrowiskowy klimat oraz ulokowany tu przemysł włókienniczy i płócienniczy w pobliskich okolicach sprawiły, że artyści tkacze, poszukując inspiracji twórczych, od 1974 roku spotykają się właśnie tu, na warsztatach twórczych. Warsztaty tkackie, początkowo zwane plenerami, zadebiutowały w atmosferze dużej przychylności dyrekcji Fabryki Dywanów. Pierwszymi uczestnikami kowarskich plenerów były artystki należące do Grupy „10 x Tak” założonej w 1972 roku przy Związku Polskich Artystów Plastyków Okręgu wrocławskiego⁹, które postanowiły w swojej twórczości wykorzystywać włókno jako instrument kreatywny.

Ze względu na przemysłowy proces produkcji dywanów, artyści nie mogli wykonywać swoich prac na terenie fabryki na krosnach przystosowanych wyłącznie do seryjnej produkcji. Postanowiono więc, że artyści będą sponsorowani przez fabrykę w okresie trzytygodniowego pobytu w Ośrodku Wypoczynkowym Fabryki Dywanów „Harnaś”, gdzie mogli tkąć ręcznie unikatowe tkaniny na „domowych” krosnach wykonanych w fabrycznej stolarni. Surowiec odpadowy, tzw. „płatanka wełniana”, przez wiele lat był nie tylko źródłem inspiracji, ale także bezpośrednim narzędziem pracy artystów tkaczy. Prof. Irena Huml pisała¹⁰: *Niezależność, jaką zdobywała sztuka włókna w Polsce, wiązała się z potrzebą penetracji nowych regionów twórczości w poszukiwaniu bodźców i inspiracji. Język tkaniny okazał się frapujący dla różnych, zwłaszcza młodych artystów polskich, kreujących własną wizję świata.*

Już w 1976 roku plener przestał być przedsięwzięciem pojedynczej grupy artystycznej, ponieważ zainteresowanie nim wykazali artyści z innych ośrodków Polski, a także zza granicy. Wówczas nazwa przedsięwzięcia została przekształcona na „Międzynarodowy Plener Tkacki”. Przyjeżdżający artyści wysoko docenili hojność sponsorów wykazywaną nieograniczonym dostępem do zasobów wełny znakomicie sprawdzającej się w klasycznych technikach gobelinu i kilimu. Nie dziwi więc fakt, że zainteresowanie rozszerzało się błyskawicznie. Pierwszymi gośćmi zagranicznymi byli artyści ze Szwecji, Niemiec Wschodnich (NDR), z Czech i Węgier. Ogółem w plenerach uczestniczyło dotychczas ponad 250 artystów reprezentujących niemalże wszystkie artystyczne środowiska krajowe oraz zagraniczne o tradycjach tkackich. Reprezentowane były: Białoruś, Czechy, Chorwacja, Dania, Finlandia, Francja, Holandia, Mołdawia, Niemcy, Rosja, Ukraina, USA, Węgry.

Małgorzata Wróblewska-Markiewicz¹¹ zauważyła, że *konwencja klasyczna, naznaczająca początek plenerowej drogi, bardzo szybko została zderzona z tym, co w galeriach zyskiwało największy aplauz: z nową tkaniną, „wyzwoloną”, najpierw podlegającą najbardziej radykalnym przekształceniom formalnym, w mniej bądź bardziej przestrzennych kształtach budowanych bezpośrednio z włókna czy włóknistych materii, wpisującą się w rozmaite sfery i gałęzie plastyki, patronującą interdyscyplinarnym działaniom. To o niej mawiano, iż „przekroczyła granice swego gatunku”, bo nasuwała kłopoty terminologiczne, bo uczestniczyła w zacieraniu granic między różnymi dyscyplinami sztuki.*

Kolejne lata przynosiły wielorakie przemiany pleneru, z uwagi na wchodzące nowe trendy w sztuce oraz konieczność dostosowywania go do zmian związanych z ekonomią kraju. Uczestnicy, którzy dołączali w kolejnych latach, wnosili nowe formalne koncepcje, w wyniku których powiększała się skala przedsięwzięcia. Kreatywność twórców

doprowadziła do nawiązania kontaktów z Zakładami Lniarskimi w Mysłakowicach i Fabryką Celulozy w Dąbrowicy. W realizacjach plenerowych pojawiły się prace, w których łączono włókna z ręcznie wytwarzanym papierem oraz kompozycje patchworkowe, aplikacje, ręcznie wytwarzany filc.

Prof. Irena Huml, obserwując rozwój plenerów i stopniowe przekształcanie nazwy tego przedsięwzięcia, w tekście zatytułowanym *Tytuł wykładnią przemian*¹² napisała: *Zasięg kowarskich spotkań twórczych poszerzał się stopniowo, lecz systematycznie. Przekroczył najpierw granice środowiska i obejmować zaczął autorów uprawiających tę dyscyplinę, pochodzących z różnych regionów kraju, a następnie artystów przybywających z kontynentu europejskiego, by wreszcie pokonać i tę barierę terytorialną. Plenery stawały się więc swego rodzaju tygłem, w którym mieszały się nie tylko języki narodowe, ale również języki plastyczne, temperamenty, nastroje, doświadczenia i wizje, tym bardziej odmienne, im większy i bardziej zróżnicowany etnicznie był zespół uczestników. Umiędzynarodowienie stało się więc bezspornym faktem i znalazło swój wyraz w tytule imprezy.*

Na przestrzeni mijających lat zmieniały się nie tylko nazwy. Zmieniały się także miejsca lokalizacji przedsięwzięcia dla coraz szerszej grupy uczestników Sympozjum. W kronice wydarzeń rok 1990 zapisał się jako przełomowy dla dalszego rozwoju tej imprezy, bowiem nastąpiły zdecydowane zmiany organizacyjne spowodowane zmianami ekonomicznymi w Polsce. Ośrodek Wypoczynkowo- Szkoleniowy Fabryki Dywanów „Harnaś” został sprywatyzowany, tym samym skończyły się sponsorowane przez fabrykę trzytygodniowe plenery. Od tej pory zaczęły się problemy organizacyjne związane ze

9. WT-Kowary'93

znalezieniem właściwej lokalizacji. W Fabryce zaczęły następować ciągle zmiany na stanowiskach dyrektorskich, odczuwało się brak przychylności i zrozumienia dla twórczych działań. W 1991 roku uczestnicy Sympozjum zostali zakwaterowani w Szklarskiej Porębie, miejscowości oddalonej od Kowar o około 35 km. W latach 1992–2000 Sympozja były organizowane w Karpaczu Górnym w Ośrodku Wypoczynkowym „Legniczanka”, a pobyt artystów został skrócony do dwóch tygodni ze względów finansowych.

Surowce do pracy twórczej artyści nadal otrzymywali z Fabryki Dywanów, której dyrekcja w formie ograniczonej kontynuowała przed laty podpisaną patronacką umowę, czyli zaopatrywała artystów w odpadowe poprodukcyjne włókna. Z powodów formalnych był to czas trudny, bowiem osadzenie przedsięwzięcia poza zasięgiem fabryki utrudniało przeprowadzenie wielu akcji, które budowały relacje artysty z przemysłem. Skromne wsparcie finansowe otrzymywane na zasadach konkursowych z budżetów publicznych pozwoliło kontynuować nadal plenery w regionie dolnośląskim. Zainteresowanie Sympozjum w kręgu środowisk tkackich w kraju i za granicą stale wzrastało – świadczy o tym fakt, że w tym okresie corocznie uczestniczyło w nim około 40 artystów, którzy przyjeżdżali po natchnienie i radość twórczą.

Rok 2001 przyniósł przełom w sprawach organizacyjnych, bowiem sympozjum powróciło do Kowar, wpisując od nowa swoją obecność na kartach historii miasta. Miejscem pobytu uczestników były kolejno trzy lokalizacje na terenie Kowar: „Przywodzie” już nie istniejące, „Hotelik nad Jedlicą” w pobliżu sztolni kowarskich i od 2012 roku gościnne „Przedwiośnie”. Mecenat nad imprezą obejmowali kolejni ojcowie miasta; w 2001 roku artystów przyjął ówczesny burmistrz Tadeusz Bierowski (kadencja 1998–2002), w następnych czterech latach Dariusz Rajkowski (kadencja 2002–2006). Aktualnie od 6 lat funkcję burmistrza pełni Mirosław Górecki, który wykazuje duże zrozumienie dla plenerów i zaangażowanie w sprawy organizacyjne, wspierając w ten sposób całokształt przedsięwzięcia. Dla uczestników Sympozjum właśnie burmistrz miasta jest kluczową postacią wiążącą grono artystów przybyłych z krańców Polski i ze świata z mieszkańcami miasta. Otwartość burmistrza na działania w dziedzinie sztuki jest niezwykle cenna dla procesów kulturotwórczych, bowiem dzięki wzajemnym kontaktom artystów i ich współpracy tworzą się przyjaźnie owocujące nowymi twórczymi ideami, które mają wartość także dla następnych pokoleń.

Kowary po raz drugi odsłoniły artystom nowe oblicze malowniczej starej architektury wśród której wije się bystra, żywiołowa rzeka Jedlica, przynosząca twórcze inspiracje. Otaczające miasto górskie pejzaże wyczarowują barwną paletę natury, ukazując wieloplanowe przestrzenie wzniesień i pagórków zwieńczonych dumną Śnieżką. Ta nowa odsłona Kowar stała się impulsem dla innych form kreatywności. Przyczyniła się także do wprowadzenia kolejnych zmian w harmonogramie wydarzenia, przynależając do liczby działań wizualnych. Do wystaw o charakterze tradycyjnym dołączyły działania interakcyjne, instalacje, prezentacje ubiorów na sylwetce, obiekty przestrzenne o charakterze rzeźby miękkiej. Organizacja tak szerokiego wachlarza działań, pokazów, wystaw indywidualnych oraz grupowych w wielu dolnośląskich galeriach i muzeach przyczyniła się do wprowadzenia ogólnej nazwy Festiwal Sztuki Włókna, który stał się „parasolem” obejmującym wszelkie inicjatywy, zarówno indywidualne, regionalne, jak i te, które mają miejsce w ramach tradycyjnego Międzynarodowego Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy Kowary.

Priorytetowym wydarzeniem artystycznym są prezentacje autorskich tkanin artystycznych na zbiorowej międzynarodowej wystawie odbywającej się regularnie co roku (nie zawsze w tej samej lokalizacji), jednak od 2004 roku nieprzerwanie w Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze, które po kapitalnym remoncie stało się ulubionym miejscem artystów, a organizowane tu wystawy są premierowymi prezentacjami ich twórczych osiągnięć. Sympatyzująca z artystami dyrektorka Muzeum Barbara Skoczylas-Stadnik szeroko upowszechnia nieprzemijające wartości tkaniny artystycznej, zawsze podkreślając ważny aspekt dużych zbiorowych wystaw i ich stymulującą rolę. Na wielkich przeglądach sztuki często pojawiają się prace, w których można także odczytać ich kulturowe pochodzenie. Profesor Irena Huml, pisząc *O tradycji we współczesnej polskiej tkaninie artystycznej*¹³, stwierdza, że *w dziedzinie sztuki obserwujemy dwa odmienne ustosunkowania się do tradycji. Jedno z nich zakłada zupełne zerwanie ze wszystkimi dotychczasowymi praktykami i rozpoczynanie od punktu zerowego poszukiwań twórczych; drugie świadomie akceptuje sięganie do przerwanych bądź istniejących wątków i kontynuowanie ich w określonych ciągach rozwojowych, choć wzbogaconych inwencją własną.*

Duże znaczenie w życiu kulturalnym powiatu jeleniogórskiego i kamiennogórskiego miały także coraz liczniej organizowane z inicjatywy samych twórców wystawy indywidualne, które z biegiem czasu stawały się częścią programu artystycznego wielu galerii. Pani Stanisława Wieczorek-Ciechanowska¹⁴ we wspomnieniach dotyczących współpracy z organizatorką Festiwalu napisała o znaczeniu indywidualnych prezentacji tkackich: *Wystawy poszerzały swoją obecność w całej Kotlinie Jeleniogórskiej. Wielu jeleniogórczan każdego roku czekało na przyjazd artystów tkaczy, na spotkania z nimi, na wystawy tkaniny, które miały miejsce w Muzeum Okręgowym i w Biurze Wystaw Artystycznych. Poziom wystaw udowadniał, że polska tkanina na przekór wszystkiemu przeżywa renesans. Wystawy wędrowały po Polsce i szybko przekraczały jej granice. [...] Ja bardzo chciałam, aby prezentacja tkaniny była cykliczna, w ścisłym powiązaniu z Sympozjum Sztuki Włókna, było to dla mnie priorytetem. [...] Galerię odwiedzali dorośli, dzieci i młodzież. Na podkreślenie w tym miejscu zasługuje fakt, że wystawy te pomagały zrealizować naszej placówce ambitny program edukacji artystycznej dzieci i młodzieży. Dokonywało się poznawanie nowych technik, nowych mediów – surowców stosowanych w tkaninie i walorów artystycznych np. papieru czerpanego, drewna, liści, gałęzi, roślin. Tego przeciętny odbiorca nie kojarzył z tkaniną. Sploty reliefowe, prześwit, klasyczny gobelin – „tkaniny obrazy” to wszystko stawało się pięknem na nowo odkrywanym. Młodzi ludzie zaczęli je na nowo poznawać, rozumieć a nawet spontanicznie zachwycać się i podziwiać, co wbrew pozorom było najtrudniejsze*¹⁵.

Artyści przyjeżdżający do Kowar interesują się także różnymi wydarzeniami kulturalnymi organizowanymi w regionie dolnośląskim i w miejscowościach przygranicznych, w których pielęgnowane są lokalne tradycje, np. Muzeum Koronek w Vambergu (Czechy) lub Muzeum Sztuki Łużyckiej w Bautzen (Budziszyn) w Saksonii. Wielkim zainteresowaniem cieszą się średniowieczne domy tkaczy śląskich, znane jako Dwunastu Apostołów, w Chełmsku Śląskim. Ulubionym miejscem kontemplacji i inspiracji zawsze jest krzeszowska bazylika, perła śląskiego baroku. Wcześniej wymienione Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze, stale goszczące wystawy w ramach Sympozjum, to także ważny w skali kraju ośrodek gromadzący zbiory eksponatów związanych z tkactwem Pogórza Sudeckiego. Kolejna instytucja kulturalna, z którą uczestnicy pleneru mają stały kontakt to Dom Tradycji Miasta w Kowarach, gdzie przechowywane są świadectwa wielopokoleniowych tradycji górniczych.

Artyści sztuki tkackiej od kilkudziesięciu lat budują trwały fundament dla rozwijającego się Centrum Sztuki Włókna. Pojęcie to nie musi być kojarzone z tradycyjną budowlą, ono powstało ze splotów najmocniejszych i najtrwalszych przyjaźni tworzonych na takich wartościach, jakie sztuka daje ludzkości. Właśnie ludzie sztuki z wyżyn swojej profesji mają szeroki zasięg społecznego oddziaływania, swoją kreatywnością potrafią rozbudzać zainteresowania w lokalnych i szerszych kręgach odbiorców. Budują mosty międzynarodowych porozumień – w końcu to oni kontaktowali się kodem sztuki ponad barierami politycznych granic, kiedy Polska była odcięta od świata żelazną kurtyną. Centrum Sztuki Włókna ma przed sobą wiele zadań do spełnienia, które mogą być realizowane dzięki potencjałowi twórczemu artystów tkaczy.

Cyprian Kamil Norwid miał przed oczyma tęczę kultur ludzkich i przepowiadał upadek sztuki, jeśli zostanie ona pozbawiona tradycji. W dziele pt. „Promethidion” wskazał drogę ratowania tożsamości poprzez: *Podnoszenie Ludowych natchnień do potęgi przenikającej i ogarniającej Ludzkość całą – podnoszenie Ludowego do Ludzkości nie przez stosowania zewnętrzne i koncesje formalne, ale przez wewnętrzny rozwój dojrzałości*¹⁶. Ponadczasowe przesłanie poety-proroka powinno być wskazówką dla współczesnych poczynąń kulturotwórczych. Naszą powinnością jest zadbanie o dziedzictwo kulturowe będące w przyszłości bazą kształtowania tożsamości regionalnej i lokalnej.

10. WT-Kowary, 2001 r.

Posłowie

Na końcu chciałabym wspomnieć ważne miejsce dla sztuki włókna osadzone w "sercu" Wrocławia. Galeria Tkacka „Na Jatkach” otworzona i kierowana od 1978 roku przez autorkę niniejszej książki, objęta jest honorowym patronatem Zarządu Okręgu ZPAP, spełnia nieprzecenioną rolę dla środowiska kulturotwórczego. Odbývają się w niej całoroczne, cykliczne wizualizacje dzieł artystów z kraju i zza granicy oraz działania związane z Festiwałem Sztuki Włókna.

Spinając klamrą wszystkie opisane tu działania, rozproszone w różnych miejscach w kraju i za granicą, można stwierdzić, że kontynuują one razem budowę tradycji tkackich na Dolnym Śląsku. Ciężar tego zadania spoczywa przede wszystkim na artystach. Swój istotny udział w tym wielkim zadaniu ma jednak także cały region dolnośląski – zarówno Wrocław jako jego stolica, jak i mniejsze gminy, które chętnie goszczą w swoich muzeach, galeriach i domostwach artystów oraz ich unikatowe dzieła.

Aby nadal mogło dziać się tyle ważnych wydarzeń związanych ze sztuką włókna, należy liczyć na nieustające wsparcie finansowe instytucji do tego powołanych. Za dotychczasowe wsparcie finansowe, przekazywane w różnych formach, pragnę serdecznie podziękować Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz jednostkom publicznym znajdującym się na terenie Dolnego Śląska, tj. Wydziałom Kultury: Urzędowi Marszałka Województwa Dolnośląskiego, Starostwu Powiatowego Jeleniej Góry, Gminy Wrocław oraz Gminie Kowary.

Jestem przekonana, że Festiwałem Sztuki Włókna może szczyścić się cały region dolnośląski. Jako organizatorka tego przedsięwzięcia, wkraczającego w piątą dekadę kreatywności, widzę przyszłość tej dziedziny sztuki ściśle związaną ze spotkaniami w Kowarach. Dopóki artyści będą nadal chcieli przyjeżdżać na wspólne warsztaty i prezentacje, będzie to świadczyć o nieustającej żywotności sztuki włókna.

Przypisy

1. A. Nachlik, *Z dziejów tkactwa na Dolnym Śląsku*, Dolnośląskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, Wrocław 1978, s. 4, 5.
2. Tamże, s. 5.
3. J. Cureus, *Gentis Silesiae annalis, Wirtenbergae 1571*. Cytat za: A. Nachlik, *Z dziejów tkactwa na Dolnym Śląsku*, dz. cyt., s. 13.
4. Niemiecka nazwa Kowar.
5. K. Zieliński, *Śląsk pruski*, Warszawa 1889, s. 144. Cytat za: B. Skoczylas-Stadnik, *Z dziejów tkactwa ludowego*, Kamienna Góra 2008, s. 9.
6. A. Nachlik, dz. cyt., s. 20.
7. Tamże, s. 34.
8. ZSRR – Józef Stalin, Stany Zjednoczone – Franklin Delano Roosevelt, Wielka Brytania – Winston Churchill. Ostatnie porozumienie nastąpiło na Konferencji Krymskiej w Jaltcie, 4-11 lutego 1945 r.; za: Encyklopedia PWN, hasło: Wielka Trójka).
9. Grupa Tkacka 10 x TAK, skład: Ewa Maria Poradowska-Werszler – inicjatorka, przewodnicząca grupy, Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, s. Maria Małgorzata Bogucka (+), Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Renata Kill-Kentel, Zuzanna Kociołek, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Kazimiera Łętowska, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz (+ 1991). Źródło: archiwum własne autorki.
10. I. Huml, „Art and Business”, nr 5, 1991.
11. M. Wróblewska Markiewicz, Kowary po trzydziestu latach, w katalogu wystawy Sztuka Włókna, 2003.
12. I. Huml, XXVI Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna, Warsztat Twórczy-Kowary, katalog, 1999, s. 3-4.
13. I. Huml, *Sztuka przedmiotu, przedmiot sztuki*, Warszawa, 2003, s. 83.
14. Stanisława Wieczorek-Ciechanowska, kierownik Wydziału Kultury w Jeleniej Górze od 1975 r. W latach 1992–2012 prowadziła galerię „Promocje” w Osiedlowym Domu Kultury w Jeleniej Górze – Zabobrze.
15. S. Wieczorek-Ciechanowska, *Wspomnienia jubileuszowe*, Jelenia góra, 2013, Archiwum własne
16. C.K. Norwid, *Promethidion*, Warszawa 1922, s. 26, 32. Cytat za: J. Oryńżyna, *O sztukę ludową*, Warszawa 1965, s. 33, 34.

Geneza i cele Pleneru

Najtrwalsze są przedsięwzięcia, które rozwijają się nie w wyniku oderwanego od realiów pomysłu, ale jako odpowiedź na konkretne potrzeby łączące grono osób o wspólnej pasji. Tak właśnie powstał plener tkacki w Kowarach: kiedy w 1974 roku Fabryka Dywanów udzieliła po raz pierwszy gościny warsztatowemu spotkaniu osób uprawiających tkaninę artystyczną, jego uczestniczkami były tkaczki skupione we wrocławskiej grupie twórczej „10 x Tak”. W tamtych czasach, kiedy wszelkie dobra materialne były deficytowe, nawiązanie współpracy z renomowaną fabryką, wykorzystującą w swojej produkcji najlepsze gatunki wełny, stwarzało możliwość zdobycia znakomitego materiału do pracy. Ten związek okazał się obustronnie korzystny, bowiem artystki zagospodarowywały niepotrzebne już odpady z przemysłowej produkcji, a Fabryka Dywanów w Kowarach, zakład o pięknej tradycji sięgającej XVIII wieku, wchodząc w rolę mecenasa sztuki, potwierdzała swoją kulturotwórczą rangę (te pożyteczne działania odbywały się wówczas pod hasłem „Sojusz świata pracy z kulturą i sztuką”...).

Współpraca ta nie mogłaby jednak utrzymać się i rozwijać przez tyle lat, gdyby nie wizja, determinacja i skuteczna, nieustająca praca nad jego formułą i organizacją. Te trzy składniki przedsięwzięcia, którym były trzytygodniowe warsztatowe spotkania tkackie w Kowarach (1974–1990; od 1991 roku coroczne plenery trwają przez dwa tygodnie), wniosła Ewa Maria Poradowska-Werszler, założycielka grupy „10 X Tak” – powstałej dwa lata wcześniej¹. Do dziś jest ona kuratorem pleneru; to jej działania, programowe i organizacyjne, podtrzymują przez te wszystkie lata jego funkcjonowanie oraz stymulują rozwój. Z kolei ze strony mecenasa pleneru sprzyjające warunki dla pracy artystek, a później dla rozszerzającego się grona artystów, tworzył ówczesny dyrektor Fabryki Stanisław Dziedzic, który kierował tym przedsiębiorstwem w jego najlepszych powojennych latach, do 1982 roku.

Pierwsza połowa lat 70., kiedy powstał plener „Warsztat Tkacki – Kowary”, była dla polskiej tkaniny artystycznej szczególnie dobrym czasem, w którym miało swój początek kilka istniejących do dziś, aktywnie działających przedsięwzięć i zarazem form instytucjonalnych związanych z tą dziedziną. W 1972 roku, tym samym, w którym we Wrocławiu zawiązała się grupa „10 x Tak”, Łódzkie Centralne Muzeum Włókiennictwa zainicjowało Triennale Tkaniny – wielki międzynarodowy przegląd aktualnych dokonań i tendencji w tej dziedzinie. Dobry klimat dla takich inicjatyw miał swoje podłoże w umacniającej się od lat 60. mocnej pozycji polskiej tkaniny artystycznej na międzynarodowym forum, docenianej jako twórczość oryginalna i nowatorska, poszukująca nowych form ekspresji. *„Nowa tkanina”, dzieło autonomiczne, punkt wyjścia dla intelektualnej refleksji, stała się znakiem rozpoznawczym współczesnej sztuki polskiej poza granicami kraju, odnosząc prawdziwy i największy po 1945 roku sukces. [...] André Kuenzi, podkreślając odrębność i wagę polskich kreacji, wprowadził do krytyki artystycznej termin „polska szkoła tkaniny”, a w swej monumentalnej książce „La nouvelle tapisserie” (z 1973 roku) jeden z pierwszych rozdziałów zatytułował „Le rôle de la Pologne”².*

Fascynacja tkaniną jako sposobem wypowiedzi artystycznej była znakiem tamtego czasu w sztuce nie tylko polskiej, ale także światowej. Odkrywano nowe możliwości wykorzystania tworzywa w tej dziedzinie, zastępując tradycyjne techniki płaskiego gobelinu, kilimu i inne pokrewne – nowymi, eksponującymi wewnętrzną strukturę i wprowadzającymi przestrzenne, rzeźbiarskie formy. Zaczęto też wykorzystywać nowe rodzaje materiałów, dotąd w tkaninie artystycznej nie stosowane, jak produkowane przemysłowo płótno jutowe, nici jutowe, sizal, sznury i liny okrętowe... Nazwisko Magdaleny Abakanowicz jako jednej z najciekawszych na świecie osobowości wśród artystów posługujących się tkanym tworzywem torowało drogę następnym twórcom w tej dziedzinie, tworząc sprzyjający klimat dla intelektualnego fermentu wokół zagadnień sztuki włókna³.

Tkaczki z grupy „10 x Tak” zdobywały umiejętności warsztatowe samodzielnie, bowiem na wrocławskiej wyższej uczelni artystycznej (Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych, w 1996 roku przekształcona w Akademię Sztuk Pięknych) takiej specjalności nie było. Stąd właśnie potrzeba powołania grupy artystycznej, której członkinie wspierały się wzajemnie w kształceniu. Rozpoczęły więc one w istocie w powojennym Wrocławiu pionierską pracę w tym zakresie. Wspólna praca na kowarskich plenerach stwarzała szczególnie cenne możliwości rozwijania umiejętności warsztatowych oraz świadomości artystycznych zagadnień sztuki włókna, z nieograniczonym niemal dostępem do wełny najwyższej jakości.

Organizacyjny i programowy rozwój pleneru

Skromne początkowe działanie, inicjujące samokształceniowe spotkania w ramach grupy twórczej⁴, bardzo szybko przekroczyło swoje pierwotne założenia. Pod ciśnieniem nowych potrzeb oraz wzrastającego zainteresowania warsztatami w środowisku tkackim w Polsce plenery zaczęły zmieniać swój charakter i zasięg. Już na drugim plenerze, w 1975 roku, pojawiły się trzy osoby spoza Grupy, które także chciały skorzystać z nowych możliwości, jakie te spotkania oferowały. Kolejny plener otrzymał już w swojej nazwie określenie „międzynarodowy”, bowiem uczestniczyło w nim dwoje tkaczy ze Szwecji: Reine Navin i Gunilla Skyttla. Ten międzynarodowy charakter nie tylko utrzymał się do dziś, ale w znaczący sposób z czasem się poszerzał, przynosząc coraz bardziej rozbudowane i różnorodne kontakty. Co ciekawe, choć można byłoby się spodziewać, że w latach 70. i 80

11. 25- lecie WT-Kowary, Bierutowice, Kowary, 1998 r.

będą to głównie kontakty z artystami z krajów obozu socjalistycznego, co roku udawało się zapraszać tkaczki i tkacze spoza „żelaznej kurtyny”. W kolejnym roku obecne były dwie osoby z Finlandii: Pirke Hammarberg i Maija Valkama oraz Bela Sucha z Czechosłowacji; w roku 1978 uczestniczyła Niemka z RFN Ute Clement von Rehekampff oraz rozpoczęła „przygodę z tkaniną” Czeszka Eva Damborská, która przyjeżdżała przez kolejne lata z przerwami aż do jubileuszowego roku 2013. Z biegiem czasu plener wyraźnie zyskiwał znaczenie jako przedsięwzięcie istotne dla rozwoju tej dziedziny na skalę europejską. W dotychczasowych 40 spotkaniach warsztatowych uczestniczyło ponad 250 artystów (niektórzy przyjeżdżając wielokrotnie) z Polski oraz ze wszystkich krajów Europy i z USA. Liczba uczestników pleneru wahała się w różnych latach między kilkunastoma osobami a ponad czterdziestoma, z tendencją wzrastającą. W 1996 roku oraz dwa lata później – w jubileuszowym roku 25-lecia jego funkcjonowania – były to już 42 osoby. Zdarzały się takie spotkania, na których jedną trzecią gości stanowili artyści z zagranicy: na przykład w 1995 roku na 40 uczestniczących artystów było aż 14 osób spoza Polski, pochodzących z czterech krajów (Rosja, Ukraina, Niemcy, Finlandia).

Zmieniała się także z czasem formuła organizacyjna Warsztatu Tkackiego, wynikająca z rozbudowywanego coraz bardziej programu. Początkowo związane z nim były dwie wystawy: przygotowana na zakończenie robocza wystawa prac wykonanych w jego trakcie oraz publiczna już, prezentowana w galerii sztuki, wystawa prac z poprzedniego pleneru. Począwszy od 1981 roku oprócz tych dwóch ekspozycji prezentowana była zawsze wystawa towarzysząca – indywidualny pokaz prac jednego z uczestników pleneru, pod tytułowym hasłem *Twórczość wyrażona w tkaninie*. W 1989 roku zorganizowane zostały już dwie wystawy towarzyszące; z czasem ich liczba zaczęła wzrastać (np. w 1998 roku było ich dziewięć), a ponieważ pojawiły się także nowe formy działań, plener przekształcił się w Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary” (1998). Od 1988 roku na plener zapraszany jest także zazwyczaj specjalny gość: artysta lub teoretyk, z wykładem na temat wybranego zagadnienia. W 1991 roku, po śmierci Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz, członkini Grupy „10 x Tak”, ustanowione zostały honorowe nagrody jej imienia, przyznawane odtąd co roku⁵. Nagrody przyznawane są za prace zaprezentowane na aktualnej wystawie poplenerowej; decyduje o nich jury w zmieniającym się składzie, do którego zawsze wchodzi osoba uhonorowana główną nagrodą w roku ubiegłym. Grand Prix w roku ustanowienia nagrody otrzymała pośmiertnie Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz za całokształt twórczości. Zofia Gebhard tak napisała wówczas o jej pracach: *Agnieszka Sienkiewicz była artystką sensualną, racjonalną i intuicyjną. W tkactwie najbardziej podobał jej się zmysłowy kontakt z tworzywem. [...] Tkaniny, które tworzyła, były uporządkowane, zrytmizowane i harmonijne. Nie lubiła, żeby zdominował je kolor*⁶.

Coraz większy zasięg terytorialny, jaki obejmowały wydarzenia wokół pleneru i coraz szersze ich ramy czasowe sprawiły, że w 2003 roku zostały one objęte nazwą Festiwal Sztuki Włókna, którego głównym punktem programu były nadal jesienne coroczne spotkania warsztatowe w Kowarach, przeprowadzane pod hasłem „Międzynarodowe Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary”. Wydarzenia festiwalowe odbywały się w wielu miejscowościach na całym Dolnym Śląsku: we Wrocławiu, Kowarach, Jeleniej Górze, Szklarskiej Porębie, Karpaczu, Kamiennej Górze, Lubawce, a także poza nim: w Łodzi, w Warszawie, Krośnie oraz w Niemczech i Czechach.

Warsztatowe spotkania grupy zaprzyjaźnionych tkaczek z Wrocławia przerodziły się więc stopniowo w poważne międzynarodowe forum wymiany umiejętności i wiedzy oraz w ośrodek skupiający różnorodne inicjatywy związane ze sztuką włókna i prezentujący

aktualne tendencje w europejskim i światowym środowisku artystycznym. To w trakcie tych plenerów powstała idea przygotowania cyklicznej międzynarodowej wystawy prezentującej twórczość opartą na różnorodnych działaniach inspirowanych tkaniną, zrealizowana w postaci „Flexible”, Europejskiego Biennale Pan-European-Art, zapoczątkowanego w 1992 roku w Bayreuth i krążącego po krajach Europy. Ewa Maria Poradowska-Werszler pełniła rolę kuratora Biennale ze strony polskiej. Odbłyły się w sumie cztery odsłony „Flexible” w Polsce, rozpoczęte w latach 1992, 1994, 1996 i 1999-2000, ukazujące aktualny stan awangardowych poszukiwań w zakresie wszelkiego rodzaju działań opartych na tworzywach giętkich i dających się przeplatać – nieraz bardzo już odległych od klasycznej tkaniny artystycznej. Nowe materiały, których zaczęli używać artyści, to na przykład: gotowe płótno (fabryczne), gaza, papier, włókna roślinne i rośliny, drut, sznurek, wiklina, żyłka nylonowa, plastik, tkaniny ubraniowe i dekoracyjne, ubrania. W trakcie 40 lat działania kowarskiego pleneru zaszły bowiem daleko idące przemiany w estetyce sztuki włókna, która stała się w istocie częścią intermedialnego obszaru sztuki współczesnej, o nieostrych, trudno uchwytnych granicach.

Ogromne rozszerzenie repertuaru materiałów, jakich używali w swoich pracach uczestnicy pleneru, sprawiło także, iż wełna z odpadów produkcyjnych kowarskich dywanów była zastępowana innymi mediami. Równolegle zresztą, od drugiej połowy lat 90., Fabryka Dywanów w Kowarach podupadała, by przejść ostatecznie w 2009 roku w stan upadłości. Coraz mniej było także surowców, które mogłyby udostępnić artystom. Z początkowego głównego sponsora pleneru stała się później jedynie symbolicznym dla artystów miejscem z zachowaną sztandarową nazwą „Fabryka Dywanów Kowary”. Kowary są więc obecnie miejscem spotkań plenerowych jedynie ze względu na ich własną tradycję, już bez związku z fabryką.

Wraz ze zmianą warunków organizacyjnych pleneru przekształcała się także stopniowo jego formuła programowa. Kowarskie spotkania, obok roli miejsca pracy warsztatowej, mają coraz bardziej charakter sympozjalny, polegający głównie na nawiązywaniu kontaktów, wzajemnych prezentacjach, indywidualnych mikro-warsztatach (dzieleniu się umiejętnościami i doświadczeniami w bardzo nieraz kameralnych gronach), wykładach i dyskusjach.

Począwszy od 1999 roku Ewa Maria Poradowska-Werszler, kuratorka pleneru, wprowadziła znamioną innowację: każdego roku Sympozjum odbywa się pod innym hasłem tematycznym, wokół którego toczą się pokazy, wykłady i dyskusje. Najpierw, ze względu na datę, było to Na przełomie wieków, potem, kolejno: *Odlatujące ptaki*, *Ślady*, *Przestworza*, *Źródło*, *Dary natury*, *Światło ziemi*, *Puls mikroświata*, *Impulsy ze świata muzyki*, *Tradycja i teraźniejszość*, *Wczoraj – dziś – jutro*, *Innowacje w sztuce włókna – mój świat*, *Jedlica – rzeka jako symbol życia*, w 2012 – *U podnóża gór*, a w jubileuszowym 2013 roku – *Kowarskie emocje*. Dzięki tym hasłom tematycznym działania odbywające się na plenerze mogą być bardziej ukierunkowane, a tym samym przynosić bardziej konkretny efekt, o co trudniej jest wówczas, kiedy wystawy i dyskusje toczą się w wielu różnych obszarach problemowych.

Działania w ramach Festiwalu Sztuki Włókna

Wystawy i prezentacje

Główną wystawą Festiwalu wciąż pozostaje, podobnie jak to było od początku istnienia pleneru, wystawa przedstawiająca prace uczestników z poprzedniego roku. Przez pierwsze trzy lata nie udawało się jeszcze zsynchronizować terminu wystawy poplenerowej z czasem trwania spotkań warsztatowych w Kowarach, aby w ich trakcie uczestnicy mogli obejrzyć dzieła z roku ubiegłego. Stało się to możliwe od roku 1978 – odtąd wystawa prezentowana jest w miesiącach jesiennych, zgodnie z aktualnym, przemierzającym się między wrześniem a listopadem, czasem trwania pleneru.

Pierwsza wystawa poplenerowa odbyła się w 1975 roku we wrocławskiej Galerii „U Dziennikarzy”, druga – w następnym roku w Muzeum Okręgowym w Jeleniej Górze i tu miały miejsce kolejne wystawy, do 1980 roku, a potem jeszcze sporadycznie w latach 80. – w 1985 i 1988; tutaj także wróciły one w latach 90., eksponowane co roku od 1991 do 1999, z wyjątkiem roku 1992. Miejszem ich ekspozycji bywały czasem galerie wrocławskie, co miało tę zaletę, że mogło zobaczyć je więcej widzów nie związanych bezpośrednio z plenerem.

Począwszy od roku 2000 wystawy przeniosły się już całkowicie na teren bliższy Kowarom, stając się najbardziej widocznym elementem Sympozjum, a potem Festiwalu, ogarniającego kilka miejscowości wokół Jeleniej Góry wraz z nią samą, dzięki czemu plener mógł nabrać zauważalnego charakteru lokalnego święta tkaniny artystycznej. Do roku 2003 odbywały się w Szklarskiej Porębie, w tamtejszym Oddziale jeleniogórskiego Muzeum Karkonoskiego (Dom Carla i Gerharta Hauptmannów), a następnie, do jubileuszowego roku 2013, w Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego w Kamiennej Górze (w 2011 roku zmieniono nazwę muzeum na Muzeum Tkactwa).

Wyjątkowo zupełnie inne miejsce głównej wystawy w 1989 roku wiązało się z jubileuszem 15-lecia pleneru – została ona wówczas zaprezentowana w Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, świadcząc tym samym o istotnym znaczeniu pleneru dla środowiska tkackiego, zarówno na forum polskim, jak i międzynarodowym. Kolejna wystawa prac uczestników pleneru odbyła się w tym Muzeum z okazji 30-lecia pleneru, które przypadało w 2003 roku; ekspozycja, zatytułowana *Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna na Dolnym Śląsku*, zawierała wybór dzieł z całego okresu jego trwania. W trakcie Sympozjum, które tego właśnie roku rozszerzone zostało w Festiwal, wystawa przeniesiona została do Jeleniej Góry, do Galerii Sztuki BWA, a w 2004 roku pokazana jeszcze (w dwóch częściach) w Galerii „Design” wrocławskiego BWA i w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”, a następnie w Wałbrzyskiej Galerii Sztuki BWA „Zamek Książ”.

Indywidualne wystawy towarzyszące, organizowane od 1981 roku (z przerwą w roku stanu wojennego, 1982, kiedy nie odbyła się żadna wystawa poplenerowa), od jubileuszowego 1989 roku zaczęły w szybkim tempie zwielokrotniać swoją liczbę; w roku 25-lecia, 1998, było już siedem wystaw indywidualnych oraz dwie zbiorowe. Ważnymi miastami dla prezentacji sztuki włókna stała się Kamienna Góra i Jelenia Góra. Centrum Kultury w Kamiennej Górze kierowane przez dyrektora Marka Dańczyka regularnie od 1997 roku organizuje wystawy tkaniny artystycznej w Galerii Centrum. Kuratorkami wystaw były: Monika Karasińska a następnie Anna Przerwa, która przy życzliwym wsparciu Andrzeja Kędzi nadal zmierza się z tym wielkim dziełem. Od 1999 roku trwa współpraca z Galerią Promocje w Osiedlowym Domu Kultury w Jeleniej Górze, zainicjowana przez Stanisławę Wieczorek-Ciechanowską, ówczesną kierowniczkę galerii. Dyrektorem ODK jest Sylwia Motyl-Cinkowska, a wystawy tkackie kontynuuje Dorota

Leszczyłowska. W 1991 roku kuratorka Ewa Poradowska-Werszler przyjęła zasadę, iż każdy plener rozpoczyna się indywidualną wystawą jednego z uczestników, otwieraną we Wrocławiu, w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”, prowadzonej przez nią od 1978 roku⁷.

Pokazy twórczości poszczególnych uczestników pleneru są niezwykle ważnym elementem całego przedsięwzięcia. Dzięki nim osobiste kontakty, jakie zostają nawiązane w jego trakcie, dokonują się na gruncie nie tylko towarzyskim, ale przede wszystkim artystycznym, umożliwiając tym samym wymianę umiejętności warsztatowych oraz konfrontację postaw estetycznych i merytoryczne dyskusje na temat różnych zagadnień związanych z uprawianą dyscypliną. Ten twórczy ferment, inicjowany wokół coraz szerzej prezentowanych możliwości użycia różnych tworzyw i rozmaitych technik oraz bardzo nieraz odległych od siebie wzajemnie koncepcji estetycznych, nadał tym międzynarodowym warsztatowym spotkaniom charakter prawdziwie innowacyjny. To stąd rozprzestrzeniało się wiele nowych pomysłów i idei, przenoszonych później do krajów, z których pochodzą uczestnicy. Otwarcie na wszelkie działania w odległy nawet sposób związane z tradycyjną tkaniną artystyczną sprawiło, że na Plenerze pojawiały się nie tylko realizacje przestrzenne z różnych tworzyw, ale także prace wykorzystujące techniki dzianiny, batiku, haftu, patchworku i ręcznie przetwarzanego papieru; prezentowane były także pokazy mody z autorskimi realizacjami ubiorów z tkaniny, skóry, papieru i dzianiny⁸. Szczególnie zapisały się w pamięci pokazy: Zygmunta Łukasiewicza, Moniki Kostrzewy, Aleksandry Gisges-Daleckiej i Liliany Borowskiej.

W trakcie kowarskiego pleneru regularne indywidualne wystawy dopełniane są cały czas także jednorazowymi autoprezentacjami uczestników na zasadzie pokazu przeźroczystości z komentarzem oraz wykładami przekazującymi osobiste doświadczenia i wiedzę.

Co istotne, w trakcie 12, 13 i 14 Międzynarodowego Triennale Tkaniny Artystycznej, organizowanego przez Centralne Muzeum Włókiennictwa, odbywającego się w 2007, 2010 i 2013 roku, wszystkie wystawy Festiwalu Sztuki Włókna zostały włączone w jego ramy; związek z tą najpoważniejszą na świecie międzynarodową prezentacją tkaniny artystycznej tym bardziej potwierdza znaczenie tego dolnośląskiego przedsięwzięcia na międzynarodowym forum.

Ważną inicjatywą Ewy Marii Poradowskiej-Werszler było powołanie jeszcze jednego wydarzenia związanego z plenerami: Biennale Małych Form Tkackich, którego organizację powierzyła jeleniogórskiej Galerii Sztuki BWA, kierowanej przez Janinę Hobgarską. Biennale wystartowało 8 listopada 1990 roku. Inicjatywa rozwijała się bardzo

12.
Biennale
Z Krosna
do Krosna
2008 r.

dynamicznie, nabrała charakteru wystawy wędrującej po Europie, bowiem każda jej edycja prezentowana była w Niemczech i w Czechach. Przedsięwzięcie budziło nadzieję na dalszy rozwój i tym samym umocnienie obecności tkaniny artystycznej w tym regionie kraju. Niestety zamknięto Biennale po jego pięciu edycjach. Jednak inicjatywa organizatorki nie została zaprzeczona, bowiem pomysł zaszczerpił się w Krośnie, mieście słynącym z produkcji tkaniny lnianej. Równoległe z upadkiem Zakładów Przemysłowych „Lnianka”, Muzeum Rzemiosła pod dyktando Ewy Mańkowskiej oraz BWA w Krośnie pod kierownictwem Iwony Jurczyk zrealizowały ideę wystawy prezentującej małe formy tkackie pn. Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej „Z krosna do Krosna”. Ewa Maria Poradowska-Werszler jest doradcą artystycznym tego przedsięwzięcia, które w 2012 roku było organizowane już po raz siódmy.

Warsztaty, seminaria (Letnia Akademia Sztuki) wyjazdy studyjne

Prezentacje warsztatowe, wykłady oraz zajęcia studyjne przyjęły nazwę „Letniej Akademii Sztuki”. Biorąc pod uwagę, że spotkania te mają charakter wielokulturowy i wielojęzyczny, samokształcenie dotyczy wielu aspektów sztuki włókna. Zajęcia warsztatowe w zakresie różnych technik organizowane są zwykle w trakcie każdego pleneru. Biorą w nich udział uczestnicy zainteresowani daną techniką. Dzięki takiej możliwości artyści zyskują nową wiedzę, pozwalającą im rozszerzać repertuar stosowanych form; na kolejnych wystawach poplenerowych widoczny jest efekt tych wzajemnych szkoleń – w postaci coraz większej różnorodności prac pod względem tworzywa, techniki i estetyki.

Wymiana doświadczeń warsztatowych sięga początku plenerów, kiedy to zaczęły przyjeżdżać do Kowar artystki z innych ośrodków tkackich w kraju, posiadające głębszy zasób wiedzy i umiejętności warsztatowych i chętnie dzielące się nimi z uczestniczkami pleneru. Do takich osób należy śp. Mieczysława Żmudzka z Poznania, uczestnicząca w kowarskich spotkaniach w latach 1979–1983, która przekazała koleżankom cenne wskazówki związane z uzyskaniem efektów splotowych. Również ważną rolę w tym czasie pełniła śp. Ss. M. Małgorzata Bogucka, członkini Grupy „10 x Tak”, biorąca udział w plenerach od pierwszego z nich przez kolejnych 16 lat. Dzieliła się z innymi swoimi umiejętnościami nabytymi w czasie studiów w pracowni prof. Stefana Gałkowskiego w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Przyjacielska i życzliwa atmosfera sprzyjała wzajemnemu przekazywaniu różnych umiejętności rękodzielniczych, często wyniesionych z okresu kształcenia się lub z rodzinnych tradycji. Maria Białowska, uczestnicząca w spotkaniach od 1974 roku, również członkini Grupy „10x Tak”, obok kompozycji tkanych w nieregularnych formatach pokazywała różne przeploty dziewiarskie. Od 1988 roku przez 20 lat uczestniczyła w plenerach Maria Teresa Chojnacka, znana jako „mistrzyni splotów”, wnosząc swój ugruntowany w tej dziedzinie autorytet. Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, uczestnicząca w plenerze od 1994 roku, wniosła technikę makramy. Barbara Nachajska-Brożek, obecna od 1996 roku, wprowadziła instruktaż wykonywania patchworków, przywożąc w tym celu własne oprzyrządowanie, m.in. maszynę do szycia. Danuta Jaworska-Thomas odkrywała specyfikę techniki żakardowej. Technikę koronki klockowej wprowadziła na plener Barbara Kowalska, mieszkanka Kamiennej Góry, prowadząc instruktaż wspólnie ze swoją mamą, której intencją było przekazanie własnych umiejętności następnemu pokoleniu twórców.

W latach 1997–2000 Adriana Zych wdrażała technologię ręcznie wytwarzanego papieru z włókien sitowia, rośliny gęsto rosnącej w wilgotnych rowach Pogórza

Sudeckiego. Technika ta znalazła wielu miłośników i jest corocznie wykorzystywana w kreacjach plastycznych. W 1997 roku do zajęć warsztatowych został wprowadzony batik chłodny, prezentowany przez artystki z Ukrainy: Tatianę Yadczyk-Bogomazową i Natalię Maksimową. Pokazy były kontynuowane w następnych latach (1999–2004) przez Iwannę Tokar i Annę Popową-Chyżyńską, która także odsłoniła tajemnice batiku gorącego – zarówno na jedwabiu, jak i na pisankach. Pisankarstwa również uczyła w 2007 roku Mariya Ivanyshyn z Ukrainy.

Ważną umiejętność zaprezentowała w 2005 roku Charlotte Ute Pischtschan z Niemiec: było to ręczne wytwarzanie wojłoku z runa owczego, czyli filcu na mokro. Darczyńcą surowców był wrocławski Ogród Zoologiczny. Otrzymane runo owcze wcześniej było przygotowywane do kreacji filcowych. Czyszczenie, pranie i gręplowanie wełny było wykonane we Wrocławiu przez Ewę Marię Poradowską-Werszler; dopiero po tej wstępnej fazie materiał został przywieziony na plener jako materiał szkoleniowy.

W ostatnich latach zostało wprowadzone plecionkarstwo, entuzjastycznie przyjęte przez wielu młodych artystów. Prace wykonane tą techniką znalazły się już na kilku ogólnopolskich wystawach m.in. we Wrocławiu, Łodzi i Gdyni. Warsztat plecionkarski poprowadził zaprzyjaźniony z plenerem Marcin Makaś. W tym też okresie odbył się pokaz lalkarski przeprowadzony przez artystkę z Ukrainy Zenoviję Shulhę.

Ważną szkoleniową funkcję pełniła zawsze Bożenna Burgielska, pokazując proces projektowy dywanów dla produkcji przemysłowej, który na przestrzeni lat ulegał innowacyjnym zmianom. Artyści mieli więc szansę zapoznać się z techniką przygotowania projektu przypadającą na lata 70. XX wieku oraz poznać współczesny proces komputerowego projektowania.

Sympozjalny charakter pleneru przejawia się także w rosnącej liczbie seminariów na różne tematy, przeprowadzanych w formie wykładów i prezentacji połączonych z dyskusją. Zawsze omawiane są rezultaty poprzednich spotkań – na podstawie prezentowanej w czasie trwania pleneru wystawy prac uczestników pleneru poprzedniego, a także przy pomocy przedstawianej dokumentacji. Ta część programu budziła szczególne zainteresowanie w środowiskach naukowych, stąd w Kowarach pojawiały się znaczące postacie z kręgów krytyków i historyków sztuki. Wśród nich należy wymienić dr Bożenę Kowską (1994), Danutę Wróblewską (1995) oraz prof. Irenę Huml, która nieustraszenie i z wielkim zainteresowaniem obserwowała rozwój przedsięwzięcia. Przyjeżdżała do Kowar w latach 1990–2010, prezentując zagadnienia polskiej i światowej sztuki włókna – zarówno współczesnej, jak i w ujęciu historycznym. Dzięki wykładom prof. Ewy Marii Poradowskiej-Werszler polskim i zagranicznym uczestnikom pleneru znana stała się postać oraz twórczość Wandy Bibrowicz, wrocławskiej artystki uprawiającej tkaninę w pierwszych dziesięcioleciach XX wieku. Kuratorka Festiwalu, która poświęciła jej książkę „W kręgu sztuki Wandy Bibrowicz” (wyd. w 2001 roku), odkryła dla historii europejskiej tkaniny artystycznej tę mało przedtem znaną, a znakomitą tkaczkę, wywodzącą się z kręgów przedwojennej wrocławskiej Królewskiej Akademii Sztuki i Rzemiosła Artystycznego.

W Sympozjum uczestniczyli także dyrektorzy muzeów związanych branżowo z historyczną i współczesną tkaniną oraz z rękodzielnictwem: Ewa Mańkowska, dyrektor Muzeum Rzemiosła w Krośnie, Gabriela Zawila, dyrektor Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego w Kamiennej Górze (do 2007 roku, obecnie dyrektor Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze), Barbara Skoczylas-Stadnik, dyrektor Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze od 2008 roku. Odwiedził także sympozjum zaproszony przez organizatorkę Norbert Zawisza, dyrektor Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi (do

30.04.2013) , a w latach 2011 i 2013 gościem pleneru była Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, historyk sztuki, kierownik Działu Tkaniny Współczesnej w CMW w Łodzi.

Ciekawe prezentacje i wykłady prowadzili dla siebie wzajemnie uczestnicy Sympozjum, przyjmujące charakter konferencyjny; np. Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, obecna od 1996 roku, zainteresowała pozostałych artystów wystawą miniatury tkackiej, organizowanej w Muzeum Miasta Gdyni w cyklu trzyletnim, równolegle z Międzynarodowym Triennale Tkaniny w Łodzi. Również Monika Lindner przywoziła dokumentację z cyklicznych wystaw „COMO” we Włoszech. Na wykładach poruszany był temat „mistrz i uczeń”: artyści opowiadali o swoich nauczycielach, profesorach, wykładowcach. Znalazły się tu więc wspomnienia o wielu nieżyjących już wybitnych indywidualnościach polskiej sztuki. Małgorzata Buczek-Śledzińska zaprezentowała sylwetkę prof. Stefana Gałkowskiego, Joanna Lohn-Zajac – prof. Ryszarda Kwietnia, Teresa Chojnacka – prof. Eleonorę Plutyńską.

Artyści pedagodzy prezentowali swoje dokonania na tle innych pracowni artystycznych na swoich uczelniach, np. prof. Marta Tokar przybliżyła problematykę dydaktyczną w Akademii Sztuk Pięknych we Lwowie; prof. Kazimiera Frymark-Błaszczuk przedstawiła zasady projektowania w Pracowni Działalności Artystycznej ASP w Łodzi. Prof. Hanns Herpich, rektor i wykładowca w Akademii Sztuk Pięknych w Norymberdze, jeden z najpoważniejszych autorytetów w zakresie sztuki włókna na świecie, główny kurator Flexible Pan-European-Art, przyjeżdżający na sympozja od 1991 roku, w swoich wypowiedziach o sztuce tekstylnej podkreślał konieczność wykorzystywania nowoczesnej technologii dla innowacyjnych projektów. Prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler corocznie przywozi na sympozjum pisemne prace swoich dyplomantów oraz dokumentację fotograficzną powstałych prac w ciągu roku akademickiego, promując równocześnie stosunkowo młody Wydział Pedagogiczno Artystyczny w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Problemy pedagogiczne poruszała także Joanna Owidzka, pracująca z niewidomymi dziećmi w podwarszawskich Laskach.

Wśród różnorodnej tematyki przewijającej się na spotkaniach seminaryjnych chętnie słuchane i oglądane były wspomnienia artystów z ciekawych wystaw i podróży. Honorata i Rafał Werszler corocznie przedstawiali relacje o sztuce i kulturze różnych narodów z odbytych podróży po świecie. Hanna Puławska opowiadała o architekturze Bretanii.

Istotnym dopełnieniem kształcenia były wielokrotnie organizowane wyjazdy studyjne do miejsc związanych z tradycją tkacką, leżących na terenie Dolnego Śląska oraz w Czechach; do Pragi (Przemysłowe Muzeum), do Vambergu (Muzeum Koronki Klockowej) i w Niemczech do Drezna, Budziszyna, Goerlitz oraz „śladami Wandy Bibrowicz” – do Pilnitz i Hosterwitz.

Institucje i osoby współpracujące z Plenerem, sponsorzy

W ciągu 40 lat trwania kowarskich plenerów związane z nim wydarzenia odbywały się dzięki współpracy z wieloma różnymi instytucjami: zakładami produkcyjnymi, muzeami, galeriami, instytucjami samorządowymi, a także hotelami i pensjonatami, gdzie zakwaterowani byli uczestnicy. Szczególne zasługi dla funkcjonowania i rozwoju kowarskich spotkań tkackich mają także konkretne osoby, dzięki którym zainteresowaniu i życzliwości dla tego przedsięwzięcia możliwa była jego kontynuacja na coraz to wyższym poziomie.

Od początku istnienia Pleneru przez wiele lat jego głównym mecenasem była Fabryka Dywanów w Kowarach. Jednak przedsiębiorstwo, które w ostatnich latach było w

stanie likwidacji, od 2009 roku nie sponsoruje już artystycznych spotkań tkackich. Dawno już nie pracuje w nim Stanisław Dziedzic, dyrektor fabryki w latach 1974–1982, dzięki któremu zaistniała tak owocna symbioza przemysłowej produkcji z twórczością artystyczną; nie ma tam już także następnego przyjaznego plenerom dyrektora, Stefana Połomskiego, kierującego fabryką w latach 1982–1988. Rolę mecenasa w XXI w. przejęła gmina Kowary, która, szczególnie w osobie jej burmistrza (od 2007 roku) Mirosława Góreckiego docenia wartość tej międzynarodowej imprezy z wielkimi już tradycjami, odbywającej się na jej terenie. Do działalności Festiwalu dokładały się także do niedawna Zakłady Lniane „Orzeł” w Mysłakowicach, teraz niestety już zlikwidowane. Kuratorka pleneru oraz jego uczestnicy mogą liczyć także na pewne wsparcie finansowe ze strony Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz miasta Wrocław. Kilka razy Festiwal sponsorowany był przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz w latach 90. dwa razy przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Wobec wielkiego wciąż zainteresowania uczestnictwem w plenerze ze strony artystów z Polski i wielu innych krajów oraz organicznie rozrastającej się jego struktury i zasięgu, finansowa sytuacja organizatora tego przedsięwzięcia, jakim od 1991 roku jest założona przez Ewę Marię Poradowską-Werszler Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, nie jest łatwa. Z kowarskim plenerem przez długi czas związane było Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze (także zanim otrzymało tę nazwę w 2001 roku, jeszcze jako Muzeum Okręgowe), w latach 80. i 90. goszczące poplenerowe wystawy w swoim głównym budynku oraz w Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie. Obecnie stałym miejscem tych wystaw jest Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze; to profesjonalnie prowadzone muzeum stwarza uczestnikom pleneru możliwość prezentacji prac, oraz przyjazną atmosferę wspólnych zainteresowań. W latach 2004–2007 dyrektorem Muzeum była Gabriela Zawila, a po niej kierowanie instytucją przejęła Barbara Skoczylas-Stadnik. W ostatnich latach także współpracuje z plenerem Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, goszczące jego wystawę jubileuszową (2003) oraz, jako organizator Międzynarodowego Triennale Tkaniny, włączające wszystkie wystawy Festiwalu Sztuki Włókna do programu wystaw towarzyszących tej wielkiej imprezy w latach 2004–2013. Dyrektor CMW Norbert Zawisza znakomicie orientował się nie tylko w najnowszych wydarzeniach związanych z Festiwalem, ale także w historii Pleneru; świadczy o tym opracowana przez niego kronika w katalogu 30-lecia wystaw poplenerowych. Z kolei wystawy indywidualne mogą odbywać się dzięki dobrej współpracy z wieloma małymi galeriami na Dolnym Śląsku. Oprócz Galerii Tkackiej „Na Jatkach” we Wrocławiu, prowadzonej przez Ewę Marię Poradowską-Werszler, zaangażowane są tu najbardziej: Galeria „Centrum” należąca do Centrum Kultury i Sportu w Kamiennej Górze oraz Galeria „Promocje” w Osiedlowym Domu Kultury w Jeleniej Górze. W Kowarach wystawy indywidualne odbywają się w Domu Tradycji Miasta Kowary, w którym swoją siedzibę ma Stowarzyszenie Miłośników Kowar oraz w Miejskim Ośrodku Kultury.

Wrocław – miejsce narodzin koncepcji, ośrodek promocji i organizacji Festiwalu

Opisując historię kowarskich plenerów warto pamiętać, że niezwykle istotnym ośrodkiem dla ich funkcjonowania był przez te wszystkie lata i jest do dzisiaj Wrocław. Przede wszystkim, oczywiście, jest to miejsce, gdzie w kręgu wrocławskiej Grupy Tkackiej „10 x Tak” powstała idea warsztatowych spotkań plenerowych, które z biegiem lat rozrosły się, nabierając wymiaru sympozjum i festiwalu. Kowary goszczą jednak artystów tkaczy przez dwa tygodnie w roku, tymczasem, aby przedsięwzięcie to mogło zostać

zrealizowane, potrzebna jest wielka praca koncepcyjna i organizacyjna. Odbyna się ona właśnie we Wrocławiu.

Przygotowanie kolejnych spotkań warsztatowych oraz wszystkich towarzyszących im wydarzeń przebiega przede wszystkim w siedzibie Fundacji na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, która ma swoją siedzibę we Wrocławiu. To w ramach Fundacji niestrudzona pani profesor Ewa Maria Poradowska-Werszler wciela w życie idee kolejnych wydarzeń festiwalowych, z niewyczerpaną inwencją znajdując coraz to nowe formy i możliwości działania. Dzięki tej wstępnej pracy, odbywającej się w stolicy Dolnego Śląska, co roku jesienią wielkie święto tkaniny artystycznej współtworzy życie kulturalne Kowar oraz innych miast regionu.

Fundamentalnym miejscem ściśle związanym z Festiwalem jest kierowana również przez Ewę M. Poradowską-Werszler Galeria Tkacka „Na Jatkach” we Wrocławiu, mieszcząca się przy zabytkowej uliczce blisko Rynku. Galeria, stanowiąc ośrodek kontaktów i działań związanych ze sztuką włókna, jest zawsze miejscem spotkania uczestników pleneru. Tutaj zbierają się pierwszego dnia, by uczestniczyć w otwarciu wystawy – co roku bowiem Festiwal rozpoczyna się wernisażem w tej galerii. Kolejne wystawy festiwalowe odbywają się do końca roku, promując tkaninę artystyczną w stolicy Dolnego Śląska.

Jest to więc dla artystów z różnych stron Polski i z zagranicy znakomita okazja, żeby zobaczyć Wrocław, mając za punkt wyjścia samo jego zabytkowe centrum, w którym znajduje się urocza średniowieczna uliczka Stare Jatki. Dzisiaj to miejsce w całości oddane jest w użytkowanie artystom, mieszczą się więc na uliczce małe galerie sztuki, a także odbywają się tu różne niekonwencjonalne działania artystyczne. Festiwal Sztuki Włókna, dzięki włączeniu Wrocławia w swój program, pełni więc przy okazji rolę promocyjną wobec miasta w stosunku do gości z innych stron Polski, Europy, a nieraz także z bardziej odległych stron świata.

Szerokiej popularyzacji tego niezwykle kulturotwórczego przedsięwzięcia podejmowali się w głównej mierze dziennikarze i reporterzy telewizyjni. Od początku istnienia pleneru do późnych lat 90. reportaże filmowe dla wrocławskiej telewizji były reżyserowane przez Elżbietę Sitek. Artykuły o twórczości artystów pisali: Wojciech Krauze w periodykach ogólnopolskich, Zofia Gebhard, Agata Saraczyńska, Ewa Han, Krzysztof Sawicki w lokalnych dziennikach dolnośląskich. W XXI wieku patronat medialny objęła redakcja „Nowin Jeleniogórskich”, na łamach których reportaże o festiwalowych działaniach artystycznych pisze do dziś Małgorzata Potoczek-Pelczyńska. Informacje o plenerze pisali także dziennikarze zagraniczni – Ralf-Michael Seele i Hana Patková. Artykuły na ten temat pojawiały się także wielokrotnie w „Textilforum” i „Textilkunst”.

Zdarzało się także, że sami artyści promowali plener, np. Agata Buchalik-Drzyzga, członkini Grupy Tkackiej „10 x Tak”, zielonogórzanka, zaprojektowała dla artystów uczestniczących w sympozjum cykl ekslibrisów, upowszechniając je także w swoich autorskich publikacjach. Nieustającą akcją promocji Festiwalu prowadzi także przy wszelkich możliwych okazjach jego kuratorka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, popularyzując wiedzę o jego osiągnięciach zarówno w Polsce, jak i za granicą poprzez artykuły w czasopismach i katalogach oraz wykłady.

Dzięki tak szerokiej promocji intensyfikują się wzajemne kontakty między twórcami, zarówno w obszarze czystej sztuki, oraz sztuki użytkowej; jest to niezwykle cenna wartość, którą wnoszą kowarskie spotkania, bowiem to te kontakty przyczyniają się przede wszystkim do rozwoju tej elitarniej dyscypliny sztuki. Z tego względu Festiwal Sztuki Włókna jest nie do przecenienia nie tylko dla polskiej, ale także dla europejskiej sztuki

tekstylnej w jej bardzo poszerzonym już teraz zakresie, włączającym liczne działania intermedialne.

Plener przyciągał i przyciąga nadal artystów z wielu krajów, oferując im niepowtarzalne na europejską skalę możliwości wymiany doświadczeń i zdobywania nowej wiedzy o uprawianej dziedzinie oraz inspiracji dla własnej twórczości. Do udziału w kowarskich spotkaniach zgłaszają się wciąż nowe osoby, które wcześniej w nich nie uczestniczyły, w tym także młode, zaczynające swoją pracę artystyczną dopiero w ostatnich latach.

*Fenomen kowarskich klimatów i dorobek plenerów doczeka się niewątpliwie pogłębionych analiz w wielu aspektach, zarówno artystycznych, jak i z zakresu psychologii oraz socjologii twórczości. Dziś wiadomo, że należy on do zjawisk wyjątkowych polskiego życia artystycznego minionych dekad i od dawna zintegrowanego z europejską wspólnotą twórczą*¹⁰ – tak podsumowała znaczenie tego wieloletniego i wciąż żywego przedsięwzięcia prof. Irena Huml, wielki autorytet teoretyczny w polskiej sztuce włókna.

Przypisy

1. Skład grupy w roku jej powstania: Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Kazimiera Łętowska i Ewa Poradowska-Werszler.
2. Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, *Kowary po trzydziestu latach*, [w:] *Sztuka włókna. 30 lat Warsztatów Twórczych w Kowarach*, Galeria Sztuki BWA, Jelenia Góra, 2003.
3. Termin wprowadzony przez prof. Irenę Huml w 1989 roku, jako nazwa lepiej odpowiadająca nowemu sposobowi uprawiania tkaniny, z użyciem różnorodnych technik, nietradycyjnych tworzyw oraz sięgnięciem do nowych rozwiązań estetycznych.
4. W pierwszym plenerze Grupa uczestniczyła w zmienionym już nieco składzie: Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożena Burgielska, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Kazimiera Łętowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler.
5. Młoda artystka, członkini Grupy Tkackiej „10 x Tak”, osierociła syna kilka dni po jego urodzeniu. Ewa Poradowska-Werszler oraz pozostałe tkaczki z Grupy na pierwszym plenerze, który odbył się już bez udziału ich koleżanki, ustanowiły coroczną nagrodę jej imienia, ustalając jednocześnie, że dla artystów będzie to nagroda honorowa, a przeznaczona na nią kwota za każdym razem zostanie przekazana synowi Agnieszki, Michałowi.
6. Źródło: archiwum Fundacji na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej.
7. Galeria Tkacka „Na Jatkach” założona została w lutym 1978 roku, pierwotnie jako galeria-pracownia dla Grupy „10 x Tak”, a więc geneza jej była podobna jak w przypadku Warsztatu Tkackiego w Kowarach. Od 1991 roku jest ona galerią prywatną, prowadzoną przez Ewę Poradowską-Werszler w ramach założonej przez nią Fundacji na Rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej.
8. Bardzo atrakcyjne projekty ubiorów prezentował kilkakrotnie na plenerze Zygmunt Łukasiewicz, zarówno w formie wystawy (Kilimowa moda i koronki, Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 14–30 października, 1998), jak i pokazów z modelkami. W patio Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze prezentowany był w 2010 pokaz mody Moniki Kostrzewy Fibryle w skórzanej oprawie oraz w 2011 roku – pokazy absolwentek Studium Podyplomowego ASP Dyscypliny plastyczne w architekturze we Wrocławiu: Aleksandry Gisges-Daleckiej i Liliany Borowskiej Współczesna wojownicza.
9. Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna na Dolnym Śląsku z okazji 30-lecia Pleneru-Symposium „Warsztat Twórczy – Kowary”, Centralne Muzeum Włókiennictwa, Łódź, czerwiec – sierpień 2003.
10. Irena Huml, *Kowarskie klimaty*, w: *Kowary. Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna na Dolnym Śląsku z okazji 30-lecia Pleneru-Symposium „Warsztat Twórczy – Kowary”*, [katalog wystawy], Centralne Muzeum Włókiennictwa, Łódź 2003.

Trzy pokolenia twórców „WT- Kowary” (wybór)

Basiewicz Barbara ... 34	Leśkiewicz-Zgieb Jadwiga ... 54
Bergel Ewa ... 35	Lindner Monika ... 55
Białowolska Maria ... 36	Lohn-Zajac Joanna ... 56
Bibrowicz-Sikorska Aleksandra ... 37	Łukasiewicz Zygmunt ... 57
Buchalik-Drzyzga Agata ... 38	Łukiewska Ewa ... 58
Buczek- Śledzińska Małgorzata ... 39	Nachajska- Brożek Barbara ... 59
Burak Sofija ... 40	Owidzka Joanna ... 60
Burgińska Bożenna ... 41	Piss Ewa Elżbieta ... 61
Burkowski Bartosz ... 42	Poradowska-Werszler Ewa Maria ... 62
Chojnacka Maria Teresa ... 43	Puławska Hanna ... 63
Damborska Eva ... 44	Rębisz-Werszler Honorata ... 64
Dyrda-Kortyka Krystyna ... 45	Sak Dorota ... 65
Frymark-Błaszczak Kazimiera ... 46	Shulha Zenovija ... 66
Godzling Agnieszka ... 47	Stępak Jędrzej ... 67
Herpich Hanns ... 48	Szuszkiewicz- Spryszak Teresa ... 68
Jatkiewicz Krystyna ... 49	Taranek Dorota ... 69
Jaworska-Thomas Danuta ... 50	Tokar Marta ... 70
Jełowicka Maria ... 51	Ugurlu Audin ... 71
Juszkiewicz-Klimova Paulina ... 52	Ugurlu Senem Servet ... 72
Klimov Vohva ... 53	Werszler Rafał ... 73
	Zaychenko Sofija ... 74

**Barbara
Basiewicz**

Urodzona w 1943 roku we Lwowie, mieszka w Warszawie. Ukończyła ASP w Warszawie, dyplom w 1971 roku. Konserwator tkanin. Członek ZPAP od 1974 roku, należy do Pracowni Doświadczalnej Tkactwa Artystycznego. Przedstawiła 10 wystaw indywidualnych, brała udział w 40 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1986 – 35 lat Pracowni Doświadczalnej Tkaniny Artystycznej ZPAP, DAP, Warszawa • 1998, 2004 – Barbara Basiewicz: Tkanina, Galeria „U”, Warszawa • 2004 – Sztuka włókna • 2004 – europejski ślad, 11. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, Łódź • 2005 – 55 lat obecności, wystawa jubileuszowa PDTA, CMW, Łódź • 2008 – Barbara Basiewicz: Tkanina, Galeria „Wieża”, Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego, Warszawa • 2009 – Wystawa PDTA ZPAP, DAP, Warszawa • 2013 – Sztuka włókna, 12. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, DAP, Warszawa • 2013 – 12. Ogólnopolska Wystawa Tkaniny Unikatowej, CMW, Łódź. **Prace w zbiorach:** • Galerii Miasta Stołecznego Warszawy. **Nagrody:** • 2005, 2009 i 2013 – Stypendium MKiDN w dziedzinie ochrony dóbr kultury • 2008 – III Nagroda MKiDN, Sztuka włókna, DAP, Warszawa • 2012 – III Nagroda, Wystawa Sztuki Włókna „WT-Kowary”.

Program Sympozjum spełnia się we wszystkich obszarach – jest tak skonstruowany, że daje możliwość odpoczynku, kontemplacji i pracy. Kontakty z artystami i przebywanie wśród cudownej przyrody to wielka wartość. Nowi uczestnicy zawsze inspirują kreatywność działań twórczych.

Barbara Basiewicz

Wakacje z Agnieszką, 2011, tech. gobelin, wym. 150 x 200 cm

Urodzona w 1944 roku w Myślenicach. Ukończyła ASP w Krakowie, dyplom w 1971 roku. Projektant specjalista. Członek ZPAP od 1971 roku. Przedstawiła 11 wystaw indywidualnych, brała udział w 110 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1982 – Europacado, Bruksela, Belgia • 1998 – Język sztuki, Wrocław • 2003 – Papierowa sfera, Bielsko-Biała • 2007 – Struktury powiązań, Kraków • 2010 – 13. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, Łódź • 2011 – Oblicza Bielsko-Białej. Twórcy ikonografii miasta, Bielsko-Biała • 2012 – Artystki na Śląsku 1880–2000, Katowice • 2011 – 4. Triennale Tkaniny Artystycznej, Szombathely, Węgry. **Prace w zbiorach:** • Muzeum Historii w Katowicach • Muzeum Rzemiosła w Krośnie • Centralnego Muzeum Morskiego w Gdyni • Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi • Muzeum w Bielsku-Białej. **Nagrody:** • 1981 – II Nagroda, Dzieło Roku '81, ZPAP, Katowice • 1992 – I Nagroda, Dzieło Roku '92, ZPAP, Katowice • 1995, 1996, 1997, 1999 – Nagrody i wyróżnienia, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT-Kowary” • 2010 – Nominacja do medalu na 13. Międzynarodowym Triennale Tkaniny, Łódź • 2012 – III Nagroda, Tkanina wraca, Fundacja „Cepelia”, Łódź.

**Ewa
Bergel**

Udział w spotkaniach kowarskich stał się dla mnie początkiem innego myślenia o formie tkaniny. Zaowocowało to kilkoma bardzo ważnymi pracami. Dzięki plenerom poznałam środowisko tkackie – polskie i międzynarodowe. Duże znaczenie miały wizyty historyków sztuki. Kluczową wskazówką stały się dla mnie słowa Danuty Wróblewskiej: róbcie swoje, a od czasu do czasu eksperymentujcie, by nie zaśniedzieć.

Ewa Bergel

Układ dynamiczny, 2009, tech. montaż elementów tkanych, wym. 140 x 210 x 10 cm

**Maria
Białowska**

Urodzona w 1935 roku w Komorowie k/Zamościa, mieszka we Wrocławiu. Ukończyła PWSSP (obecnie ASP) we Wrocławiu, dyplom w 1965 roku. Członek ZPAP od 1967 roku, należy do Grupy Tkackiej „10 x Tak”. Przedstawiła 10 wystaw indywidualnych, brała udział w 80 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1981,1984,1988 – ogólnopolskie wystawy towarzyszące Triennale Tkaniny w Łodzi • 1992,1998 – Biennale Sztuki Sakralnej, Gorzów Wlkp. • 1998 – Tkanina artystyczna, wystawa jubileuszowa na 20-lecie Galerii Tkackiej „Na Jatkach”, Wrocław • 2000 – Wiara i rozum. Pamięci Marii Małgorzaty Boguckiej, Galeria Tkacka „Na Jatkach” • 2012 – Sztuka włókna, wystawa jubileuszowa na 40-lecie Grupy Tkackiej „10 x Tak”, Wrocław. **Prace w zbiorach:** • CMW w Łodzi • Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze • Domu Polskiego w Toronto, Kanada. **Nagrody:** • 1992 – Medal na III Biennale Sztuki Sakralnej, Gorzów Wlkp. • 1996 – Wyróżnienie, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT- Kowary” • 1998 – Medal na VI Biennale Sztuki Sakralnej, Gorzów Wlkp. • 2007 – I Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT- Kowary”.

Takie kontakty, jak na Sympozjum, rozszerzają nasze „pole widzenia”. Spotkania z osobami, które tam poznałam i ich twórczością dawały mi impuls do własnej kreatywności. Lata osiemdziesiąte, czas mojego corocznego uczestnictwa w plenerach, był to okres, w którym byłam najbardziej aktywna jako artystka.

Maria Białowska

Pejzaż, 2010, tech. tkanina, rośliny, wym. 63 x 63 cm

Urodzona w 1932 roku w Poznaniu. Ukończyła PWSSP (obecnie ASP) we Gdańsku, dyplom w 1959 roku. Członek ZPAP. Przedstawiła 35 wystaw indywidualnych, brała udział w 120 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2002 – CMW w Łodzi • 2008 – Muzeum Miasta Gdyni • 2011 – Muzeum Zachodniokaszubskie w Bytowie. **Prace w zbiorach:** • CMW w Łodzi • Muzeum Narodowego w Gdańsku • Muzeum Miasta Gdyni • Muzeum Zachodniokaszubskiego w Bytowie. **Nagrody:** • 2002, 2004, 2006, 2012 – Nagrody i wyróżnienia, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT-Kowary” • 2008 – Medal Civitas a Mari (tym, co odważnie realizują marzenia) • POLCUL – Polsko-Australijska Fundacja Kultury.

**Aleksandra
Bibrowicz-Sikorska**

Bardzo sobie cenię udział w wystawach podczas Festiwalu Sztuki Włókna. Wiele dało mi także zaznajomienie się z twórczością Wandy Bibrowicz poprzez wykłady Ewy Poradowskiej-Werszler. Wystawa poplenerowa w Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze ma swoje idealne miejsce – koniecznie tam powinna się odbywać!

Aleksandra Bibrowicz-Sikorska

*Refren, 2010,
tech. własna
wym. 180 x Ø 30 cm
(tryptyk)*

**Agata
Buchalik-Drzyzga**

Urodzona w 1940 roku w Siemianowicach Śląskich, mieszka w Zielonej Górze. Ukończyła PWSSP (obecnie ASP) we Wrocławiu, dyplom w 1967 roku. Członek ZPAP od 1968 roku, należy do Grupy Tkackiej „10 x Tak”. Prowadzi charytatywne warsztaty rysunku dla młodzieży. Przedstawiła 45 wystaw indywidualnych, brała udział w 130 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2002 – Rysunek, grafika, sztuka papieru, Gorzów Wlkp. • 2003 – Papierowe obrazy, Kostrzyn n. Odrą • 2007 – Agata Buchalik-Drzyzga: 40-lecie pracy twórczej – Zielona Góra • 2012 – Sztuka włókna, wystawa jubileuszowa na 40-lecie Grupy Tkackiej „10 x Tak”, Wrocław.

Prace w zbiorach: • Muzeum Lubuskiego w Zielonej Górze • Muzeum w Gorzowie Wlkp. • Galerii Narodowej „Zachęta” w Warszawie • Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze • Galerii Miejskiej w Cottbus (Niemcy).

Nagrody: • Złoty Krzyż Zasługi • Lubuska Nagroda Kulturalna I i II stopnia Stypendium MKiDN • Nagroda Prezydenta Miasta Zielona Góra • Odznaka Honorowa „Zasłużony dla Kultury” • 1994, 1996 – II Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT–Kowary”.

Mogę powiedzieć, że w Kowarach stałam się tkaczką i nie był to wpływ nagród, które otrzymywałam, lecz kontaktów z ludźmi. To, kim jestem na polu tkaniny, jest zasługą Kowar jako miejsca spotkań sympozjalnych. Kowary – dawna siedziba „Harnaś” – to był drugi dom. Uczylałam się cierpliwości od Mietki Żmudzkiej, podglądałam Kazię Frymark-Błaszczyk czy niezrównaną w splotach Marię Chojnącką.

Agata Buchalik-Drzyzga

*Rytmy, 2012,
tech. własna
wym. 300 Ø cm*

Urodzona w 1953 roku w Krakowie, mieszka w Krakowie. Ukończyła ASP w Krakowie, dyplom w 1981 roku. Nauczyciel akademicki, dr hab. Członek ZPAP od 1981 roku. Zajmuje się malarstwem, tkaniną, rysunkiem. Przedstawiła 45 wystwa indywidualnych. Brała udział w ponad 200 wystawach krajowych i zagranicznych.

Wystawy (wybór): • 2011 – Teraz sztuka, Parlament UE, Bruksela • 2012 – 9. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Książki Artystycznej Muzeum Książki Artystycznej, Łódź • 2012 – Małgorzata Buczek-Śledzińska: Wielka Księga Babilonu, Galeria Jednej Książki, Kraków • 2013 – Małgorzata Buczek-Śledzińska: Obiekty, wystawa towarzysząca 14. Międzynarodowemu Triennale Tkaniny, Łódź. **Prace w zbiorach m.in.:** • CMW w Łodzi • Muzeum Rufino Tamayo Mexico D.F. w Meksyku • Pałacu Sztuki TPSP w Krakowie. **Nagrody (wybór):** • 1993 – II Nagroda, Art-Stilon '92, Gorzów Wlkp. • 1994 – Grand Prix, Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2000 – Grand Prix, I MBATL „Z krosna do Krosna” • 2000 – II Nagroda „Art-Stilon 2001”, Gorzów Wlkp.

**Małgorzata
Buczek-Śledzińska**

Udział w kowarskich warsztatowych spotkaniach zaraz po studiach umożliwił mi uczestnictwo w zbiorowych wystawach. Otrzymałam nagrodę Grand-Prix, co bardzo zmotywowało mnie do intensywnej pracy. Materiały otrzymywane w ramach pobytu na plenerach w ogromnym stopniu umożliwiły mi realizację moich autorskich projektów.

www.mbuczek.vip.interia.pl

Małgorzata Buczek-Śledzińska

Trzy fragmenty, 1989; 1990; 2000, tech. gobelin, wym. 220 x 200 x 2 cm

**Sofiya
Burak**

Urodzona w 1961 roku we Lwowie, mieszka we Lwowie. Ukończyła ASP we Lwowie, dyplom w 1984 roku. Pracuje na macierzystej uczelni jako starszy wykładowca. Członek Związku Artystów Ukrainy od 1995 roku. Przedstawiła 10 wystaw indywidualnych, brała udział w 55 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1989 – 3. Międzynarodowe Sympozjum Tkackie, Ryga • 2001 – Europejska Wystawa Sztuki Tkaniny Traditions and Innovations, Ryga • 2002 – 4. Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Tkackiej Scythia, Chersoń, Ukraina • 2010 – 3. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Struktury Powiązań, Kraków • 2007, 2011 – Ogólnoukraińskie Triennale Tkaniny Artystycznej, Kijów.

Prace w zbiorach: • Muzeum Sztuki Ukraińskiej, Stenford, USA • Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra • Muzeum Rzemiosła, Krosno • Muzeum Etnografii i Sztuki Ludowej, Lwów. **Nagrody:** • 1989 – Dyplom, 3. Międzynarodowe Sympozjum Tkackie, Ryga • 2004 – I Nagroda, Ogólnoukraińska Wystawa Tekstylny szal, Lwów • 2003, 2006 – I Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2011 – Dyplom Za filozofię pracy, 3. Ogólnoukraińskie Triennale Tkaniny Artystycznej, Kijów.

Uczestnictwo w Warsztatach Twórczych w Kowarach zmieniło mój pogląd na nowoczesną tkaninę artystyczną. Nowe podejście do sztuki włókna sprawiło, że podjęłam pracę w Akademii Sztuk Pięknych we Lwowie. Mam wspaniałe wspomnienia z plenerów: łączą one w sobie pracę, odpoczynek, kontakty zawodowe i przyjazne, tolerancyjne stosunki między artystami.

Sofiya Burak

Moja daleka gwiazda, 2010, tech. autorska, len, wym. 130 x 205 cm

Urodzona w 1944 roku w Zgierzu. Mieszka w Kowarach. Ukończyła PWSSP (obecnie ASP) w Łodzi, specjalizacja dywan i gobelin, dyplom w 1970 roku. W latach 1969–1997 projektant, kierownik Wzorcowni i dyrektor artystyczny w Fabryce Dywanów „Kowary”. W latach 1998–2010 projektant w Fabryce Dywanów „Agnella” S.A. Należy do Grupy Tkackiej „10 x Tak”. Przedstawiła 4 wystawy indywidualne, brała udział we wszystkich wystawach Grupy Tkackiej „10 x Tak” oraz w 25 innych wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1975 – I Międzynarodowe Triennale Tkaniny Unikatowej i Przemysłowej, Łódź • 1989 – Dorobek artystyczny Pracowni Projektowej Fabryki Dywanów „Kowary”, CMW, Łódź • 1993 – Sztuka i produkcja Fabryki Dywanów „Kowary”, Instytut Wzornictwa, Warszawa • 2009 – Design – Antydesign, Muzeum Architektury, Wrocław. **Prace w zbiorach:** • CMW, Łódź • Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra • W zbiorach prywatnych (Kanada, Anglia, Szwecja, Japonia, Niemcy). **Nagrody (wybór):** • 1975 – Medal, I Triennale Tkaniny Łódź • 1991, 1992, 1996, 2011 – Nagrody i wyróżnienia, Wystawa Sztuki Włókna „WT–Kowary” • 1995 – Złoty Medal, Targi Poznańskie.

**Bożenna
Burgielska**

Możliwość uczestniczenia w kowarskich plenerach pozwalała mi odreagować rygory tkaniny przemysłowej, z którymi musiałam się liczyć jako projektant dywanów. Te spotkania pozwalały mi puścić wodze fantazji we wzornictwie i kolorystyce, co sprawiło, że za cykl Dywanów gobelinowych uzyskałam złoty medal na Targach Poznańskich w 1995 roku przyczyniając się wówczas do sukcesu Fabryki Dywanów „Kowary”.

Bożenna Burgielska

*Mykeny
2000
tech.
Dywan przemysłowy
wykonany w Fabryce
Dywanów Agnella,
wełna
wym. 200 x 300 cm*

**Bartosz
Burgielski**

Urodzony w 1982 roku w Jeleniej Górze. Mieszka w Kowarach. Ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Łodzi, specjalność tkanina, dyplom w 2008 roku oraz Uniwersytet Łódzki, kierunek etnologia, dyplom mgr w 2010 roku. Przedstawił 4 wystawy indywidualne, brał udział w 12 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2006 – Spojrzenia, Stowarzyszenie Miłośników Kowar, Kowary • 2010 – wystawa indywidualna, Muzeum Zachodniokaszubskie, Bytów • 2012 – wystawa indywidualna, Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra • 2013 – wystawa indywidualna, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław • 2013 – wystawa indywidualna, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary. **Prace w zbiorach:** • Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kowarach • Muzeum Zachodniokaszubskiego w Bytowie, • Muzeum Tkactwa w Kamiennie Górze. **Nagrody:** • 2006 – wyróżnienie, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary 2005.

Uczestnictwo w wystawach „kowarskich” daje mi możliwość zapoznania się z nowinkami warsztatowymi. Program Sympozjum jest intensywny i przekracza moje oczekiwania. Praca twórcza podczas pleneru jest dla mnie bardzo ważna. Wprowadziłem także kilka godzin warsztatów tkackich dla dzieci i młodzieży z kowarskich szkół. Deklaruję pomoc w ich organizacji.

Bartosz Burgielski

*Eko, 2011,
tech. mieszana
wym. 120 x 100 cm*

Urodzona w 1931 roku w Warszawie. Ukończyła ASP w Warszawie, specjalność tkanina, dyplom w 1956 roku oraz Uniwersytet w Toruniu – etnografia. W latach 1963–1967 kierownik artystyczny „Cepelii” w Otwocku, w latach 1964–1967 w IWP w Warszawie, 1979–1987 wykł. technik tkackich w Volkshochschule, Biberach/Riss w Niemczech. Członek ZPAP od 1958 roku. Przedstawiła 35 wystaw indywidualnych, brała udział w 449 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1969, 1971 – Biennale International de la Tapiserie, Lozanna, Szwajcaria • 1973/1975 – Concepts Intapestries, Chicago • 1976, 1977 – Fieber Works Europe and Japan, Kioto, Tokio • 2001 – 8. Triennale Tkaniny, Łódź. **Prace w zbiorach m.in.:** • Collection de l' Association Piere Pauli Art Textile Contemporain, Lozanna • Muzeum Narodowego w Warszawie • Zbiorach Dokumentacji Jana Pawła II, Rzym • Muzeum of Einharod, Israel • CMW w Łodzi • Musée Jean Lurcat-Angers, Francja. **Nagrody (wybór):** • 1972 – Złoty Medal, 4. Festiwal Sztuki, DAP, Warszawa • 1985 – Srebrny Medal, 5. Triennale Tkaniny, Łódź • 1995, 2003, 2007, 2009, 2011 – Nagrody i wyróżnienia, Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2006 – Nagroda Specjalna MKiDN.

Maria Teresa Chojnacka

Przez 40 lat koleżanka prof. dr hab. Ewa Maria Poradowska-Werszler organizuje autorskie plenery sztuki włókna dla artystów z kraju i zza granicy. Ich klimat jest wyjątkowo serdeczny. Jest to fakt niespotykany w dziejach historii sztuki, aby jedna osoba mogła tego dokonać. To były wyjątkowe tygodnie, za które Ci, Ewo, serdecznie dziękuję – za Twój ogromny wkład pracy, który pozostanie.

www.chojnacka.strefa.pl

Maria Teresa Chojnacka

Dokument - cykl Ręce, 2012, tech. własna, wym. 245 x 315 cm

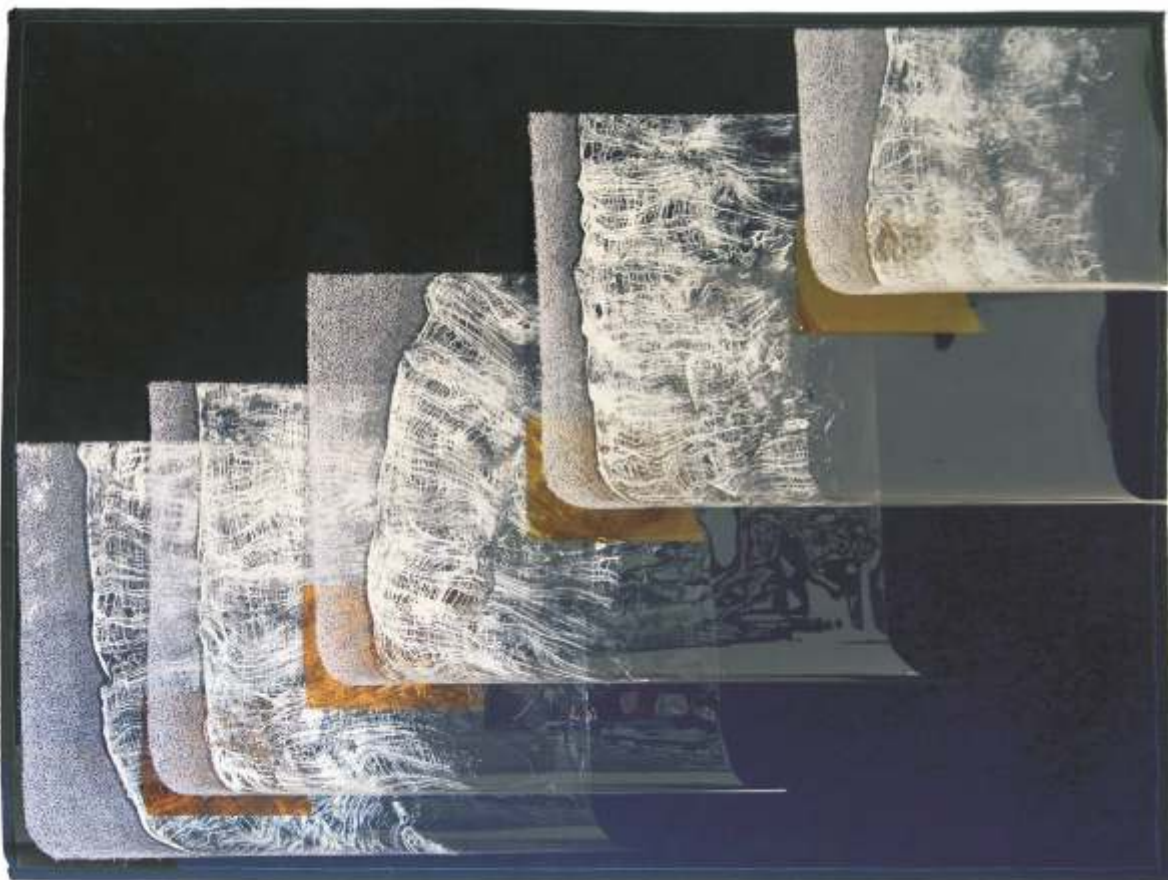
**Eva
Damborská**

Urodzona w 1956 roku w Ostrawie, Czechy. Mieszka w Ostrawie. Ukończyła Szkołę Rzemiosła Artystycznego w Ostrawie, dyplom w 1975 roku. Należy do Związku Artystów Plastyków UVU SVUT oraz grupy „In Signum”. Przedstawiła 30 wystaw indywidualnych, brała udział w 200 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2001 – Galeria „W Kaplicy”, Bruntál, Czechy; • Galeria Willa, Łódź • 2003 – Galeria Primavesi, Olomuniec, Czechy • 2008 – Muzeum i Galeria Orlickich Gór, Czechy • 2009 – Dreikönigskirche, Drezno, Niemcy • 2010 – Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław • 2011 – Czeskie Centrum w Warszawie; Muzeum Tkactwa w Czeskiej Skalicy. **Prace w zbiorach:** Galerii Sztuki w Ostrawie, Czechy • Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra • Muzeum Miasta Gdyni • Muzeum Rzemiosła, Krosno • Muzeum Koronki, Vamberk, Czechy. **Nagrody:** • 2000 – Intersalon AJV, Czeskie Budziejowice • 2000, 2004, 2011 – I Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2011 – Nagroda Marszałka Gdyni, Międzynarodowe Nadbałtyckie Triennale Miniatury Tkackiej • 2004, 2008 – Grand Prix, MBATL „Z krosna do Krosna”, Krosno • 2010 – I Nagroda, Biennale Współczesnej Czeskiej Koronki, Vamberk, Czechy.

Kowary to malownicze miejsce dla wypoczynku i relaksu. Spacerowanie na łonie natury to dla mnie źródło inspiracji. Na zawsze będę pamiętać rok 1978, kiedy po raz pierwszy przyjechałam do Kowar. W czasie mojego pobytu Karol Wojtyła został wybrany papieżem. Pamiętam emocje, które wtedy wszyscy przeżyaliśmy. Kowary zawsze dają mi nowe impulsy do dalszych realizacji w domu.

Eva Damborská

Biały sen, 2010, tech. własna, len, folia, wym. 210x150 cm

Urodzona w 1943 roku w Radlinie. Mieszka w Kielczowie k/Wrocławia. Ukończyła PWSSP (obecnie ASP) we Wrocławiu, dyplom w 1970 roku. Prowadzi zajęcia w Akademii Sztuki Trzeciego Wieku we Wrocławiu. Należy do ZPAP od 1976 roku oraz do Grupy Tkackiej „10 x Tak”. Przedstawiła 21 wystaw indywidualnych, brała udział w 110 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1998, 2007 – Triennale Tkaniny Artystycznej Łódź • 2000 – 9. Biennale Sztuki Sakralnej Sacrum, Gorzów Wlkp. • 2003 – Papier – piąty żywioł. Papierowa sfera, Ogólnopolska Wystawa Sztuki Papieru, Galeria Bielska BWA, Bielsko-Biała • 2006 – Krystyna Dyrda-Kortyka: Granice światów. Kompozycje tkackie i z papieru, CMW, Łódź. **Prace w zbiorach m.in.:** CMW w Łodzi • Muzeum Lubuskiego w Gorzowie Wlkp. • Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze • Galerii Bielskiej BWA w Bielsku-Białej oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. **Nagrody (wybór):** • 1998 – II Nagroda, 10. Poplenerowa Wystawa „Art Stilon '97”, Gorzów Wlkp. • 2000 – I Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2004 – II Nagroda Rektora UAM w konkursie na projekt ornatu paschalnego, Poznań.

**Krystyna
Dyrda-Kortyka**

Kowarskie plenery miały wielki wpływ na rozwój mojej drogi artystycznej – przede wszystkim ze względu na udział w wystawach poplenerowych, które przynoszą możliwość konfrontacji własnej twórczości z pracami wielu znanych artystów tkaniny.

<http://krystyna.kortyka.pl>

Krystyna Dyrda-Kortyka

*Ogród pamięci,
2007,
tech. własna,
200 x 45 cm
(7 sztuk)*

**Kazimiera
Frymark-Błaszczyk**

Urodzona w 1931 roku w Leśnie. Mieszka w Łodzi. Ukończyła Uniwersytet w Toruniu oraz PWSP (obecnie ASP) w Łodzi, dyplom w 1955 roku. Profesor zwyczajny. Należy do ZPAP od 1960 roku. Przedstawiła 48 wystaw indywidualnych, brała udział w ponad 400 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1963/1964 – Polska tkanina współczesna, Pekin, Szanghaj • 1965 – Dc L'Exposition Internationale de la Tapiserie Moderne, Lozanna, Szwajcaria • 1970 – Tysiąc lat sztuki polskiej, Królewskie Sale Akademii w Londynie • 2013 – Splendor tkaniny, „Zachęta”, Warszawa. **Prace w zbiorach m.in.:** • Muzeum Narodowego w Warszawie • CMW w Łodzi • Savaria Muzeum, Szombathely, Węgry • Museo Rufino Tamayo w Meksyku • Muzeum Jean Lurcat w Angers, Francja. **Nagrody:** • 1959, 1977, 1986 – Nagrody Ministra Kultury i Sztuki • 1975 – Złoty Krzyż Zasługi • 2001 – Indywidualna nagroda naukowa Prezydenta Miasta Łodzi • 2011 – Nagroda Prezydenta Miasta Łodzi • 2012 – Srebrny Medal „Zasłużony dla Kultury Gloria Artis”.

Plener w Kowarach był dla mnie zawsze bardzo ważny. Dobrze zorganizowany, z możliwością zaopatrzenia się w materiały i skorzystania ze sprzyjających warunków pracy. Bardzo sobie ceniłam spotkania z uczestnikami. Wspólne spacerowanie, spotkania, dyskusje, praca i zabawa oraz wyjazdy do pobliskich miejscowości na wystawy i zwiedzanie interesujących obiektów.

www.tkaninaartystyczna.pl

Kazimiera Frymark-Błaszczyk

*Przejście,
2008,
tech. mieszana,
60 x 40 cm*

Urodzona w 1985 roku w Wieluniu. Mieszka w Działoszynie. Ukończyła Uniwersytet w Poznaniu, Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu, dyplom w 2010 roku. Wykładowca macierzystej uczelni. Przedstawiła 7 wystaw indywidualnych, brała udział w 33 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2010 – 6. MBATL Z krosna do Krosna, Krosno • 2011 – 8. Międzynarodowa Wystawa Arrasu, Tkaniny i Sztuki Włókna, Associazione Culturale Arcadia, Sala Baganza, Włochy • 2011 – Agnieszka Godszling: Tkanina unikatowa, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław • 2013 – 12. Ogólnopolska Wystawa Miniatury Tkackiej, CMW, Łódź • 2013 – 9. Międzynarodowe Nadbałtyckie Triennale Miniatury Tkackiej, Muzeum Miasta Gdyni. **Nagrody (wybór):** • 2009 – I Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2011 – Nagroda Arcadii, 8. Międzynarodowy Konkurs Arrasu, Tkaniny i Sztuki Włókna, Associazione Culturale Arcadia, Sala Baganza, Włochy • 2011 – Nagroda Uczestników, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2012 – II Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary”.

**Agnieszka
Godszling**

Można powiedzieć, że moja kariera artystyczna rozpoczęła się w Kowarach, gdyż uczestniczyłam w Festiwalu Sztuki Włókna jeszcze jako studentka UAM WPA Kalisz. To właśnie podczas wystaw otrzymałam swoje pierwsze, znaczące dla mnie nagrody: w 2008 roku II Nagrodę im. A. Sienkiewicza za pracę Nokturn i tarantela, a w następnym – I Nagrodę za pracę Morskie trawy.

Agnieszka Godszling

*Wodne trawy,
2009,
tech. gobelin,
195 x 140 cm*

**Hanns
Herpich**

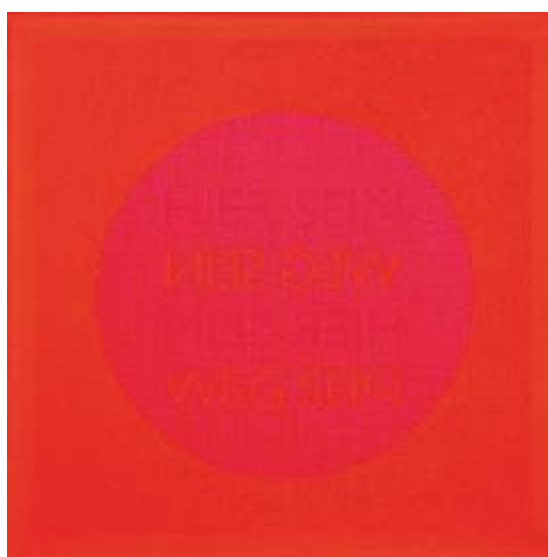
Urodzony w 1934 roku w Konradsreuth/Hof Saale, Niemcy. Ukończył Staatl. Textilfach-und Ingenieurschule Münchberg, dyplom w 1957 roku. Profesor zwyczajny. W latach 1995–1998 rektor Akademii Sztuk Pięknych w Norymberdze. Należy do Związku Artystów „Bildende Kunst” w Norymberdze.

Wystawy (wybór): • 1988 – 6. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, CMW, Łódź • 1990 – 6. Deutsche Biennale der Textilkunst, Muzeum Tkactwa, Krefeld • 1994 – Mobile Objekte I, Muzeum Narodowe, Wrocław • 1995 – 8. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, CMW, Łódź • 1998 – 20-lecie Galerii „Na Jatkach”, Wrocław • 2000 – I Europäische Quilttriennale Heidelberg, Norymberga • 2003 – Hanns Herpich: Wystawa retrospektywna, CMW, Łódź • 2009 – Nereden Nereye, Cister- Art.-Galerie, Stambuł • 2010, 2013 – 8., 9. Międzynarodowe Nadbałtyckie Triennale Miniatury Tkackiej, Muzeum Miasta Gdyni. **Prace w zbiorach:** • Muzeum w Lozannie, Szwajcaria • Muzeum w Szombathely, Węgry • Londyn Norymberga Monachium. **Nagrody (wybór):** • 1988 – Medal na 6. Międzynarodowym Triennale Tkaniny, CMW, Łódź • 1995 – Nagroda Centralnego Muzeum Włókiennictwa, 8. Międzynarodowe Triennale Tkaniny,

Symposium spełnia zawsze moje oczekiwania, jest ono miejscem dla rozwoju międzynarodowych kontaktów. Tutaj poznałem wielu artystów z różnych krajów i prowadziłem wiele dyskusji, które dawały impulsy dla własnej kreacji. Zbiorowe wystawy i zawsze dobra dokumentacja wydarzeń mają ważne znaczenie dla śledzenia rozwoju Symposium, a także własnej twórczości.

<http://herpich.ovh.org>

Hanns Herpich

Weg sein- Hier sein, 2012, tech. żakard, 65 x 65 cm, (dyptyk)

Urodzona w 1958 roku w Stoczku Łukowskim. Mieszka w Podkowie Leśnej. Ukończyła Europejską Akademię Sztuki w Warszawie, dyplom w 2006 roku. W latach 1978–1992 kierowała nadzorem artystycznym Spółdzielni „Rękodzieło Artystyczne” w Warszawie. Członek ZPAP od 2006 roku, należy do A-Art Projekt (Francja) od 2012. Przedstawiła 14 wystaw indywidualnych, brała udział w 105 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2007, 2010, 2013 – Wystawa Tkaniny Unikatowej i Ogólnopolska Wystawa Miniatury Tkackiej, CMW, Łódź • 2007 – 7. Nadbałtyckie Triennale Miniatury Tkackiej, Gdynia • 2008 – Art&Sport, Comité International Olympique, Lozanna, Szwajcaria • 2011 – Teraz sztuka / Art Now!, budynek główny Parlamentu Europejskiego, Bruksela • 2012 – From Lausanne to Beijing – The 7th International Fiber Art Biennale Exhibition, Nantong, Chiny.

Prace w zbiorach m.in.: Centrum Olimpijskiego w Warszawie Muzeum Zachodniokaszubskiego w Bytowie CMW w Łodzi. **Nagrody (wybór):** • 2007 – II Nagroda, konkurs „Energia”, Bełchatów • 2007 – I Nagroda, konkurs „Grafika Warszawska”.

**Krystyna
Jatkiewicz**

Kowarski plener był moim pierwszym plenerem tkackim, przyjechałam tam wkrótce po obronie dyplomu w 2006 roku. Miłe zaskoczenie: świetny klimat, program bogaty i różnorodny, dynamiczne tempo, praca zespołowa i praca nad sobą, życzliwość i przyjaźnie, które trwają do dziś. Przebywałam wśród wspaniałych i inspirujących artystów.

www.krystynajatkiewicz.art.pl

Krystyna Jatkiewicz

*Tajemnice rytmów,
2009,
tech. grafika komputerowa
na filcu,
wym. 130 x 95 cm*

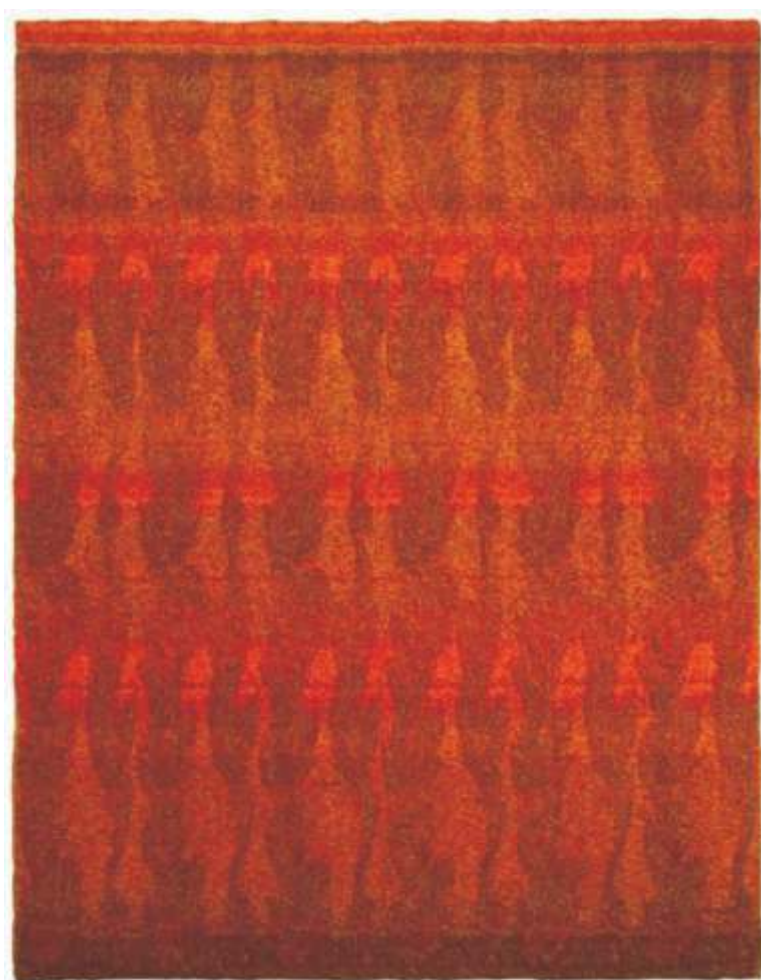
**Danuta
Jaworska–Thomas**

Urodzona w 1920 roku. Mieszka w Warszawie. Ukończyła PWSSP (obecnie Uniwersytet Artystyczny) w Poznaniu, dyplom w 1955 roku. Należy do ZPAP od 1958 roku oraz do Spółdzielni Artystów „Ład”. Przedstawiła 4 wystawy indywidualne, brała udział w ok. 80 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1984 – Muzeum Archidiecezjalne, Warszawa • 2005 - Pamięć i uczestnictwo, Muzeum Narodowe, Gdańsk • 2010 – Danuta Jaworska-Thomas: Żakard – Unikat, 60 lat pracy twórczej, DAP, Warszawa. **Prace w zbiorach:** • Muzeum Narodowego w Warszawie • Muzeum Narodowego w Poznaniu • Muzeum Archidiecezjalnego w Gnieźnie • Muzeum Archidiecezjalnego w Poznaniu • Ministerstwa Obrony Narodowe. **Nagrody:** 1957 – Wyróżnienie, Mediolan • 1973 – Wyróżnienie, „Zachęta”, Warszawa • 1980 – Dyplom Pracowni Doświadczalnej Tkaniny Artystycznej Warszawa • 1982 – Odznaka „Zasłużony Działacz Kultury” • 2005 – Złoty Krzyż Zasługi Prezydenta RP • 2010 – Roczne stypendium MKiDN

Bardzo cenne dla mnie były zawsze w trakcie plenerów międzynarodowe kontakty, szczególnie z tkaczkami niemieckimi. Przebywanie wśród twórców tak zaangażowanych w swoją pracę bardzo pomagało rozwinąć wyobraźnię; Dekada 1998–2008, kiedy uczestniczyłam w kowarskich spotkaniach, przypadła jeszcze na moją dobrą kondycję.

Danuta Jaworska-Thomas

*Światło ziemi,
2006,
tech. żakard wieloraportowy
wym. 257 x 195 cm*

Urodzona w 1937 roku w Warszawie. Mieszka w Warszawie. Ukończyła Pomaturalną Szkołę Ekonomiczną w 1965 roku. Należy do ZPAP od 2001 roku. Przedstawiła 28 wystaw indywidualnych, brała udział w ok.150 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2006 – Maria Jełowicka: Architektura wełną – moje ogrody, Galeria Muzeum Ślązańskiego, Sobótka • 2009 – Maria Jełowicka: Wełną i Inem, Galeria „Abakus”, Warszawa • 2013 – 3/4 wieku MJ – cd., Pracownia Doświadczalna Tkaniny Artystycznej, OW ZPAP, Warszawa. **Prace w zbiorach:** • Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi • Muzeum Rzemiosła w Krośnie • Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze. **Nagrody:** • 2004 – Wyróżnienie, 3. Międzynarodowe Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej • 2006 – III Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna – WT Kowary • 2005 oraz Nagroda Uczestników • 2008 – III Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna – WT Kowary • 2007 2009 – I Nagroda MKiDN – Dyplom „Nagroda Specjalna”.

**Maria
Jełowicka**

Kowarskie Sympozjum to najważniejsze wydarzenie w moim życiu. Spotkałam tu osoby, które interesują się tymi samymi problemami co ja, z którymi znajduję wspólny język artystyczny. Przyjaźnie zawarte podczas pobytu w Kowarach są na całe życie. W 2006 roku otrzymałam III Nagrodę za tryptyk Źródła światła oraz Nagrodę Uczestników – co upewniło mnie o znalezieniu swojego miejsca na ziemi.

http://art_jelowicka.w.interia.pl

Maria Jełowicka

Wczoraj, dziś, jutro, 2011, tech. tkanina, wym. 60 x 60 cm

**Paulina
Juskiewicz-Klimova**

Urodzona w 1987 roku w Poznaniu. Mieszka we Wrocławiu. Ukończyła Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Pedagogiczno-Artystyczny, dyplom w 2012 roku. Pracuje jako nauczyciel plastyki w Szkole Podstawowej Dialogu Kultur Etz Chaim. Przedstawiła 1 wystawę indywidualną, brała udział w 10 wystawach zbiorowych. Wystawy: 5. Wystawa Tkaniny Unikatowej z cyklu „Droga”.

„Kowary” odmieniły moje życie. Stały się dla mnie źródłem inspiracji i wiedzy, początkiem rozwijania autorskiej techniki, z jakiej skorzystałam w swojej dyplomowej pracy Hurzuf i Kowary. Umożliwiły mi spotkanie wielu wybitnych twórców tkaniny artystycznej, co znacznie rozszerzyło moje horyzonty.

Paulina Juskiewicz-Klimova

Kowary - Hurzuf, 2012, tech. gobelin, 80 x 60 cm, (dyptyk)

Urodzony w 1988 roku w Zaporozżu, Ukraina. Mieszka we Wrocławiu. Ukończył Akademię Sztuk Pięknych we Lwowie, specjalność tkanina, dyplom w 2013 roku. Przedstawił 1 wystawę indywidualną, brał udział w 7 wystawach zbiorowych.

Wystawy: • Zakochani, Galeria „Dzyga”, Lwów. **Nagrody:** • 2012 – Wyróżnienie, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna – WT Kowary 2011 • 2012 – Nagroda pracowników Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze.

**Volodymyr
Klimov**

Kowary otworzyły przede mną świat międzynarodowej tkaniny. Poznanie artystów i ich twórczości pobudziło moją kreatywność i stało się źródłem inspiracji.

Volodymyr Klimov

Zakochani, 2013, tech, gobelin, wym. 80 x 300 cm (pentaptyk)

**Jadwiga
Leśkiewicz-Zgieb**

Urodzona w 1941 roku. Mieszka w Kietczowie k/Wrocławia. Ukończyła PWSSP (obecnie Akademia sztuk Pięknych) we Wrocławiu, dyplom w 1963 roku. Należy do Grupy Tkackiej „10 x Tak”. Przedstawiła 9 wystaw indywidualnych, brała udział w 75 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1988 – Ogólnopolska Wystawa Tkaniny, Łódź • 1995 – 4. Wystawa Miniatury Tkackiej, Łódź • 1995 – Nadbałtyckie Biennale Małych Form Tkackich, Gdańsk • 1986 – Wystawa tkaniny, Hobro, Dania • 1989 – Wystawa promocyjna sztuki polskiej, Kopenhaga • 1991 – Wystawa interdyscyplinarna środowiska wrocławskiego, Reims, Francja. **Prace w zbiorach:** • Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi • Galerii Narodowej „Zachęta” w Warszawie, • Poltegor we Wrocławiu • Zbiory prywatne: Australia, Dania, Francja, Niemcy, Szwajcaria, Szwecja, USA. **Nagrody:** • 1968 – Wyróżnienie, konkurs „Najlepsza grafika kwartału”, Wrocław • 1969 – I Nagroda, konkurs „Najlepsza grafika kwartału”, Wrocław • 2008, 2010 – I Nagroda im. A. Sienkiewicza, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna – WT Kowary.

*Plenery kowarskie to nieodłączna część mojego życia twórczego i towarzyskiego.
Nagrody to dodatkowa satysfakcja, że zostałam zauważona i doceniona.*

Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb

*Zatopione molo,
2008,
tech. gobelin, wełna
wym. 132 x 157 cm*

Urodzona w 1947 roku w Aichelberg, Niemcy. Mieszka w Kirchheim/Teck, Niemcy. Ukończyła Pracownię Artystyczną Gertrud Widmaier, 1967 oraz prywatną Szkołę Malarstwa Esther-Koestler-Maak, egzamin mistrzowski w 1984 roku. W latach 1979–1984 pedagog w Szkole Artystycznej w Nürtingen, od 1984 roku prowadzi własną pracownię w Kirchheim. Przedstawiła 7 wystaw indywidualnych, brała udział w 23 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2006 – Miniertextil, Como, Włochy • 2007, 2013 – Międzynarodowe Nadbałtyckie Triennale Miniatury Tkackiej, Gdynia • 2010 – Klub Marynarki Wojennej „Riwiera”, Gdynia • 2011 – Matthauskirche, Kirchheim. **Prace w zbiorach:** • Matthauskirche, Kirchheim • Jakobskirche Bodelshofen. **Nagrody:** • 2003 – III Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2006 – Nagroda Uczestników, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2010 – Nagroda Kasy Oszczędnościowej AG, Radstadt • 2011 – Wyróżnienie Kasy Oszczędnościowej AG, Radstadt • 2012 – I Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary”.

**Monika
Lindner**

Pobyt na Sympozjum jest dla mnie czasem odpoczynku, zyskuję dystans do mojego codziennego życia. Rozmowy są dla mnie trudne, bo prawie nie rozumiem języka polskiego, i oczywiście nikt nie może mi wszystkiego przetłumaczyć. Mimo to jednak nawiązałam w czasie plenerów nowe przyjaźnie. Zwykle pracuję samotnie w mojej pracowni.

Monika Lindner

*Simfonie Nr 3,
Das Lied von der Nacht
2010,
tech. gobelin,
wym. 130 x 90 cm*

**Joanna
Lohn-Zajac**

Urodzona w 1964 roku w Warszawie. Mieszka w Warszawie. Ukończyła ASP w Krakowie, dyplom w 1988 roku. Należy do ZPAP od 1988 roku (z przerwą w latach 1991–1998). W latach 1990–1994 pracowała jako projektant i koordynator wystaw oraz festiwali w The Polish Museum of America, Chicago, USA. Przedstawiła 11 wystaw indywidualnych, brała udział w 38 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1992 – Wystawa miniatur, Del Bell Gallery, Toronto, Kanada 1993 – Polish Arts Club, Chicago, USA • 1993 – Joanna Lohn-Zajac: Tkanina, Golden Bookstore Gallery, Chicago, USA • 2003 – Joanna Lohn-Zajac: Tkanina, Instytut Kultury Bułgarskiej w Warszawie • 2006 – Joanna Lohn-Zajac: Tkanina, 4. MBATL „Z Krosna do Krosna”, Krosno • 2008 – Instytut Polski w Sofii, Bułgaria • 2010 – 11. Wystawa Tkaniny Unikatowej, CMW, Łódź • 2013 – Sztuka Włókna, DAP ZPAP, Warszawa. **Prace w zbiorach:** • CMW w Łodzi • Muzeum Rzemiosła w Krośnie • Muzeum Tkactwa w Kamiennnej Górze • W zbiorach prywatnych (Polska, Bułgaria, USA). **Nagrody:** • 1993 – Wyróżnienie, Polish Arts Club, Chicago, USA • 1990 – 1992 – Stypendium PMA, Chicago, USA.

Pobyt w Kowarach stworzył mi możliwość oderwania się od codzienności warszawskiej, zetknięcia z naturą, dał mi czas i warunki na artystyczną autorefleksję. Bardzo cenię sobie udział w wystawach kowarskich. Muzeum Tkactwa w Kamiennnej Górze powinno zostać corocznym gospodarzem poplenerowych wystaw.

Joanna Lohn-Zajac

Nić Ariadny czyli po nitce do kłębka, 2009, tech. gobelin, wełna, len, wym. 125 x 150 cm

Urodzony w 1953 roku w Sulęcinie. Mieszka w Łodzi. Ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie, dyplom w 1979 roku. Wykładowca ASP w Łodzi. Należy do Stowarzyszenia Twórców „Kamienica 56”. Przedstawił 16 wystaw indywidualnych, brała udział w 38 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • Galeria „Forma”, • BWA w Koninie • BWA we Wrocławiu • IWP w Warszawie • BWA w Olsztynie • BWA w Bielsku-Białej CMW w Łodzi • Ars Polonia, Szwecja, Niemcy. **Prace w zbiorach:** • Muzeum Archidiecezji Warszawskiej • Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi • Muzeum Watykańskiego • W zbiorach prywatnych. **Nagrody:** • Medal Archidiecezji Warszawskiej • Nagrody I, II, III, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna – WT Kowary • Medal Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, 13. Międzynarodowe Triennale Tkaniny • Nagroda III Stopnia Rektora ASP w Łodzi.

**Zygmunt
Łukasiewicz**

Kowarskie plenery bardzo pobudzają moją kreatywność, przede wszystkim poprzez kontakt z naturą. Odpowiada mi kultywowanie tradycji, jakie powstały w trakcie tylu lat spotkań, toteż zbiorowa wystawa powinna być zawsze w tym samym miejscu, gdzie odbywa się w ostatnich latach – w Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze.

Zygmunt Łukasiewicz

NOL. Niezidentyfikowany Obiekt Latający, 2009, tech. kilim, wym. 200 x 300 cm

**Ewa
Łukiewska**

Urodzona w 1956 roku w Gdańsku. Ukończyła PWSSP (obecnie Akademia Sztuk Pięknych) w Gdańsku, dyplom w 1981 roku. Należy do Stowarzyszenia Promocji Artystów Wybrzeża ERA-ART. Przedstawiła 24 wystawy indywidualnych, brała udział w 226 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1985, 1992, 2001, 2010, 2013 – Ogólnopolska Wystawa Tkaniny Unikatowej CMW, Łódź • 2007 – 12. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, CMW, Łódź 2011 - Powojenna gdańska tkanina, Gdańsk. **Prace w zbiorach:** • Muzeum Narodowego w Gdańsku • Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi • Muzeum Rzemiosła w Krośnie • Centralnego Muzeum Morskiego w Gdyni Muzeum w Łęborku. **Nagrody:** • 1990 – II Nagroda, Inspiracje, Gdynia • 2000 – Wyróżnienie, Sacrum, Gorzów Wlkp. • 2002 – II Nagroda, Tkanina inspirowana twórczością Moniuszki • 2007 – Grand Prix, Tkanina Wybrzeża, Gdańsk.

Na kowarskich Warsztatach czas wykorzystany jest maksymalnie na pracę, zwiedzanie, kontakty osobiste z innymi artystami, jest także zawsze spokojna chwila na własną refleksję. Największa radość to poznawanie nowych technik i tworzyw oraz wzbogacanie umiejętności ich wykorzystania. W moim przypadku efektem pobytu na plenerach było zainteresowanie papierem czerpanym.

Ewa Łukiewska

*Uzdrowienie,
dyptyk,
2012,
tech. tkanina,
wym. 220 x 95 cm
(dyptyk)*

Urodzona w 1942 roku w Brzeszczach. Ukończyła PWSSP (obecnie Akademia Sztuk Pięknych) w Łodzi, dyplom w 1968 roku. W latach 1968–1981 należała do ZPAP. Przedstawiła 8 wystaw indywidualnych, brała udział w 27 wystawach zbiorowych.

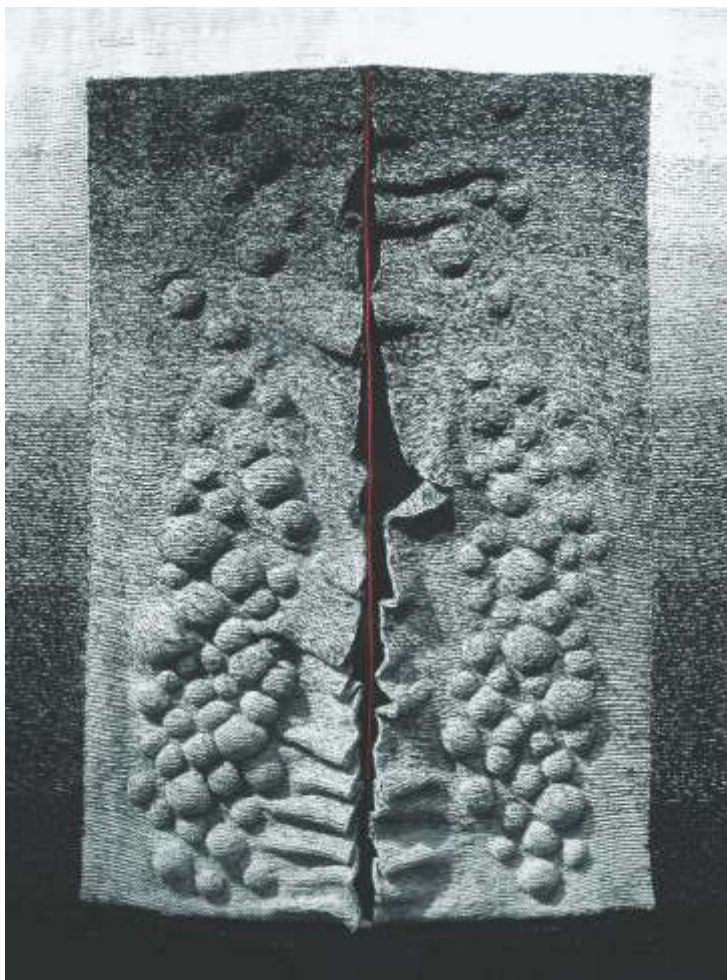
Wystawy (wybór): • 2001 – Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław • 2013 – Oświęcimskie Centrum Kultury. **Prace w zbiorach:** • Muzeum w Bielsku-Białej • Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi • Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze • Muzeum Rzemiosła w Krośnie. **Nagrody:** • II Nagroda, 3. Biennale Miniatury Tkackiej, Gdynia • 1997 – Nagroda Uczestników, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna – WT Kowary • 1999, 2002, 2005 – I Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna – WT Kowary.

**Barbara
Nachajska-Brożek**

Dla mojej twórczości zawsze bardzo inspirujący jest kontakt z kowarskim pejzażem, tak odmiennym od beskidzkiego, który mnie otacza. Inspirujące są też wycieczki organizowane przez kuratora Sympozjum. Kamienne Miasto w Czechach stało się impulsem do powstania mojej pracy Kamienne Miasto, nagrodzonej I Nagrodą i zakupionej przez Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze.

Barbara Nachajska-Brożek

*Islandia,
2001,
tech. dzianina
wym. 120 x 100 cm*

**Joanna
Owidzka**

Urodzona w 1952 roku w Warszawie. Mieszka w Warszawie. Ukończyła Państwowe Zaoczne Studium Kultury przy Ministerstwie Szkolnictwa Wyższego, dyplom w 1980 roku oraz Studium Pedagogiczne ASP w Warszawie, dyplom w 2003 roku. Nauczyciel w Szkole Zawodowej Specjalnej w Laskach, w Zakładzie dla Dzieci Niewidomych i Niedowidzących im. Róży Czackiej. Należy do ZPAP od 1992 roku. Przedstawiła 11 wystaw indywidualnych, brała udział w 60 wystawach zbiorowych.

Wystawy indywidualne (wybór): • 1998 – Tkanina opuściła warsztat, Galeria „Ściana” Szkoły Św. Tomasza z Akwinu w Laskach • 2003 – Nicielnicówki, Galeria Krytyków „Pokaz” w Warszawie • 2005 – Tkaniny Joanny Owidzkiej, Galeria Konsultacyjna Stefana Szydlowskiego w Warszawie • 2008 – Ziemia niebu. Warsztatowe podróże, Galeria Tkacka „Na Jatkach” we Wrocławiu • 2013 – Wystawa tkanin Jolanty Owidzkiej i Joanny Owidzkiej, Manufaktura Królewska w Łazienkach, Warszawa. **Prace w zbiorach:** • Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi • W zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. **Nagrody:** • 2002 – III Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary”.

Pobyty na plenerach był dla mnie wspaniałym czasem, wspólne spotkania motywowały do dalszej pracy, wyzwalały nowe pomysły. Dzięki uczestnictwu w kowarskich Sympozjach zostałam zaproszona do udziału w wystawie Sztuka i produkcja w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie. Ta wystawa miała dla mnie ogromne znaczenie.

Joanna Owidzka

Wilec, 2004, tech. gobelin, wym. 82 x 124 cm

Urodzona w 1930 roku we Lwowie. Mieszka we Wrocławiu. Ukończyła Politechnikę Wrocławską, dyplom w 1963 roku. W latach 1991–1996 studiowała tkaninę artystyczną w Ośrodku Tkactwa Artystycznego we Wrocławiu pod kierunkiem prof. Ewy Marii Poradowskiej-Werszler. Należy do Grupy Tkackiej „Wątek”. Przedstawiła 5 wystaw indywidualnych, brała udział w 15 wystawach zbiorowych. Wystawy: uczestniczyła we wszystkich wystawach Grupy Tkackiej „Wątek”. Prace w zbiorach publicznych i prywatnych w Polsce i za granicą.

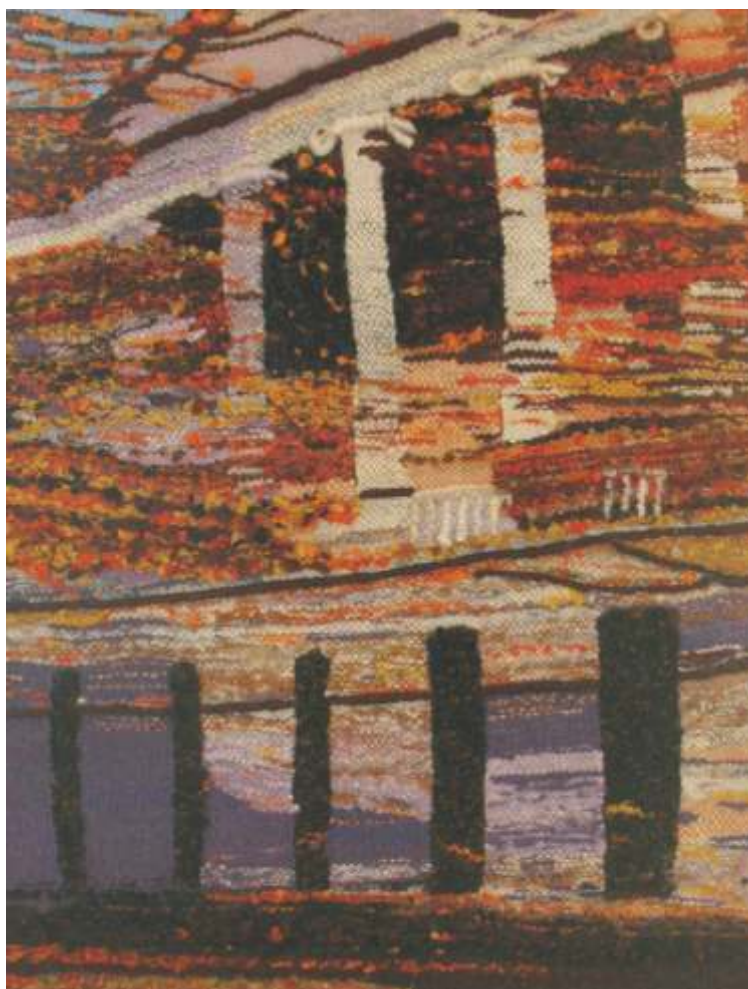
Nagrody: • 2010 - Wyróżnienie, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT-Kowary”

**Ewa
Piss**

Plener bardzo często przewyższał moje oczekiwania. Czułam się studentką Letniej Akademii Sztuki, w której panowała wspaniała atmosfera, połączona z bardzo wyłożoną pracą twórczą. Zdobyte doświadczenia warsztatowe ułatwiły mi osiągnięcie perfekcji w artystycznych realizacjach.

Ewa Elżbieta Piss

*Teatr Skarbka, Lwów,
2010,
tech. gobelin,
wym. 70 x 50 cm*

**Ewa Maria
Poradowska-Werszler**

Urodzona w 1942 roku w Warszawie. Mieszka we Wrocławiu, jest honorowym obywatelem miasta Kowary. Ukończyła PWSSP/ ASP we Wrocławiu w 1967 roku. Profesor zwyczajny, pedagog na kaliskim Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym UAM w Poznaniu oraz w ASP we Wrocławiu, SP *Dyscypliny Plastyczne w Architekturze*. Członek ZPAP od 1968 roku, Grupy Tkackiej *10 x Tak*, Stowarzyszenia Pastelistów Polskich oraz ST *POLART* w Krakowie. Prowadzi Galerię Tkacką *Na Jatkach* we Wrocławiu. Współorganizowała Europejskie Biennale *FLEXIBLE Pan European Art*. Autorka książki: *W kręgu sztuki Wandy Bibrowicz*. Przedstawiła 68 wystaw indywidualnych, brała udział w 368 wystawach zbiorowych w kraju i na świecie. Laureatka wielu nagród i wyróżnień. **Prace w zbiorach m.in.:** • CMW, Łódź • Muzeum Archidiecezjalne, Wrocław • Raiffeisenhof, Graz, Austria • Muzeum Watykańskie. **Odznaczenia m.in.:** • Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski • Srebrnym Krzyżem Zasługi • Złotą Odznaką ZPAP • Medalem Prezydenta Wrocławia „Merito de Wroclavia”.

Miasto Kowary musi mieć gdzieś w głębi ziemi ukryty magnes, którym przyciąga artystów z różnych stron świata. Zjazdy artystów mają charakter rodzinnych spotkań. Tutaj właśnie zrodziło się wiele trwałych przyjaźni i nawet dwa związki małżeńskie. Poznałam 256 artystów sztuki włókna przybyłych z różnych krajów o różnych kulturach, posiadających tę samą pasję dla elitarnej sztuki, jaką jest sztuka włókna.

www.ewapw.strefa.pl

Ewa Maria Poradowska-Werszler

*Kropla drąży skalę,
2012,
tech. folowanie na sucho
wym. 150 x 90 cm*

Urodzona w 1930 roku w Warszawie. Ukończyła ASP w Warszawie, dyplom w 1955 roku. Członek ZPAP od 1955 roku. Zajmuje się grafiką, złotnictwem, sztuką włókna. Przedstawiła 10 wystaw indywidualnych, brała udział w ponad 140 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1986 – 35-lecie Doświadczalnej Pracowni Tkactwa ZPAP, „Zachęta”, Warszawa • 1998, 2000, 2002, 2004 – Biennale Sztuki Sakralnej „Sacrum”, Gorzów Wlkp. • 1998, 2000, 2006, 2010 – MBATL „z Krosna do krosna”, Krosno. **Prace w zbiorach:** • Muzeum Rzemiosła, Krosno • Muzeum Miasta Gdynia. **Nagrody:** • 1996, 1999 – II Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2005 – II Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2013, I Nagroda, Wystawa Seniora, Dom Artysty Plastyka, ZPAP, Warszawa.

**Hanna
Puławska**

Symposium jest zawsze spotkaniem z wyjątkowymi, niepospolitymi ludźmi. Tutaj nauczyłam się posługiwać aparatem fotograficznym, co zmieniło moje postrzeganie świata. Mój ostatni sukces na Wystawie seniora to praca prezentowana w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”, na organizowanej przez Ciebie, Ewo, ekspozycji Niech zstąpi Duch Twój. Widać Bóg i Duch Św. był dla mnie łaskaw. To wszystko dzięki Tobie, Ewo...

Hanna Puławska

Z cyklu: *Lumen terre*,
Rekonstrukcja I,
2005,
tech. collage,
wym. 60 x 40 cm

**Honorata
Rębisz-Werszler**

Urodzona w 1972 roku we Wrocławiu. Mieszka we Wrocławiu. Ukończyła ASP we Wrocławiu, dyplom w 1999 roku. Należy do ZPAP od 2003 roku. Przedstawiła 15 wystaw indywidualnych, brała udział w 50 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2002 – Galeria BWA, Gorzów Wlkp. • 2002 – Młodzieżowy Dom Kultury, Bytom • 2003 – Muzeum Archidiecezjalne, Wrocław • 2003 – Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław • 2004 – Galeria „U”, Dom Kultury „Stokłosa”, Warszawa • 2004 – Centralne Muzeum Morskie w Gdańsku • 2010 – Muzeum Architektury we Wrocławiu • 2011 – Galeria „Podwale”, Wrocław • 2012 – Muzeum Zamek, Brzeg. **Nagrody:** • 2010 – III Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2012 – Wyróżnienie, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary”.

Kowary to miejsce, gdzie odbywa się wiele wystaw i spotkań z artystami, ale i też z widzami, którzy bezpośrednio weryfikują nasze prace. Uczestnictwo w wystawach zawsze działa na mnie mobilizująco. Program Sympozjum jak najbardziej spełnia moje oczekiwania, zawsze wielką przyjemnością dla mnie są Warsztaty Twórcze, podczas których mogę tworzyć nowe prace i realizować własne pomysły.

www.werszler.strefa.pl

Honorata Rębisz- Werszler

*Blaski szarości,
2013,
tech. własna,
wym. 100 x 70 cm*

Urodzona w 1962 roku w Tarnowie. Mieszka w Łodzi. Ukończyła ASP w Łodzi, dyplom w 1990 roku. Profesor macierzystej uczelni ze stopniem dr hab., kieruje Katedrą Ubioru. Należy do Stowarzyszenia Artystów Św. Jerzego od 1997 roku, do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Twórczego „Wiklina” od 2001 roku oraz do Stowarzyszenia „Pro Design” od 2013 roku. Przedstawiła 40 wystaw indywidualnych, brała udział w 114 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2000 – Dorota & Marek Sak: Wystawa malarstwa, Galeria POSK, Londyn • 2004 – Dorota i Marek Sak, Malarstwo, Muzeum Sztuki im. B.B. Chaniełkiw, Kijów, Ukraina • 2007 – 10. Wystawa Tkaniny Unikatowej, Łódź • • 2007 – 2. Międzynarodowy Festiwal Tkaniny Artystycznej „Struktury Powiązań”, Kraków • 2007 – Wystawa Stowarzyszenia Artystów Świętego Jerzego, Galeria Wozownia, Toruń • 2010 – Dorota Sak: Drzewo życia, BWA Kielce • **Prace w zbiorach:** • Muzeum Zamkowego w Łęczycy • Galerii „Opus” w Łodzi • Galerii „U Jaksy” w Miechowie • CMW w Łodzi • Muzeum Architektury Ludowej w Kijowie • Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze. **Nagrody:** • 1998, 2004, 2012 – Nagrody Rektora ASP w Łodzi.

**Dorota
Sak**

W 2006 roku miałam wystawę indywidualną Przestrzenie Doroty Sak w Galerii Centrum w Kamiennej Górze. Było to dla mnie spore wyzwanie, nigdy wcześniej nie robiłam wystawy w tak dużej przestrzeni. Szczególnie miło wspominałam wycieczki do Pragi i Budziszyna oraz możliwość poznania i rozmów z artystkami zasłużonymi dla polskiej sztuki włókna, które wcześniej znałam tylko z książek i wystaw.

www.dorotasak.wlodzi.com

Dorota Sak

*Drzewo Życia
2010,
tech. własna
włókna lniane klejone,
drukowane,
wym. 300 x 60 cm
(50 sztuk)*

**Zenovija
Shulha**

Urodzona w 1952 roku. Mieszka e Lwowie. Ukończyła Lwowski Państwowy Instytut Sztuki Stosowanej i Dekoracyjnej, dyplom w 1974 roku. Pedagog Lwowskiej Krajowej Akademii Sztuk Pięknych, Katedra Tkaniny Artystycznej, na stanowisku docenta. Należy do Krajowego Związku Artystów Ukrainy od 1986 roku. Przedstawiła 8 wystaw indywidualnych, brała udział w 85 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1996, 1997– Ożywić dywan Glynianski, Lwów, Kijów • 1998 – „Dialog '98”, Kiszyniów, Mołdawia • 2002, 2004, 2006 – MBATL „Z krosna do Krosna”, Krosno • 2004, 2007 – Triennale Tkaniny Artystycznej, Kijów • 2008–2011 – Rodzina, Lwów, Kijów, Iwano-Frankiwnsk, Jaremcze, Kołomyja, Dubno, Czerwonograd – Ukraina; Surgut – Rosja • 2010, 2013 – Gold Helios, Heviz, Węgry. **Prace w zbiorach:** • Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki • Muzeum Narodowego we Lwowie • Centrum Etnicznego i Kulturalnego „Stary Surgut” w Surgucie, Rosja • W zbiorach prywatnych (Ukraina, Kanada, Polska, Niemcy, Węgry, Mołdawia, Rosja). **Nagrody:** • 2010 – Insygnia Konsulatu Ukrainy w Rosji • 2012 – Insygnia Lwowskiej Rady Regionalnej.

Pobyt na warsztatach w Kowarach stymuluje pracę twórczą. Mam wtedy okazję spotkać się i porozmawiać ze świetnymi artystami. Dzięki doświadczeniom z Kowar udało mi się podnieść poziom Międzynarodowego Pleneru Tkaniny Artystycznej na Ukrainie, którego jestem kuratorem.

Zenovija Shulha

*Kompozycja
2012,
tech. aplikacja
wym. 130 x 60 cm*

Urodzony w 1953 roku w Poznaniu. Ukończył projektowanie graficzne w PWSSP, Poznań (1978), rzeźbę w ASP (obecnie Uniwersytet Artystyczny) w Poznaniu (2001) oraz projektowanie tkaniny i ubioru w ASP w Łodzi (2012). Pracuje jako adiunkt w stopniu dr hab. Na Uniwersytecie Poznańskim. Należy do ZPAP od 1979 roku, do Związku Artystów Kalifornijskich oraz do „Ekoart” – Ekologicznego Stowarzyszenia Środowisk Twórczych od 1994 roku. Przedstawił ok. 70 wystaw indywidualnych, brał udział w ok. 120 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1982–1986 – 4., 5., 6. Międzynarodowe Biennale Miniatury Tkackiej, Szombathely, Węgry • 1992 – Światowa Wystawa Expo '92, Sewilla, Hiszpania • 1992, 1998, 2007 – Triennale Tkaniny, CMW, Łódź • 1994 – Rzeźba rosnąca, Ohio i Nebraska, USA • 2001 – Europalia, Bruksela • 2006 – Stępak, Mistrz i uczniowie, Stary Browar, Poznań • 2012/1013 – Contemporary Art of Poland, Turchin Center for the Visual Arts, USA.

Nagrody: • 1991, 1992, 1996, 2011 – Nagrody i wyróżnienia, Wystawa Sztuki Włókna „WT–Kowary” • 2007 – Nagroda Prezydenta Piły • 2008 – Główna Nagroda dla Pracowni Autorskiej w konkursie na tkaninę artystyczną, Muzeum Rzemiosła w Turku.

**Jędrzej
Stępak**

Poznanie nowych ludzi w trakcie kowarskich plenerów zawsze jest dla mnie wielką inspiracją. Prezentacje podczas sympozjów poszerzyły moje horyzonty i spojrzenie na sztukę.

www.jstepak.pl

Jędrzej Stępak

*Labirynt Rosnących Tajemnic, od 2005, tech. wypłot wiklinowy z wykorzystaniem roślinności zastanej
wym. 350 x 250 x 70 cm*

**Teresa
Szuszkiewicz-Spryszak**

Urodzona w 1947 roku w Tarnowie. Ukończyła PWSSP (obecnie ASP) we Wrocławiu, dyplom w 1972 roku. Należy do ZPAP od 1972 roku. Przedstawiła 11 wystaw indywidualnych, brała udział w 40 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1990 – Teresa Szuszkiewicz-Spryszak: Tkanina, Muzeum w Tarnowie • 1991 – Teresa Szuszkiewicz-Spryszak: Tkanina, Muzeum w Krośnie • 1992 – Teresa Szuszkiewicz-Spryszak: Tkanina, Muzeum w Bydgoszczy • 2003/2004 – Teresa Szuszkiewicz-Spryszak: Tkanina, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław • 2005 – Teresa Szuszkiewicz-Spryszak: Tkanina, Galeria BWA, Tarnów. Prace w zbiorach: CMW, Łódź Muzeum Rzemiosła, Krosno. **Nagrody:** • 2002 – II Nagroda, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2006 – Nagroda Starosty Miasta Tarnowa.

Spotkania z wieloma artystami, obserwacja różnorodnych działań twórczych zmobilizowały mnie do poszukiwań nowego wyrazu poprzez niekonwencjonalne operowanie tworzywem tkackim. Sympozja w Kowarach to dla mnie rokrocznie największe wydarzenie, w jakim biorę udział. Kiedy uczyłam w Liceum Plastycznym w Tarnowie, mogłam przekazywać uczniom doświadczenia zdobyte na WT – Kowary.

Teresa Szuszkiewicz-Spryszak

*WCZORAJ, DZIŚ, JUTRO,
2010,
tech. makrama,
wym. 150 x 110 cm*

Urodzona w Żyrardowie. Mieszka w Łodzi. Ukończyła PWSSP (obecnie ASP) w Łodzi, dyplom w 1989 roku. Pedagog w stopniu doktora w Instytucie Architektury Tekstyliów na Politechnice Łódzkiej. Przedstawiła 10 wystaw indywidualnych, brała udział w 80 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1992, 1994 – International Textile Competition, Kioto, Japonia • 1996 – 11th International Triennial of Miniature Textiles, Szombathely, Węgry • 1998 – Different Voices. New Art from Poland, Lincoln, Chicago, Salina, Bowling Green, Kent, Nowy Jork – USA • 2002 – II MBATL „Z krosna do Krosna”, Krosno • 2004, 2007, 2010 – Nadbałtyckie Triennale Miniatury Tkackiej, Centralne Muzeum Morskie, Gdynia • 2013 – 14. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, CMW, Łódź. **Prace w zbiorach:** • CMW w Łodzi • Muzeum Miasta Gdyni • Muzeum Rzemiosła w Krośnie. **Nagrody (wybór):** • 2007 – Nagroda Fundacji AKAPI, 12. Międzynarodowe Triennale Tkaniny w Łodzi • 2010 – I Nagroda Marszałka Województwa Pomorskiego • 2010 – Nagroda Rektora Politechniki Łódzkiej • 2013 – Srebrny Medal, 14. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, Łódź.

**Dorota
Taranek**

Przebywałam na plenerach, które odbywały się w Karpaczu. Wspaniałe okoliczności przyrody zawsze pobudzają moją wyobraźnię. Dzięki pobytom na warsztatach poznałam mnóstwo interesujących artystów, nie tylko z kraju, ale i z zagranicy. Czasem program wydawał mi się zbyt bogaty. Wieczory towarzyskie były zawsze bardzo udane i mile je wspominam. Uważam, że spotkania artystów są bardzo potrzebne.

Dorota Taranek

Cztery strony świata, 2012, tech. zakard, polipropylen, len, wym. 50 x 70 cm

**Marta
Tokar**

Urodzona w 1930 roku w Woroneżu, Rosja. Mieszka we Lwowie. Ukończyła ASP we Lwowie, dyplom w 1957 roku. Profesor macierzystej uczelni w Katedrze Sztuki Tekstylnej. Należy do Narodowego Stowarzyszenia Artystów. Przedstawiła 27 wystaw indywidualnych, brała udział w 300 wystawach zbiorowych. **Wystawy (wybór):** • 1958 – Expo '58, Bruksela • 1967 – Kijów • 1986 – Marta Tokar: Twórczość, Barcelona, Hiszpania • 2002 – Sztuka dekoracyjna Ukrainy pod koniec XX wieku. 200 nazwisk, Kijów • 2010 – Marta Tokar: Tkanina, Muzeum Narodowe, Lwów. **Prace w zbiorach** • Muzeum Sztuki Dekoracyjnej we Lwowie. **Nagrody:** • 2009 – Nagroda Pracowników Muzeum Tkaniny w Kamiennej Górze, Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary”.

Kowarskie spotkania są cenne nie tylko z uwagi na ich doskonały poziom merytoryczny, lecz także ze względu na atmosferę przyjaźni i wzajemnego zrozumienia. Zanurzałam się w rozmowach o mistyce tkaniny artystycznej, w których stawiano pytania o wartości techniczne, o ideę pracy, o sposoby tkania. Ważny jest także udział młodego pokolenia twórców.

Marta Tokar

*Miłość i pokój,
2009,
tech. kilim, wełna
wym. 240 x 160 cm*

Urodzony w 1944 roku w Schuman, Bułgaria. Mieszka w Toplu Konutlar Atakent Mah. w Turcji. Ukończył Akademię Sztuki w Stambule, dyplom w 1967 roku oraz Akademię Sztuk Pięknych w Norymberdze, dyplom w 1976 roku. Należy do Grupy Sztuki Tkackiej i Grupy Artystów Tkaczy w Stambule oraz do niemieckiej grupy „Artemision”. Wykładowca w Akademii Sztuki w Stambule. Przedstawił 6 wystaw indywidualnych, brał udział w 100 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1983 – Minitextilkunst '83", Hanower, Niemcy • 1983–1984 – Textielminiaturen '83, Tilburg, Holandia • 1988 – 7. Minyatürtextil, Szombathely, Węgry • 2002 – 1. Artemision Fibre Art Festival, Görlitz, Niemcy i Zgorzelec • 2007 – 12. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, Łódź • 2009 – Woher-Wohin. Turcja – Niemcy – Polska, Stambuł • 2010 – Mistrz i uczniowie, Stambuł • 2012 – Trzy generacje – trzy Weje, Stambuł. **Prace w zbiorach:** Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra Textil Museum, Monachium, Niemcy W zbiorach prywatnych w Norymberdze i Stambule. **Nagrody:** 1974 – III Nagroda, Akademia Sztuk Pięknych, Norymberga, Niemcy • 2011 – Nagroda „Nauka i Sztuka”, Konya, Turcja.

**Audin
Uğurlu**

Kontakt z polską sztuką dzięki możliwościom stworzonym w Kowarach ma dla mnie ogromne znaczenie. Zyskałem w krótkim czasie ogólny obraz polskiej sztuki włókna, która jest odmienna od tureckiej i przez to inspirująca.

Audin Uğurlu

*Umwelt Verschmutzung,
1975,
tech. mieszana,
wym. 200 x 100 cm*

**Servet Senem
Uğurlu**

Urodzona w 1971 roku w Çanakkale, Turcja. Mieszka w Toplu Konutlar, Atakent Mah., Turcja. Ukończyła Uniwersytet Mimar Sinan, Wydział Sztuk Pięknych, Stambuł, dyplom w 2001 roku. Należy do Grupy Sztuki Tkackiej w Stambule oraz do niemieckiej grupy „Artemision”. Wykładowca w Akademii Sztuki w Stambule. Brała udział w 50 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 1998 – 3 x Textil. Deutschland–Türkei – Polen, Monachium, Niemcy • 1998 – Schal, Schal...1000 Schals, Textile Kultur Haslach, Haslach, Austria • 1999 – Exempla '99 – Konstruktive Verbindungen, Monachium, Niemcy • 2002 – 1. Artemision Fibre Art Festival, Görlitz, Niemcy i Zgorzelec • 2007 – 12. Międzynarodowe Triennale Tkaniny, Łódź • 2009 – Eksperymentalne płaszczyzny tkaniny, Wrocław • 2010 – Mistrz i uczniowie, Stambuł • 2012 – Trzy generacje – trzy Weje, Stambuł. **Prace w zbiorach:** • Bayerische Handwerkskammer, Monachium, Niemcy.

Kontakt z polską tkaniną otworzył dla mnie nową drogę inspiracji, pozwolił mi także przedstawić tradycję tkaniny tureckiej, która nadal inspirowe współczesnych twórców w moim kraju.

Servet Senem Uğurlu

*Main Vater hat mir eine neue Nahemaschine gekauft,
2007, tech. patchwork, wym. 115 x 115 cm*

Urodzony w 1968 roku we Wrocławiu. Mieszka we Wrocławiu. Ukończył ASP we Wrocławiu, dyplom w 1993 roku. Członek ZPAP od 1993 roku. Przedstawił 22 wystawy indywidualne, brał udział w 142 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2008 – Galeria Parafii pw. M.B.W., Budapeszt • 2011 – 100 lecie ZPAP, GT „Na Jatkach”, Wrocław • 2011 – „Silezjany”, Galeria „Pod Strychem”, Bytom • 2004–2013 – wystawy poświęcone pamięci Jana Pawła II, GT „Na Jatkach”, Wrocław • 2013 – Sztuka włókna, DAP ZPAP, Warszawa. **Prace w zbiorach:** • Glasmuseum, Frauenau w Niemczech • Muzeum Narodowego we Lwowie • Corel World Design Contest w Kanadzie • Museum Bárudvarnok na Węgrzech • Muzeum Karykatury w Warszawie • BWA w Wałbrzychu, Zamek Książ • Muzeum Plakatu w Warszawie. **Nagrody (wybór):** • 1991/1992 – Stypendium twórcze Ministra Kultury i Sztuki • 2003 – Odznaczenie Zasłużony Działacz Kultury Rzeczypospolitej Polskiej • 2006 – Nagroda Specjalna MKiDN • 2008, 2009, 2010 – Nagrody i wyróżnienia, Wystawa Sztuki Włókna „WT – Kowary” • 2010 – III Nagroda w kategorii programów multimedialnych, 25. Jubileuszowy Międzynarodowy Festiwal Filmów Niepokalanów.

**Rafał
Werszler**

Podczas Sympozjum artyści wymieniają się doświadczeniami i technologiami. Mnie zainspirowało ukraińsko-rosyjskie malarstwo chłodny batik, który wdrożyłem do swojej twórczości. Program wystaw i czas przeznaczony na pracę twórczą jest wspaniale zrównoważony. Sympozjum jest i istnieje nadal tylko dzięki jednej osobie. Bez Ciebie, Mamo, przestanie istnieć.

www.werszler.strefa.pl

Rafał Werszler

Instalacja 35-lecia, 2009, tech. własna, wym. 22 x 22 x 22 cm x 44 sztuki

**Sofija
Zaychenko**

Urodzona w 1991 roku we Lwowie, Ukraina. Mieszka we Lwowie. Ukończyła ASP we Lwowie, specjalność tkanina, dyplom w 2013 roku. Zajmuje się tkaniną i ilustracją. Przedstawiła 1 wystawę indywidualną, brała udział w 16 wystawach zbiorowych.

Wystawy (wybór): • 2010 – Na drogach naszych zwycięstw, wystawa poplenerowa, Międzynarodowy Plener Malarski, Dubno, Ukraina • 2010 – Lviv Textile, wystawa ogólnoukraińska, Lwów • 2012 – Komputer i tkanina, Lwów • 2012 – Minitextile, wystawa ogólnoukraińska, Kijów • 2012 – Ogólnoukraińska Wystawa Malarstwa, Stryj • 2012 – Lviv Textile Art, Kijów.
Nagrody: • 2010 – I Nagroda, konkurs i wystawa prac studenckich, Lwów, Ukraina • 2011 Wyróżnienie, Międzynarodowa Wystawa sztuki Włókna – „WT – Kowary” • 2012 – III Nagroda, Ogólnoukraińska Wystawa Malarstwa, Stryj.

Na plenerach w Kowarach nauczyłam się wiele na temat nowoczesnych technologii włókienniczych i nowoczesnej sztuki europejskiej. Umiem teraz robić ręcznie papier i eksperymentować z tkaniną artystyczną. To były zawsze wspaniałe i pracowite wakacje. Miałam zaszczyt spotkać i pracować z wieloma znanymi artystami.

Sofiya Zaychenko

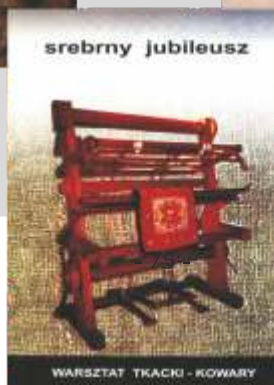
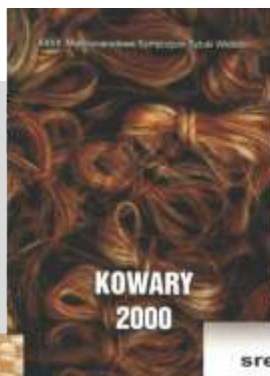

*Przeplatanka dróg,
2012,
tech. batik na gorąco,
sztuczny jedwab,
wym. 120 x 90 cm*

Kronika wydarzeń

FESTIWAL SZTUKI WŁÓKNA - PLENER TKACKI „WARSZTAT TWÓRCZY – KOWARY”

- Plenery tkackie w Kowarach, mimo że odbywają się co roku od 40 lat, zmieniały z czasem swój charakter i nazwę.
- W 1974 i 1975 roku był to plener Warsztat Tkacki – Kowary, początkowo zorganizowany dla członkiń Grupy Tkackiej „10 x Tak”. Z czasem przybywało na nim gości, także z zagranicy, w roku 1976 otrzymał więc nazwę Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary”. Od 1998 roku jest to już Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary”, gdzie plener tkacki stanowi tylko główne przedsięwzięcie, wokół którego organizowane są inne formy promocji tej dziedziny sztuki. W roku 2003 odbywa się pierwszy Festiwal Sztuki Włókna, obejmujący wiele wydarzeń o różnym charakterze, wśród których plener jest wciąż przedsięwzięciem najpoważniejszym.
- Kuratorem zarówno Pleneru, jak i Sympozjum oraz Festiwalu jest od początku do dziś Ewa Maria Poradowska-Werszler.
- Wszystkie Plenery odbywały się przy Fabryce Dywanów w Kowarach; od 1976 roku objęte są patronatem fabryki (oprócz roku 2009, kiedy została ona przejęta przez syndyka i w czasie trwania pleneru była zamknięta) faktycznie jednak od 2001 roku patronat ten jest już tylko honorowy.
- Miejsce zakwaterowania uczestników także zmieniało się z czasem. Od 1974 roku do 1990 był to Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś” w Kowarach; w 1991 – Dom Wczasowy „Śnieżynka” w Szklarskiej Porębie; od 1992 do 2000 – Dom Wczasowy „Legniczanka” w Karpaczu; w 2001 – hotel „Przywodzie” w Kowarach, od 2002 do 2011 – „Hotelik nad Jedlicą” w Kowarach, od 2012 roku – Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Przedwiośnie” w Kowarach.

1974

I Plener Warsztat Tkacki – Kowary '74

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 26 października – 10 listopada

Uczestnicy pleneru: Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Kazimiera Łętowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler.

1975

II Plener Warsztat Tkacki – Kowary '75

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 13 – 26 października

Uczestnicy pleneru: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Teresa Szydłowska, Zofia Belko-Wysocka.

Wystawa w trakcie Pleneru: Warsztat Tkacki – Kowary '75, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach.

1 Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '74

Galeria „U Dziennikarzy”, Wrocław, 10 – 30 czerwca.

Uczestnicy: Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Kazimiera Łętowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler.

14. Ewa Poradowska-Werszler, 1975

15. Zofia Godlewska, 1975

16. Maria Białowska, 1975

17. Maria Małgorzata Bogucka,
1975

18. Grażyna Malinowska-Krakowczyk,
1975

19. Zofia Belko-Wysocka,
1975

20. Agnieszka Sienkiewicz
1975

1976

III Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '76

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 4 – 25 października

Uczestnicy pleneru: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Kazimiera Łętowska, Reine Navin (Szwecja), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Gunilla Skyttla (Szwecja), Zofia Szuster.

Wystawa w trakcie Pleneru:

Warsztat Tkacki Kowary – '76, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach.

2 Ogólnopolska Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '75

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 21 lutego – 20 marca.

Dyrektor Muzeum: Henryk Szymczak

Uczestnicy: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Teresa Szydłowska, Zofia Wysocka.

21. WT-Kowary'1976

22. WT-Kowary'1976

23. WT-Kowary'1977

1977

IV Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '77

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 1 – 16 października

Uczestnicy pleneru: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Pirke Hammarberg (Finlandia), Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Bela Sucha (Czechosłowacja), Teresa Szydłowska, Maija Valkama (Finlandia), Barbara Wacholz.

Wystawa w trakcie Pleneru: Warsztat Tkacki – Kowary '77, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach.

3 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '76

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 12 – 30 marca

Dyrektor Muzeum: Henryk Szymczak

Uczestnicy: Maria Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Kazimiera Łętowska, Reine Navin (Szwecja), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Gunilla Skyttla (Szwecja), Zofia Szuster

1978

V Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '78

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 1 – 20 października

Uczestnicy pleneru: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Ute Clement von Rehekampff (RFN), Evá Damborská (Czechosłowacja), Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Zbigniew Martin, Barbara Poprawa, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Szczawińska, Zofia Szuster, Henryka Zaremba (Dania), Bogusława Zdep-Łukasiewicz.

Wystawa w trakcie Pleneru:

Warsztat Tkacki – Kowary '78, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach.

4 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki Kowary – '77

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, wrzesień.

Dyrektor Muzeum: Henryk Szymczak

Uczestnicy: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Pirke Hammarberg (Finlandia), Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Bela Sucha (Czechosłowacja), Teresa Szydłowska, Maija Valkama (Finlandia), Barbara Wacholz.

24. WT-Kowary'1978

25. WT-Kowary'1978

1979

VI Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '79

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 14 – 28 października

Uczestnicy pleneru: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Anna Boduszyńska-Bąk, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Grażyna Czapska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczyk, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Ritta Hager (Węgry), Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Kazimiera Łętowska, Krystyna Mieszkowska-Dalecka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Jadwiga Zaniewicka, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec, Mieczysława Żmudzka.

Wystawa w trakcie Pleneru:

Warsztat Tkacki – Kowary '79, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach.

5 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '78

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 15 października – 30 listopada.

Dyrektor Muzeum: Henryk Szymczak

Uczestnicy: Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożenna Burgielska, Ute Clement von Rehekampff (RFN), Evá Damborská (Czechosłowacja), Krystyna Dyrda-Kortyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Zbigniew Martin, Barbara Poprawa, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Szczawińska, Zofia Szuster, Henryka Zaremba (Dania), Bogusława Zdep-Łukasiewicz.

26. WT-Kowary'1979

1980

7 Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '80

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 4 – 25 października

Uczestnicy pleneru: Maria Ewa Andryszczak, Anna Barbarowicz, Anna Bednarczuk, Maria Białowska, Anna Boduszyńska-Bąk, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Barbara Mariańska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Klara Preiser (Węgry) Zofia Szuster, Mieczysława Żmudzka.

Wystawa w trakcie Pleneru:

Warsztat Tkacki – Kowary '80, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach.

6 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '79

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 20 października – 30 listopada.

Dyrektor Muzeum: Henryk Szymczak

Uczestnicy: Maria Andryszczak, Maria Białowska, Anna Boduszyńska-Bąk, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Grażyna Czapska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Ritta Hager (Węgry), Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska - Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Kazimiera Łętowska, Krystyna Mieszkowska-Dalecka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Jadwiga Zaniewicka, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec, Mieczysława Żmudzka

27. WT-Kowary'1980

1981

VIII Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '81

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 5 – 26 października

Uczestnicy pleneru: Maria Aftanas-Jujka, Maria Ewa Andryszczak, Teresa Maria Białas-Terakowska, Maria Białowolska, Anna Boduszyńska-Bąk, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Ritta Hager (Węgry), Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Natalia Piontek, Monika Piwowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Annerose Schulze (NRD), Katarzyna Święcka, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Mieczysława Żmudzka.

Wystawa towarzysząca:

- Agata Buchalik-Drzyzga, *Tkanina artystyczna, z cyklu Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 6 – 25 października.
- Wystawa w trakcie Pleneru: *Warsztat Tkacki – Kowary '81*, Galeria Fabryki Dywanów, Kowary.

7 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '79 -'80

Galeria Sztuki Współczesnej, Cieplice Zdrój, 6 – 30 października.

Uczestnicy: Maria Ewa Andryszczak, Anna Barbarowicz, Anna Bednarczuk, Maria Białowolska, Anna Boduszyńska-Bąk, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Grażyna Czapska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Ritta Hager (Węgry), Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Kazimiera Łętowska, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Krystyna Mieszkowska-Dalecka, Barbara Mariańska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Klara Preiser (Węgry), Zofia Szuster, Jadwiga Zaniewicka, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec, Mieczysława Żmudzka

28. WT-Kowary'1981

1982

IX Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '82”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stanisław Dziedzic

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 4 – 25 października

Uczestnicy pleneru:

Maria Aftanas-Jujka, Maria Białowolska, Anna Boduszyńska-Bąk, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Zuzanna Kociołek, Urszula Kołaczewska, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Mieczysława Żmudzka.

1983

X Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '83

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stefan Połomski

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 10 – 30 października

Uczestnicy pleneru:

Maria Aftanas-Jujka, Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Maria Gostylla-Pachucka, Maria Janowska Karpińska, Maria Krysiak, Zuzanna Kociotek, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Grażyna Malinowska- Krakowczyk, Anna Olczyk-Kocikowa, Joanna Owidzka, Natalia Piontek, Monika Piwowarska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Annerose Schulze, Gertraude Seidel (NRD), Katarzyna Święcka, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Mieczysława Żmudzka.

Goście: Zofia Krzaczek (pracownik Sztuki Polskiej, Wrocław), Barbara Zdrzalik (dyrektor Sztuki Polskiej, Wrocław)

Wystawa towarzysząca:

Maria Gostylla-Pachucka, *Tkanina artystyczna*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, październik.

8/9 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '81-'82, MT Dolnośląskiego, Kamienna Góra, październik – listopad.

Dyrektor Muzeum: Zofia Turza

Uczestnicy: Maria Aftanas-Jujka, Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociotek, Urszula Kołaczowska, Kowalewska Dobrosława, Kowalewski Bogusław, Maria Krysiak, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Piwowarska, Natalia Piontek, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Katarzyna Święcka, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Mieczysława Żmudzka.

29. WT-Kowary'1982

30. WT-Kowary'1984

1984

XI Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '84

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stefan Połomski

Miejsce pobytu uczestników:

Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 8 – 28 października

Uczestnicy pleneru: Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Hanna Czuma-Stangiewicz, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Maria Gostylla-Pachucka, Ritta Hager (Węgry), Jadwiga Jarosiewicz-Olesiak (USA), Zuzanna Kociotek, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Anna Olczyk-

Kocikowa, Margeritta Pellegrin (NRD), Monika Piwowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Wiktoria Rafa-Słowik, Annerose Schulze (NRD), Gertraude Seidel (NRD), Katarzyna Święcka (Australia), Anna Zaniewicka-Goliszewska, Henryka Zaremba, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec.

Wystawa towarzysząca:

Katarzyna Święcka, *Tkanina artystyczna*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 12 – 28 października.

10 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '83

Mały Salon BWA, Wrocław, 11 – 30 października.

Dyrektor BWA: Jerzy Jerych

Uczestnicy: Maria Aftanas-Jujka, Maria Białowska, Maria Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda- Korytko, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Maria Gostylla – Pachucka, Zuzanna Kociołek, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Grażyna Malinowska- Krakowczyk, Anna Olczyk- Kocikowa, Joanna Owidzka, Natalia Piontek, Monika Piwowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Annerose Schulze (NRD), Gertraude Seidel (NRD), Katarzyna Święcka (Australia), Anna Zaniewicka –Goliszewska, Bogusława Zdep-Łukasiewicz

31. WT-Kowary'1984

1985

XII Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '85

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stefan Połomski

Miejsce pobytu uczestników:

Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 4 – 24 listopada

Uczestnicy pleneru: Maria Aftanas-Jujka, Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Korytko, Marta Gąsienica-Szostak, Maria Gostylla-Pachucka, Jadwiga Jarosiewicz-Olesiak (USA), Wojciech Jaskółka, Zuzanna Kociołek, Bogusław Kowalewski, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Anna Olczyk-Kocikowa, Natalia Piontek, Stefan Popławski, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Wiktoria Rafa-Słowik, Sigrun Rinck (NRD), Heda Ruseć (Chorwacja), Joanna Stokowska, Barbel Töpfer (NRD), Henryka Zaremba (Dania), Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Konrad Zych, Henryka Żbik-Nierubiec.

Goście: Tadeusz Nestorowicz (Dyrektor Wydziału Kultury we Wrocławiu), Danuta Wielebińska,(Wojewoda Dolnośląski)

Wystawa towarzysząca:

Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Tkanina artystyczna*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Dom Wypoczynkowy „Harnaś” w Kowarach, październik.

11 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '84

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 4 listopada – 24 grudnia

Dyrektor Muzeum: Barbara Rymaszewska

Uczestnicy: Maria Białowska, Maria Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna

Burgielska, Hanna Czuma-Stangiewicz, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda- Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Maria Gostylla – Pachucka, Rita Hager (Węgry),Jadwiga Jarosiewicz- Oleksiak ,Zuzanna Kociołek, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz- Zgieb, Anna Olczyk-Kocikowa,Margerita Pellegrin (NRD), Monika Piwowarska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Annerose Schulze (NRD), Gertraude Seidel (NRD),Wiktoría Rafa -Słowik, Katarzyna Święcka(Australia), Anna Zaniewicka –Goliszewska, Henryka Zaremba, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec,

32. WT-Kowary'1985

1986

XIII Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '86

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stefan Połomski

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 11 listopada – 1 grudnia

Uczestnicy pleneru: Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Hanna Czuma-Stangiewicz, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda- Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Maria Gostylla – Pachucka, Rita Hager (Węgry),Jadwiga Jarosiewicz- Oleksiak (USA) ,Zuzanna Kociołek, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz- Zgieb, Anna Olczyk-Kocikowa, Margerita Pellegrin (NRD), Monika Piwowarska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Annerose Schulze (NRD), Gertraude Seidel (NRD),Wiktoría Rafa -Słowik, Katarzyna Święcka(Australia), Anna Zaniewicka –Goliszewska, Henryka Zaremba, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec,

Wystawa towarzysząca:

Zuzanna Kociołek, *Tkanina artystyczna*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 16 listopada – 1 grudnia.

12 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '85

Muzeum Architektury, Wrocław, 14 listopada – 20 grudnia.

Dyrektor Muzeum: prof. Olgierd Czerner

Uczestnicy:

Maria Amtanas-Jujka, Maria Bogucka, Maria Białowolska, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Alina Domańska,Krystyna Dyrda- Kortyka, Maria Gostylla-Pachucka, Bogusław Kowalewski, Kazimiera Frymark- Błaszczuk, Joanna Stokowska, Wojciech Jaskółka, Zuzanna Kociołek,Agnieszka Laclorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz- Zgieb, Barbara Levittoux-Świdarska, Natalia Piontek, Grażyna Malinowska – Krakowczyk, Stefan Popławski,Ewa Maria Poradowska- Werszler, Wiktoría Rafa- Słowik, Sigrun Rinck (NRD),Heda Ruseć (Chorwacja), Barbel Töpfer (NRD),Henryka Zaremba

33. WT-Kowary'1986

1987

XIV Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '87

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stefan Połomski

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 10 – 30 listopada

Uczestnicy pleneru:

Maria Aftanas-Jujka, Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Grażyna Brylewska, Włodzimierz Cygan, Suzanne Decker (NRD), Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Maria Gostylla-Pachucka, Norbert Hans, Zuzanna Kociołek, Urszula Kończakowska, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Danuta Kowalska, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Maria Lepsi, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Lis Lindkvist (Dania), Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Józef Michulec, Jaśminka Miknić (Słowenia), Rolf Müller (NRD), Urszula Okupniak-Chmielewska, Joanna Owidzka, Margeritta Pellegrin (NRD), Natalia Piontek, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Iwona Sasiuk, Gertraude Seidel (NRD), Gordana Spicer (Chorwacja), Joanna Stokowska, Ewa Szczurek, Eugen Vodopivec-Borkovský (Chorwacja), Henryka Zaremba (Dania), Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Konrad Zych.

Wystawa towarzysząca:

Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, *Tkanina artystyczna*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 16 listopada – 1 grudnia.

13 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '86

Mały Salon BWA, Wrocław, 13 – 20 listopada.

Dyrektor BWA: Jerzy Jerych

Uczestnicy: Maria Aftanas-Jujka, Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Marta Gąsienica-Szostak, Maria Gostylla-Pachucka, Lis Gram (Dania), Jadwiga Jarosiewicz-Olesiak (USA), Wojciech Jaskółka, Bożena Kaluga, Zuzanna Kociołek, Bogusław Kowalewski, Danuta Kowalska, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Barbara Levittoux-Świdorska, Gesina Meinl (NRD), Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Urszula Okupniak-Chmielewska, Natalia Piontek, Monika Piwowarska, Stefan Popławski, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Sigrun Rinck (NRD), Iwona Sasiuk, Zagorka Stojanović (Chorwacja), Joanna Stokowska, Zofia Szuster, Eugen Vodopivec-Borkovský (Chorwacja), Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Konrad Zych.

34. WT-Kowary'1987

1988

XV Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '88

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stefan Połomski

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 9 – 30 października

Uczestnicy pleneru: Hanne Axelsson (Dania), Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Włodzimierz Cygan, Evá Damborská

(Czechosłowacja), Krystyna Dyrda-Kortyka, Maria Gostylla-Pachucka, Herman Havekost (NRD), Steffi Havekost (NRD), Jadwiga Jotejko, Barbara Kaczmarek, Zuzanna Kociołek, Urszula Kołaczkowska, Marek Kossowski, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Lis Lindkvist (Dania), Aleksandra Mańczak, Rolf Müller (NRD), Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Irena Zawała (Białoruś), Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Konrad Zych.

Gość: Prof. Aleksandra Mańczak,

Seminarium: prof. A. Mańczak, *Pobyty artystyczny w Australii*

Wystawa towarzysząca:

Maria Białowska, *Tkanina artystyczna*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, październik.

14 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '87

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 12 – 30 października.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy : Maria Aftanas-Jujka, Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Grażyna Brylewska, Włodzimierz Cygan, Suzanne Decker (NRD), Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Maria Gostylla-Pachucka, Norbert Hans, Zuzanna Kociołek, Urszula Kołaczkowska, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Danuta Kowalska, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Maria Lepszy, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Lis Lindkvist (Dania), Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Józef Michulec, Jaśminka Miknić (Słowenia), Rolf Müller (NRD), Urszula Okupniak-Chmielewska, Joanna Owidzka, Margherita Pellegrini (NRD), Natalia Piontek, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Iwona Sasiuk, Gertraude Seidel (NRD), Gordana Spicer (Chorwacja), Joanna Stokowska, Ewa Szczurek, Euglen Vodopivec-Borkovský (Chorwacja), Henryka Zaremba (Dania), Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Konrad Zych.

35. WT-Kowary'1988

1989

XVI Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '89

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Stefan Połomski

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 4 – 26 listopada

Uczestnicy pleneru: Maria Aftanas-Jujka, Hanne Axelsson (Dania), Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Marta Boselova (Słowacja), Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Maria Gostylla-Pachucka, Wiebeke Gregers (Dania), Norbert Hans, Wojciech Jaskółka, Zuzanna Kociołek, Urszula Kołaczkowska, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Irena Lewandowska, Anna Olczyk-Kocikowa, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Inge Reuter-Eck (NRD), Gertraude Seidel (NRD), Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka, Bogusława Zdep-Łukasiewicz.

Wystawy towarzyszące:

- Agata Buchalik-Drzyzga, *Tkanina artystyczna*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 6 – 25 listopada.
- Konrad Zych, *Tkanina artystyczna*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 8 września – 8 października.

15 Jubileuszowa Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary

Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, 7 listopada – 30 grudnia.

Dyrektor Muzeum: Norbert Zawisza

15 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '88,

Galeria „Awangarda” BWA Wrocław, luty 1990, BWA Zielona Góra, marzec 1990.

Uczestnicy: Maria Aftanas-Jujka, Maria Ewa Andryszczak, Hanne Axelsson (Dania), Maria Teresa Białas-Terakowska, Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Grażyna Brylewska, Agata Buchalik- Drzyzga, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Włodzimierz Cygan, Hanna Czuma-Stangiewicz, Eva Damborska, Susanne Deckerl (NDR), Alina Domańska, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Ritta Hager, Norbert Hans, Herman Havekost (NDR), Steffi Havekost (NDR), Jadwiga Jarosiewicz – Olesiak, Wojciech Jaskółka, Jadwiga Jotejko, Bożena Kaluga, Zuzanna Kociołek, Marek Kossowski, Bogusław Kowalewski, Dobrosława Kowalewska, Danuta Kowalska, Joanna Krzymuska – Stokowska, Agnieszka Lackorzyńska- Sienkiewicz, Maria Lepsi, Jadwiga Leśkiewicz- Zgieb, Barbara Levittoux- Świdorska, Lis Lindkvist, Grażyna Malinowska-Krakowczyk, Krystyna Mieszkowska- Dalecka, Rolf Müller, Urszula Okupniak- Chmielewska, Anna Olczyk-Kocikowa, Joanna Owidzka, Natalia Piontek, Monika Piwowarska, Stefan Popławski, Ewa Maria Poradowska- Werszler, Klara Preiser (Węgry), Wiktoria Rafa- Słowik, Gertraude Seidel (NDR), Ewa Szczurek, Zofia Szuster, Barbara Teresa Toeplitz- Kaczmarek, Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka, Jadwiga Zaniewicka, Anna Zaniewicka- Goliszewska, Henryka Zaremba (Dania), Irena Zawalo (Białoruś), Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Konrad Zych.

36. WT-Kowary'1989

1990

XVII Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '90”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach Dyrektor Janusz Pezda

Miejsce pobytu uczestników: Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Harnaś”, ul. Jagiellończyka 3, 58-530 Kowary (Wojków)

Czas trwania: 5 – 24 listopada

Uczestnicy pleneru: Maria Aftanas-Jujka, Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Grażyna Brylewska, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Anna Buczkowska, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Krystyna Czarnocka, Krystyna Dyrda-Kortyka, Birgitte Fløe (Dania), Wiebke Gregers (Dania), Kristine Hammer (Niemcy), Zuzanna Kociołek, Urszula Kołaczowska, Marek Kossowski, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Barbara Levittoux-Świdorska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Jędrzej Stępak, Joanna Stokowska, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec.

Wystawy towarzyszące:

- Gertraude Seidel, *Tkanina*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 10 października – 10 listopada
- 1 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich, BWA w Jeleniej Górze, 8 listopada – 8 grudnia
- Bogusława Zdep-Łukasiewicz, *Tkanina*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 8 – 24 listopada

16 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '89

Galeria „Awangarda” BWA Wrocław, 20 października – 24 listopada.

Dyrektor BWA: Barbara Rymaszewska

Uczestnicy: Maria Aftanas-Jujka, Hanne Axelsson (Dania), Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Marta Boselova (Słowacja), Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Maria Gostylla-Pachucka, Wiebeke Gregers (Dania), Norbert Hans, Wojciech Jaskółka, Zuzanna Kociołek, Urszula Kołaczowska, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Irena Lewandowska, Anna Olczyk-Kocikowa, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Inge Reuter-Eck (NRD), Gertraude Seidel (NRD), Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka, Bogusława Zdep-Łukasiewicz.

37. WT-Kowary'1990

1991

XVIII Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '91”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Janusz Pezda

Miejsce pobytu uczestników: Wojskowy Dom Wczasowy „Śnieżynka”, ul. Turystyczna 9, 58-580 Szklarska Poręba

Czas trwania: 16 – 30 października

Uczestnicy pleneru: Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Katarzyna Boruch-Czyż, Agata Buchalik-Drzyzga, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Krystyna Czarnocka, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Kristine Gnauck (Niemcy), Hanns Herpich (Niemcy), Renata Kill-Kentel, Urszula Kołaczowska, Marek Kossowski, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Ingrid Pöheler (Niemcy), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Zoran Simić (Chorwacja), Gordana Spicer (Chorwacja), Jędrzej Stępak, Joanna Stokowska, Maria Szpindor-Wituszyńska, Stanisław Trzesczkowski, Bogusława Zdep-Łukasiewicz.

Gość: Prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa)

Wystawy towarzyszące:

- Anna Buczkowska, *Tkanina*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 16 – 30 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Pasje twórcze*, BWA w Jeleniej Górze, 18 października – 20 listopada
- Renata Kill-Kentel, *Tkanina*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 24 – 30 października.

17 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '90

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 18 października – 30 listopada.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy: Maria Aftanas-Jujka, Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Anna Buczkowska, Jadwiga Budlewska, Bożenna Burgielska, Krystyna Czarnocka, Krystyna Dyrda-Kortyka, Birgitte Fløe (Dania), Wiebeke Gregers (Dania), Kristine Hammer (Niemcy), Zuzanna Kociołek, Urszula Kołaczowska, Marek Kossowski, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Barbara Levittoux-Świdorska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Inge Reuter-Eck, Jędrzej Stępak, Joanna Stokowska, Bogusława Zdep-Łukasiewicz, Henryka Żbik-Nierubiec.

Ustanowienie Nagród im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz przyznawanych co roku na wystawie poplenerowej.

Grand Prix – Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz (pośmiertnie)

Nagroda – Bożenna Burgielska, Marek Kossowski

Wyróżnienia: Birgitte Fløe (Dania), Jędrzej Stępak, Joanna Stokowska.

38. WT-Kowary'1991

1992

XIX Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '92”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Edward Kirejczyk

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutowice)

Czas trwania: 12 – 24 października

Uczestnicy pleneru: Krystyna Arska-Perepyś, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Krystyna Dyrda-Kortyka, Birgitte Fløe (Dania), Kazimiera Frymark-Błaszczak, Kristine Gnauck (Niemcy), Wiebke Gregers (Dania), Hanns Herpich (Niemcy), Barbara Kaczmarek, Renata Kill-Kentel, Valerie Klein (Francja), Urszula Kołaczewska, Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Christine Sabel (Niemcy), Krzysztof Siuto, Joanna Stokowska, Dorota Taranek, Stanisław Trzeczowski, Annerose Wald (Niemcy).

Gość: Danuta Wtóbewska (krytyk sztuki, Kordegarda, Warszawa)

Wystawy towarzyszące:

- Maria Teresa Chojnacka, *Wymowa splotu*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 12 października – 30 listopada
- 2 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich, BWA w Jeleniej Górze, 13 października – 15 listopada
- Krystyna Dyrda-Kortyka, *Tkanina*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 14 – 24 października.

18 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '91

Mały Salon BWA, Wrocław, 12 – 30 października.

Dyrektor BWA: Renata Przygodzka

Uczestnicy: Maria Białowska, Katarzyna Boruch-Czyż, Grażyna Brylewska, Agata Buchalik-Drzyzga, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Krystyna Czarnocka, Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Kristine Gnauck (Niemcy), Hanns Herpich (Niemcy), Renata Kill-Kentel, Urszula Kołaczewska, Marek Kossowski, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Ingrid Pöheler (Niemcy), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Zoran Simić (Chorwacja), Gordana Spicer (Chorwacja), Jędrzej Stępak, Joanna Stokowska, Maria Szpindor-Wituszyńska, Stanisław Trzeczowski, Bogusława Zdep-Łukasiewicz.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Anna Buczkowska • II Nagroda – Bożenna Burgielska • III Nagroda – Hanns Herpich

39. WT-Kowary'1992

1993

XX Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary ’93”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Edward Kirejczyk

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutowice)

Czas trwania: 11 – 24 października

Uczestnicy pleneru: Krystyna Arska-Perepłyś, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Michał Dejnego (Ukraina), Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczyk, Alojzy Gryt, Kristine Gnauck (Niemcy), Cordula Hartung (Niemcy), Hanns Herpich (Niemcy), Barbara Kaczmarek, Renata Kill-Kentel, Urszula Kołaczowska, Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Zygmunt Łukasiewicz, Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Christine Sabel (Niemcy), Krzysztof Siuto, Joanna Stokowska, Dorota Taranek, Stanisław Trzeszczkowski.

Wystawy towarzyszące:

- Krzysztof Siuto, *Ażur i jego energia*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 11 października – 15 listopada
- Joanna Stokowska, *Dialog z naturą*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 16 – 24 października.

19 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary ’92

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 15 października – 15 listopada.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy : Krystyna Arska-Perepłyś, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Krystyna Dyrda-Kortyka, Birgitte Fløe (Dania), Kazimiera Frymark-Błaszczyk, Kristine Gnauck (Niemcy), Wiebeke Gregers (Dania), Hanns Herpich (Niemcy), Barbara Kaczmarek, Renata Kill-Kentel, Valerie Klein (Francja), Urszula Kołaczowska, Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Christine Sabel (Niemcy), Krzysztof Siuto, Joanna Stokowska, Dorota Taranek, Stanisław Trzeszczkowski, Annerose Wald (Niemcy).

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Ewa Maria Poradowska-Werszler • II Nagroda – Krystyna Dyrda-Kortyka • III Nagroda – Urszula Kołaczowska • Wyróżnienie: Dorota Taranek

40. WT-Kowary'1993

1994

XXI Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary ’94”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Edward Kirejczyk

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutowice)

Czas trwania: 10 – 23 października

Uczestnicy pleneru: Krystyna Arska-Perepłyś, Ewa Bergel, Maria Błotko-Kiszka, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Hanna Czajkowska, Krystyna Czarnocka, Evá Damborská (Czechy), Michał Dejnego (Ukraina), Jan Dokter (Holandia), Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczyk, Kristine Gnauck (Niemcy), Cordula Hartung (Niemcy), Hanns Herpich (Niemcy), Barbara Kaczmarek, Renata Kill-Kentel, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska,

Nelleke Konijn (Holandia), Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Zygmunt Łukasiewicz, Joanna Owidzka, Katarzyna Paszkowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszko, Christine Sabel (Niemcy), Krzysztof Siuto, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Stanisław Trzuszczkowski, Anna Zaniewicka-Goliszevska.

Goście: Dr Bożena Kowalska (historyk sztuki, Warszawa), Renata Przygodzka (dyrektor BWA, Wrocław), Wojciech Krauze (dziennikarz, Warszawa), Marianna Karauze (dyrektor SBWA, Warszawa), Danuta Wróblewska (krytyk sztuk, Kordegarda, Warszawa), Janina Hobgarska (dyrektor BWA, Jelenia Góra)

Seminarium : dr Bożena Kowalska, *Prezentacja dokumentacji plenerów artystycznych w Puławach*

Wystawy towarzyszące

- Małgorzata Buczek-Śledzińska, *Impresja druku – fragmenty – uroda włókna*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 10 października – 10 listopada
- 3 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich, BWA w Jeleniej Górze, 12 października – 15 listopada
- Marek Kossowski, *Tkanina*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 16 – 24 października
- Stanisław Trzuszczkowski, *Malarstwo na jedwabiu*, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego w Kamiennej Górze, 17 października – 30 grudnia.

20 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '93

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 12 października – 30 grudnia.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy: Krystyna Arska-Perepiłyś, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Michał Dejnega (Ukraina), Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Alojzy Gryt, Kristine Gnauck (Niemcy), Cordula Hartung (Niemcy), Hanns Herpich (Niemcy), Barbara Kaczmarek, Renata Kill-Kentel, Urszula Kołaczewska, Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Zygmunt Łukasiewicz, Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Christine Sabel (Niemcy), Krzysztof Siuto, Joanna Stokowska, Dorota Taranek, Stanisław Trzuszczkowski.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Małgorzata Buczek - Śledzińska • II Nagroda – Agata Buchalik-Drzyzga • III Nagroda – Cordula Hartung (Niemcy) • Wyróżnienie – Krzysztof Siuto.

41. WT-Kowary'1994

1995

XXII Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '95

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Edward Kirejczyk

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutówce)

Czas trwania: 19 – 22 października

Uczestnicy pleneru:

Irina Ałowa (Rosja), Lia Altman (Rosja), Ewa Bergel, Maria Białowolska, Maria Błotko-Kiszka, Nadia Boretska (Ukraina), Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Ałła Dawydowa (Rosja), Michał Dejnega (Ukraina), Gudrun Dittmar (Niemcy), Krystyna Dyrda-Kortyka, Bożena Fisiak, Cordula Hartung (Niemcy), Irina Jabłoczkińska (Rosja), Kristine Kautz

(Niemcy), Renata Kill-Kentel, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Elisabet Lamm (Szwecja), Nina Lapczik (Ukraina), Zygmunt Łukasiewicz, Olena Majdanec (Ukraina), Ralf Merian (Niemcy), Ulla Maija Niemenlehto (Finlandia), Joanna Owidzka, Katarzyna Paszkowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszek, Joanna Stokowska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Bogusława Zdep-Łukasiewicz.

Goście: Prof. Irena Huml (Instytut Sztuki, PAN, Warszawa), Danuta Wróblewska (krytyk sztuki, Kordegarda, Warszawa), Wojciech Krauze (dziennikarz, Warszawa), Marianna Krauze (dyrektor SBWA, Warszawa)

Seminarium: Danuta Wróblewska, *Czy artyście potrzebny jest warsztat?*

Wystawy towarzyszące:

- Stanisław Trzuszczowski, *Obrazy tkane i malowane*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 9 października – 22 listopada
- Cordula Hartung, *Patchwork*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 15 – 22 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *W poszukiwaniu porządku rzeczy*, BWA w Wałbrzychu, 16 października – 18 listopada.

21 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '94

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 18 października – 30 listopada.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy: Krystyna Arska-Perepiłyś, Ewa Bergel, Maria Błotko-Kiszka, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Hanna Czajkowska, Krystyna Czarnocka, Evá Damborská (Czechy), Michał Dejnega (Ukraina), Jan Dokter (Holandia), Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczyk, Kristine Gnauck (Niemcy), Cordula Hartung (Niemcy), Hanns Herpich (Niemcy), Barbara Kaczmarek, Renata Kill-Kentel, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Nelleke Konijn (Holandia), Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Zygmunt Łukasiewicz, Joanna Owidzka, Katarzyna Paszkowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszek, Christine Sabel (Niemcy), Krzysztof Siuto, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Stanisław Trzuszczowski, Anna Zaniewicka-Goliszewska.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- Nagrody – Maria Teresa Chojnacka, Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska • Wyróżnienie – Urszula Kołaczowska • Nagroda Specjalna kuratora wystawy: Ewa Bergel.

42. WT-Kowary'1995

1996

XXIII Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '96”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Robert Starzyński

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutówce)

Czas trwania: 7 – 20 października

Uczestnicy pleneru: Lia Altman (Rosja), Andrzej Banachowicz, Aleksandra Zuba-Benn, Ewa Bergel, Maria Białowolska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Andrea Blochwitz (Niemcy), Nadia Boretska (Ukraina), Anna Borsovská-Nemcova (Słowacja), Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Hanna Czajkowska, Michał Dejnega (Ukraina), Gudrun Dietmar (Niemcy), Krystyna Dyrda-Kortyka, Anna Goebel, Cordula Hartung (Niemcy), Aleksandra Herisz, Hanns Herpich (Niemcy), Irena Huml, Renata Kill-

Kentel, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Barbara Łozińska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Olena Majdanec (Ukraina), Tatiana Miskowec (Ukraina), Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszko, Halina Siewiercowa (Białoruś), Helena Skopińska, Joanna Stokowska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Małgorzata Tokarska, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Lucyna Zinner, Hanna Żywicka.

Gość: Prof. Irena Huml, (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Barbara Łozińska (artystka, Warszawa), Maria Szadkowska (historyk sztuki, Praga, Czechy)

Wystawy towarzyszące:

- Nadia Boretska, *Malarstwo na jedwabiu*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 7 października – 5 listopada
- Tatiana Miskowec, *Tkanina*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 11 – 20 października
- 4 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich, Galeria Sztuki BWA, Jelenia Góra, 17 października – 15 listopada
- *Warsztat Tkacki Kowary 1996 – szkic do wystawy w 1997 roku*, Dom Wczasowy „Legniczanka” w Karpaczu, pokaz 20 października.

22 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '95

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 10 października – 3 listopada

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy: Irina Ałowa (Rosja), Lia Altman (Rosja), Ewa Bergel, Maria Białowska, Maria Błotko-Kiszka, Nadia Boretska (Ukraina), Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Ałła Davydova (Rosja), Michał Dejnega (Ukraina), Gudrun Dittmar (Niemcy), Krystyna Dyrda-Kortyka, Bożena Fisiak, Cordula Hartung (Niemcy), Irina Jabłoczkina (Rosja), Kristine Kautz (Niemcy), Renata Kill-Kentel, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Nina Lapczik (Ukraina), Zygmunt Łukasiewicz, Olena Majdanec (Ukraina), Ralf Merian (Niemcy), Ulla Maija Niemenlehto (Finlandia), Joanna Owidzka, Katarzyna Paszkowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszko, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Stanisław Trzeszczkowski, Małgorzata Wyszogrodzka, Anna Zaniewicka-Goliszewska,

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- Grand Prix – Ewa Maria Poradowska-Werszler • I Nagroda – Zygmunt Łukasiewicz • II Nagroda – Hanna Puławska, Agata Buchalik-Drzyzga • Wyróżnienie – Bożenna Bargielska • Wyróżnienie poza konkursem – Maria Białowska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka • Nagroda Uczestników Pleneru – Ewa Bergel

43. WT-Kowary'1996

1997

XXIV Międzynarodowy Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '97”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Robert Starzyński

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutowice)

Czas trwania: 3 – 16 listopada

Uczestnicy pleneru: Lia Altman (Rosja), Małgorzata Antoszevska-Moneta, Barbara Argasińska-Łozińska,, Maria Białowska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Adriana (Błaszczuk) Zych, Nadia Boretska (Ukraina), Anna Borsovská-Nemcová (Słowacja), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Aleksander Drobakha (Mołdawia), Małgorzata Flisek, Aleksandra Herisz, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Helena Kwiatkowska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Aleksandra Mańczak, Natalia Maksimowa (Ukraina), Tatyana Miskovec (Ukraina), Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszek, Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz- Spryszak, Dorota Taranek, Małgorzata Tokarska, Tatiana Yadcuk-Bogomazowa (Ukraina), Anna Zaniewicka-Goliszevska, Lucyna Zinner, Aleksandra Zuba- Benn, Hanna Żywicka.

Goście: Jędrzej Stępak (artysta), Stefania Bogoczek (artystka), Danuta Bukowska (tłumaczka), Helena Hałabuda (artystka), Barbara Kowalska (artystka) Helena Kwiatkowska (artystka), Maria Lubicka (artystka), Barbara Strzelichowska-Zasada (artystka)

Seminarium: Jędrzej Stępak, *Ekologia a sztuka włókna*

Wystawy towarzyszące:

- Maria Białowska, *Okruchy z pańskiego stołu*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 3 listopada – 10 grudnia
- Maria Teresa Chojnacka, *Zielnik i inne*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 7 listopada – 7 grudnia
- Ewa Rosiek-Buszek, *Okna z moich podróży*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 8 listopada – 16 grudnia
- *Warsztat Tkacki Kowary 1997 – szkic do wystawy w 1998 roku*, Dom Wczasowy „Legniczanka” w Karpaczu, pokaz 15 listopada.

23 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '96

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 6 -16 listopada

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy: Lia Altman (Rosja), Barbara Argasińska-Łozińska, Andrzej Banachowicz, Ewa Bergel, Maria Białowska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Anna Borsovská-Nemcova (Słowacja), Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Krystyna Dyrda-Kortyka, Cordula Hartung (Niemcy), Aleksandra Herisz, Hanns Herpich (Niemcy), Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Tatiana Miskowec (Ukraina), Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszek, Helena Skopińska, Joanna Stokowska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Małgorzata Tokarska, Anna Zaniewicka-Goliszevska, Lucyna Zinner, Aleksandra Zuba-Benn, Hanna Żywicka.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Ewa Bergel • II Nagroda – Małgorzata Tokarska • III Nagroda – Ewa Łukiewska, Krystyna Olchawa • Nagroda Uczestników Pleneru: Barbara Nachajska-Brożek.

44. WT-Kowary'1997

1998

XXV Międzynarodowy Plener Warsztat Tkacki – Kowary '98- Jubileusz 25-lecia Pleneru

przekształcony w

Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor Robert Starzyński

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutowice)

Czas trwania: 15 – 25 października

Uczestnicy sympozjum: Lia Altman (Rosja), Barbara Argasińska-Łozińska, Ewa Bergel, Maria Białowolska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Adriana (Błaszczyk) Zych, Anna Borsovská-Nemcova (Słowacja), Agata Buchalik-Drzyzga, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Ireneusz Dalecki, Evá Damborská (Czechy), Aleksandr Drobakha (Mołdawia), Krystyna Dyrda-Kortyka, Małgorzata Flisek, Aleksandra Herisz, Hanns Herpich (Niemcy), Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczewska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Natalia Maksimowa (Ukraina), Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszko, Krzysztof Siuto, Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Małgorzata Tokarska, Tatiana Yadczyk-Bogomazowa (Ukraina), Anna Zaniewicka-Goliszevska, Aleksandra Zuba-Benn, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka,

Goście: prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Stefania Bogoczek (artystka), Danuta Bukowska, (tłumaczka), Barbara Strzelichowska-Zasada (artystka), Barbara Kowalska (artystka), Minah Son (Japonia), Mong Ae Leyong (Japonia) (artystka)

Wystawy towarzyszące:

- Włodzimierz Cygan, *Szkice tkackie*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 12 – 30 października
- 5 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich *Obszary graniczne tkaniny*, Galeria Sztuki BWA, Jelenia Góra, 14 – 30 października
- Hanns Herpich, *Ruchome rzeźby tekstylne*, Galeria Sztuki BWA, Jelenia Góra, 14 – 25 października
- Zygmunt Łukasiewicz i jego goście, *Kilimowa moda i koronki*, Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 14 – 30 października
- Dorota Taranek, *Bielszy odcień bieli*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 16 – 24 października
- Małgorzata Tokarska, Krystyna Olchawa, *Tkanina*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 16 – 24 października
- Ewa Bergel, *W kręgu linii i spirali*, Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA, Zamek Książ, Wałbrzych, 17 października – 30 listopada
- Ewa Łukiewska, *Tkanina*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 17 października – 30 listopada
- *Warsztat Twórczy – Kowary '98*, pokaz roboczy, Dom Wczasowy „Legniczanka”, Karpacz, 20 – 23 października.

24 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Tkacki – Kowary '97

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 14 - 30 października

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy: Lia Altman (Rosja), Małgorzata Antoszevska-Moneta, Barbara Argasińska-Łozińska, Maria Białowolska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Adriana (Błaszczyk) Zych, Anna Borsovská-Nemcová (Słowacja), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Aleksandr Drobakha (Mołdawia), Małgorzata Flisek, Aleksandra Herisz, Tatiana Jadczyk-Bogomazowa (Ukraina), Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczewska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszko, Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Małgorzata Tokarska, Anna Zaniewicka-Goliszevska, Lucyna Zinner, Aleksandra Zuba-Benn, Hanna Żywicka

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Urszula Kołaczewska • II Nagroda – Małgorzata Flisek • III Nagroda – Aleksandra Zuba-Benn, Zygmunt Łukasiewicz • Wyróżnienia – Aleksandra Herisz, Ewa Maria Poradowska-Werszler • Nagroda Specjalna za całokształt twórczości – Ewa Maria Poradowska-Werszler

45. WT-Kowary'1998

1999

XXVI Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '99

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Dyrektor: Robert Starzyński

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutowice)

Czas trwania: 14 – 30 października

Temat sympozjum: Na przełomie wieku

Uczestnicy sympozjum: Lia Altman (Rosja), Małgorzata Antoszevska-Moneta, Barbara Argasińska-Łozińska,, Maria Białowolska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Agata Buchalik-Drzyzga, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Ireneusz Dalecki, Evá Damborská (Czechy), Michał Dejnego (Ukraina), Aleksandr Drobakha (Mołdawia), Tabea Dürr (Szwecja), Krystyna Dyrda-Kortyka, Aleksandra Herisz, Hanns Herpich, Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszko, Helena Skopińska, Adela Szwaja, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Ivanna Tokar (Ukraina), Tatiana Yadcuk-Bogomazowa (Ukraina), Barbara Wolfrum (Niemcy), Anna Zaniewicka-Goliszewska, Aleksandra Zuba-Benn, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Gość: prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Barbara Kowalska (artystka)

Wystawy towarzyszące:

- *Flexible – Pan-European Art 3 – Obiekty strukturalne*, Galeria Design BWA Wrocław, 7 – 25 października
- Aleksandr Drobakha, *Mostki*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 15 – 30 października
- Maria Teresa Chojnacka, *Obiekty zmienne*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 18 października – 18 listopada
- *Flexible – Pan-European Art 3 – Close to The Body*, Galeria Awangarda BWA Wrocław, 21 października – 20 listopada
- Urszula Kołaczowska, *Życie codzienne artystów w PRL i III RP, CK*, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 23 października – 15 stycznia 2000
- *Wiara i rozum*, wystawa zbiorowa, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 23 października – 10 listopada
- *Warsztat Twórczy – Kowary 1999, pokaz roboczy*, Dom Wczasowy „Legniczanka”, Karpacz, 29 października.

25 Międzynarodowa Wystawa Poplenerowa Warsztat Twórczy – Kowary '98

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 18 października-13 listopada

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt

Uczestnicy: Lia Altman (Rosja), Barbara Argasińska-Łozińska, Ewa Bergel, Maria Białowolska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Adriana (Błaszczuk) Zych, Anna Borsovska-Nemcova (Słowacja), Agata Buchalik-Drzyzga, Anna Buczkowska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Ireneusz Dalecki, Evá Damborská (Czechy), Aleksandr Drobakha (Mołdawia), Krystyna Dyrda-Kortyka, Aleksandra Herisz, Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Ewa Rosiek-Buszko, Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Małgorzata Tokarska, Tatiana Yadcuk-Bogomazowa (Ukraina), Anna Zaniewicka-Goliszewska, Aleksandra Zuba-Benn, Hanna Żywicka

46. WT-Kowary'1999

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

Kategoria „wełna”: • I Nagroda – Barbara Nachajska-Brożek • II Nagroda – Hanna Puławska

• III Nagroda – Ewa Bergel • Wyróżnienie – Galina Zubchenko.

Kategoria „inne surowce”: • I Nagroda – Anna Kobak-Pisowacka • II Nagroda – Dorota Taranek

• III Nagroda – Ewa Rosiek-Buszek • Nagroda Uczestników Pleneru – Dobrosława Kowalewska.

2000

XXVII Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2000”

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Prezes Robert Leńko

Miejsce pobytu uczestników: Dom Wczasowy „Legniczanka”, ul. Spokojna 1, 58-540 Karpacz Górny (Bierutowice)

Czas trwania: 14 – 29 października

Temat sympozjum : *Odlatujące ptaki*

Uczestnicy sympozjum: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Aleksandr Drobakha (Mołdawia), Tabea Dürr (Szwecja), Kazimiera Frymark-Błaszczuk, Tatiana Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczewska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Elżbieta Piss, Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Ewa Rosiek-Buszek, Gertraude Seidel (Niemcy), Helena Skopińska, Dorota Taranek, Hjördis Tegsell (Szwecja), Iwanna Tokar (Ukraina), Tatiana Yadczyk-Bogomazowa (Ukraina), Barbara Wolfrum (Niemcy), Lidia Ziemińska-Pawlak, Aleksandra Zuba-Benn, Galina Zubchenko (Ukraina), Adriana (Błaszczuk) Zych

Goście: Ewa Mańkowska (dyrektor Muzeum Rzemiosła w Krośnie), Barbara Kowalska (artystka)

Seminarium: Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Znaczenie tkaniny artystycznej w minionym stuleciu.*

Wystawy towarzyszące:

- Tabea Dürr, *Skóra ryby*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 14 – 30 października
- Anna Kobak-Pisowacka, *Faktury, znaki, metafory*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 17 – 29 października
- *Z krosna do Krosna – 1 Międzynarodowe Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej*, Galeria Zakładów Lniarskich „Orzeł”, Mysłakowice, 17 października – 15 listopada
- Zygmunt Łukasiewicz, *Kocha Ciebie Niebo*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 18 – 30 października
- Barbara Nachajska-Brożek, *Poszukiwania*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 19 października – 30 listopada
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Między włóknem a papierem*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 23 października – 18 listopada

26 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '99; Temat wystawy:

Na przełomie wieku

Muzeum Okręgowe, Oddział w Szklarskiej Porębie, 20 października – 30 listopada.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt, Kierownik Oddziału w Szklarskiej Porębie: Gabriela Zawila

Uczestnicy: Lia Altman (Rosja), Małgorzata Antoszevska-Moneta, Barbara Argasińska-Łozińska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Ireneusz Dalecki, Evá Damborská (Czechy), Aleksandr Drobakha (Mołdawia), Tabea Dürr (Szwecja), Krystyna Dyrda-Kortyka, Aleksandra Herisz, , Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczewska, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Krystyna Olchawa, Joanna Owidzka, Anna Popowa-Chyżyńska

47 WT-Kowary'2000

(Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Ewa Rosiek-Buszko, Helena Skopińska, Adela Szwaja, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Ivanna Tokar (Ukraina), Tatiana Yadczyk-Bogomazowa (Ukraina), Barbara Wolfrum (Niemcy), Anna Zaniewicka-Goliszevska, Aleksandra Zuba-Benn, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

• I Nagroda – Evá Damborská, Krystyna Dyrda-Kortyka • II Nagroda – Ivanna Tokar • III Nagroda – Barbara Wolfrum • Nagroda Uczestników Pleneru – Ireneusz Dalecki.

2001

XXVIII Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '01

Sympozjum towarzyszy 10 Międzynarodowemu Triennale Tkaniny Łódź 2001

Mecenat: Fabryka Dywanów w Kowarach, Prezes Robert Leńko

Gmina Kowary, Burmistrz Tadeusz Bierowski

Miejsce pobytu uczestników: Hotel „Przywodzie”, ul. Karkonoska 16, 58-530 Kowary

Czas trwania: 6 – 21 października

Temat sympozjum: Ślady

Uczestnicy sympozjum: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Evá Damborská (Czechy), Kazimiera Frymark-Błaszczak, Hanns Herpich (Niemcy), Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz – Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Hjördis Tegsell (Szwecja), Ivanna Tokar (Ukraina), Anna Zaniewicka-Goliszevska, Galina Zubtchenko (Ukraina).

Gość: Norbert Zawisza (dyrektor CMW w Łodzi), Barbara Kowalska (artystka)

Seminarium: Norbert Zawisza, *Historia Międzynarodowego Triennale Tkaniny w Łodzi*

Wystawy towarzyszące:

- Hjördis Tegsell, *Sztuka papieru*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 6 – 30 października
- Agata Buchalik-Drzyzga, *Rytmy*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 9 – 20 października
- Małgorzata Buczek-Śledzińska, *Obszary papieru*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 11 października – 9 listopada
- Ewa Łukiewska, *Autorefleksja*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 12 – 20 października
- Evá Damborská, *Tajemnice włókna*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 15 października – 31 grudnia
- Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, *Jedwabne morze*, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 15 października – 31 grudnia
- *Warsztat Twórczy – Kowary '01*, pokaz warsztatowy, Hotel „Przywodzie”, Kowary, 20 października.

27 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary 2000, Temat wystawy:

Odlatujące ptaki

Muzeum Karkonoskie, Oddział w Szklarskiej Porębie – Dom Gerharda i Karla Hauptmannów, 10 października – 5 stycznia 2002.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt, Kierownik Oddziału w Szklarskiej Porębie: Gabriela Zawila

48. WT-Kowary'2001

Uczestnicy: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Kazimiera Frymark-Błaszczyk, Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Hjärdis Tegsell (Szwecja), Iwanna Tokar (Ukraina), Lidia Ziemińska-Pawlak, Galina Zubtchenko (Ukraina)

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

• Grand Prix – Barbara Nachajska-Brożek • I Nagroda – Lidia Ziemińska-Pawlak • II Nagroda – Ewa Maria Poradowska-Werszler • III Nagroda – Honorata Werszler • Nagroda Uczestników Pleneru – Ewa Maria Poradowska-Werszler.

2002

XXIX Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '02”

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Tadeusz Bierowski

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 7 – 21 października

Temat sympozjum: *Przestworza*

Uczestnicy Sympozjum: Lia Altman (Rosja), Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Sofia Burak (Ukraina), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Aron Chtarkman (Rosja), Evá Damborská (Czechy), Hanns Herpich (Niemcy), Danuta Jaworska-Thomas, Monika Karcher (Francja), Anna Kobak-Pisowacka, Irina Kolesnikowa (Rosja), Urszula Kołaczowska, Małgorzata Komorowska, Marina Kruchinina (Rosja), Monika Lindner (Niemcy), Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Anita Schubert (Niemcy), Gertraude Seidel (Niemcy), Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Iwanna Tokar (Ukraina), Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Goście: Małgorzata Bilska (dyrektor BWA w Bielsku-Białej), Ewa Mańkowska (dyrektor Muzeum Rzemiosła w Krośnie), Gabriela Zawila (kierownik galerii w Szklarskiej Porębie), Barbara Kowalska (artystka)

Seminarium: Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Śladami Wandy Bibrowicz*.

Wystawy towarzyszące:

- Hanns Herpich, *Pola strukturalne*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 7 października – 17 listopada
- Barbara Nachajska-Brożek, *Pory roku*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 9 października – 9 listopada
- Zygmunt Łukasiewicz, *Śniadanie na dywanie*, z cyklu *Twórczość wyrażona w tkaninie*, Galeria Fabryki Dywanów w Kowarach, 11 – 19 października
- Lidia Ziemińska-Pawlak, *Ozimina*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 12 października – 31 grudnia
- Honorata Werszler, *Papierowe rośliny*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 15 października – 17 listopada
- *Warsztat Twórczy – Kowary '01, pokaz roboczy*, Hotelik „Nad Jedlicą”, Kowary, 20 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Sztuka włókna – moduły, rytmy, porządki*, Centralne Muzeum Włókiennictwa, Łódź, 14 listopada – 9 stycznia 2003.

28 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '01; Temat wystawy: Ślady

Muzeum Karkonoskie, Oddział w Szklarskiej Porębie – Dom Carla i Gerharta Hauptmannów, 10 października – 23 listopada.

49. WT-Kowary'2002

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt, Kierownik Oddziału w Szklarskiej Porębie: Gabriela Zawila

Uczestnicy: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Evá Damborská (Czechy), Kazimiera Frymark-Błaszczyk, Danuta Jaworska-Thomas, Anna Kobak-Pisowacka, Urszula Kołaczowska, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler Gertraude Seidel (Niemcy), Helena Skopińska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, , Anna Zaniewicka-Goliszewska, Galina Zubtchenko (Ukraina).

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

• I Nagroda – Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Maria Poradowska-Werszler • II Nagroda – Anna Kobak-Pisowacka, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak • III Nagroda – Joanna Owidzka • Wyróżnienia – Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Evá Damborská, Dorota Taranek, Ivanna Tokar • Nagroda Uczestników Pleneru – Dorota Taranek

2003

**XXX Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '03-
Jubileusz 30-lecia Pleneru-Sympozjum**

I Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Dariusz Rajkowski

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 11 – 26 października

Temat sympozjum: *Źródło* (Jan Paweł II, Tryptyk rzymski)

Uczestnicy sympozjum: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Helga Borisch (Niemcy), Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Krystyna Dyrda-Kortyka, Krystyna Górka, Hanns Herpich (Niemcy), Danuta Jaworska-Thomas, Ulrike Barbara Klieboldt (Niemcy), Monika Lindner (Niemcy), Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Anita Schubert (Niemcy), Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Goście: Ewa Mańkowska (dyrektor Muzeum Rzemiosła w Krośnie), Barbara Kowalska (artystka)

Seminarium: Ewa Mańkowska, *Z krosna do Krosna – Międzynarodowe Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej*.

Wystawy towarzyszące:

- Evá Damborská, *Światła, cienie, odbłaski*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 11 października – 18 listopada
- Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, *Wiatr od morza*, Galeria Smyrna, Kowary, 14- 24 października
- *Z krosna do Krosna – 2 Międzynarodowe Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej*, Galeria Domu Kultury, Kowary, 14 – 26 października
- Anna Olczyk-Kocikowa, *Rytm i faktura w tkaninie*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 16 października – 16 listopada
- Anna Kobak-Pisowacka, *Błękitna*, Muzeum Tactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 18 października – 15 stycznia 2004
- Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, *Kowarskie impresje*, Muzeum Tactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 18 października – 30 listopada

50. WT-Kowary'2003

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Misterium włókna*, DK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 18 października – 18 listopada
- Joanna Owidzka, *Warsztat i wyobraźnia*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 19 października – 20 listopada.

29 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '02; Temat wystawy:

Przestworza

Muzeum Karkonoskie, Oddział w Szklarskiej Porębie, Dom Karla i Gerharta Hauptmannów, 16 października – 16 listopada.

Dyrektor Muzeum: Stanisław Firszt, Kierownik Oddziału w Szklarskiej Porębie: Gabriela Zawila

Uczestnicy : Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Sofia Burak (Ukraina), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Danuta Jaworska-Thomas, Monika Karcher (Francja), Anna Kobak-Pisowacka, Irina Kolesnikowa (Rosja), Małgorzata Komorowska, Monika Lindner (Niemcy), Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajski-Brożek, Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, , Honorata Rębisz – Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Anita Schubert (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

Kategoria „Wetna”: • I Nagroda – Anna Kobak-Pisowacka • II Nagroda – Maria Teresa Chojnacka

• III Nagroda – Monika Lindner • Wyróżnienie – Anna Popowa-Chyżyńska

Kategoria „inne surowce”: • I Nagroda – Sofia Burak • II Nagroda – Irina Kolesnikowa • Wyróżnienia – Małgorzata Buczek-Śledzińska, Iwanna Tokar • Nagroda Uczestników Pleneru – Evá Damborská

Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna na Dolnym Śląsku z okazji 30-lecia Pleneru-symposium

„Warsztat Twórczy – Kowary” Centralne Muzeum Włókiennictwa, Łódź, 12 czerwca – 15 sierpnia; Galeria Sztuki BWA, Jelenia Góra, 21 października – 18 listopada, Galeria „Design”- BWA, Wrocław, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, styczeń, 2004, Galeria w Zamku Książ -BWA, Wałbrzych, sierpień, 2004

Uczestnicy wystawy: Ewa Andryszczak, Krystyna Arska-Perepiłyś, Ewa Bergel, Maria Białowolska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Maria Małgorzata Bogucka (1918-1995), Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Emilia Domańska, Krystyna Dyrda-Kortyka, Małgorzata Flisek, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Anna Goebel, Aleksandra Herisz, Hanns Herpich (Niemcy), Danuta Jaworska-Thomas, Renata Kill-Kentel, Anna Kobak-Pisowacka (1950-2003), Urszula Kołaczewska, Marek Kossowski, Dobrosława Kowalewska, Bogusław Kowalewski, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Natalia Maksimowa (Ukraina), Krystyna Mieszkowska-Dalecka, Janusz Motylski, Barbara Nachajski-Brożek, Krystyna Olchawa, Anna Olczyk-Kocikowa, Joanna Owidzka, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Ewa Rosiek-Buszko, Anita Schubert (Niemcy), Annerose Schulze (Niemcy), Gertraude Seidel (Niemcy), Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz (1944-1991), Helena Skopińska (+2003), Joanna Stokowska, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Adela Szwaja, Dorota Taranek, Iwanna Tokar (Ukraina), Marta Tokar (Ukraina), Małgorzata Tokarska, Stanisław Trzeczowski, Małgorzata Wyszogrodzka - Trzcinka, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Lidia Ziemińska-Pawlak, Aleksandra Zuba-Benn, Galina Zubtchenko (Ukraina), Adriana Zych, Hanna Żywicka.

2004

XXXI Międzynarodowe Symposium Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '04

II Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Dariusz Rajkowski

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 4 – 19 września

Temat sympozjum: *Dary natury*

Uczestnicy sympozjum: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Sofia Burak (Ukraina), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Krystyna Dyrda-Kortyka, Krystyna Górka, Danuta Jaworska-Thomas, Maria Jełowicka, Anna Kabacińska, Ulrike Barbara Klieboldt (Niemcy), Monika Lindner (Niemcy), Zygmunt Łukasiewicz, Janusz Motylski, Barbara Nachajski-Brożek, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Charlotte Ute Pischtschan (Niemcy), Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Małgorzata Wyszogrodzka - Trzcinka, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Gość: Prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Barbara Kowalska (artystka)

Seminaria: • Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Źródło*, prezentacja dokumentacji Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '03 • Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '04 – pokazy indywidualne.

Wystawy towarzyszące:

- Anna Popowa-Chyżyńska, *Tkanina unikatowa*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 4 września – 10 października
- *W kręgu sztuki Wandy Bibrowicz*, Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary, 6 – 15 września
- Maria Teresa Chojnacka, *Moje sploty*, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 8 września – 10 października
- Hanna Żywicka, *Z bielą i bez bieli*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 8 września – 10 października
- Ewa Łukiewska, *Tkanina i papier*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 9 września – 7 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Rozważania*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 12 września – 12 października
- *Dary natury, wystawa poplenerowa '04*, Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary, 17 września – 30 listopada.

30 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '03 ; Temat wystawy: Źródło

Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 8 września – 10 października; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste, Löbau, Niemcy, 9 października – 6 listopada; Městské Muzeum, Žacléř, Czechy, 1 grudnia – 30 stycznia 2005.

Dyrektor Muzeum: Gabriela Zawila

Uczestnicy: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Helga Borisch (Niemcy), Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Krystyna Dyrda-Kortyka, Kazimiera Frymark-Błaszczak, Krystyna Górka, Danuta Jaworska-Thomas, Monika Lindner (Niemcy), Zygmunt Łukasiewicz, Ewa Łukiewska, Janusz Motylski, Barbara Nachajski-Brożek, Joanna Owidzka, Charlotte Ute Pischtschan (Niemcy), Anna Popowa-Hyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler Anita Schubert (Niemcy), Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Evá Damborská • II Nagroda – Krystyna Górka • III Nagroda – Aleksandra Bibrowicz-Sikorska
- Wyróżnienie – Krystyna Dyrda-Kortyka • Nagroda Uczestników Pleneru – Krystyna Dyrda-Kortyka.

51. WT-Kowary'2004

2005

XXXII Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '05

III Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Dariusz Rajkowski

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 12 – 25 września

Temat Sympozjum: *Światło ziemi*

Uczestnicy sympozjum: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Sofia Burak (Ukraina), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Hanns Herpich, Danuta Jaworska-Thomas, Maria Jełowicka, Anna Kabacińska-Banaszkiewicz, Ulrike Barbara Klieboldt (Niemcy), Agnieszka Kopeć, Monika Lindner (Niemcy), Sylwia Mańko, Janusz Motylski, Tatyana Myskovets (Ukraina), Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Tamila Peczenjuk (Ukraina), Charlotte Ute Pischtschan (Niemcy), Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz – Werszler, Dorota Sak, Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Rafał Werszler, Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka, Lidia Ziemińska-Pawlak, Galina Zubtchenko (Ukraina), Krystyna Zwiryńska – Chaban (Ukraina)

Goście: Prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Ursula Mauerwerk (artystka, Niemcy), Udo Mauerwerk (Niemcy), Barbara Kowalska (artystka)

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Światło ziemi* – temat przewodni Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '05
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Dary natury*, prezentacja dokumentacji Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '04
- Irena Huml, *Tapiserie w dawnej Rzeczypospolitej autorstwa Agnieszki Bender*
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Analiza listu papieża Jana Pawła II do artystów w kontekście wystawy sztuki włókna*
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '05 – pokazy indywidualne
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Prezentacja dokumentacji z wystawy i konferencji nt. życia i twórczości Wandy Bibrowicz* (otwarcie wystawy i konferencja 15 października 2004, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego w Kamiennnej Górze).

Wystawy towarzyszące:

- Monika Lindner, *Impresje tkackie*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 12 września – 22 października
- Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, *Sztuka włókna*, Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary, 14 – 24 września
- Sofia Burak, *Formy strukturalne*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 14 – 24 września
- Maria Jełowicka, *Architektura wełną – moje ogrody*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 16 września – 20 października
- Honorata Werszler, Rafał Werszler, *Przemyslenia*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 17 września – 30 października
- *Rozwój tkactwa i włókiennictwa w Kotlinie Kamiennogórskiej*, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 17 września – 24 października

52. WT-Kowary'2005

- *Światło ziemi*, pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '05, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 24 września – 25 listopada
- „30 lat Pleneru „Warsztat Twórczy – Kowary” w fotografii (ze zbiorów Ewy Marii Poradowskiej-Werszler), Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 24 września – 25 listopada
- Maria Jełowicka, *Architektura wełną – moje ogrody*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 17 listopada – 7 stycznia 2006.

31 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '04; Temat wystawy: *Dary natury*
Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 17 września – 24 października; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste (Stowarzyszenie Przyjaciół i Mecenatów Sztuki), Löbau, Niemcy, listopad – grudzień.

Dyrektor Muzeum: Gabriela Zawila

Uczestnicy: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Sofia Burak (Ukraina), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Krystyna Dyrda-Kortyka, Krystyna Górka, Hanns Herpich, Danuta Jaworska-Thomas, Maria Jełowicka, Anna Kabacińska-Banaszkiewicz, Ulrike Barbara Klieboldt (Niemcy), Monika Lindner (Niemcy), Zygmunt Łukasiewicz, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Anna Popowa-Chyżyńska (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Gertraude Seidel, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Dorota Taranek, Małgorzata Wyszogrodzka - Trzcinka, Galina Zubtchenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Barbara Nachajska-Brożek
- II Nagroda – Sofia Burak, Hanna Puławska
- Wyróżnienie – Anna Kabacińska, Barbara Basiewicz
- Nagroda Uczestników Pleneru – Sofia Burak.

2006

XXXIII Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '06
IV Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Dariusz Rajkowski

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 11 – 24 września

Temat sympozjum: *Puls mikroświata*

Uczestnicy sympozjum: Barbara Basiewicz, Maria Białowolska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Sofia Burak (Ukraina), Bożenna Burgielska, Krystyna Chaban-Zwirynska (Ukraina), Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Krystyna Jatkiewicz, Danuta Jaworska-Thomas, Maria Jełowicka, Anna Kabacińska-Banaszkiewicz, Agnieszka Kopeć, Monika Lindner (Niemcy), Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Olga Nemchenko (Kazachstan), Gesa Pander (Holandia), Tamila Peczenjuk (Ukraina), Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Dorota Sak, Gertraude Seidel, Maria Szulc, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar, Rafał Werszler, Małgorzata Wyszogrodzka -Trzcinka, Anna Zaniewicka- Goliszewska

Gość: Prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Barbara Kowalska (artystka)

53. WT-Kowary'2006

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Puls mikroświata* – temat przewodni Sympozjum
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Światło ziemi*, prezentacja dokumentacji Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '05
- Irena Huml, *Batik jawajski i polski*
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '06 – pokazy indywidualne
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja dokumentacji wystaw w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”*
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja Pracowni Tkaniny Artystycznej na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.*

Wystawy towarzyszące:

- Tamara Peczenjuk, *Tkanina – kolorowe inwersje*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 11 września – 22 października
- Barbara Basiewicz, *Moje pejzaże*, Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary, 13 – 24 września
- Marta Tokar, *Księga Wyjścia*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 13 – 24 września
- Anna Kabacińska, *Reliefy czarne, reliefy barwne*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 15 września – 30 października
- Dorota Sak, *Przestrzenie*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 16 września – 25 października
- *Puls mikroświata*, pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '06, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 23 września – 30 grudnia.

32 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '05, Temat wystawy: Światło ziemi

Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 16 września – 10 listopada; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste (Stowarzyszenie Przyjaciół i Mecenatów Sztuki), Löbau, Niemcy, marzec – kwiecień 2007.

Dyrektor Muzeum: Gabriela Zawila

Uczestnicy : Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Sofia Burak (Ukraina), Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Krystyna Chaban-Zwirynska (Ukraina), Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Danuta Jaworska-Thomas, Maria Jełowicka, Anna Kabacińska, Agnieszka Kopeć, Monika Lindner (Niemcy), Sylwia Mańko, Janusz Motylski, Barbara Nachajski-Brożek, Joanna Owidzka, Tamila Peczenjuk (Ukraina), Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz-Werszler, Dorota Sak, Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Rafał Werszler, Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka, Lidia Ziemińska-Pawlak, Galina Zubtchenko (Ukraina).

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Sofia Burak
- II Nagroda – Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Maria Jełowicka
- Wyróżnienie – Ewa Maria Poradowska-Werszler, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak
- Nagroda Uczestników Pleneru – Maria Jełowicka, Monika Lindner.

2007

XXXIV Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '07

V Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Mirosław Górecki

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 10 – 23 września

Temat Sympozjum: *Impulsy ze świata muzyki*

Uczestnicy Sympozjum:

Maria Białowska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Fleran (Godszling), Hanns Herpich (Niemcy), Mariya Ivanyshyn (Ukraina), Krystyna Jatkiewicz, Maria Jełowicka, Zuzanna Kociołek, Agnieszka Kopeć, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Oksana Lytvyn (Ukraina), Kazimiera Łętowska, Janusz Motylski, Barbara Nachajski-Brożek, Olga Nemchenko (Kazachstan), Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz-Werszler, Yaroslav Sakhro (Ukraina), Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), , Rafał Werszler, Anna Zaniewicka-Goliszewska, Galina Zubtchenko (Ukraina).

Gość: Marek Dyżewski (animator życia muzycznego, publicysta, w latach 1990-94, rektor Akademii Muzycznej we Wrocławiu), Prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Kazimierz Kociołek, poeta, Barbara Kowalska (artystka)

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Impulsy ze świata muzyki* – temat przewodni Sympozjum
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Puls mikroświata*, prezentacja dokumentacji Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '06
- Prof. Marek Dyżewski, *Krąg muz Karola Szymanowskiego*
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '07 – pokazy indywidualne
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja dokumentacji wystaw w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”*.

Wystawy towarzyszące:

- Hanns Herpich, *Gewebe Code*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 10 września – 25 października
- Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, *Kowarskie barwy*, Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary, 13 – 22 września
- Maria Teresa Chojnacka, *Oblicze Matki*, Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz, 13 – 22 września
- Joanna Lohn-Zajac, *Osnowa i wątek, CK*, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 15 września – 15 października
- Krystyna Jatkiewicz, *Moje ślady*, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 15 września – 15 października
- Janusz Motylski, *Metamorfozy*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 17 września – 20 października
- *Impulsy ze świata muzycznego pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '07*, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 22 września – 15 grudnia.

33 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '06; Tytuł wystawy: Puls mikroświata

Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 16 września – 10 listopada; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste (Stowarzyszenie Przyjaciół i Mecenasów Sztuki), Löbau, Niemcy, marzec – kwiecień 2007.

Dyrektor Muzeum: Gabriela Zawila

Uczestnicy : Barbara Basiewicz, Maria Białowska, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Krystyna Jatkiewicz, Danuta Jaworska-Thomas, Maria Jełowicka, Anna Kabacińska- Banaszkiewicz, Agnieszka Kopeć, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Kazimiera Łętowska, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Olga Nemchenko (Kazachstan), Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Hanna Puławska, Honorata Rębisz – Werszler, Dorota Sak, Gertraude Seidel (Niemcy), Maria Szulc, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Ivanna Tokar (Ukraina), Marta Tokar (Ukraina), , Rafał Werszler, Anna Zaniewicka-Goliszewska.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Maria Białowska • II Nagroda – Teresa Chojnacka • III Nagroda – Evá Damborská
- Wyróżnienie – Ewa Maria Poradowska-Werszler, Agnieszka Kopeć • Nagroda Uczestników Pleneru – Agnieszka Kopeć.

54. WT-Kowary'2007

2008

XXXV Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '08

VI Festiwal Sztuki Włókna

Patronat honorowy: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Pan Bogdan Zdrojewski

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Mirosław Górecki

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 15 – 28 września

Temat Sympozjum: *Tradycja i teraźniejszość*

Uczestnicy Sympozjum: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Agnieszka Fleran (Godszling), Hanns Herpich (Niemcy), Regina Hermann (Niemcy), Krystyna Jatkiewicz, Danuta Jaworska-Thomas, Zuzanna Kociołek, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Agnieszka Parkitna, Ewa Elżbieta Piss, Joanna Popielarz, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz - Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Zenoviya Shulha (Ukraina), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Ludmiła Teslenko-Ponomarenko (Ukraina), Marta Tokar (Ukraina), Rafał Werszler.

Goście: Aýdyn Uğurlu (Turcja), Servet Senem Uğurlu (Turcja), Barbara Kowalska (artystka)

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Tradycja i teraźniejszość* – temat przewodni Sympozjum
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Impulsy ze świata muzyki, prezentacja dokumentacji Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '07*
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Twórczość Wandy Bibrowicz.*
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '08 – pokazy indywidualne
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja dokumentacji wystaw w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”.*

Wystawy towarzyszące:

- Evá Damborská, *Włókno i linia. Zgoda i niezgoda*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 15 września – 20 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Monolog wewnętrzny*, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 16 – 27 września
- Barbara Nachajska-Brożek, *Dzierganiny*, Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary, 17 września – 17 października
- Zuzanna Kociołek, *Tajemnice pustyni*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 18 września – 13 października
- Marta Tokar, Ivanna Tokar, *Ślōńce naszego kraju*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 26 września – 30 listopada

Wyjazdy studyjne do miejsc związanych z tradycjami tkackimi na Dolnym Śląsku oraz do Czech.

34 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '07”; Temat wystawy: *Impulsy ze świata muzyki*

Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 12 września – 30 listopada; Haus Schlesien, Königswinter, Niemcy, 2009; Textilni Muzeum Tiba, Česká Skalice, 2009; Muzeum Miejskie, Žacléř, 2009.

55. WT-Kowary'2008

Dyrektor Muzeum: Barbara Skoczylas- Stadnik

Uczestnicy: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Teodozja Bujnowska-Niedzielska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Dagmara Chotnicka-Świat, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Fleran (Godszling), Teresa Hara, Mariya Ivanyshyn (Ukraina), Krystyna Jatkiewicz, Maria Jełowicka, Anna Jesinowicz-Nguyen, Zuzanna Kociołek, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Oksana Lytwyn (Ukraina), Jarosław Sakhro (Ukraina), Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek, Olga Nemchenko (Kazachstan), Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz –Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Zenoviya Shulha (Ukraina), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Ivanna Tokar (Ukraina), Marta Tokar (Ukraina), , Rafał Werszler.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

• I Nagroda – Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb • II Nagroda – Agnieszka Fleran (Godszling) • III Nagroda – Maria Jełowicka • Wyróżnienie I – Zuzanna Kociołek • Wyróżnienie II – Anna Jesinowicz-Nguyen, Monika Lindner, Janusz Motylski, Barbara Nachajska-Brożek • Wyróżnienie III – Rafał Werszler • Wyróżnienie IV – Dagmara Chotnicka-Świat • Nagroda Uczestników Pleneru – Agnieszka Fleran (Godszling)

2009

XXXVI Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '09 VII Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Mirosław Górecki

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 07 – 20 września

Temat Sympozjum: *Wczoraj – dziś – jutro*

Uczestnicy Sympozjum: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Viktoria Dubowik (Ukraina), Agnieszka Godszling, Hanns Herpich (Niemcy), Maria Jełowicka, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Elżbieta Piss, Joanna Popielarz, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz -Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), Aýdyn Uğurlu (Turcja), Rafał Werszler.

Goście Sympozjum: Prof. Irena Huml, (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), Tomasz Godszling, Barbara Kowalska (artystka)

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Wczoraj – dziś – jutro* – temat przewodni Sympozjum
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Tradycja i teraźniejszość, prezentacja dokumentacji Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '08*
- Irena Huml, *Moda na torebkę*
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Twórczość Wandy Bibrowicz.*
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '09 – pokazy indywidualne
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja dokumentacji wystaw w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”.*

56. WT-Kowary'2009

Wystawy towarzyszące:

- Aýdyn Ugurlu, Servet Senem Ugurlu, *Eksperymentalne płaszczyzny tkaniny*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 7 września – 20 października
- Monika Lindner, *Moje dwa światy*, Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary, 9 – 20 września
- Maria Jełowicka, *Znaki myśli i uczuć*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 12 września – 18 października
- Agnieszka Fleran (Godszling), *Tkanina artystyczna*, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 12 września – 18 października
- Maria Jełowicka, *We Iniane bajanie*, Galeria CZASB, Lubawka, 12 – 20 września
- Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, *Gobelinowe impresje*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 17 września – 18 października
- *Wczoraj – dziś – jutro, pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '09*, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 19 września – 15 grudnia.

35 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '08; Temat wystawy:**Tradycja i teraźniejszość**

Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 12 września – 30 listopada; Haus Schlesien, Königswinter, Niemcy, 2010; Textilni Muzeum Tiba, Česká Skalica, 2010; Muzeum Miejskie, Žacléř, 2010. Dyrektor Muzeum: Barbara Skoczylas- Stadnik

Uczestnicy: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Teodozja Bujnowska-Niedzielska, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Dagmara Chotnicka-Świat, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Agnieszka Godszling, Hanns Herpich (Niemcy), Krystyna Jatkiewicz, Danuta Jaworska-Thomas, Anna Jesinowicz-Nguyen, Zuzanna Kociołek, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Barbara Nachajska-Brożek, Agnieszka Parkitna, Ewa Elżbieta Piss, Joanna Popielarz, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz-Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Ivanna Tokar (Ukraina), Marta Tokar, Rafał Werszler.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Agnieszka Godszling • II Nagroda – Barbara Nachajska-Brożek • III Nagroda – Anna Jesinowicz-Nguyen • Wyróżnienia – Maria Teresa Chojnacka, Marta Tokar, Rafał Werszler • Nagroda uczestników WT- Kowary 2009 - Marta Tokar, Rafał Werszler

2010

XXXVII Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '10**VIII Festiwal Sztuki Włókna**

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Mirosław Górecki

Miejsce pobytu uczestników:

„Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 13 – 26 września

Temat Sympozjum: Mój świat

Uczestnicy Sympozjum: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Agnieszka Godszling, Maria Jełowicka, Krystyna Jesariew, Paulina Juskiewicz, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz-Werszler, Marta Sztylka, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Rafał Werszler, Sofiya Zaychenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Goście Sympozjum: Prof. Irena Huml (Instytut Sztuki PAN, Warszawa), dr. Monika Izabela Kostrzewa (artysta plastyk), Helena Kozicka (prezes SDP, Warszawa), Rika Beetz (artystka, Niemcy), Barbara Kowalska (artystka)

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Innowacje w sztuce włókna. Mój świat* – temat przewodni Sympozjum
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Wczoraj – dziś – jutro, prezentacja dokumentacji Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '09*
- Irena Huml – *Warsztaty Krakowskie*
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Twórczość Wandy Bibrowicz*
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '10 – pokazy indywidualne
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja dokumentacji wystaw w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”*.

Wystawy towarzyszące:

- Elżbieta Dmowska-Sawczuk, *Moje działania*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 13 września – 16 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Wczoraj – dziś*, Dom Tradycji Miasta, Kowary, 15 – 26 września
- Maria Teresa Chojnacka, *Portret rodzinny*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 16 września – 16 października
- Rafał Werszler, *W technice batiku*, Galeria CZASB, Lubawka, 18 – 26 września
- Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, *Świat pisany nitką*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 18 września – 30 października
- Monika Izabela Kostrzewa, *Fibryle w skórzanej oprawie* (pokaz mody), Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 18 września – 30 listopada.
- *Mój świat – pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy* – Kowary '10, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 25 września – 30 października.

36 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '09; Temat wystawy:

Wczoraj – dziś – jutro

Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 18 września – 30 listopada

Dyrektor Muzeum: Barbara Skoczylas- Stadnik

Uczestnicy: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Małgorzata Buczek- Śledzińska, Teodozja Bujnowska-Niedzielska, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Elżbieta Dmowska-Sawczuk, Wiktoria Dubowik, Agnieszka Godszling, Maria Jełowicka, Anna Jesinowicz-Nguyen, Monika Izabela Kostrzewa, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz-Werszler, Gertraude Seidel (Niemcy), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), Rafał Werszler.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb • II Nagroda – Barbara Nachajska-Brożek • III Nagroda – Honorata Rębisz-Werszler • Wyróżnienia – Ewa Piss, Anna Jesinowicz-Nguyen, Monika Lindner, Gertraude Seidel
- Nagroda Pracowników Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego – Rafał Werszler
- Nagroda Uczestników Pleneru – Evá Damborská

57. WT-Kowary'2010

2011

XXXVIII Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '11 IX Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Mirosław Górecki

Miejsce pobytu uczestników: „Hotelik nad Jedlicą”, ul. Podgórze 26, 58-530 Kowary

Czas trwania: 12 – 25 września

Temat Seminarium: *Jedlica – rzeka jako symbol życia*

Uczestnicy sympozjum: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Godszling, Hanns Herpich, Maria Jełowicka, Paulina Juszkievicz, Volodymyr Klimov (Ukraina), Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Paula Lis, Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz - Werszler, Marta Suwara, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), Izabela Walczak, Rafał Werszler, Sofiya Zaychenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Goście: Małgorzata Wróblewska-Markiewicz (kierownik Działu Tkaniny Współczesnej, CMW w Łodzi) Tomasz Godszling, Aleksandra Gisges-Dalecka (artystka), Liliana Borowska (artystka).

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Jedlica – rzeka jako symbol życia* – temat przewodni Sympozjum
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '11 – pokazy indywidualne
- Małgorzata Wróblewska-Markiewicz: *Wystawy i skansen w CMW w Łodzi*
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja dokumentacji wystaw w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”*.

Wystawy towarzyszące:

- Rafał Werszler, *Fanaberie w batiku i w grafice*, Galeria Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Warszawa, 9 września – 19 października
- Honorata Rębisz-Werszler, *Struktury przestrzenne*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 12 września – 22 października
- Ewa Elżbieta Piss, *Pejzaże*, Dom Tradycji Miasta, Kowary, 14 – 24 września
- Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, *Blżej natury*, Muzeum Karkonoskie – Dom Carla i Gerharta Hauptmannów, Szklarska Poręba, 15 września – 15 października
- Barbara Nachajska-Brożek, *Moje podróże*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 15 września – 15 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Struktury pamięci*, Galeria Kowarskie Kopalnie, Kowary, 17 – 21 września
- Evá Damborská, *Reminiscencje kowarskie*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 17 września – 30 października
- Aleksandra Gisges-Dalecka, Liliana Borowska, *Współczesna wojownicza* (pokaz mody), 17 września
- *Jedlica – rzeka jako symbol życia, pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '11*, Galeria Nad Jedlicą, Kowary, 24 – 25 września.

Wyjazdy studyjne do miejsc związanych z tradycjami tkackimi na Dolnym Śląsku i w rejonie przygranicznym (Czechy, Niemcy) oraz do Pragi czeskiej.

58. WT-Kowary'2011

37 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '10; Tytuł wystawy: *Mój świat*
Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra, 17 września – 30 listopada.

Dyrektor Muzeum: Barbara Skoczylas- Stadnik

Uczestnicy: Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Teodozja Bujnowska-Niedzielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Godszling, Maria Jełowicka, Krystyna Jesariw, Anna Jesinowicz-Nguyen, Paulina Juskiewicz, Volodymyr Klimov, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz-Werszler, Marta Natalia Sztylka, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), Rafał Werszler, Sofiya Zaychenko (Ukraina), Hanna Żywicka.

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Evá Damborská • II Nagroda – Barbara Nachajska-Brożek • III Nagroda – Bożenna Burgielska
- Wyróżnienia – Maria Teresa Chojnacka, Maria Jełowicka, Anna Jesinowicz-Nguyen, Sofiya Zaychenko
- Nagroda Specjalna – Ewa Maria Poradowska-Werszler • Nagroda Pracowników Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze – Bożenna Burgielska
- Nagroda Uczestników Pleneru – Barbara Nachajska-Brożek, Agnieszka Godszling.

2012

XXXIX Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '12

X Festiwal Sztuki Włókna

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Mirosław Górecki

Miejsce pobytu uczestników: Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Przedwiośnie”, ul. Górnicza 22, 58-530 Kowary

Czas trwania: 10 – 23 września

Temat seminarium: *U podnóża gór*

Uczestnicy sympozjum: Barbara Basiewicz, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Godszling, Hanns Herpich (Niemcy), Maria Jełowicka, Paulina Juskiewicz, Volodymyr Klimov (Ukraina), Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Barbara Nachajska-Brożek, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz-Werszler, Zenoviya Shulha (Ukraina), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), Jolanta Wdowczyk, Rafał Werszler, Sofiya Zaychenko (Ukraina).

Goście: Małgorzata Wróblewska-Markiewicz (kierownik Działu Tkaniny Współczesnej CMW w Łodzi), Tomasz Godszling, Marcin Makaś (artysta)

Seminaria:

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *U podnóża gór* – temat przewodni Sympozjum
- Prezentacja dokumentacji uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary 12' – pokazy indywidualne
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Program jubileuszu 40-lecia „Warsztatu Twórczego – Kowary” w 2013 roku*
- Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, *Tekstylny zapis, Szombathely, „Młodość sztuki naszego czasu”, tkanina malowana i drukowana.*

59. WT-Kowary'2012

- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *prezentacja dokumentacji wystaw w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”*.
- Spotkania i dyskusje.

Wystawy towarzyszące:

- Bartosz Burgielski, *Inspiracje peruwiańskie*, Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra, 20 lipca – 20 września
- Maria Jełowicka, *3/4 wieku*, Galeria Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Warszawa, 7 – 30 września
- Anna Jesinowicz-Nguyen, *Z pamiętnika Penelopy*, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 10 września – 10 października
- Marta Tokar, *Wspomnienia*, Dom Tradycji Miasta, Kowary, 12 – 22 września
- Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, *Białych żagli wspomnień czar*, CK, Galeria Centrum, Kamienna Góra, 15 września – 30 października
- Evá Damborská, Hanns Herpich, Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Trzy drogi, jeden cel*, Galeria Promocje, Osiedlowy Dom Kultury na Zabobrze, Jelenia Góra, 17 września – 12 października
- *U podnóża gór, pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '12*, Galeria Przedwiośnie, Kowary, 22 – 23 września.

Wyjazdy studyjne do miejsc związanych z tradycjami tkackimi na Dolnym Śląsku oraz w Euroregionie „Nysa”. Udział w promocji książki Bogusława Jasińskiego w pałacu Bukowiec

38 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '11; Temat wystawy:

Jedlica – rzeka jako symbol życia

Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra, 15 września – 30 listopada.

Dyrektor Muzeum: Barbara Skoczylas- Stadnik

Uczestnicy: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Godszling, Maria Jełowicka, Paulina Juskiewicz, Volodymyr Klimov, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Paula Lis, Barbara Nachajska - Brożek, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz –Werszler, Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Suwara, Marta Tokar (Ukraina), Rafał Werszler, Sofiya Zaychenko (Ukraina).

Nagrody im. Agnieszki Lackorzyńskiej-Sienkiewicz:

- I Nagroda – Monika Lindner, (Niemcy)
- II Nagroda – ex aequo – Ewa Maria Poradowska-Werszler, Agnieszka Godszling
- III Nagroda – Barbara Basiewicz
- Wyróżnienia – Honorata Werszler, Volodymyr Klimov (Ukraina),
- Nagroda Pracowników Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze – Volodymyr Klimov (Ukraina),
- Nagroda Uczestników Pleneru – Aleksandra Bibrowicz-Sikorska

2013

XL Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '13

Jubileusz 40-lecia Pleneru-Sympozjum, oraz 500-lecia Miasta Kowary

X Festiwal Sztuki Włókna (towarzyszy 14 Międzynarodowemu Triennale Tkaniny w Łodzi)

Mecenat: Gmina Kowary, Burmistrz Mirosław Górecki

Miejsce pobytu uczestników: Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Przedwiośnie”, ul. Górnicza 22, 58-530 Kowary

Czas trwania: 09.09.-22.09.2013

Temat Sympozjum: *Kowarskie fascynacje*

Uczestnicy sympozjum: Barbara Basiewicz, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, Agata Buchalik-Drzyzga, Sofiya Burak (Ukraina), Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Godszling, Hanns Herpich (Niemcy), Maria Jełowicka, Paulina Juskiewicz-Klimova, Ewa Kamińska, Volodymyr Klimov (Ukraina), Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Ewa Łukiewska, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz-Werszler, Zenoviya Shulha (Ukraina), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), Aydyn Uğurlu (Turcja), Servet Senem Uğurlu (Turcja), Jolanta Wdowczyk, Rafał Werszler, Sofiya Zaychenko (Ukraina).

Goście: Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, (kierownik Działu Tkaniny Współczesnej CMW w Łodzi), Tomasz Godszling, Marcin Makaś (artysta)

Wystawy i uroczystości towarzyszące:

- Maria Teresa Chojnacka, *Dokument*, Galeria „Cudzyśłów”, Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich, Warszawa, 05 września- 15 października
- Monika Lindner, *Od błękitu do czerwieni*, Galeria Tkacka "Na Jatkach", Stare Jatki, Wrocław, 09 września – 15 października
- Honorata Rębisz – Werszler, *Dni tygodnia*, Dom Tradycji Miasta Kowary, Kowary, 11 września - 21 września
- Rafał Werszler, *XL-duży rozmiar*, Dom Tradycji Miasta Kowary, Kowary, 11 września - 21 września
- 40-lecie Warsztatów Twórczych w Kowarach, 500-lecie miasta Kowary, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 13 września – 30 września
- Bożenna Burgielska, *Harmonia przestrzeni*, CK, Galeria Centrum, Centrum Kultury, Kamienna Góra, 14 września – 30 października
- Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Harmonia struktur i splotów*, CK, Galeria Centrum, Centrum Kultury, Kamienna Góra, 14 września – 30 października
- *Uroczystość centralna* - 15 września (niedziela)
- Msza św. w kościele parafialnym pw. Najświętszej Marii Panny w Kowarach, godz.10.30
- Uroczystość jubileuszowa, V wieków miasta Kowary, XL lat Warsztatów Twórczych w Kowarach, Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, godz.14.00
- Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, *Gobelin i emocje*, MK, Dom Carla i Gerharta Hauptmannów, Muzeum Karkonoskie, Szklarska Poręba, 16.września – 15 października
- Barbara Basiewicz, *Tkanina unikatowa*, Galeria "Promocje" ODK, Jelenia Góra, 16.września - 15 października
- *Kowarskie emocje, R-OBO- pokaz roboczy uczestników Sympozjum Warsztat Twórczy – Kowary '13*, Galeria Przedwiośnie, Kowary, 18 – 21 września.

39 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary '12; Temat wystawy:***U podnóża gór***

Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra, 14 września – 30 listopada 2013

Dyrektor Muzeum: Barbara Skoczylas- Stadnik

Uczestnicy: Barbara Basiewicz, Agata Buchalik-Drzyzga, Małgorzata Buczek-Śledzińska, Teodozja Bujnowska - Niedzielska, Sofiya Burak, Bartosz Burgielski, Bożenna Burgielska, Maria Teresa Chojnacka, Evá Damborská (Czechy), Agnieszka Godszling, Hanns Herpich, Maria Jełowicka, Anna Jesinowicz- Nguyen, Paulina Juskiewicz-Klimova, Volodymyr Klimov (Ukraina), Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Monika Lindner (Niemcy), Joanna Lohn-Zajac, Ewa Łukiewska, Barbara Nachajska-Brożek, Joanna Owidzka, Ewa Elżbieta Piss, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Honorata Rębisz – Werszler, Zenoviya Shulha (Ukraina), Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, Marta Tokar (Ukraina), Aydin Ugurlu (Turcja), Senem Ugurlu (Turcja), Jolanta Wdowczyk, Rafał Werszler, Sofiya Zaychenko (Ukraina).

Prof. dr hab. Ewa Maria Poradowska – Werszler,
mąż Jerzy, artysta plastyk, synowie: Rafał, artysta plastyk, Piotr, architekt.
Urodziła się w 1942 r. w Warszawie. Wykształcenie podstawowe
otrzymała w Kaliszu. We Wrocławiu ukończyła II Liceum
Ogólnokształcące w 1960 roku. W latach 1961-1967 studiowała
w PWSSP/ASP we Wrocławiu na Wydziale Architektury Wnętrz
pod kierunkiem prof. Władysława Winczego. W latach 1973-1981
była zatrudniona na stanowisku starszego projektanta w RBP WZGS
we Wrocławiu. Od 1996 r. prowadzi wykłady w SP *Dyscypliny
plastyczne w architekturze*, ASP we Wrocławiu.

60. EP-W.

W latach 1998 – 2006 prowadziła badania naukowo – dydaktyczne,
które zostały uwieńczone tytułami doktora i dr habilitowanego w ASP w Łodzi. Od 2003 r. jest
pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na
Wydziale Pedagogiczno Artystycznym w Kaliszu. W 2006 r. otrzymała tytuł naukowy profesora sztuk
plastycznych nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W 2008r. otrzymała tytuł :
Honorowy Obywatel Miasta Kowary.

Stowarzyszenia i zespoły doradcze: ZPAP /O Wrocławski, Europejska Sieć Tkaczy (ETN),
Stowarzyszenie Pastelistów Polskich, Stowarzyszenie Twórcze POLART, Kraków, Towarzystwo
Wspierania Sztuk Pięknych, Krosno, Rada Muzeum Tkactwa , Kamienna Góra (przewodnicząca),
Rada Programowa Międzynarodowego Triennale Tkaniny, CMW, Łódź, (2005-2008; 2011-2014),
MBATL *Z krosna do Krosna*, Muzeum Rzemiosła, Krosno.

Twórczość: Zajmuje się sztuką włókna, malarstwem i aranżacją wnętrz oraz twórczością literacką.
Zrealizowała kilka cykli tkanin wielkoformatowych o tematyce architektonicznej, sakralnej
i florystycznej stosując surowce naturalne. Tworzy także prace w mniejszych formatach, w których
kompiluje włókno z technikami malarskimi. Dorobek artystyczny prezentowała na 68 wystawach
indywidualnych i 368 wystawach zbiorowych w kraju i na świecie min.: *XI Międzynarodowe
Triennale Tkaniny*, Łódź ,2004 r., *Design i Antydesign*, Muzeum Architektury, Wrocław, 2009 r.,
Splendor Tkaniny, Zachęta- Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa, 2013 r. Jej twórczość artystyczna
została zaliczona do nurtu strukturalnego w ramach wystawy *Wieżowce* Wrocławia , Muzeum
Narodowe, Wrocław, 2006r.

Jest autorką kilku opracowań monograficznych min.: *W kręgu sztuki Wandy Bibrowicz* (2001 r.),
Galeria Tkacka Na Jatkach we Wrocławiu 1978-2008, (2009 r.), *Sztuka Włókna 10 x Tak 1972-
2012*, (2012), *XL lat Sztuki Włókna w Kowarach 1974-2013*, (2013 r.), oraz wielu esejów i strof
poetyckich.

Prace znajdują się w zbiorach muzealnych: Watykan, Graz, Szombathely, Görlitz, CMW Łódź,
Gorzów Wlkp. Kamienna Góra, Chojnice, oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą.

Działania kuratorskie i inicjatorskie:

1972 – założycielka i przewodnicząca wrocławskiej Grupy Tkackiej „10xTak”.

1974 – inicjatorka i kuratorka Międzynarodowego Sympozjum Sztuki Włókna (Festiwalu)

Warsztat Twórczy- Kowary, w Kowarach

1978 – Kieruje Galerią Tkacką „Na Jatkach” we Wrocławiu, zorganizowała ponad 240 wydarzeń
artystycznych promujących Wrocław i sztukę włókna w kraju i w świecie.

1990-1998 – współorganizowała z Galerią Sztuki w Jeleniej Górze *Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich*.

1992-2001, współorganizowała europejskie biennale *FLEXIBLE Pan European Art*.

2000 – doradca artystyczny MBATL *Z krosna do krosna*, Krosno.

2004 – inicjatorka i współorganizatorka wystawy i konferencji naukowej pt. *Życie i twórczość Wandy Bibrowicz* w Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego w Kamiennej Górze.

2006 – kuratorka ogólnopolskiego projektu wizualno-poetyckiego, pn.: *Wspomnienie papieża Jana Pawła II-w rocznicę odejścia do domu Ojca*.

2008 – inicjatorka i organizatorka projektu *tablicy pamiątkowej im. Wandy Bibrowicz- Wislicenus* w ASP we Wrocławiu.

Odznaczenia, nagrody: • Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski • Srebrny Krzyż Zasługi • Srebrna Odznaka Zasłużony dla Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia • Złota Odznaka Związku Polskich Artystów Plastyków • Złota Odznaka Towarzystwa Miłośników Wrocławia • Medal Prezydenta Miasta Wrocławia „Merito de Wratislavia” – „Zasłużony dla Wrocławia” • Zasłużony Działacz Kultury • Nagroda Ministra Kultury • Nagroda I stopnia Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

61. Ewa Maria
Poradowska-Werszler
ze studentkami, 2010

Fotoreportaż z wystaw poplenerowych 1975-1981

62. 1975

63. 1976

64.
1976

65.
1976

66. 1977

67. 1978

68. 1979

69. 1979

Fotoreportaż z wystaw poplenerowych 1981-1988

70. 1981

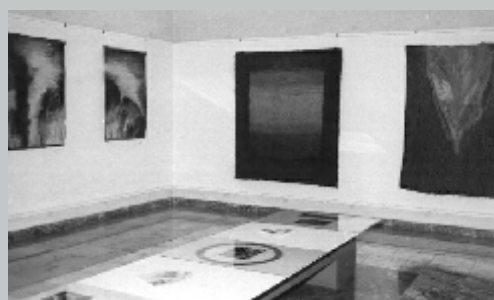
71. 1983

72. 1984

73. 1984

74. 1985

75. 1985

76. 1986

77. 1986

78. 1986

79. 1987

80. 1988

The Town of Kowary – Five Centuries of Urban Tradition, 350 years of Textile Industry, Four Decades of Weaving Art Workshops

Mirosław Górecki
Mayor of Kowary

In 2013, the town of Kowary celebrated a very important anniversary. 500 years ago, on 4th November, 1513, Vladislaus II Jagiellon, King of Bohemia and Hungary, granted Kowary town privileges, which contributed to its rapid demographic, economic and cultural development.

Kowary started as a mining settlement and its main function from the very beginning was the extraction and processing of iron ore. However, the destruction of mines and sinking (the water was poured in them) of the mining shafts during the Thirty Years' War caused the decline of mining in the area. Also, a decreasing demand for weapons and other iron products further exacerbated the town's economic situation. However, the residents found a new way to save their town from economic death: around 350 years ago they took up weaving, and by the 18th and 19th centuries, the town's economy revolved primarily around the textile industry. An important date in the history of the town is the year 1856, when the Smyrnerński Carpet Factory was first opened. It remained in operation until the end of World War II. Following this, Otto Peschel opened a bleaching and textile finishing plant in the town at the end of the 19th century. By this time the weaving industry and textiles dominated economic life of the city.

After the Lower Silesia region came under the control of the Polish administration at the end of Second World War II, Otto Peschel's factory was put into operation again as a branch of the Orzeł Linen Factory in Mysłakowice, a nearby town. The Smyrnerński Carpet Factory was renamed as the Kowary Carpet Factory, and between 1969-1976 it expanded further. The 1970's were the "golden age" of the textile industry in Kowary. At least half of the town's population worked in this sector of the economy, or were in some way involved in textiles and the carpet trade. Sadly, the economic and political transformation of the early 1990's had a rather adverse effect on the industry, whose rapid decline quickly turned into almost complete annihilation. All that was left after its days of glory were empty buildings in which only the blowing wind could be heard, and the memories of former employees, and one annual event, which helped to save the tradition of weaving craft in our town from total oblivion.

2013 is especially important for the town's weaving tradition. In September, as every year, the International Symposium of Weaving Art Kowary Creative Workshops will be held for the 40th time. For the past four decades, the event has been inextricably linked to our town's tradition. Since the 1970's, the festival's organization has been strongly supported by both municipal authorities, including all my predecessors, and the former directors of the Kowary Carpet Factory, who sponsored the artistic weaving workshops and helped to provide artists with materials for their work. However, the real originator and creator of this unique event is, without doubt, Professor Ewa Maria Poradowska-Werszler. I am proud of the fact that in 2008, this Wrocław-born artistic weaving animator was awarded an honorary citizenship of our town. This allowed us to honor her contribution to cultivating the weaving tradition of Kowary and the entire Sudety Mountains region, in addition to creating this unique yearly nationwide event, itself a fantastic opportunity to meet weaver artists.

The International Fiber Art Symposium of Kowary, including "Kowary Creative Workshops" is an event attracting artists who work with textiles and weaving. For the artists it is a remarkable opportunity to present their creative achievements, learn new techniques, and exchange professional experience. During the two weeks of workshops, many beautiful pieces of art are created. Some become important examples of "Polish tapestry" and are later shown at weaving art exhibitions in many Polish and European galleries. One of the objectives of Kowary Creative Workshops is to strengthen relationships between the artists who attend the symposium and the residents of Kowary. What really makes the event valuable is that it is both informative and educational. The visitors not only enjoy the art, but also meet the artists. Special workshops for children and young people, which are organized alongside the symposium, are also very popular among Kowary's young citizens.

I am proud that "Kowary Creative Workshops" boast such a long history cultivating the best traditions of European tapestry – these Autumn gatherings in our town list among the oldest and most prolific of such projects. They have become a permanent theme in contemporary Polish culture. I wish the creators and organizers of the event another 40 years, at the very least, of such splendid artistic events.

Weaving in Kowary and its place in the history of Lower Silesia

Ewa Maria Poradowska-Werszler

From the Neolithic to 1945

Lower Silesia lies at the foot of the Sudety Mountains, near the banks of the Oder, and almost equidistant from the three capital cities: Warsaw, Prague and Berlin; it borders Lusatia and the Czech Republic. In ancient times the region was famous for the production of woven mats, leather garments and fabrics that are indispensable in this climate zone. Archaeological excavations confirm that the art of spinning was known in the area already in the Neolithic era (2500 - 1800 BCE). Researchers studying weaving handicrafts indicate that sheep husbandry was also known during that time period. People living in Lower Silesia at that time knew how to use wool and plant fibers to manufacture yarn for weaving cloth. The oldest textile products found in archaeological excavations in the area come from the pre-Slavic Lusatian culture, active 650-400 BCE, i.e. the late Bronze Age and early Iron Age.

The primitive vertical loom was used until the first centuries of the Common Era – that is until the breakdown of the primitive communism followed by the formation of the early class system. Cremation of the dead was already known and popular at that time, and so archaeological remains of this period are rare. In a few existing excavations of skeletal graves from the 4th century of the Common Era, wool fabrics were found. They were thin, dense, fine, and woven in oblique and knotted braids. They reveal the existence of a highly developed weaving craftsmanship in the Lower Silesia region. “The quality of the fabrics and other valuable accompanying artifacts indicate that these were the graves of prominent individuals, perhaps war chieftains and their families, clad for their last journey in elegant robes adorned with belt clips and buckles, collies of beads, necklaces and bracelets.”¹

The oldest written documents pertaining to professional weavers in Lower Silesia date back to the second half of the 12th century. They describe the appearance of Walloon weavers who created a strong craftsmanship community in Wrocław. Many of them gathered substantial wealth in the textile industry and its trade, which significantly elevated their social status. Some were even able to wed their daughters to sons of knight families. Villages and towns located favorably in the vicinity of trade routes became rich through the textile trade. Craftsmen and various manufacturers settled around towns, and weavers played a significant role among them. Already by this time, their craft resembled professional manufacture. The rural population was also engaged in weaving, and supplying their goods to urban markets. Professional weaver-craftsmen were associated in guilds and had to abide by their rigorous regulations. At that time, different specializations emerged, such as: weavers of broadcloth; linen plain weave; barchani; spinners; flax combers; cleaners; ordinary dyers; dyers of delicate fabrics; and croppers, etc. Enforcing compliance within the scope of professional specialization was one of the guilds’ basic competences. The regulations of the guilds clearly stipulated that yarn producers were not allowed to weave while weavers were not allowed to spin yarn. Master-student relationships emerged. Students chose their future specialization and paid their master whom they served as apprentices.

The horizontal loom, which has its origin in those times, made cloth production easier and faster. Compared to what could be woven on the original vertical loom, the horizontal loom made it possible to produce large quantities of goods. “We know its structure, which is identical to the looms used throughout Europe at that time, thank to the early 16th century polyptych in five parts from the altar of St. Severus in Lubiąż, now in collection of the National Museum in Wrocław.”² Over the centuries, the craft of weaving had a huge impact on the lives of the people and was one of the main sources of their income. It also influenced the architecture and landscape, contributing to the wealth and fame of the region.

Major weaving centers of Lower Silesia included Cistercian monasteries in Henrykowo and Lubiąż, and Beguine houses in Legnica, Wrocław, Świdnica, Ziębice, Strzegom, Środa Śląska, and Oleśnica. A number of interesting findings and artifacts discovered in these localities indicate that the Cistercians were also engaged in sheep husbandry.

The lack of centralized power in Silesia during that time period made the region vulnerable to foreign military attacks. The neighbouring Bohemians took advantage of the situation and in the 14th century incorporated the Polish district in their borders, without much protest from Polish principalities. At that time Bohemia flourished economically and culturally, which boosted the development of Lower Silesia. After Prague, Wrocław was the second most important city of the Czech crown. During the reign of Charles IV (1346-1378) Wrocław and its surroundings thrived. Among other things, the prosperity was a result of the privileges the city earned on a European scale, involving transit trade.

Many textile products from various manufacturers were sold on the market in the cities of Lower Silesia. There was white, gray, and black cloth of different thickness. Velvet products that we know from that period are probably of Italian origin. Patterned fabrics, silks, multicolored and multi-warp cloths with additional wefts but a smooth texture were called samit or hexamition. Medieval weaving knew no clear distinction between purely decorative fabrics and those intended for clothing. Thus many of the same patterns can be found both in everyday garments and in the backgrounds of paintings with religious themes. During this period, along with the production of broadcloth, linen plain weave was also manufactured and sold to Russia, Moldova and Lithuania, and also at Nuremberg and Leipzig fairs. Linen plain weave production was very popular among small family operated weaving workshops spread in small town and villages at the foothills of Sudety Mountains. In the 16th century, chronicler J. Cureus wrote: "The giant is trading of linen that is worn by women of noble birth and others."³

The year 1526 brought significant political changes in Europe. Lower Silesia, as well as other region of Bohemia, were incorporated into the Habsburg family's lands. Germans began to settle in Silesia, which contributed to the Germanisation of Poles. At that time, under the privilege issued in 1552 by Baltazar, the Bishop of Wrocław, and sealed in 1591 by Emperor Rudolf, the production of cloth was freely allowed in villages. The privilege contributed to the creation of a so called workshop system. Craftsmen and merchants, especially from Leipzig and Nuremberg, bought linen plain weave in villages, and, after finishing, sold it as their own. Wool-linen fabric, called mazelan, was very popular at that time.

In the second half of the 16th century, tapestry workshops, developed. They were often located in the vicinity of major cities such as Wrocław, Legnica, Zgorzelec, but also near Kowary and Brzeg. We learn from the reports of the Silesian chronicler that carpets and lace were produced on a mass scale. "In Schmiedeberg,⁴ beside the carpet factory, there is also a school of lace, the demand for which is very great [...]"⁵ Two heraldic tapestries from the palace in Brzeg from this period, are currently in the collection at the National Museum in Wrocław.

The years 1618-1648 were marked by the shadow of the Thirty Years' War, which spread out from religious conflicts. The ruin brought by the war, was made worse by the plague, devastating the population in the years 1633-1635, which forced many craftsmen to flee from their native villages and towns, including Kowary. After the Thirty Years' War, the craft of weaving was revived within the framework of the old guild system.

At the turn of the 17th and 18th centuries, many radical changes occurred in Europe. They involved economy, education, an approach towards human rights, as well as secularization. Many European countries following the trend promoted the emergence of centralized manufactories. "linen plain weave and broadcloth manufactures, whose products were traditionally exported and therefore relied on the native wool and linen, fitted the model perfectly"⁶. Around 1650, Kowary became one of the most important towns in the textile trade in Silesia. However, the manufacture system did not develop on a larger scale for there were not enough expert craftsmen, many of whom had emigrated with their families. Attempts at employing random untrained people, such as soldiers and their families or prisoners who did not have the necessary skills, proved unsuccessful.

Broadcloth manufacture thriving in the past was now replaced by linen plain weave production, whose greatest development occurred between 1740-1803. The linen plain weave manufacture was spread to Kowary and to about eighty villages located near the town. In 1748, about 13 000 looms were in operation at the foothills of the Sudety Mountains, which made the region the leader in the textile industry at that time. The craftsmen moved their workshops to the mountains, to sunny areas, abundant in water and timber necessary for bleaching linen. This way the two separate lines of labor developed: those who cultivated flax and those who wove linen. Spinning yarn was mostly the domain of children and women who were closer to the agricultural areas and their homes.

At that time, the handloom was the dominant tool in the trade. With the advent of Prussian rule, cloth production received the support from the state, which was interested in rebuilding the devastated country. At the beginning of the 19th century, as machine production was implemented, many thousands of people lost their income source. The developments of that period had a tragic effect as the family-operated weaving workshops were no longer able to compete with large industrial manufactories. Weavers and spinners, were especially touched by poverty. Its immense extent drew public attention throughout Europe. Between 1843-1844 the weavers' situation became unbearable. In February 1844, *Schlesische Zeitung* reported that "the weavers were shuffling around the villages, like lifeless shadows"⁷. The brutal exploitation by factory owners and the lack of perspective for decent livelihood finally led to the uprising of weavers, which also incited other craftsmen to demand higher wages. A series of events called Bloody Clashes broke out on June 3, 1844, and spread through the whole of Lower Silesia, resulting in the destruction of large production facilities. In Kowary the mayor's house was destroyed during the riots. Over a dozen weavers were killed, and hundreds suffered injuries. To suppress the rebellion the army was used, and about a hundred weavers were arrested. The leaders were sentenced from one to nine years in prison. Many of the weavers participating in the riots escaped to the mountains, which largely contributed to the decline of their craft in the region.

The mechanization process reflected the volume of financial resources invested in the developing textile industry at that time. The oldest weaving factory in the region was a plush factory in Kowary, built in 1806 and in 1856 converted into the Smyrneński Carpet Factory by Gewers-Schmidt company from Zgorzelec. In the third quarter of the 19th century, damask weaving plants of Lower Silesia produced large quantities of damask tapestry depicting allegorical and biblical themes. A well-known altar tapestry depicting Jacob's dream, a theme from the Book of Genesis, indicates that artists, most likely painters, must have participated in the design of the tapestry.

The Arts and Crafts movement, which developed in British Isles in 1888 and flourished in Europe at the end of the 19th century, significantly influenced the development and design of textile art. Under its influence, the Director of the Royal School of Arts and Crafts in Wrocław, Professor Hans Poelzig, decided to open a new department called the Applied Art. The new specialization was a combination of art and craft. Many applied art studios of that time developed in cooperation with leading artists-teachers. The Tapestry Chair was created by Max Wislicenus, a painter and professor, and Wanda Bibrowicz, a Pole and a graduate of the university. Her uncommon talents soon made Wrocław tapestry famous, which inspired academia's interest in it. In order to become an expert weaver, Bibrowicz drew on the experience and tradition of weaving rooted at the foothills of the Sudety Mountains. In addition to regular lectures and workshop exercises organized in her studio, the place also accepted orders for tapestries intended for government buildings and the interiors of other public buildings. The work was done with the help of professional weavers. The tapestries from that period made for the Town Hall in Lwówek Śląski and government buildings in Wrocław were preserved. In the years 1911-1920, Bibrowicz ran her studio-gallery in Szklarska Poręba, where she completed a series of nine tapestries for Ratzeburg Town Hall. The tapestries are of invaluable iconographic significance.

In the 1930's the development of weaving art (and of art in general) was thwarted by the Nazi ideology, which did not leave much room for independence in art. The professors and teachers at the Academy of Arts and Crafts in Wrocław did not want to accept restrictions on the freedom of artistic expression. In 1933, the university was closed.

Throughout the interwar period, Lower Silesia was treated by the Reich like a "colonial" territory. The rate of unemployment in the Sudety Mountains region was much higher than in central Germany. Preparations for the war had an adverse effect on the development of the industry, despite the fact that in many factories extra production was launched. During World War II, the Carpet Factory in Kowary produced only safety nets and blankets for the army. After the end of the war in 1945, the Germans, leaving the factory, deliberately destroyed all the equipment and machinery whose scattered parts for many years could be found in attics and basements of many homes of the region. Fortunately, the town of Kowary suffered no serious war damage.

Weaving on the Recovered Territories

After the Second World War, the lands of Silesia come under the control of the Polish government. The areas were re-populated on the basis of forced resettlement, which did not help in repairing the war damage. The forced migration resulted from implementing the provisions of the Yalta Conference with the participation of the Big Three in February 1945⁸. Among the thousands of Germans who were forced to leave, there were many expert weavers whose families had engaged in the craft for many generations. Warfare contributed to massive devastation of the machinery and factory buildings throughout Lower Silesia. In its long history, never did the textile industry experience such a total transformation as during that time.

Next to poles resettled from the so called Eastern Borderlands, other nationalities arrived in the region, including the Jews, Ukrainians, and Greeks. Many of Polish citizens returning from forced labor in Germany and the USSR found their home there. All of the residents struggled with the difficulties of everyday life. Not many of them considered permanent residence in the Recovered Territories as their desired future. The places which survived the devastating effects of war were neglected. Many houses were falling apart because of a lack of basic repairs while abandoned manor houses, castles and palaces were devastated by looters and employees deployed in state-owned farms (PGR). Small towns and villages, where weaving handicraft used to flourish before the war, were silent as if there were no life left in them.

The reality of that time gave very little hope for a quick rebirth and development of the war-torn textile industry. People who populated the Recovered Territories did not know the craft, and much less were they able to assemble or operate mechanical looms. However, in the early postwar years, many of the Silesian textile factories were systematically rebuilt and put into operation. For this purpose, many engineers and specialists were brought from central Poland. Between 1946-1948, production was launched in the few first factories. They were the Artificial Fiber Factory in Wrocław, Silon in Jelenia Góra and the Textile Machinery Factories in Kamienna Góra, Dzierżoniów and Lubsko. The next period of intensified modernization in the textile industry took place in the 1950s including: the technical Felt Factory in Kowary; the Lower Silesia Factory of Carpets in Kowary; the Lower

Silesia Linen Factory Orzeł in Mysłakowice; the Flax Processing Plant Silena in Bolków, Lubawka; Mieroszów and Kamienna Góra; and the Anilux Comb Spinning Factory in Jelenia Góra.

In 1956, the communist government has increased funding for consumer industries at the expense of a prospering and promising textile production. The natural climate of the Lower Silesian countryside, which offered very good conditions for flax cultivation and might have been used for secondary production, was not taken advantage of either. In the early 1960's, a relative freedom in designing linen and textile products ensued. In small towns and villages at the foothills of the Sudety Mountains, reteries, paper mills and pharmaceutical plants were opened, which also spurred economic growth in other industries. Linens from Mysłakowice, damasks from Bielawa, intricate needle lace from Jelenia Góra and kerchiefs from Lubań soon gained recognition in international markets. In Kowary, the production developed rapidly and soon the carpets from Kowary achieved substantial commercial success both in Poland and abroad.

The Carpet Factory in Kowary, like many other textile companies, was incorporated into the Ministry of Light Industry. At the beginning, the pre-war designs which survived the turmoil of war were used in carpets manufactured there. It was not until twenty years later, in 1964, that the factory organized its own design department that developed designs and technical drawings for manufacturing carpets. In the 1970's, due to growing demand, the assortment of goods offered by the factory was expanded both in domestic and foreign markets. As the result, the factory underwent extensive modernization and refurbishing. New machines for the production of tufted and axminster carpets were introduced while the production of traditional chenille carpets was discontinued. Modern designs were developed under the supervision of Bożenna Burgielska, a graduate of the Academy of Fine Arts in Łódź, who took over the management of the design department.

Axminster carpet production technology allowed for weaving carpets with unlimited colors. With some models reaching to as many as 100 colors, the Kowary carpets were characterized by a wide palette of rich colors. Wool of superior quality was imported for their production from New Zealand, England and Tibet. The range of products expanded with the launch of a new division of tufted carpets, and printed carpets with a more limited color palette. A period of more optimistic, long-term development of the factory began. At that time more than three thousand Kowary residents found permanent employment there. It was said that each family in Kowary had its own representative in the factory. Indeed, it was the golden period in the history of the factory. The unique atmosphere accompanying this economic development inspired Stanisław Dziedzic, the managing director of the factory, to undertake innovative forms of cooperation with fiber artists.

In the mid 1970's, Ewa Maria Poradowska-Werszler initiated the Fiber Art Meetings for the artistic group "10xYes" (10xtak), whose members were graduates of the Academy of Fine Arts in Wrocław. Two years later, the factory extended its patronage to artists joining the Artistic Weaving Workshops, which were held every year. In this way, unique textile art has been developing in the factory for more than thirty years, independently of its manufacturing process. Every year, the community of Kowary waited for the autumn meetings with artists, whose creativity revitalized the tradition of artistic weaving in this region of the country. Unfortunately, the times of glory for the Carpet Factory ended with the turn of the millennium. The main reason for the collapse of such a large and prosperous industry was the lack of clear vision and of innovative ideas for production, which might have helped to save such an industry from decline. Yet at the time, which was critical for survival, the ministerial authorities, responsible for the factory, exchanged managing directors with unprecedented frequency. Those hired for the position had little managerial experience or training. Without regard for long-term planning and strategy, which are indispensable in this type of business, and looking only for quick savings, they laid off many valuable employees such as designers and engineers whose skills were essential for the functioning of the factory in the long run. Thus, impoverished human resources adversely affected the factory's production base, and finally brought it to a complete collapse and liquidation.

A similar fate touched other production facilities in the industry. The domestic textile products were being gradually replaced by a massive influx of cheap Asian products that suffused the market, while destroying domestic work places. This led to increased unemployment among thousands of residents of Lower Silesia. Since the beginning of the 21st century, many young Polish people have emigrated abroad in search of work, while their families have been forced to subsist on social benefits.

We have been witnessing a complete collapse of the industry which had been interconnected with the weaving tradition of Lower Silesia for many generations. Yet within this almost total annihilation of the Polish textile industry, there appears to be a tiny light at the end of the tunnel. Small textile companies have been established. These so called sister companies provide employment for some of the skilled workers from the liquidated factories, and the artist weavers may hope to obtain production waste materials to pursue their own artistic visions.

Fiber Art Center in Kowary

The town of Kowary is the only place in Poland where fiber artists, both Polish and international, can meet in such a nice ambiance. The picturesque mountain landscapes, health resort climate of the town, and the

textile industry still operating in the surrounding areas have attracted artist weavers since 1974. Looking for creative inspiration, the artists first met during creative art workshops, initially called Fiber Art Meetings. Then the whole project was launched with great support from the management of the Carpet Factory in Kowary. The first participants of the Kowary Fiber Art Meetings were artists associated in the "10xYes" Artistic Group, founded in 1972 at the Association of Polish Artists and Designers District Wrocław⁹ by artists who wanted to use fiber as a creative medium in their work.

Due to the specifics of the industrial manufacturing process of carpets, the artists were not able to carry out their work in the factory itself, that is, on looms designed exclusively for mass production. It was therefore decided that they would be sponsored by the factory during a three-week stay in the Harnaś recreation center, owned by the Carpet Factory, where they could hand weave their work on unique "home" looms made by the factory carpenter. For many years, the so called wool tangle, a waste raw material, was a source of inspiration and the material used by artists weavers. Prof. Irena Huml writes: "Independence, which fiber art achieved in Poland, was related to the need to penetrate ever new areas of creativity in search of inspiration and new stimuli. The language of fabric was intriguing for many Polish artists, especially the young ones, who created their own vision of the world."¹⁰

Already in 1976, the "Fiber Art Meetings" ceased to be the venture of a small group. Many other Polish and foreign artists showed interest in the project, which was then renamed the "International Fiber Art Meetings". The participants greatly appreciated the generosity of the sponsors who offered them unlimited access to superb quality wool, which was used for classical techniques such as kilim and gobelin tapestry. It is not surprising that the Meetings soon grew in popularity. The first foreign guests were artists from Sweden, East Germany, the Czech Republic and Hungary. In total, about 250 artists representing almost all artistic environments of national and international weaving traditions participated in the Meetings, including Belarus, the Czech Republic, Croatia, Denmark, Finland, France, the Netherlands, Moldova, Germany, Russia, Ukraine, the USA, and Hungary.

Małgorzata Wróblewska-Markiewicz¹¹ observed that "the classical convention marking the beginning of the Meetings was soon confronted with what was then receiving the most applause in the galleries: the new 'liberated' tapestry, which underwent the most radical formal transformation. Made of fiber or fibrous matter in more or less spatial shapes, it encompasses various spheres and branches of the art, and becomes in fact interdisciplinary. It was said that it exceeded the boundaries of its own genre, defied definitions and terminology, and blurred the borderlines between different art disciplines."

In the following years, the Meetings experienced many changes spurred by new trends emerging in art and by the necessity of adjusting to the new economic situation in the country. The participants who joined in later years brought in new formal concepts that expanded the scale of the whole project. The creativity of the artists helped to establish cooperation with the Linen Factory in Mysłakowice and the Cellulose Factory in Dąbrownica. During the Meetings, some of the artwork was created not only with fibers, but also with handmade paper, patchwork compositions, applications, and handmade felt.

Prof. Irena Huml, commenting on the development of the Meetings and the gradual transformation of its name, in her article: The changes reflected in the title¹² writes: "The scope of the Kowary Creative Meetings expanded gradually, but steadily. First, the Meetings crossed the boundaries of their local environment, attracting fiber artists from different regions of the country, then artists from the European continent, and finally from the whole world, thus overcoming even this last territorial barrier. The Meetings became a melting pot of sorts, in which not only national languages, but also art languages, temperaments, emotions, experiences and visions mixed. The more ethnically diverse the participants were, the greater it was. Internationalization has become an indisputable fact, which has been reflected in the name of the event."

Over time, it was not just the name that changed. Also the location of the project had to be moved as the number of participants of the Symposium grew. The year 1990 turned out to be a turning point in the development of this event: due to the economic transformation in Poland, serious organizational changes took place in the event. The Harnaś Recreation Center, owned by the Carpet Factory, was privatized and the factory-sponsored three-week meetings were no longer possible. Problems with finding the right locations started. The managers of the factory were being constantly exchanged and one could sense a general lack of good will and openness to creative activities. In 1991, the Symposium participants were accommodated in Szklarska Poręba, a town situated about 35 km from Kowary. Between 1992-2000, the Symposia were held in the Legniczanka Recreation Centre in Upper Karpacz, and, due to limited funds, had to be shortened to two weeks.

The artists still received raw materials from the Carpet Factory, whose management continued the patronage agreement signed many years before, which stipulated the supplying the artists with post-production waste fiber. This was a difficult time because basing the project outside of the factory's infrastructure made it difficult to carry out a number of activities that would strengthen the relationships between the industry and artists. Yet, the modest financial support received on a competitive basis from public budgets allowed the Meetings to continue in the region of Lower Silesia. At the same time, interest in the Symposium in weaver artist

communities in the country and abroad continued to grow. Even during this difficult period, about 40 artists each year attended the Meetings, and found there inspiration and creative joy.

The year 2001 brought a breakthrough in organizational matters. The Symposium returned to Kowary. The participants were accommodated in different locations. First in Przywodzie House, which sadly no longer exists, then in Hotelik nad Jedlicą located near old drift mines in Kowary, and since 2012, in Przedwiośnie. The patronage of the event was assumed by successive leaders of the town: in 2001 the artists were welcomed by mayor Tadeusz Bierowski (mayor 1998-2002); in the next four years by Dariusz Rajkowski (mayor 2002-2006). For the last six years, mayor Mirosław Górecki, has been actively supporting this artistic event in the organizational matters. The mayor's role is tantamount, for his actions may arouse a sense of mutuality and relationship between a group of artists, who come from different parts of Poland and the world, and the local residents. Thus the openness of the mayor and his appreciation of all activities related to art is very valuable for culture-making processes, because it is through cooperation among artists and their friendships that new creative ideas emerge. The ideas that may be of great value for future generations.

Once more Kowary revealed to the artists its picturesque old architecture interwoven by the Jedlica River, whose swift waters bring creative inspiration. The splendid mountain landscape surrounding the town, like a colorful palette of nature, displays multifaceted perspective of hills and elevations topped by Śnieżka mountain. The environment of Kowary became a stimulus for other forms of creativity and contributed to further changes to the schedule of events. More visual elements were introduced. The traditional exhibitions interwove with interactive activities, installations, presentations of clothes on live models, soft sculpture spatial objects and others. Such a broad range of activities, demonstrations, individual and group exhibitions in various art galleries and museums of Lower Silesia inspired a new name: the "Fiber Art Festival." This new name became an umbrella term for all associated initiatives at the individual and regional levels, as well as those that take place within the framework of the traditional International Symposium of Fiber Art: "Creative Workshops of Kowary".

Presentations of individual artistic tapestry creations during the collective international exhibition is a priority event. The shows have been held regularly every year but not always in the same location. Since 2004, the Museum of Weaving in Kamienna Góra, which has been completely renovated, has continued to host the show. It has become a favorite place for artists whose presentation are premieres of their creative achievements. The artists' friend, director Barbara Skoczylas-Stadnik always emphasizes the importance of large group exhibitions and their stimulating role in disseminating the everlasting value of textile art. In great art shows, there often appear works whose cultural background is clearly visible. Professor Irena Huml, speaking of the tradition of contemporary Polish fiber art, states that ¹³ "in the realm of art there seem to exist two different approaches to tradition. One of them is the break away from all tradition, from all existing practices and starting one's creative exploration anew, from ground zero. The other is to knowingly accept broken or existing lines and threads of tradition and develop them further in specific sequences, though enriched with one's own vision".

The solo exhibitions, organized by the artists themselves, are also an important part of the cultural scene of Jelenia Góra and Kamienna Góra districts. Over time, such shows have become a constant element of many galleries' repertoires. Stanisława Wieczorek-Ciechanowska, ¹⁴ recalling her cooperation with the organizer of the festival, wrote about individual presentations: "The shows' popularity was growing throughout the whole Jelenia Góra district. Each year many people, eager for the arrival of artist weavers, awaited the shows which took place in the District Museum and in the Office of Artistic Exhibitions (BWA). Against all odds, the quality of artwork presented at the shows seemed to bring hope for a "renaissance" in the Polish fiber art. The shows traveled around Poland and often also abroad. [...] I really wanted the tapestry to be shown on a regular basis, in close cooperation with the Fiber Art Symposium. It was a priority for me. [...] Adults, children and adolescents visited the gallery. It should also be emphasized that the show became an important point in an art and culture educational program that we organized for children and young people. They learned about new techniques, new media, and raw materials used in fiber art, such as handmade paper, wood, leaves, tree branches, plants, etc. For the average viewer such things are not normally associated with fabric and cloth. Relief braid, clearance, classic tapestry, "fabric paintings," all those things became a newly discovered beauty. Young people began to understand, learn about, and even spontaneously admire and enjoy the art."¹⁵

Artists who come to Kowary are also interested in various cultural events organized in the Lower Silesia region and in border towns where local traditions are cherished. Good examples are the Museum of Lace in Vamberg, Czech Republic, or Museum of Lusatian Culture in Bautzen (Budziszyn) in Saxony. The medieval houses of Silesian weavers, known as the Twelve Apostles, in Chełmsko Śląskie are also very popular. The basilica in Krzeszów, a pearl of Silesian baroque, is a favorite place for contemplation and inspiration. The aforementioned Museum of Weaving in Kamienna Góra, ceaselessly hosting the Symposium shows, is an important center with an impressive collection of art and craft works from the Sudety Mountains region. Another cultural institution of interest to the participants is the Kowary House of Tradition, where the mining tradition and culture of many generations can be admired.

For decades artist weavers have been building a solid foundation for the Fiber Art Center, which does not have to be necessarily associated with the traditional meaning of the word, that is, a physical building. For the center is developed from the strongest and most durable weaves – those of human friendship and values drawn from art. People of art through their profession and creativity often exert strong social impact, which may awaken an interest in art in local communities and beyond. They build bridges of international friendship and mutual understanding. When Poland was cut off from the world by the Iron Curtain, artists were still able to communicate using the language of art rather than words. The Fiber Art Center may be facing many challenges, but its strength lies in the creative potential of artists weavers.

Cyprian Kamil Norwid, a Polish poet, in *The rainbow of human cultures*, when beholding it with his inner vision, predicted the decline of art if it were ever to be devoid of tradition. In *Promethidion* he pointed a way to save one's identity by "elevating people's inspiration to the power so penetrating that it embraces all mankind – raising people to humanity not by means of external and formal concessions, but by internal development of maturity." 16 The timeless message of the poet-prophet should be a loadstar in our contemporary cultural doings. It is our duty to protect the cultural heritage that will affect the future of many regional and local identities.

Afterword

Finally, I would like to mention a place that is very important for fiber art: The Artistic Weaving Gallery "Na Jatkach" in Wrocław, directed by the author of this text. The gallery operates under the auspices of the Association of Polish Artists and Designers (ZPAP) Wrocław District. The role of this place is exceptional. Especially that it also serves as the Festival organizational center all year-round. In addition to the organizational work, the gallery holds regular individual shows featuring Polish and foreign artists.

We could say that all the activities, people and things mentioned here, though scattered in different places of Poland and the world, contribute to the continuation of the tradition of artistic weaving of Lower Silesia. The responsibility for continuing the tradition is certainly the artists'. Yet, the role and support of the whole region must also be appreciated. Wrocław, the capital of Lower Silesia as well as smaller municipalities gladly host the artists and their unique works in their museums, galleries and households.

All the events related to fiber art would have never been possible without the ongoing financial support from institutions responsible for such matters. I wish here to show my gratitude for all the financial support provided in various forms by many art galleries, and other institutions. I would like to thank the Minister of Culture and National Heritage, the Municipal Department of Culture in Wrocław, and the Office of Marshal of Lower Silesia. I would like also to thank the District Department of Culture in Jelenia Góra and the Municipality of Kowary for their financial support.

I believe that the Fiber Art Festival is the pride of the Lower Silesia region. As the organizer of the project entering into its fifth decade, I see the future of this art discipline closely linked with the Kowary Meetings. As long as artists are willing to join the workshops, there will always be life in fiber art..

- 1 A. Nachlik, *Z dziejów tkactwa na Dolnym Śląsku*, Lower Silesia Social and Cultural Association, Wrocław 1978, p. 5.
- 2 Ibid, p. 5.
- 3 J. Cureus, *Gentis Silesiae annalis*, Wirtenbergae 1571, In: A. Nachlik, *Z dziejów tkactwa na Dolnym Śląsku*, in work cited, p. 13.
- 4 The German name for Kowary.
- 5 K. Zieliński, *Śląsk pruski*, Warszawa 1889, p. 144. In: B. Skoczylas-Stadnik, *Z dziejów tkactwa ludowego*, Kamienna Góra 2008, p. 9.
- 6 A. Nachlik, in work, p. 20.
- 7 Ibid, p. 34.
- 8 USSR - Joseph Stalin, the United States - Franklin Delano Roosevelt, the United Kingdom - Winston Churchill. The last agreement took place at Yalta, at the Crimea Conference, 4-11 February 1945, (as in: Encyklopedia PWN, entry: Wielka Trójka).
- 9 The member of the Artistic Weaving Group 10 x YES are Ewa Maria Poradowska-Werszler – the initiator and the group's leader, Maria Ewa Andryszczak, Maria Białowolska, Maria Małgorzata Bogucka (deceased), Agata Buchalik-Drzyzga, Bożenna Burgielska, Krystyna Dyrda-Kor tyka, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Renata Kill-Kentel, Zuzanna Kociółek, Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, Bogusława Zdep-Lukasiewicz, Kazimiera Łętowska, Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz (deceased 1991), Source: author's own archive.
- 10 I. Huml, „Art and Business”, no 5, 1991.
- 11 M. Wróblewska-Markiewicz, *Kowary po trzydziestu latach*, in Fiber Art Exhibition catalog 2003.
- 12 I. Huml, *XXVI International Fiber Art Symposium*, Art Workshops Kowary, catalog 1999, p. 3-4.
- 13 I. Huml, *Sztuka przedmiotu, przedmiot sztuki*, Warszawa, 2003, p. 83.
- 14 Stanisława Wieczorek-Ciechanowska, since 1975 head of the Department of Culture in Jelenia Góra. Between 1992-2012 directed the Promotions Gallery in the local Community Center in Jelenia Góra-Zabobrze.
- 15 S. Wieczorek-Ciechanowska, *Wspomnienia jubileuszowe*, Jelenia Góra, 2013, the author's archives.
- 16 C.K. Norwid, *Promethidion*, Warszawa 1922, p. 26, 32, In : J. Oryńczyna, *O sztukę ludową*, Warszawa 1965, p.33,34.

Fotoreportaż z wystaw poplenerowych 1989-1996

81. 1989

82. 1989

83. 1989

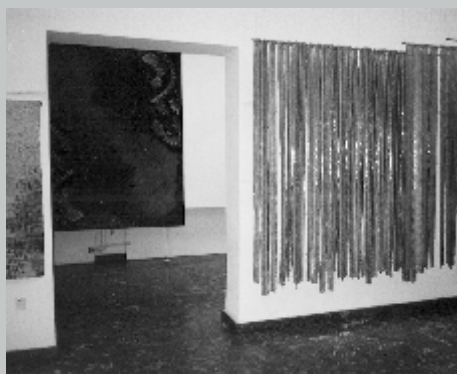
84. 1991

85. 1992

86. 1993

87. 1994

88. 1995

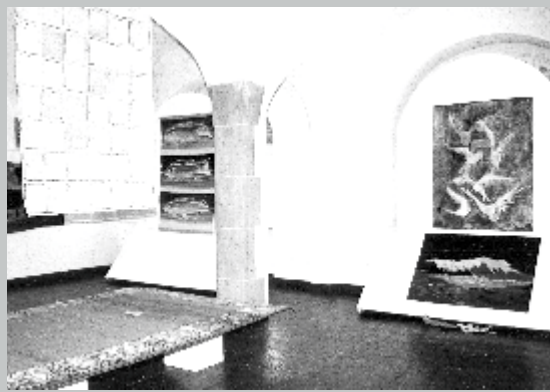

89. 1996

Fotoreportaż z wystaw poplenerowych 1997-2003

90. 1997

91. 1998

92. 1998

93. 1999

94. 1999

95. 2000

96. 2001

97. 2002

98. 2003

INTERNATIONAL FIBER ART FESTIVAL

From the Fiber Art Meetings to the Festival

Elżbieta Łubowicz

Origins and goals of the Fiber Art Meetings

Projects created in response to the specific needs of a group of people who share a common passion seem more enduring than those developed as ideas that are abstract and detached from reality. And that is how the artistic weaving meetings in Kowary first started. In 1974, the Carpet Factory hosted a group of artists making tapestry. They were mostly weaver artists belonging to the "10 x Yes" Artistic Group from Wrocław. In those times, obtaining any material goods was rather difficult and cooperation with a renowned factory that used best quality wool for its products created an opportunity to acquire superb materials to work with. This relationship proved to be mutually beneficial. The artists found good use for industrial production waste that was no longer needed, while the Carpet Factory assumed the role of a patron for the arts. This boosted its cultural prestige, part of a beautiful tradition which dated back to the 18th century. The whole operation took place under the slogan "alliance of working class with culture and arts."

This cooperation with the factory would not have been sustained for so many long years, if it wasn't for the vision, determination, and hard work of Ewa Maria Poradowska-Werszler, the founder of the "10 x Yes" Artistic Group formed two years before the first meeting in Kowary.¹ To this day, she is the curator of the Meetings and three week Artistic Weaving workshops in Kowary (1974-1990; since 1991 the Meetings have been two weeks long). It is her work, planning and organizational skills that have sustained and stimulated the Festival. On the other hand, a good environment for the artists, whose number grew each year, was possible through support of the former director of the factory, Stanisław Dziedzic, who was manager during its prime time until 1982.

The early 1970s, when Kowary Fiber Art Meetings first started, was a particularly good time for Polish Tapestry. A few cyclic events related to tapestry began during this period. In 1972, the same year that "10 x Yes" Artistic Group was formed, the Museum of Textiles in Łódź initiated the Triennial of Tapestry – a major international review of current achievements and developments in the field. The project was very well received as the Polish artistic tapestry had already gained strong international position in the 1960' s. In international forums, it was generally appreciated as original and innovative, seeking new forms of expression. "The new tapestry", an autonomous work of art and a starting point for intellectual reflection, has become a hallmark of contemporary Polish art abroad, achieving its greatest success since 1945.[...] André Kuenzi, stressing the importance and uniqueness of Polish tapestry, introduced a new term into art criticism: "the Polish school of tapestry." One of the first chapters of his monumental book "La nouvelle tapisserie" (1973) is called "Le rôle de la Pologne."²

Fascination with tapestry as a means of artistic expression was a hallmark of this art period, not only in Poland but in the whole world. New ways of using materials were being discovered, replacing the traditional kilim and gobelin tapestry and related techniques by new ones displaying the internal structure and introducing spatial, sculptural forms. Also, new types of materials that had not been used in fiber art were introduced, including industrially produced jute cloth, jute thread, sisal, ropes and ship rope... Magdalena Abakanowicz, one of the most interesting personalities in the world of fiber art, pioneered the way for the younger generation of artists, creating a favorable climate of intellectual discussion around fiber art.³

Weaver artists from "10 x Yes" Group mostly gained their technical skills through their own experience alone because the Wrocław State College of Fine Arts (in 1996, renamed the Academy of Fine Arts) did not have a such a department. Hence came the need to establish an art group whose members would support each other. Their work in the post-war Wrocław was pioneering. Working together during Kowary Fiber Art Meetings proved to be a particularly valuable opportunity to develop technical skills and artistic awareness, while at the same time having almost unlimited access to the highest quality wool.

Organizational and program development of the Kowary Fiber Art Meetings

The modest self-educational meetings of the creative group⁴ soon transformed into something of a bigger event, surpassing its initial purpose. The interest in this kind of event among Polish weavers was growing rapidly and the nature and character of the workshops evolved under the pressure of different expectations and needs. Already in 1975, during the second Fiber Art Meeting, three new people from outside the group appeared. They, too, wanted to take advantage of the new opportunities that the meetings offered. The following Meeting was signaled to be international as two weaver artists from Sweden: Reine Navin and Gunilla Skyttla attended. To

this day the Meetings have a very international flavor, inspiring ever more interesting contacts and friendships. Interestingly, although one might expect that in the 1970s and 80's the contacts would mostly be with the artists from the countries of the socialist camp, the organizer always managed to invite weavers from beyond the Iron Curtain. The following year, two Finnish artists were present: Pirke Hammarberg and Maija Valkama and Bela Sucha of Czechoslovakia. In 1978 Ute Clement von Rehekampff from West Germany attended while a Czech artist, Eva Damborská stated her adventure with weaving. She would come over the years with some intervals until 2013, the Jubilee Year. Over the time, the Meetings have gained importance as an event that is vital for the development of this art discipline in Europe. Altogether, more than 250 artists from Poland, almost all the European countries and the USA have attended the past 40 Meetings (many of them repeatedly). The number of participants varied in different years between more than a dozen up to more than forty, with an increasing trend. In 1996, and two years after the 25th anniversary of the Meetings, there were 42 people. At some meetings, one-third of participants were from abroad: for example, in 1995, among the 40 participating artists there were as many as 14 from outside of Poland (Russia, Ukraine, Germany, Finland).

As the program expanded, an organizational formula also evolved. Initially there were two exhibitions: a working exhibition at the end of the Meeting, consisting of works created in a given year, and another, organized in an art gallery, showing works from the preceding year. Starting in 1981, in addition to these two, there was a solo exhibition of one of the participants under the slogan "Creativity Expressed through Tapestry." In 1989, two solo exhibitions were organized. Their number began to increase with time. In the year 1998, for example, there were nine. And since there were also new forms of action, the Meetings became the International Fiber Art Symposium "Creative Workshops of Kowary." Since 1988, the Meetings have usually featured a special guest: an artist and theorist, with a lecture on a selected topic. In 1991, after the death of Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz, a member of "10 x Yes" Group, the other members established an honorary award in her name, awarded annually ever since. The prize is awarded for a work presented in a post-meeting exhibition. The jury consists of different people every year, but always includes a person who was awarded the prize in the preceding year. The year the award was established, the Prize was awarded posthumously to Agnieszka Lackorzyńska-Sienkiewicz for her life's work. Zofia Gebhard wrote about her art work: "Agnieszka Sienkiewicz was a sensory artist, rational and intuitive. In weaving, she most valued sensual contact with the material. [...] tapestries she made were orderly, rhythmical and harmonious. She did not like them to be dominated by a color".⁶

As the events associated with the Meetings were growing in scope the area where they took place was expanding, and the name Fiber Art Festival was introduced in 2003. The Festival's main attraction was still the autumn workshops in Kowary, now known as the "International Symposium – Creative Workshops of Kowary". Other events were held in many places around Lower Silesia including Wrocław, Kowary, Jelenia Góra, Szklarska Poręba, Karpacz, Kamienna Góra, Lubawka, as well as in Łódź, Warsaw, Krosno, but also in Germany and the Czech Republic.

In this way the workshop meetings initiated by weaver artists and friends from Wrocław gradually grew into a major international forum for the exchange of skills and knowledge, and into a center of various activities related to fiber art, during which current trends in the European and global artistic community are presented. It was during the Meetings, that the idea of launching a cyclic yearly international exhibition presenting a variety of activities inspired by fabric, organized with the name "Flexible" – the European Biennial of Pan-European-Art. In 1992, it first began in Bayreuth and is now hosted by different European countries. Ewa Maria Poradowska-Werszler served as curator of the Biennial on the Polish side. Altogether four Flexible events were held in Poland in 1992, 1994, 1996, 1999 and 2000. They focused on showing the avant garde of artistic search related to or based on any kind of flexible materials that can be interspersed or woven – often quite remote from what would be considered classical artistic tapestry. New materials introduced by artists included, for example, factory finished fabric, gauze, paper, plant fibers and plants, wire, string, wicker, nylon string, plastics, decorative textiles and clothing. Since the beginning of Kowary Fiber Art Meetings 40 years ago, far-reaching changes in the aesthetics of fiber art have taken place. As a matter of fact, fiber art has become a part of the multimedia area of contemporary art, with no clearly defined borderlines.

The repertoire of materials artists use in their work during the Meetings expanded so drastically that even wool coming from production of Kowary carpets was replaced by other media. At the same time, the Carpet Factory in Kowary slowly deteriorated only to finally go bankrupt in 2009. Thus the volume of materials that it was able to provide for the artists was ever more scarce. Initially, the main and actual sponsor of the Meetings, the factory later became only a symbolic place with its recognizable name The Carpet Factory Kowary. Currently, the town Kowary hosts the Meetings because of its tradition, but no longer in connection with the factory.

Along with the organizational changes in the Meetings, the formula of its program was also transformed. Now the Kowary Meetings, besides the creative workshops, are becoming more of a symposium, with a lot of networking, peer presentations, individual micro-workshops (sharing of skills and experience with just a few people), lectures and discussions.

Since 1999, Ewa Maria Poradowska-Werszler, curator of the Meetings, has introduced a significant

innovation: each year the Symposium is held under a different theme around which demonstrations, lectures and discussions revolve. First such theme, due to the year, was At the turn of the century, then: Departing Birds, The Traces, Open Skies, The Source, Gifts of nature, The Light of Earth, Pulse of Microcosm, Impulses from the World of Music, Tradition and the Present, Yesterday – Today – Tomorrow, Innovation in Fiber Art – My World, Jedlica River as a symbol of life. In 2012 it was At the foot of the Mountains, and in the year 2013 – Kowarian Emotions. With these themes or slogans, the activities that take place during the Meetings can be better focused, more targeted and thus bring a more tangible effect, which is more difficult to achieve when exhibitions and discussions revolve around a variety of problem areas.

The Fiber Art Festival Activities

Exhibitions and presentations

The main exhibition of the festival, just as it has been since the beginning, is the exhibition of art works by participants from the previous year. For the first three years, the time of the post-Meetings exhibition could not be synchronized with the workshops so as to make it available to the participants to see the works from the previous year. But since 1978, the exhibition is presented in the autumn months, during the time of the Meetings, which oscillate between September and November.

The first post-Meeting exhibition was held in 1975 in Wrocław art Gallery U Dziennikarzy. The following year, the second show took place in the Regional Museum in Jelenia Góra, which also hosted shows until 1980, and later also in 1985 and 1988. From 1991 to 1999, excluding 1992, the exhibitions were also held there. Sometimes, they were held in Wrocław art galleries, which made them available to a larger audience not directly related the Kowary Meetings. Since 2000 the exhibitions have been moved to Kowary area and become the most visible part of the Symposium, and later of the Festival, which spread to Jelenia Góra and surrounding townships giving the event noticeably local character and flavor. Until 2003, the exhibitions were held in Szklarska Poręba, at the local Division of Karkonoskie Museum (The House of Carl and Gerhart Hauptmann), then until this day, in the Museum of Lower Silesian Weaving in Kamienna Góra (in 2011 renamed the Museum of Weaving).

In 1989, the exhibition was held in an entirely different place. To honor the 15th anniversary the Meetings, the show was held in the Central Museum of Textiles in Łódź, thus confirming and the important role of the Meetings in the Polish and international forums. Another exhibition of such a show was held in the same place on the occasion of the 30th anniversary of the Meetings in 2003. It was called the "International Exhibition of Fiber Art in Lower Silesia" and presented a selection of works from the all the preceding years. During the Symposium, which that very year was expanded to the Festival, the exhibition was moved to Jelenia Góra, to the BWA Art Gallery. And in 2004 it was shown (in two parts) at the "Design" Gallery of BWA Wrocław and in Fiber Art Gallery "Na Jatkach" and then in Wałbrzych BWA Art Gallery "Zamek Książ".

Solo exhibitions, accompanying the Meetings have been organized since 1981 (with the exception of 1982, the year of martial law in Poland, when Kowary Meetings were suspended). Since the jubilee year 1989, more than one solo exhibitions have been organized annually. In 1998, the 25th anniversary, there were seven solo exhibitions and two general exhibitions. In 1991, curator Ewa Poradowska-Werszler adopted the principle that every Kowary Textile Art Meeting begins with a solo exhibition of one of the participants, opening in Wrocław, in Na Jatkach Fiber Art Gallery, which she has run since 1978.⁷

Solo exhibitions of different participants are a very important part of Kowary Weaving Meetings. The shows strengthen personal contacts which are not merely social, but most importantly, artistic, and help to share the knowledge of technical skills. They also help to contrast and compare aesthetic approaches and inspire discussions on various topic related to fiber art. The creative "fermentation" around different new materials and techniques, a wide variety of aesthetic concepts, increasingly presented during the shows give the Kowary Meetings an innovative character. Many new ideas and concepts have spread to the countries from which some of the participants come. Openness to all kinds of artistic activities, even remotely related to the traditional textile art, has resulted in many unusual works such as spatial arrangements made of various materials, knitted fabric, batik, embroidery, patchwork and handmade paper. There were also fashion shows featuring clothing of fabric, leather, and paper and fabric.⁸ Shows prepared by Zygmunt Łukasiewicz, Monika Kostrzewa, Aleksandra, Gisges-Dalecka and Liliana Borowska are especially well remembered.

The solo exhibitions are at all times accompanied by presentations in which the participants show slides with their work and share their experience and knowledge.

Importantly, during the 12th 13th and 14th International Triennials of Tapestry, organized by the Central Museum of Textiles, held in 2007, 2010 and 2013, all Fiber Art Festival exhibitions were included as part of the Triennial, the world's most prestigious international presentation of textile art, which enhances the international importance of the Lower Silesia project.

Another important initiative of Ewa Maria Poradowska-Werszler was to establish yet another event within the Festival: the Biennial of Small Weaving Forms, whose organization was entrusted to the BWA Art

Gallery in Jelenia Góra, and directed by Janina Hobgarska. The First Biennial took place on November 8, 1990. The initiative has grown and quickly transformed into an exhibition traveling throughout Europe, with each event presented in Germany and the Czech Republic. The project raised hopes for further development, which would strengthen the position of tapestry in this region of the country, but sadly it was discontinued after five events. However, the organizer's initiative in that respect has not been completely wasted. The idea was transferred to Krosno, a town famous for the production of linen cloth. The Handicraft Museum, directed by Ewa Mańkowska, and the BWA Art Gallery, directed by Iwona Jurczyk, jointly organized an exhibition of small weaving forms just as Lnianka, a linen producer was pronounced bankrupt. Artistic Linen Biennial was called "From Krosno to Krosno" (Krosno, the town's name, also means loom in Polish). Ewa Maria Poradowska-Werszler is the artistic advisor of the project, which in 2012 was held for the seventh time.

Workshops, seminars (Summer Academy of Art) study tours

Presentations, workshops, lectures and practical studio classes have been called "The Summer Academy of Art". They are mostly multicultural and multilingual and cover a variety of topics and techniques. Knowledge and new skills that the artists gain enable them to expand the repertoire of forms and techniques they utilise in their work. The effects of such a mutual exchange and sharing of experience can often be seen during the post-festival shows, where often forums presenting novel materials, techniques and aesthetics are often shown.

Exchange of experience during art workshops has its roots in the very beginnings of Kowary Fiber Art Meetings. Artists from other weaving centers in the country willingly shared their knowledge and technical skills with other participants. Among such people was the late Mieczysława Żmudzka from Poznań, who participated in Kowary Meetings between 1979-1983. She provided invaluable guidance on hand weaving. The late Małgorzata Bogucka, a member of the "10 x Yes" Artistic Weaving Group, who participated in the Meetings from the very first meeting to the 16th meeting, shared with us her knowledge acquired during her studies with professor Stefan Gałkowski at the Academy of Fine Arts in Cracow.

The friendly and open atmosphere was conducive to the sharing of various handicraft skills, often acquired during one's education or as a family tradition. Maria Białowolska, participating in the meetings since 1974, also a member of the "10 x Yes" Group, next to the compositions woven in irregular ways, the artist showed different knitting floats. Maria Teresa Chojnacka, known as the "Mistress of braids" participated in Meetings since 1988, and for over 20 years, shared her expertise this area. Teresa Szuszkiewicz-Spryszak, participating in the Meetings since 1994, introduced the makrama techniques. Barbara Nachajska-Brożek, present since 1996, instructed others in patchwork, bringing her own sewing machine especially for that purpose. Danuta Jaworska-Thomas revealed the secrets of jacquard weaving. The bobbin lace technique was introduced by Barbara Kowalska, a Kamienna Góra resident. She offered instruction together with her mother, whose desire was to share her skills with the next generation of artists.

Between 1997-2000 Adriana Zych introduced artists to the technology of making paper from rush, a plant commonly growing in wet areas of the Sudety Mountains region. The technique has found many enthusiasts and has since been used during the Meetings. In 1997, Tatiana Yadczyk-Bogomazowa and Natalia Maksimowa from the Ukraine, presented the cool batik technique. In the following years (1999-2004) Ivanna Tokar and Anna Popowa-Chyżyńska revealed the secrets of the hot batik technique both on silk and on pisanka (Pisanka is an ornamental egg, part of Easter tradition in some Eastern European countries). Art Egg art itself was also taught by Ukrainian Mariya Ivanyshyn in 2007.

An interesting technique was presented in 2005 by Charlotte Ute Pischtschan from Germany: the wet production of felt from a sheep's fleece by hand. The raw material was donated by the Wrocław Zoo and prepared in Wrocław by Ewa Maria Poradowska-Werszler, who did all the cleaning, washing and carding. Only after this initial preparation phase was the material suitable for use during the Meetings.

In recent years, plaiting was introduced, received enthusiastically by many young artists. The works done in this technique were already shown at several national exhibitions, including Wrocław, Łódź and Gdynia. Wickwork workshop were run by Marcin Makaś. The same year there was also a doll exhibition presented by Zenoviya Shulha from the Ukraine.

Bożenna Burgielska presented the process of designing carpets for industrial production, which over the years underwent many innovative changes, and this gave the artists a chance to become acquainted with design techniques used in the 1970's whilst learning more about the modern computer design process.

The Symposium nature of the Weaving Meetings of Kowary is also reflected in the increasing number of seminars on various topics, including lectures, presentations and discussions. The results of previous meetings are always discussed – based on the photographic documentation and the exhibition of works by previous meeting participants. This part of the program has aroused particular interest in the scientific community. Some outstanding art critics and art historians appeared in Kowary, including Bożena Kowalska Ph.D (1994), Danuta Wróblewska (1995) and professor Irena Huml, who, with great interest, tirelessly observed the development of the project over the years. She came to Kowary between 1990-2010, offering presentations and lectures on Polish

and international fiber art – both from the contemporary as well as historical perspectives. Professor Ewa Maria Poradowska-Werszler presented the figure of Wanda Bibrowicz, a fiber artist active in Wrocław in the first decades of the 20th century. In her book "The Art of Wanda Bibrowicz" (2001), the curator of the festival presented the achievements of this outstanding weaver artist. Bibrowicz was connected with the Wrocław Royal Academy of Arts and Crafts, and had not been well-known in the history of European tapestry.

Other distinguished guests of the Symposium included directors of museums related to textile history and contemporary textile and handicraft: Ewa Mańkowska, director of the Museum of Handicraft in Krosno; Gabriela Zawila, director (until 2007), of the Museum of Lower Silesian Weaving in Kamienna Góra, and now director of the Karkonoskie Museum in Jelenia Góra; and Barbara Skoczylas-Stadnik, director of the Museum of Weaving in Kamienna Góra (since 2008). Norbert Zawisza, director of the Central Museum of Textiles in Łódź (until April 30, 2013), visited the Symposium at the invitation of the organizer. Between 2011-2012, a plenary guest was Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, an art historian, and head of the Department of Contemporary Textiles at the Central Museum of Textiles in Łódź.

The symposium participants gave interesting presentations and lectures. For example, Aleksandra Bibrowicz-Sikorska, a participant since 1996, acquainted other artists with her exhibition of woven miniatures on show at the City Museum in Gdynia, every three years, running parallel to the International Triennial of Textiles in Łódź. Monika Lindner also brought photographic documentation from the COMO exhibition, regularly presented in Italy. The "master and apprentice" theme was often discussed. The artists told stories about their tutors, teachers and professors. Many stories were told, among the memories of some outstanding figures in Polish art. Małgorzata Buczek-Śledzińska talked about professor Stefan Gałkowski, Joanna Lohn-Zajac about professor Ryszard Kwiecień, and Teresa Chojnacka about professor Eleonora Plutyńska.

Artist educators talked about their achievements with their students. For example, professor Marta Tokar talked about art education at the Academy of Fine Arts in Lvov. Professor Kazimiera Frymark-Błaszczuk described the principles of design as taught at the department of textile design at the Academy of Fine Arts in Łódź. Professor Hanns Herpich, Rector at the Academy of Fine Arts in Nuremberg, one of the greatest authorities in the field of fiber art in the world and the chief curator of the Flexible Pan-European-Art, visiting the Kowary symposia since 1991, has emphasized that modern technologies are suitable for innovative projects. Professor Ewa Maria Poradowska-Werszler always brings papers of her graduate and photographic documentation of their work created during the academic year, in this way promoting a relatively young Faculty of Pedagogy and Fine Arts at the Kalisz branch of Adam Mickiewicz University in Poznań. Joanna Owidzka, who works with blind children in the Laski School near Warsaw, talked about issues related to education.

Different items presented at seminar meetings also included reports from interesting exhibitions and travels. Every year Honorata and Rafał Werszler related their experience from their trips around the world. Hanna Puławska talked about the architecture of Brittany. Study tours organized in places associated with the weaving tradition in Lower Silesia and the Czech Republic were an important contribution to educational character of the meetings. They included the Industrial Museum in Prague, the Bobbin Lace Museum in Vamberg, and locations in Germany – Dresden, Bautzen, and Görlitz, and also a tour in Wanda Bibrowicz's footsteps to Pilnitz and Hosterwitz.

The institutions, sponsors and people cooperating with Fiber Art Meetings Kowary

During the 40 years of the Fiber Art Meeting Kowary, many events were organized in cooperation with various institutions, manufacturers, museums, galleries, local governments, as well as hotels and guest houses, where the participants were accommodated. Many people's interest and goodwill were an outstanding and invaluable contributions to its operation and continued constant development.

Since the beginning of the Meetings, the Carpet Factory in Kowary was the main sponsor. Sadly, now the factory is undergoing the process of liquidation, and since 2009 has no longer been able to sponsor the Fiber Art Meetings. A long time has passed since Stanisław Dziedzic, director of the factory between 1974-1982, supported the Meetings with his enthusiasm. Indeed, it was the spirit of cooperation he had about him that brought about such a fruitful symbiosis of industrial production with creative artistic work. His successor Stefan Połomski, director of the factory in the years 1982-1988, who also supported the Meetings is no longer there, either. The role of the sponsor in recent years was assumed by Kowary Municipality. In particular, Mayor Mirosław Górecki, (since 2007), appreciating the tradition of this international event, generously supports the Meetings. The activities of the festival were also supported by the Flax Factory Orzeł in Mysłakowice, sadly no longer in existence. The curator of the Kowary Meetings may also rely on some financial contribution from the Office of the Marshal of Lower Silesia and the City of Wrocław. The festival was sponsored several times by the Ministry of Culture and National Heritage, and twice by the Foundation for Polish-German Cooperation in the 1990's.

Finding fund for the festival is not easy, especially because the number of artists interested in participating, both from Poland and abroad, is growing while the structure and scope of the project is spreading

almost organically. Since 1991, the burden has fallen on the Foundation for the Promotion of the Tapestry founded by Ewa Maria Poradowska-Werszler. The Fiber Art Meetings Kowary has long been associated with Karkonoskie Muzeum in Jelenia Góra. In the 1980's and 90's, the Museum hosted Kowary meeting exhibitions in its main building and in the House of Carl and Gerhart Hauptmann in Szklarska Poręba. Currently the exhibitions are held at the Museum of Weaving in Kamienna Góra. The museum, which offers the participants an opportunity to present their works in a friendly and professional atmosphere, was headed by Gabriela Zawila (2004-2007) followed by the present director, Barbara Skoczylas-Stadnik. In recent years, also the Central Museum of Textiles has been cooperating with the Meetings. In 2003, it hosted the anniversary exhibition 9 and, as the organizer of the International Triennial of Tapestry, incorporated all the exhibitions of Fiber Art Festival into its own program in the years 2004-2013. Norbert Zawisza, director of the Central Museum of Textiles, has superb knowledge not only of the latest developments related to the Festival, but also of the history of the Fiber Art Meetings in Kowary. As a part of a 30th anniversary post-Meeting exhibition catalog, he compiled a special chronicle recording the history of the meetings. The meetings are also supported by many small galleries in Lower Silesia in which solo exhibitions are organized. Some of them include Na Jatkach Artistic Weaving Gallery in Wrocław, run by Ewa Maria Poradowska-Werszler, Center Art Gallery at the Sport and Culture Center in Kamienna Góra, Promocje Gallery at the local Community Center in Jelenia Góra, until 2011 run by Sława Wieczorek-Ciechanowska and since 2012 by Dorota Leszczyłowska. In Kowary, solo exhibitions are held in the House of Tradition of Kowary Town, where the Association of Kowary Tradition is located, and in the Municipal Cultural Centre.

Wrocław – the birthplace of the concept, the center of promotion and organization of the Festival

It should be remembered that Wrocław has been an important organizational center of the Fiber Art Meetings of Kowary. First, Wrocław is the place where "10 x Yes" Group formed. And it was the activity of the group that first inspired the idea Fiber Art Meetings Kowary, which over the years developed into a symposium and later a festival. The Town of Kowary hosts weaver artists for two weeks a year, yet it takes a great deal of conceptual and organizational work to turn this two week project into reality. All this is done in Wrocław.

Preparation of workshops and any accompanying events is mostly done at the Foundation for Promotion of tapestry in Wrocław. It is possible because of the work of professor Ewa Maria Poradowska-Werszler whose tireless efforts and inexhaustible creativity express themselves in new and fresh ideas that inspire festival events. Without this preparatory work done in Wrocław, the capital of Lower Silesia, the great feast of fiber that takes place in Kowary every autumn would not be possible.

Another place inextricably connected with the Festival is Na Jatkach Weaving Art Gallery directed by Ewa Maria Poradowska-Werszler, located in a historic place near the Central Market Place in Wrocław. This gallery, acting as a center of activities related to fiber art is the place where the participants of Kowary Festival always meet. It is the place where they gather to celebrate the opening as the Festival starts in this gallery every year. Other festival exhibitions are also held here throughout the year.

Located in the center of Wrocław in Stare Jatki, a charming medieval lane, the Gallery is an excellent starting point for the historic tour of Wrocław, both for Polish and foreign artists. Many other small art galleries and many interesting unconventional artistic activities also take place in the area. The Fiber Art Festival, by including Wrocław in its program, helps to promote the city for visitors from other parts of Poland, Europe, and from around the world.

This remarkable cultural project was brought to public attention and made popular through efforts of many journalists and TV reporters. Since the beginning of the Meetings until the late 1990's, film documentaries for Television in Wrocław were directed by Elżbieta Sitek. Wojciech Krauze wrote articles about the artists and their work for national magazines, while Zofia Gebhard, Agata Saraczyńska, Ewa Han, and Krzysztof Sawicki for local newspapers in Lower Silesia. Małgorzata Potoczek-Pełczyńska wrote about artistic activities for *Nowiny Jeleniogórskie*, a local newspaper, which since the beginning of the 21st century assumed patronage of the Festival. In addition, Ralf-Michael Seele from Germany and Hana Patkova from the Czech Republic, wrote about the Festival. Articles about it appeared several times in "Textilforum" and "Textilkunst".

Sometimes artists themselves have promoted the Meetings. For example Agata Buchalik-Drzyzga, a member of the "10 x Yes" Group, originally from Zielona Góra, designed a series of ex-libris for the artists participating in the symposium, later popularizing them in her publications. Continuous promotion of the Festival also runs on all possible occasions. The curator, Ewa Maria Poradowska-Werszler popularizes the Festival and brings it to public awareness both in Poland and abroad through lectures and articles in magazines and catalogs.

Such a widespread promotion helps to enliven relationship among the artists, the area both of pure art and design. In this way the Fiber Art Festival of Kowary contributes to the development of this rare art discipline. For this reason, the Fiber Art Festival is invaluable not only for Polish, but also for the European fiber art, including its extended scope through various multimedia activities.

The Meetings have always attracted artists from many countries, offering them a unique opportunity to share their

Fotoreportaż z wystaw poplenerowych 2004-2008

99. 2004

100. 2005

101. 2005

102. 2006

103. 2006

104. 2007

105. 2007

106. 2008

107. 2008

Fotoreportaż z wystaw poplenerowych 2008-2013

108. 2009

109. 2009

110. 2009

111. 2010

112. 2010

113. 2010

114. 2011

115. 2012

116. 2012

experience, gain new knowledge of their discipline, and find new inspiration for their own work. The scale of the event is unprecedented in Europe. Every year new artists want to participate in the Kowary Meetings. Some never participated in previous meetings and others are young artists at the beginning of their artistic journey.

"The phenomenon of Kowary Fiber Art Meetings and its achievements will undoubtedly need an in-depth analysis in future: in many respects, both artistic and from the point of view of psychology and sociology of art. As we know already today, it is an exceptional phenomenon within Polish artistic life of the past decades. It has long been integrated into the European artistic community."¹⁰ – that is how professor Irena Huml, a great authority on Polish fiber art, summed up the this enduring project.

- 1 The members of the group in the year of its formation: Ewa Andryszczak, Maria Białowska, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Kazimiera Łętowska and Ewa Poradowska-Werszler.
- 2 Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, Kowary after thirty years, [in:] The fiber art. 30 years of Kowary Creative Workshops, Art Gallery BWA, Jelenia Góra, 2003.
- 3 The term was introduced by prof. Irena Huml in 1989, as the name that better reflects the new way of doing tapestry using a variety of techniques, non-traditional materials and reaching out to new aesthetic solutions.
- 4 During the first Meeting, the Group's composition was somewhat changed: Maria Białowska, Maria Małgorzata Bogucka, Bożena Burgielska, Zofia Godlewska, Maria Gostylla-Pachucka, Zuzanna Kociołek, Maria Krysiak, Barbara Krzywicka-Wójcik, Kazimiera Łętowska, Ewa Maria Poradowska-Werszler.
- 5 A young artist, a member of the "10 x Yes" Weaving Group died a few days after giving birth to her son. Ewa Poradowska-Werszler and other weavers from the Group established this annual award in name of their deceased friend at the first Meeting after her death. They decided that it would be a prize of honor, while the funds generated would always be donated to Michał, Agnieszka's son.
- 6 Source: Archive of the Wrocław Foundation for Promotion of Tapestry.
- 7 The Na Jatkach Artistic Weaving Gallery was founded in February 1978, originally as a studio for the "10 x Yes Group". Its history was similar to the Fiber Meetings Kowary. Since 1991 it has been a private gallery, run by Ewa Poradowska-Werszler as a part the Wrocław Foundation for Promotion of Tapestry.
- 8 Very attractive clothing designs were presented several times during the Meetings by Zygmunt Łukasiewicz, both as an exhibition (carpet fashion and lace, Regional Museum in Jelenia Góra, October 14-30, 1998), and a show with models. In the 2010 a fashion show by Monika Kostrzewa fibrils leather-bound was presented in the patio of the Museum of Weaving in Kamienna Góra. In 2011, in Wrocław, there were shows Artistic disciplines in architecture prepared by Aleksandra Gisges-Dalecka and Contemporary Worioress by Liliana Borowska, both graduates of the Academy of Fine Art.
- 9 International Fiber Art Exhibition in Lower Silesia, on the occasion of the 30th anniversary of the Fiber Art Symposium – Creative Workshops Kowary at the Central Museum of Textiles, Łódź, June - August 2003.
- 10 Irena Huml, Kowarski Klimaty in Kowary International Fiber Art Exhibition in Lower Silesia, on the occasion of the 30th anniversary of the Fiber Art Symposium – Creative Workshops Kowary [exhibition catalog], Central Museum of Textiles, 2003.

Bibliografia

Publikacje własne

1. *Ogólnopolski Plener Warsztat Tkacki – Kowary '75*", katalog wystawy poplenerowej, tekst: Kazimierz Kociołek, 36 stron, Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, luty-marzec 1976.
2. *3 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '76”*", katalog wystawy poplenerowej, 20 stron, Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, marzec 1977.
3. *1977 Jeleniogórskie plenery*, katalog, tekst: Stanisław Pater, 16 stron, 1977.
4. *4 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '77”*", katalog wystawy poplenerowej, 6 stron, Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, wrzesień 1978.
5. *5 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary '78”*", katalog wystawy poplenerowej, 6 stron, Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, marzec 1979.
6. *6, 7 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1979 – 1980”*", katalog wystawy-folder, BWA Jelenia Góra, październik 1981.
7. *8, 9 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1981 – 1982”*", katalog wystawy poplenerowej, tekst: Jerzy Ryba, 16 stron, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, październik 1983.
8. *10 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1983”*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 6 stron, Fabryka Dywanów w Kowarach, październik 1983.
9. *10 Jubileuszowa Wystawa Poplenerowa „Warsztat Tkacki – Kowary '83”*", katalog, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 12 stron, BWA Wrocław, październik 1984.
10. *11 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1984”*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fabryka Dywanów w Kowarach, październik 1984.
11. *11 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1984”*", katalog wystawy poplenerowej, tekst: Ewa Han, 16 stron, Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, listopad 1985.
12. *12 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1985”*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fabryka Dywanów w Kowarach, listopad 1985.
13. *12 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1985”*", katalog wystawy poplenerowej-plakat, tekst: Ewa Han, Muzeum Architektury, Wrocław, listopad 1986.
14. *13 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1986”*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fabryka Dywanów w Kowarach, listopad 1986.
15. *13 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1986”*", katalog wystawy poplenerowej, tekst: Ewa Han, 8 stron, BWA Wrocław, listopad 1987.
16. *14 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1987”*", katalog wystawy poplenerowej-plakat, tekst: Ewa Han, Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, październik 1988.
17. *15 Plener Warsztat Tkacki – Kowary 1988”*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fabryka Dywanów w Kowarach, październik 1988.
18. *Ogólnopolska „Wystawa Jubileuszowa „Warsztat Tkacki – Kowary”*", teksty: Norbert Zawisza, Halina Jurga, Ewa Maria Poradowska-Werszler, 152 strony, BWA Wrocław, listopad 1989.
19. *16 Plener Warsztat Tkacki – Kowary 1989*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fabryka Dywanów w Kowarach, listopad 1989.
20. *17 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1990”*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fabryka Dywanów w Kowarach, listopad 1990.
21. *1 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich*, katalog wystawy towarzyszącej 17 Plenerowi, tekst: Renata Przygodzka, 33 strony (pojedyncze), BWA Jelenia Góra, listopad 1990.
22. *18 Plener Warsztat Tkacki – Kowary 1991*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1991.
23. *Ewa Maria Poradowska-Werszler, „Pasje twórcze”*, katalog wystawy towarzyszącej 18 Plenerowi, tekst: Irena Huml, 8 stron, BWA Jelenia Góra, październik 1991.
24. *19 Plener Warsztat Tkacki – Kowary 1992*", informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1992.
25. *2 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich*, katalog-folder wystawy towarzyszącej 19 Plenerowi, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, BWA Jelenia Góra, październik 1992.

26. *20 Plener Warsztat Tkacki – Kowary 1993*, informator-folder, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1993.
27. *21 Plener Warsztat Tkacki – Kowary 1994*, informator-katalog, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 28 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1994.
28. *3 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich*, katalog wystawy towarzyszącej 21 Plenerowi, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 16 stron, BWA Jelenia Góra, październik 1994.
29. *22 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1995”*, informator-katalog, tekst: Wojciech Krauze, 24 strony, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1995.
30. *23 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1996”*, informator-katalog, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 28 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1996.
31. *4 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich*, katalog wystawy towarzyszącej 23 Plenerowi, tekst: Irena Huml, Maria Szadkowska, 20 stron, BWA Jelenia Góra, październik 1996.
32. *24 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1997”*. Ekologia a sztuka włókna, informator-katalog, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 28 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1996.
33. *25 Plener „Warsztat Tkacki – Kowary 1998”*, informator-katalog, teksty: Irena Huml, Zofia Gebhard, 48 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1998.
34. *Hanns Herpich, „Ruchome rzeźby tekstylne”*, 4 strony, Galeria Sztuki BWA Jelenia Góra; Galeria BWA Krosno; Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA, październik 1998.
35. *5 Międzynarodowe Biennale Małych Form Tkackich, „Obszary graniczne tkaniny”*, katalog wystawy towarzyszącej 25 Plenerowi, teksty: Aleksandra Mańczak, Hanns Herpich, 16 stron, BWA Jelenia Góra, październik 1998.
36. *Ewa Bergel, „W kręgu linii i spirali”*, katalog wystawy towarzyszącej 25 Plenerowi, Galeria Bielska BWA; Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA, październik 1998.
37. *26 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary ’99”. Na przełomie wieku*, informator-katalog, tekst: Irena Huml, 40 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 1999.
38. *27 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2000”. Odlatujące ptaki*, katalog, teksty: Irena Huml, Zofia Gebhard, 52 strony, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 2000.
39. *28 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2001”. Ślady*, informator-katalog, 24 strony, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 2001.
40. *29 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2002”. Przestworza*, informator-katalog, 24 strony, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 2002.
41. *Barbara Nachajńska-Brożek, „Pory roku”*, 8 stron, Galeria „Promocje” Osiedlowego Domu Kultury „Zabobrze”, Jelenia Góra, październik 2002.
42. *Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna na Dolnym Śląsku z okazji 30-lecia Pleneru-Sympozjum „Warsztat Twórczy – Kowary”*, katalog wystawy, teksty: Norbert Zawisza, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Irena Huml, 54 strony, Centralne Muzeum Włókiennictwa, Łódź, czerwiec 2003.
43. *30 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2003”. Źródło*, informator-katalog, tekst: Irena Huml, 32 strony, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, październik 2003.
44. *Sztuka Włókna. 30 lat Warsztatów Twórczych w Kowarach*, katalog wystawy, tekst: Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, Galeria Sztuki BWA, Jelenia Góra; BWA Wrocław – Galerie Sztuki Współczesnej; Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA „Zamek Książ”, październik 2003.
45. *31 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2004”. Dary natury*, informator-katalog, 16 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2004.
46. *30 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary ’03”*, katalog wystawy poplenerowej, tekst: Irena Huml, 24 strony, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste, Löbau, Niemcy; Městské Muzeum, Žacléř, Czechy; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2004.
47. *Festiwal Sztuki Włókna. 32 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy –*

- Kowary 2005". Światło ziemi, informator-katalog, 20 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2005.
48. *Festiwal Sztuki Włókna. 31 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '04”*, katalog wystawy poplenerowej, teksty: Irena Huml, Ewa Maria Poradowska-Werszler, 24 strony, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste, Löbau, Niemcy; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2005.
 49. *Festiwal Sztuki Włókna. 33 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2006”*. Puls mikroświata, informator-katalog, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 16 stron, Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2006.
 50. *Festiwal Sztuki Włókna. 32 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '05”*. Światło ziemi, katalog wystawy poplenerowej, teksty: Irena Huml, Ewa Maria Poradowska-Werszler, 28 stron, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste, Löbau, Niemcy; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2006.
 51. *Festiwal Sztuki Włókna. 33 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '06”*. Puls mikroświata, katalog wystawy poplenerowej, tekst: Irena Huml, 28 stron, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra; Galeria „Na Piętrze” Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury; Miejski Dom Kultury w Świebodzicach; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Kunste, Löbau, Niemcy; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2007.
 52. *Festiwal Sztuki Włókna. 35 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '08”*; 34 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '07”. Impulsy ze świata muzyki, katalog wystawy poplenerowej, teksty: Barbara Skoczylas-Stadnik, Ewa Maria Poradowska-Werszler, 28 stron, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra; Galeria „Na Piętrze” Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury; „Sala Kominkowa” Miejskiego Domu Kultury w Świebodzicach; Verein der Freunde und Förderer Kreativer Künste, Löbau, Niemcy; Textilni Muzeum TIBA, Česká Skalice, Czechy; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2008.
 53. *Festiwal Sztuki Włókna. 36 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '09”*; 35 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '08”. Tradycja i teraźniejszość, katalog wystawy poplenerowej, teksty: Elżbieta Łubowicz, Ewa Maria Poradowska-Werszler, Barbara Skoczylas-Stadnik, 32 strony, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra; Haus Schlesien, Königswinter, Niemcy; Textilni Muzeum TIBA, Česká Skalice, Czechy; Muzeum Miejskie, Żacléř; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2009.
 54. *Festiwal Sztuki Włókna. 37 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2010”*; 36 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary '09”. Wczoraj – Dziś – Jutro, katalog wystawy poplenerowej, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 24 strony, Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2010.
 55. *Festiwal Sztuki Włókna. 38 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2011”*; 37 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2010”. Mój świat, katalog wystawy poplenerowej, tekst: Ewa Maria Poradowska-Werszler, 24 strony, Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2011.
 56. *Festiwal Sztuki Włókna. 39 Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2012”*; 38 Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2011”. Jedlica – rzeka jako symbol życia, katalog wystawy poplenerowej, teksty: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Małgorzata Wróblewska- Markiewicz, 24 strony, Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra; Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej, Wrocław, wrzesień 2012.

Publikacje na temat Pleneru „Warsztat Twórczy – Kowary”

1. Ika [kryptonim], *efektowne tkaniny Grupy 10 x TAK*, *Gazeta Robotnicza*, dziennik, 19 czerwca 1975.
2. Iemil [kryptonim], *Plener Kowary 75*, „Słowo Polskie”, dziennik, 18-19 października 1975.
3. A.K. [kryptonim], *Wszystko o wełnie*, „Głos Wybrzeża”, dziennik, 2 sierpnia 1976.
4. Bez autora, *Warsztat tkacki Kowary 76*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, bd, 1976.
5. Zofia Frąckiewicz, *Utkane z włóczki*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 257 (9369), 10 listopada 1976.
6. stad [kryptonim], *Nowe techniki tkactwa artystycznego. Pokłosie pleneru dywanowego*, „Słowo Powszechne”, dziennik, nr 254 (9580), wydanie B, 14 listopada 1977.
7. Henryk Stobiecki, *Inspiracja jesieni*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 42 (1004), 19 października 1977.
8. Bez autora, *Warsztat Tkacki Kowary – 78*, „Gazeta Robotnicza”, dziennik, nr 230 (9313), 9 października 1978.
9. Ewa Han, *Dwa razy tkanina*, „Gazeta Robotnicza”, dziennik, nr 252 (9631), 8 listopada 1979.
10. Bez autora, [notatka ze zdjęciem na temat wystawy poplenerowej w Muzeum Okręgowym w Jeleniej Górze], „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 43 (1109), 24 października 1979.
11. Bez autora, [notatka ze zdjęciem na temat wystawy poplenerowej w Muzeum Okręgowym w Jeleniej Górze], „Słowo Polskie”, dziennik, nr 275 (10276), 7 grudnia 1979.
12. Hanna Szczawińska, „10 x TAK” *Wrocławskich artystek-tkaczek, kultury dzień powszedni*, „Zorza”, Ilustrowany Tygodnik Katolików, nr 39 (1233), rok XXIV, Warszawa, 28 września 1980.
13. Bez autora, *Warsztat tkacki w Kowarach*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 42 (1160), 15 października 1980.
14. Zofia Gebhard, *Niedosyt*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 44, 29 października 1980.
15. Zofia Frąckiewicz, *Pejzaż górski zaklęty w tkaninie*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 240 (10532), 5 listopada 1980.
16. Bez autora, zdjęcie Tadeusz Drankowski, *Plener pt. „Warsztat tkacki”*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 243 (10535), 10 listopada 1980.
17. Ewa Han, *Nie wykorzystane możliwości*, „Wiadomości”, tygodnik społeczno-polityczny, bnr, Rok XXVIII, 29 stycznia 1981.
18. Grażyna Wróbel, *Czekając na wystawę*, „Gazeta Robotnicza”, dziennik, nr 298 (10752), 19 grudnia 1983.
19. Ewa Han, *Warsztat Tkacki – Kowary 1983*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 219 (101718), 26 października 1983.
20. Bez autora, *W kowarskich „Dywanach” plener tkacki po raz dziesiąty*, „Gazeta Robotnicza”, dziennik, nr 41 (1047), 14 października 1983.
21. Ewa Han, *Lata kowarskich poszukiwań w tkaninie*, „Słowo Polskie”, dziennik, bnr, 11 grudnia 1985.
22. Ewa Han, *Tkanina działa jak poezja*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 302 (11615), 22-23 grudnia 1984.
23. E. Ster [kryptonim], *Warsztat Tkacki Kowary '85. Piękny dar dla Krzysztofa Jabłońskiego*, „Słowo Polskie”, bnr, bd, 1985.
24. Ewa Han, *Miniatury tkackie*, „Słowo Polskie”, dziennik, bnr, 18 grudnia 1985.
25. Lena Kaletowa, *Paleta barw i możliwości*, „Gazeta Robotnicza”, Magazyn Tygodniowy, nr 23 (1185), 6 czerwca 1986.
26. Bez autora [notatka na temat: Dni Kultury w Dreźnie], „Życie Literackie”, tygodnik, nr 23 (1785), Kraków, 8 czerwca, 1986.
27. Zofia Frąckiewicz, *Brawa dla wrocławskich artystów*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 135 (12087), 11 czerwca 1986.
28. Bez autora, *Przemysłowy patronat*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 48 (1162), 3 grudnia 1986.
29. Jż [kryptonim], *Warsztat tkacki – Kowary '86*, „Rzeczpospolita”, dziennik, nr 273 (1494), 22-23 listopada 1986.
30. Ewa Han, *Wełna na kilogramy*, „Słowo Polskie”, dziennik, bnr, 17 grudnia 1986.
31. Ewa Han, *Zabytki u stóp Karkonoszy czekają na ratunek*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 214 (12468), 15 września 1987.

32. Ewa Han, *Czas tworzenia czy płatne wakacje?*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 245 (12499), 21 października 1987.
33. Ewa Han, *W cieniu osnowy*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 280 (12534), 1 grudnia 1987.
34. Ewa Han, *Tradycja z wełny tkana*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 59 (12617), 11 marca 1988.
35. hosz [kryptonim], *Dzieła z kowarskiej wełny*, „Gazeta Łódzka”, bnr, 15 listopada 1989.
36. Roman Skiba, *Po piętnastym plenerze*, „Słowo Polskie”, dziennik, bnr, 7 lutego 1990.
37. Ewa Han, *Złączeni kowarską wełną, „że”*, Magazyn kulturalny Wrocławia, nr 1/1990, bd, 1990.
38. Zofia Gebhard, *Tkanie jest dla bab*, „Gazeta Robotnicza”, Magazyn Tygodniowy, nr 7 (1479); 40 (12627), 16 lutego 1990.
39. Ewa Han, *Wełniana nić sympatii*, „Karkonosze”, miesięcznik, nr 1/149/90, styczeń 1990.
40. map [kryptonim], *Jesienne sploty*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 239 (13703), 12-13 października 1991.
41. łag [kryptonim], *Pasje tkackie*, „Gazeta Robotnicza”, dziennik, nr 240 (13131), 14 października 1991.
42. Ewa Poradowska-Werszler, *Kowary '91* [art. w jęz. niemieckim], „Textilforum”, rocznik European Textile Network, 1992, s. 9.
43. Ewa Han, *Setki nitek*, „Słowo Polskie”, dziennik, bnr, 20 października 1992.
44. Ewa Poradowska-Werszler, *Int. Pleinair Kowary '92*, [art. w jęz. niemieckim], „Textilforum”, rocznik European Textile Network, nr 1/93, 1992, s. 8.
45. Bez autora, *19. Internationales Pleinair-Symposium „Warsztat Tkacki Kowary 1992”* in Polen, [art. w jęz. niemieckim], „Textilkunst”, nr 1/93, 1993.
46. Ewa Poradowska-Werszler, *Warsztat Tkacki – Kowary '92*, „Design”, Wiadomości Instytutu Wzornictwa Przemysłowego, nr 2-3, 1993, s. 24-25.
47. Michał Dejnego-Jezupilski, *XX Międzynarodowy Plener-Symposium oraz Warsztaty Tkackie Kowary '93*, „Gazeta Lwowska”, Lwów, [art. w jęz. polskim], nr 4(80), 28 lutego 1993.
48. Andrzej Przedpełski, *Kowary w Warszawie, Plastyka i wychowanie*, dwumiesięcznik MEN, nr 1 (277), 1994.
49. Ewa Poradowska-Werszler, *Symposium Warsztat Tkacki – Kowary '93*, „International Tapestry Network”, [art. w jęz. angielskim], nr 4, 1993/1994.
50. Brak autora, *20. Internationales Pleinair-Symposium Weber Werkstatt Kowary '93*, [art. w jęz. niemieckim], „Textilkunst”, bnr, bd, s. 23.
51. Maria Szadkowska, *Warsztat Tkacki Kowary '93, 20. mezinárodní plenérové symposium, „Ateliér”*, Čtrnáctideník současného výtvarného umění, [art. w jęz. czeskim], nr 26, grudzień 1993, s. 9.
52. Ewa Poradowska-Werszler, *Kowarskie warsztaty tkackie po raz dwudziesty pierwszy*, „Karkonosze”, miesięcznik, nr 6/201/94, listopad-grudzień 1994, s. 23-24.
53. Ralf-Michael Seele, *Meininger Galerie ADA zeigt Werke von 48 Künstler*, [art. w jęz. niemieckim], „Thüringer Allgemeine”, nr 1, Januar 1995.
54. es [kryptonim], *Nach Jelenia Gora und Prag nun in Meiningen*, [art. w jęz. niemieckim], „Thüringer Allgemeine” 12 Januar 1995.
55. Ralf-Michael Seele, *In Deutschland einmalige Ausstellung*, „Thüringer Allgemeine”, 19 Januar, 1995.
56. Wojciech Krauze, *Uroda małych tkanin*, „Twój Styl”, miesięcznik, nr 2(55), luty 1995, s. 114.
57. Hana Patková, *Bienále malých tkalcovských forem*, „Ateliér”, Čtrnáctideník současného výtvarného umění, [art. w jęz. czeskim], nr 3/1995.
58. al [kryptonim], *Wolle und Leinen vereint mit Plastik und Metall*, [art. w jęz. niemieckim], „Thüringer Allgemeine”, 8 Februar 1995.
59. rms [Ralf-Michael Seele], *Internationale Webkunst in der Galerie ADA*, [art. w jęz. niemieckim], „Thüringer Allgemeine”, Februar 1995.
60. Bez autora, *Galerie ADA: Textilkunst mit und ohne Webfehler. II. Internationale Biennale für kleine Webformen In Meiningen eröffnet*, [art. w jęz. niemieckim], Meiningen Tageszeitung, bnr, bd, 1995.
61. Ewa Poradowska-Werszler, *XXII Międzynarodowy Plener-Symposium „Warsztat Tkacki Kowary '95”*, Text i Textil, 1996, s. 20 [art. w jęz. polskim], s. 21 [art. w jęz. angielskim].
62. Bez autora, *Grand Prix dla Ewy*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 239, 11 października 1996.
63. Ralf-Michael Seele, *In Deutschland einmalige Ausstellung*, „Thüringer Allgemeine”, 19 Januar, 1995.
64. Ewa Han, *Tkanina XX wieku*, „Słowo Polskie”, dziennik, nr 261 (15247), 7 listopada 1996.

65. Bez autora, *Textilkunstsymposium in Polen* [tekst w jęz. niemieckim], „Textilforum”, rocznik European Textile Network, nr1/97, 1997, s. 11.
66. kak [kryptonim], *Magiczne płaszcze*, „Nowiny Jeleniogórskie”, bnr, bd, 1996.
67. kak [kryptonim], *Jedwab na każdą okazję*, „Nowiny Jeleniogórskie”, bnr, bd, 1996.
68. KAŚ [kryptonim], *Tkaniny z Mokotowa*, „Życie”, dziennik, nr 50, 27 listopada 1996.
69. Ewa Han, *Kowarska wełna w rękach tkaczy-artystów. Piękne z pożytecznym*, Nowiny Jeleniogórskie, bnr, bd, 1997.
70. bob [kryptonim], *Tkaniny i wernisaże*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, bnr, 29 października 1997.
71. ZOT [kryptonim], *Kilimowa moda i jedwabne koronki – 25 lat tkania*, „Gazeta Wrocławska” – „Magazyn”, dziennik, nr 243/42, 16 października 1998.
72. Ewa Han, *Kowarski wątek sztuki włókna*, Nowiny Jeleniogórskie, bnr, bd, 1998.
73. AS [Agata Saraczyńska], *Elastyczność dyscypliny*, „Gazeta Wyborcza” – „Gazeta Dolnośląska”, dziennik, bnr, bd, 1999.
74. Bez autora, *Warto zobaczyć – „Flexible 3”*, „Wieczór Wrocławia”, dziennik, bnr, 3 listopada 1999.
75. Małgorzata Potoczek-Pełczyńska, *Festiwal sztuki włókna*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 43 (2158), 26 października, s. 19.
76. Krystyna Henike, *Artyści włókna – Kowary 2000*, „Kurier Kowarski”, lipiec – sierpień – wrzesień 2000, s. 8.
77. Marek Lis, *Magia włókna*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 43 (2210), 24 października 2000.
78. Ewa Poradowska Werszler, *Warsztat Twórczy Kowary*, Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna. Artyści sztuki włókna przywitani trzecie tysiąclecie, „Kurier Kowarski”, październik – listopad – grudzień 2001, s. 16-18.
79. Małgorzata Potoczek-Pełczyńska, *Odejsie od nitki wełnianej*, „Regionalny Tygodnik Informacyjny”, Kamienna Góra, październik – listopad – grudzień 2001.
80. Bez autora, 29. *Int. Textilkunst – Symposium in Kowary*, [tekst w jęz. niemieckim], „Textilforum”, rocznik European Textile Network, nr 1/2003.
81. pis [kryptonim], *Przed jubileuszem*, *Regionalny Tygodnik Informacyjny*, Kamienna Góra, 17 października 2002.
82. Małgorzata Potoczek-Pełczyńska, *Zmiany na żywym organizmie*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 42 (2313), 15 października 2002.
83. Irena Huml, *Tytuł wykładnią przemian*, [w:] tejże, *Sztuka przedmiotu, przedmiot sztuki*, rozdz. Historia i współczesność, Warszawa 2003, s. 167-168.
84. ak [Anna Kaczmarczyk], *Warsztat twórczy*, „Regionalny Tygodnik Informacyjny”, Kamienna Góra, nr 42 (152), 16 października 2003.
85. Jacek Jaśko, *Fascynacja tkaniną*. Jedyny taki plener na świecie, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, 17 października 2003.
86. JJ [Jacek Jaśko], *Rytm i faktura*. Wystawa tkaniny artystycznej, „Słowo Polskie” – „Magazyn”, tygodnik, 17 października 2003.
87. Małgorzata Potoczek-Pełczyńska, *Od gobelinu po miękką rzeźbę*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 42 (2366), 21 października 2003.
88. ZAK [kryptonim], *Z krosna do Krosna*, „Gazeta Wrocławska”, dziennik, 21 października 2003.
89. Anna Kaczmarczyk, *Trzy wystawy. Makramy, gobeliny i tkaniny artystyczne*, „Regionalny Tygodnik Informacyjny”, Kamienna Góra, nr 43 (153), 23 października 2003.
90. JJ [Jacek Jaśko], *Sztuka z wątkiem i osnową. 30 lat kowarskiego pleneru*, „Słowo Polskie”, dziennik, 30 października 2003.
91. Stanisław Firszt, *XXIX Wystawa Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy Kowary ‘02”*, „Skarbiec Ducha Gór”, nr 4 (28), 2003, s. 27.
92. Janina Hobgarska, *Sztuka włókna. 30 lat warsztatów twórczych w Kowarach*, „Skarbiec Ducha Gór”, nr 4 (28), 2003, s. 28.
93. AS [Agata Saraczyńska], *Sztuka włókna*, „Gazeta Wyborcza” – Dolnośląska, dziennik, 23 stycznia 2004.
94. Agata Saraczyńska, *Włókno dla wytrwałych*, „Gazeta Wyborcza” – Dolnośląska, dziennik, 26 stycznia 2004.
95. Krzysztof Sawicki, *XXX Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna 2003. Warsztat Twórczy Kowary*, „Kurier Kowarski”, nr 1 (81), styczeń – luty – marzec 2004, s. 15-18.

96. *XXII Warsztaty Tkackie. Ogólny Program WT – Kowary 2005*, „Gazeta Kowarska”, dwumiesięcznik miejski, nr 4/2005.
97. Małgorzata Potoczek-Pelczyńska, *Tkanina: powrót do korzeni*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, bnr, bd, 2006.
98. MPP [Małgorzata Potoczka-Pelczyńska], *Sztuka włókna w natarciu*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 37, 12 września 2006.
99. Wystawa tkaniny Anny Kabacińskiej-Banaszkiewicz *„Reliefy czarne, reliefy barwne” w ramach XXXIII Międzynarodowego Sympozjum Sztuki Włókna w Galerii Promocje*, „Informator Jeleniogórski”, miesięcznik, październik 2006.
100. *WT – Kowary 2006*, „Newsletter” internetowy, European Textile Network, bd, 2006.
101. Bez autora, *Melodia włókna*, „Gazeta Kowarska”, miesięcznik miejski, nr 6/2007 (21), 2007.
102. AJ [kryptonim], *Muzeum zaprasza*, „Regionalny Tygodnik Informacyjny”, Kamienna Góra, nr 37 (353), 13 września 2007.
103. Małgorzata Potoczka-Pelczyńska, *Jesienny festiwal z wątkiem i osnową*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 38, 18 września 2007.
104. Bez autora, *Festiwal sztuki Włókna*, „Co jest grane”, Informator Kulturalny, miesięcznik, Wrocław, wrzesień 2007.
105. Ewa Poradowska-Werszler, *Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary ‘07”*, „Informator”, biuletyn Okręgu Wrocławskiego ZPAP, nr 1, 2008.
106. Ewa Poradowska-Werszler, *Tradycja – Terazniejszość*, „Gazeta Kowarska”, miesięcznik miejski, nr 4/2008 (26).
107. Małgorzata Potoczka-Pelczyńska, *Warsztaty i wystawy tkaczy*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 38, 16 września 2008.
108. Ewa Poradowska-Werszler, *Festiwal Sztuki Włókna, XXXV Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna Warsztat Twórczy – Kowary 2008*, „Co jest grane”, Informator Kulturalny, miesięcznik, Wrocław, nr 175, wrzesień 2008.
109. Małgorzata Potoczka-Pelczyńska, *Osnowa i wątek wracają do łask artystów! Pięknie tkali*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 41, 7 października 2008.
110. Małgorzata Potoczka-Pelczyńska, *Sztuka włókna na zakręcie?*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 39, 29 września 2009.
111. Heinz Weißflog, *Die Leichtigkeit der Schmetterlinge*, DNN, 13 listopada 2009.
112. Vlastimil Havlik, *Umeni vlakna n Ceske Skalici*, „Tok Noviny”, Česká Skalice, czerwiec 2010.
113. Gabriela Kolaszt, *Kronika SMK*, dodatek do Gazety Kowarskiej nr 3/2010, listopad 2010, s. 3.
114. Adrianna Śmiechowska i Sara Okólska, *XXXVII Międzynarodowe Sympozjum Festiwal Sztuki Włókna*, „Gazeta Kowarska”, dwumiesięcznik, nr 3/2010, listopad 2010, s. 16-17.
115. Ewa Maria Poradowska-Werszler, *Po natchnieniu do Kowar*, „Kurier Kowarski”, dodatek do „Gazety Kowarskiej”, nr 3/2010, listopad 2010, s. 6.
116. MPP [Małgorzata Potoczka-Pelczyńska], *Sztuka włókna będzie żyła*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 38, 21 września 2010, s. 10.
117. Festiwal Sztuki Włókna, *XXXVII Międzynarodowe Sympozjum „Warsztat Twórczy – Kowary 2010”*, [program Festiwalu] „Co jest grane”, Informator Kulturalny, nr 199, miesięcznik, wrzesień 2011.
118. MPP [Małgorzata Potoczka-Pelczyńska], *Sztuka włókna w Kamiennej Górze*, „Nowiny Jeleniogórskie”, tygodnik, nr 38, 20 września 2011, s. 11.
119. Robert Głowczyk, *Włóknarska rodzina*, „Regionalny Tygodnik Informacyjny”, tygodnik, Kamienna Góra, nr 38(614), 20 września 2012, s. 6.
120. Maja [pseudonim], *Nadmorski klimat*, Regionalny Tygodnik Informacyjny, tygodnik, Kamienna Góra, nr 38(614), 20 września 2012, s. 2.
121. Marcin Jaskoń, *Pożegnanie z Jedlicą*, Regionalny Tygodnik Informacyjny, tygodnik, Kamienna Góra, nr 38(614), 20 września 2012, s. 5.
122. BB [kryptonim], *Program Festiwalu, Festiwal Sztuki Włókna, XXXIX Międzynarodowe Sympozjum „Warsztat Twórczy – Kowary 2012”*, „Gazeta Kowarska”, kwartalnik miejski, nr 3/2012 (46), 2012.
123. Tadeusz Epsztein, *Wrona zakopiańska, dzieło zwarte*, Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, Warszawa, 2012, s. 45, 54.

Indeks ogólny

A

Abakanowicz Magdalena, s.22, 128
 Aftanas-Jujka Maria, art. u. 1981-1987,1989-1990; s.80-87
 Alowa Irina (Rosja), art. u. 1995; s.90, 92
 Altman Lia (Rosja), art. u.1995 – 1999,2005; s.90-96
 Andryszczak Maria Ewa, art. u. 1975 - 1981,1986,1987; s.76-86, 100
 Antoszevska-Moneta Małgorzata, art. u. 1997, 1999; s.93-96
 Argasińska-Łozińska Barbara, art. u. 1997-1999; s.93-96
 Arska-Perepłyś Krystyn, art. u.1992-1994; s.88-91, 100
 Axelsson Hanne (Dania), art. u.1988-1989; s.84-87

B

Baltazar, biskup, s.10, 120
 Banachowicz Andrzej, art. u. 1996; s.91, 93
 Barbarowicz Anna, art. u. 1980; s.79, 80
 Basiewicz, Barbara, art. u. 2003 - 2006, 2009, 2013; s.33, 34, 99-105, 107-113
 Bednarczuk Anna, art. u.1980; s.79, 80
 Beetz Rrika (Niemcy), art. g. 2010; s.108
 Belko- Wysocka Zofia, art. u. 1975, s.76, 77
 Bergel Ewa, art. u.1994-1996 , 1998; s.33, 35, 89-95, 100
 Białas-Terakowska Teresa Maria, art. u. 1981; s.80
 Białowolska Maria, art. u.1974 -1991,1995 -1999, 2006, 2007; s.27, 33, 36, 76-88, 90-95, 100, 103-105, 131
 Bibrowicz Wanda, s.11, 12, 28, 29, 121, 132
 Bibrowicz-Sikorska Aleksandra, art. u.1996 – 2011,2013 ; s.29, 33, 37, 91-112, 132
 Bierowski Tadeusz, mb. 2002; s.17, 98, 124
 Blochwitz Andrea (Niemcy), art. u.1996; s.91
 Błotko-Kiszka Maria, art. u. 1994,1995 ; s.89-92
 Boduszyńska-Bąk Anna, art. u. 1979 – 1982; s.78-80
 Bogoczek Stefania, art. g. 1996,1997,1998; s.93, 94
 Bogucka Maria Małgorzata, art.u.1974-1991; s.27, 76-88, 100, 131
 Boretska Nadia(Ukraina), art. u. 1995 – 1997; s.90-93
 Borisch Helga (Niemcy), art. u. 2003; s.99, 101
 Borowska Liliana, prezentacja mody: 2011
 Borowska Liliana, art. g. 2011; s.26, 110, 130
 Borsovská-Nemcova Anna (Słowacja), art. u.1996 -1998; s.91-95
 Boruch-Czyż Katarzyna, art. u. 1991; s.87, 88
 Boselova Marta (Słowacja), art. u.1989; s.85, 87
 Brylewska Grażyna, art. u. 1987, 1990; s.84 – 86, 88
 Buchalik-Drzyzga Agata, art.u. 1977,1979 -1996, 1998 – 2001, 2013; s.31, 33, 38, 77-98, 100, 112, 133
 Buczek -Śledzińska Małgorzata, art. u. 1989 - 1995, 2000 - 2003, 2008, 2011, 2012; s.29, 33, 39, 85-91, 96-100, 106, 108-111, 113, 132
 Buczkowska Anna, art. u.1990,1991,1993,1995,1998,1999; s.86-90, 94, 95
 Budlewska Jadwiga, art. u.1981 – 1990; s.80-86
 Bujnowska- Niedzielska Teodozja, art. uw. 2008-2011,2013; s.107-109, 111, 113
 Bukowska Danuta, ug. 1997,1998; s.93, 94
 Burak Sofia (Ukraina), art. u. 2002,2004 – 2006,2013; s.98, 100, 102-104
 Burgielska Bożenna, art. u. 1974-2013; s. 13, 28, 33, 41 ,76-113, 122, 131
 Burgielski Bartosz, art. u. 2009 – 2013; s.107-113

C

Cereus J.,s.10, 120
 Chaban-Zwirynska (Ukraina), art. u. 2006; s.103
 Chojnacka Maria Teresa, art. u. 1988 - 1992,1994 - 1999,2002 – 2013; s. 27, 29, 33, 43, 84-95, 98-113, 131, 132
 Chotnicka – Świat Dagmara, art. uw. 2008,2009; s.107, 108
 Chtarkman Aron (Rosja), art. u. 2002; s.98
 Clement von Rehekampff Ute (Niemcy), art. u. 1978; s.23, 78, 79, 129
 Cygan Włodzimierz, art. u. 1987,1988; s.84-86
 Czajkowska Hanna, art. u.1994,1996; s.89, 91
 Czapska Grażyna, art. u.1979; s.78, 79

Czarnocka Krystyna, art. u.1990,1991,1994;	s.86-89, 91
Czerner Olgierd, dm. 1986;	s.83
Czuma-Stangiewicz Hanna, art. u. 1984,1986,	s.81, 83
D	
Dalecki Ireneusz, art. u.1998, 1999;	s.94-96
Damborská Evá (Czechy), art. u.1978,1988,1994,1998,1999,2001- 2013; s 23, 33, 44, 78, 79, 84, 86, 89-113, 129	
Dańczyk Marek,	s.25,
Dawydowa Alła (Rosja), art. u. 1995;	s.90, 92
Decker Suzanne (Niemcy), art. u.1987;	s.84, 85
Dejneg Michał (Ukraina), art. u.1993 - 1996,1999;	s.89-92, 95
Dittmar Gudrun (Niemcy), art. u.1995,1996;	s.90-92
Dmowska-Sawczuk Elżbieta, art. u. 2005, 2007 – 2010;	s.102-109
Dokter Jan (Holandia), art. u.1994;	s.89,91
Domańska Emilia, art. u. 1980,1982-1986,1989;	s.79, 80, 81, 82, 83, 84, 100
Drobakha Aleksandr (Mołdawia), art. u.1997- 2000;	s.93-96
Dubowik Viktoria (Ukraina), art. u. 2009;	s.107, 109
Dürr Tabea (Szwecja), art. u. 1999,2000;	s.95, 96
Dyrda-Kortyka Krystyna, art. u. 1975 - 1996,1998,1999,2003,2004; s.33, 45, 76-96, 99-101, 103	
Dyżewski Marek, ug. 2007;	s.105
Dziedzic Stanisław, mdf., 1974-1982;	s.14, 21, 30, 76-80, 122 ,128, 132
F	
Firszt Stanisław, dm., 1988,1991,1993-2003;	s.85, 87, 89-100
Fisiak Bożena, art. u.1995;	s.90, 92
Flisek Małgorzata, art. u.1997,1998;	s.93, 94, 100
Fløe Birgitte (Dania), art. u.1990,1992 ;	s.86-89
Fløe Birgitte (Dania), art. u.1990,1992;	s.86-89
Frymark-Błaszczuk Kazimiera, art. u.1979 - 1981,1983,1984,1986,1987,1989,1991-1994,2000,2001;	
	s.29, 33, 46, 78-80, 81-90, 96-98,100, 132
G	
Gałkowski Stefan,	s.27, 29 ,131, 132
Gąsienica - Szostak Marta, art. u. 1985;	s.82, 84
Gebhard Zofia,	s.23, 31, 129, 133
Gewers-Schmidt,	s.11, 121
Gisges- Dalecka Aleksandra, art. g. 2011,2013;	s.26, 110, 113, 130
Gnauck Kristine (Niemcy), art. u. 1991- 1994;	s.87- 91
Godlewska Zofia,art.u.1974 – 1981;	s.76-80, 86
Godszling (Fleran) Agnieszka, art. u. 2007- 2013; s.104,106-113 ; s. 33 ,47	
Godszling Tomasz, ug. 2009 – 2013;	s.107, 110, 111, 112
Goebel Anna, art. u. 1996;	s.91,100
Gostylla-Pachucka Maria, art. u.1974 – 1989;	s.76-86
Górecki Mirosław, mb.2007-2013;	s.6, 17, 30, 104-112, 124, 132
Górska Krystyna, art. u. 2003,2004;	s.99,100,101
Gregers Viebeke (Dania), art. u.1989,1990,1992;	s.85-89
Gryt Alojzy, art. u.1993;	s.89
H	
Hager Ritta (Węgry), art.u. 1979,1981,1984,1986;	s.78-81, 83
HałabudaHelena, art. g. 1996, 1997;	s.93
Hammarberg Pirke (Finlandia), art. u. 1977;	s.23, 77, 78, 129
Hammer Kristine (Niemcy), art. u. 1990;	s.86, 87
Han Ewa, ug.	s.31, 133
Hans Norbert, art. u.1987,1989;	s.84-87
Hartung Cordula (Niemcy), art. u. 1993 -1996;	s.89-93
Havekost Herman (Niemcy, art. u. 1988;	s.85, 86
Havekost Steffi (Niemcy), art. u. 1988;	s.85, 86
Herisz Aleksandra, art. u. 1996 -1999;	s.91-96, 100
Hermann Regina (Niemcy), art. u. 2008;	s.106
Herpich Hanns (Niemcy), art. u. 1991-1994,1996,1998,1999,2001-2003,2005 - 2009,2011-2013;	
	s. 29, 33, 48, 87-91, 93-95, 97, 98, 99, 100-104, 106, 107-113, 132
Hobgarska Janina, ug. 1994;	s.26, 90, 131
Huml Irena, ug. 1991,1995,1996,1998,1999,2004 - 2007,2009,2010;	
	s. 15,16,18,28,32,87,91-95,101-103,105,107,108,123,124,131,136
Ivanyszyn Mariya (Ukraina), art. u. 2007;	s.28, 104, 131
J	
Jabłóczkina Irina (Rosja), art. u.1995;	s.90, 92
Jagiellończyk Władysław II,	s.6
Jarosiewicz-Olesiak Jadwiga (USA), art. u.1984-1986;	s.81- 84

Jaskółka Wojciech, art. u. 1985,1989;	s.82–84, 86
Jatkiewicz Krystyna, art. u. 2006 – 2008;	s.33, 49, 103-108
Jaworska-Thomas Danuta, art. u. 1998 – 2008;	s.27, 33, 50, 94-10, 131
Jełowicka Maria, art. u. 2004 - 2007,2009 – 2013;	s.33, 51, 104, 105, 107-113
Jerych Jerzy, dbwa.1984,1987;	s.82,84
Jesariw Krystyna, art. u. 2010,2011;	s.108,111
Jesinowicz-Nguyen Anna, art. uw. 2008 – 2011, 2013;	s.107, 108, 109, 111-113
Jotejko Jadwiga, art.u. 1988;	s.85, 86
Jurczyk Iwona,	s.27, 131
Juszkiewicz - Klimova Paulina, art. u. 2010,2011- 2013;	s.33, 52, 108-113
K	
Kabacińska- Banaszekiewicz Anna, art. u. 2004,2005,2006;	s.100-105
Kaczmarek (Toeplitz) Barbara, Teresa, art. u. 1988,1992,1993,1994;	s.85, 86, 88, 89, 91
Kamińska Ewa, art. u. 2013;	s.112
Karasińska Monika,	s.25
Karcher Monika (Francja), art. u. 2002;	s.98, 100
Kautz Kristine (Niemcy), art. u.1995;	s.90, 92
Kędzia Andrzej,	s.25
Kill-Kentel Renata, art. u. 1991-1996;	s.87-92, 100
Kirejczyk Edward, mdf.1992-1995,	s.88-90
Klein Valerie (Francja), art. u.1992;	s.88, 89
Klieboldt Ulrike Barbara (Niemcy), art. u.2003,2004,2005 ;	s.99, 100, 102
Klimov Volodymyr (Ukraina), art. u.2011,2012;	s.33, 53, 110-113
Kobak-Pisowacka Anna, art. u.1994 – 2002;	s. 89 – 100
Kociólek Kazimierz, ug. 2007;	s.105
Kociólek Zuzanna, art. u.1974 -1990,2007,2008;	s.76-87,104,106 -108
Kolesnikowa Irina (Rosja), art. u. 2002;	s.98,100
Kończakowska Urszula, art. u. 1982,1987- 2002;	s.80,81,84–100
Komorowska Małgorzata, art. u. 2002; s.98,100	
Konijn Nelleke (Holandia), art. u.1994;	s.90,91
Kopeć Agnieszka, art. u. 2005, 2006, 2007;	s.102, 103-105
Kossowski Marek, art. u.1988,1990 – 1994;	s.85-91, 100
Kostrzewa, Monika Izabela, art. g. 2010;	s.26, 108, 109, 130
Kowalewska Dobrosława, art. u.1982,1987,1992,1993,1994;	s.80, 81, 84-86, 88-91,100
Kowalewski Bogusław, art. u.1982,1985, 1987,1993,1994;	s.80, 81, 82, 84-86, 89-91, 100
Kowalska Barbara, art. g. 1997-2010;	s.27,93-99, 101-103, 105–108, 131
Kowalska Bożena, ug.1994;	s.28 ,131
Kowalska Danuta, art. u. 1987;	s.84, 85
Kozicka Helena, ug. 2010;	s.108
Krauze Marianna, ug. 1994,1995 ;	s.90, 91
Krauze Wojciech, ug. 1994,1995;	s.31, 90, 91, 133
Kruchinina Marina (Rosja), art. u.2002;	s.98,
Krysiak Maria, art. u. 1974 – 1983;	s.76-81
Krzaczek Zofia, ug. 1983;	s.81
Krzywicka-Wójcik Barbara, art. u. 1974 – 1977;	s.76-78
Kwiatkowska Helena, art.g.1997;	s.93
Kwiecień Ryszard,	s.29, 132
L	
Lackorzyńska- Sienkiewicz Agnieszka, art. u. 1975 – 1990;	s.23, 76-87, 100, 129
Lamm Elisabet (Szwecja), art. u.1995;	s.91
Lapczik Nina (Ukraina), art. u.1995;	s.91, 92
Leńko Robert, mpf.: 2000,2001;	s.96, 97
Lepszy Maria, art. u.1987;	s.84, 85
Leszczyłowska Dorota,	s.26, 133
Leśkiewicz-Zgieb Jadwiga art. u.1978 - 1992,2007 – 2013;	s.33, 54, 78-89, 100, 104-113
Levittoux-Świderska art. u. 1990;	s.86, 87
Lewandowska Irena art. u. 1989;	s.85, 87
Lindkvist Lis (Dania) art. u.1987,1988;	s.84 ,85, 86
Lindner Monika (Niemcy), art. u. 2002 – 2013;	s.29, 33,55, 98–113, 132
Lis Paula art. u. 2011;	s.110, 112
Lohn-Zajęc Joann, art. u. 2007 – 2009, 2012, 2013;	s.29, 33, 56, 104, 105, 106, 107, 108, 111-113, 132
Lubicka Maria, gość art. g. 1997;	s.93
Lytvyn Oksana (Ukraina), art. u. 2007;	s.104, 107
Ł	
Łętowska Kazimiera, art. u. 1974 - 1980,2007;	s.76-80, 104, 105
Łozińska Barbara, art. g. 1996;	s.92

Łukasiewicz Zygmunt, art. u. 1992 – 2004;	s.26, 33, 57, 88-101, 103, 130
Łukiewska Ewa art. u.1996 – 2003,2013;	s.33, 58, 92-101, 113
M	
Majdanec Olena (Ukraina) art. u.1995,1996;	s. 91, 92
Makaś Marcin, art. g. 2012;	s.28, 111, 131
Maksimowa Natalia (Ukraina), art. u. 1997,1998;	s.28, 93, 94, 100, 131
Malinowska-Krakowczyk Grażyna, art. u.: 1975,1977,1978,1980,1983,1985,1987;	s.76-86
Mańczak Aleksandra, art. g. 1988; art. u.1997;	s.85,93
Mańko Sylwia, art. u. 2005;	s.102, 104
Mańkowska Ewa, ug. 2000,2003;	s.27, 28, 131, 132
Mariańska Barbara, art. u. 1980;	s.79, 80
Martin Zbigniew, art. u.1978;	s.78, 79
Mauerwerk Ursula (Niemcy), ug. 2005;	s.102
Mauerwerk Udo (Niemcy), ug. 2005;	s.102
Merian Ralf (Niemcy), art. u.1995;	s.91, 92
Michulec Józef, art. u. 1987;	s.84, 85
Mieszkowska-Dalecka Krystyna, art. u. 1979;	s.78, 79, 86, 100
Miknić Jaśminka (Słowenia), art. u. 1987;	s.84, 85
Minah Son, gość, (Japonia): art. g.1998;	s.94
Miskowec Tatiana (Ukraina), art. u. 1996,1997;	s.92, 93
Mong Ae Leyong, (Japonia), art. g.1998;	s.94
Motyl-Cinkowska Sylwia,	s.26
Motyłski Janusz, art. u. 1997 – 2008;	s.93-107
Müller Rolf (Niemcy), art. u. 1987,1988;	s.84, 85, 86
Myskovets (Ukraina), art. u. 2005;	s.102
N	
Nachajnska-Brożek Barbara, art. u. 1996 – 2013;	s.27, 33, 59, 92-113 , 131
Navin Reine (Szwecja), art. u. 1976;	s.22, 77, 128
Nemchenko Olga(Kazachstan), art. u. 2006,2007;	s.103-105, 107
Nestorowicz Tadeusz, ug. 1985;	s.82, 83
Niemenlehto Ulla Maija (Finlandia), art. u. 1995;	s.91, 92
Norwid Cyprian Kamil,	s.19, 125
O	
Okupniak-Chmielewska Urszula, art. u.1987;	s.84, 85, 86
Olchawa Krystyna, art. u. 1996 – 1999;	s.92-96, 100
Olczyk-Kocikowa Anna, art. u. 1983 – 1986,1989;	s.81, 82, 83, 85, 86, 100
Owidzka Joanna, art.u. 1983,1987,1988,1993 – 2005,2013;	s.29, 33, 60, 81, 82, 84-86, 89-95, 100, 102, 112, 132
P	
Pander Gesa (Holandia), art. u. 2006;	s.103
Parkitna Agnieszka, art. u.2008;	s.106, 108
Paszkowska Katarzyna, art. u. 1994,1995;	s.90, 91, 92
Patková Hana,	s.31, 133
Peczenjuk Tamila (Ukraina), art. u. 2005,2006;	s.102, 103, 104
Pellegrin Margeritta (Niemcy), art. u. 1984,1986,1987;	s.82, 83
Peschel Otto,	s.6,118
Pezda Janusz, mdf.1990,1991;	s.86, 87
Piontek Natalia, art. u. 1981,1983,1985,1987;	s.80-86
Pischtschan Charlotte Ute (Niemcy), art. u. 2004,2005;	s.28, 100, 101, 102, 131
Piss Ewa Elżbieta, art. u. 1996 – 2013;	s.33, 61, 93, 94, 100 -113
Piwowarska Monika, art. u. 1981,1983,1984,1986;	s.80–84, 86
Plutyńska Eleonora,	s.29, 132
Poelzig Hans,	s.11, 121
Pöheler Ingrid (Niemcy), art. u. 1991;	s.87, 88
Połomski Stefan, mdf. 1983 -1989;	s.30, 81-85, 132
Popielarz Joanna, art. u. 2008,2009;	s.106, 107, 108
Popławski Stefan, art. u. 1985;	s. 82, 83, 86
Popowa-Chyżyńska Anna (Ukraina),art.u.1999 – 2001,2003,2004;	s.28, 95-101, 103, 131
Poprawa Barbara, art. u. 1978;	s.78, 79
Poradowska-Werszler Ewa Maria, art. u. 1974 – 2013;	s. 7,14,21,24,26,27,28,29,30,31,33,62,76-113,118,122,128,129,130,131,132,133,
Potoczek-Pełczyńska Małgorzata,	s.31, 133
Preiser Klara (Węgry), art. u. 1980;	s.79, 80, 86
Przerwa Anna,	s.25
Przygodzka Renata, dbwa. 1992; ug.1994;	s.88, 90
Puławska Hanna, art. u. 1992 – 2006;	s.29, 33, 63, 88–105, 132

R

- Rafa-Słowik Wiktoria, art. u.1984,1985,1986; s.82, 83
 Rajkowski Dariusz, mb. 2003-2006; s.17, 99-103, 124
 Reuter-Eck Inge (Niemcy), art. u. 1989; s. 85, 87
 Rębisz-Werszler, art. u. 2000 – 2013; s.29, 33, 64, 96-113, 132
 Rinck Sigrun (Niemcy), art. u. 1985; s.82, 83
 Rosiek-Buszkow Ewa, art. u.1994 – 2000; s.90–67, 100
 Ruseć Heda (Chorwacja), art. u. 1985; s.82, 83
 Rymaszewska Barbara, dm.1985; dbwa.1990; s.82, 86, 88

S

- Sabel Christine (Niemcy), art. u. 1992,1993,1994; s.88, 89, 90, 91
 Sak Dorota, art. u. 2005,2006; s.33, 65, 102-105
 Sakhro Yaroslav (Ukraina), art. u. 2007; s.104
 Saraczyńska Agata, s.31, 133
 Sasiuk Iwona, art. u. 1987; s.84, 85
 Sawicki Krzysztof, s.31, 133
 Schubert Anita (Niemcy), art. u. 2002,2003; s.98-101
 Schulze Annerose (Niemcy), art. u. 1981,1983,1984,1986 ; s.80-83, 100
 Seele Ralf-Michael, s.31,133
 SeidelGertraude (Niemcy), art. u. 1983,1984,1986, 1987,1989,2000–2009; s.81-87, 96-109
 Shulha Zenoviya (Ukraina), art. u. 2008,2013; s.28, 33, 66, 106, 107, 111-113, 131
 Siewiercowa Halina (Białoruś), art. u. 1996; s.92
 Simić Zoran (Chorwacja), art. u. 1991; s.87, 88
 Sitek Elżbieta, s.31, 133
 Siuto Krzysztof, art. u. 1992,1993,1994,1998; s.88-94
 Skoczylas-Stadnik Barbara, dm. 2008-2013; s.18, 28, 30, 107-113, 124, 132, 133
 Skopińska Helena, art. u. 1996 – 2002; s.92-100
 Skyttla Gunilla (Szwecja), art. u. 1976; s.22, 77, 128
 Spicer Gordana (Chorwacja), art. u.1987, 1991; s.87, 88
 Starzyński Robert, mdf. 1996 -1999; s.91-95
 Stępak Jędrzej, art. u. 1990,1991,1997; s.33, 67, 86, 87, 88, 93
 Stokowska Joanna, art. u. 1985,1987,1990 – 1996; s.82–84, 86-93, 100
 Strzelichowska- Zasada, art. g. 1996, 1997, 1998; s.93, 94
 Sucha Bela (Czechy), art. u. 1977; s.23, 77, 78, 129
 Suwara Marta, art. u. 2011; s.110, 112
 Szadkowska Maria (Czechy), ug. 1996; s.92
 Szczawińska Hann, art. u. 1978; s.78, 79
 Szczurek Ewa, art. u. 1987; s.84, 85
 Szpindor-Wituszyńska Maria, art. u. 1991; s. 87, 88
 Sztylka Marta, art. u. 2010; s.108, 111
 Szulc Maria, art. u. 2006; s.103, 105
 Szuster Zofia, art. u. 1976,1978,1980; s.77, 79, 86
 Szuszkiewicz- Spryszak Teresa, art. u. 1994 - 1999,2001 – 2013; s.27, 33, 68, 90-95, 97–113, 131
 Szwaja Adela, art. u. 1999; s. 95, 97
 Szydłowska Teresa,1975, 1977; s.76–78
 Szymczak Henryk, dm.1976-1980; s.77-79

Ś

- Święcka Katarzyna(Australia), art. u. 1981,1983,1984,1986; s.80-83

T

- Taranek Dorota, art. u. 1992 - 1995,1997- 2004; s. 33, 69, 88–101, 103
 Tegsell Hjördis (Szwecja), art. u. 2000,2001; s.96, 97, 98
 Teslenko-Ponomarenko Ludmiła (Ukraina), art. u. 2008; s.106
 Tokar Ivanna (Ukraina), art. u. 1999,2000,2001,2002; s.28,95-98, 100, 105, 106, 108, 131
 Tokar Marta, art. u. 2006 - 2009,2011 – 2013; s.29, 33, 70, 103–113, 132
 Tokarska Małgorzata, art. u. 1996,1997,1998; s.92–95, 100
 Töpfer Barbel (Niemcy) art. u. 1985; s.82, 83
 Trzeszczkowski Stanisław, art. u. 1991- 1994; s.87–91, 100
 Turza Zofia, dm.1983; s.81

U

- Ugurlu Aýdyn (Turcja), art. g. 2008, 2009, 2013; s.33, 71, 106, 107, 108, 112, 113
 Ugurlu Servet Senem (Turcja), art. g. 2008, 2013; s.33, 72, 106, 112, 113

V

- Valkama Maija (Finlandia), art. u. 1977; s.23, 77, 78
 Vodopivec-Borkovský Euglen (Chorwacja), art. u. 1987; s.84, 85

W

- Wacholz Barbara (Niemcy), art. u. 1977; s.77, 78

Walczak Izabela, art. u. 2011;	s.110
Wald Annerose (Niemcy), art. u. 1992;	s.88, 89
Wdowczyk Jolanta, art. u. 2012,2013;	s.111-113
Werszler Rafał, art. u. 2005 – 2013;	s.29, 33, 71,102-113, 132
Wieczorek - Ciechanowska Stanisława,	s.18, 25, 124, 133
Wielebińska Danuta, ug. 1985;	s.82
Wislicenus Max,	s.11, 121
Wolfrum Barbara(Niemcy), art. u. 1999,2000;	s.95 -97
Wróblewska Danuta, ug. 1992, 1994, 1995;	s.28, 88, 90, 91,131
Wróblewska- Markiewicz Małgorzata, ug. 2011,2012,2013;	s. 15, 29, 110, 111, 112, 123, 132
Wysocka Zofia, art. u. 1975,	s.76, 77
Wyszogrodzka – Trzcinka Małgorzata, art. u. 1989,1995,2004,2005,2006;	s.85-87, 91, 92, 100, 102-104
Y	
Yadczuk-Bogomazowa Tatiana, art. u.1997 - 2000;	s.28, 93-97, 131
Z	
Zaniewicka- Goliszewska Anna, art. u. 1982,1983,1986,1988,1994 - 2001,2006,2007;	s.80-83, 85, 86, 90-97, 103-105
Zaniewicka Jadwiga, art. u.1979;	s.78, 79
Zaremba Henryka(Dania), art. u. 1978,1984 – 1987;	s.78, 79, 82-85
Zawała Irena (Białoruś), art. u. 1988;	s.85, 86
Zawiła Gabriela, kgm. 2000,2003; dm. 2004-2007;	s.28, 30, 96-105, 132, 133
Zawisza Norbert, dm.1989; ug. 2001;	s.28, 30, 86, 97, 132, 133
Zaychenko Sofiya (Ukraina), art. u. 2010,2011 – 2013;	s.108-113
Zdep-Lukasiewicz Bogusława, art. u. 1978,1979,1981- 1992, 1995;	s.78-88, 90
Zdrojewski Bogdan, ph. 2008;	s.106
Zdrzałik Barbara, ug. 1983;	s.81
Ziemińska-Pawlak Lidia, art. u. 2000, 2005;	s.96, 98, 100, 102, 104
Zinner Lucyna, art. u. 1996,1997;	s.92-94
Zuba - Benn Aleksandra, art. u. 1996 -2000;	s.91, 93-96, 100
Zubtchenko Galina(Ukraina), art. u. 1998 – 2007;	s.94-104
Zwiryńska –Chaban Krystyna (Ukraina), art. u. 2005;	s.102
Zych (Błaszczuk) Adriana, art. u. 1997,1998,2000;	s.27, 93, 94, 95, 96, 100, 131
Zych Konrad, art. u. 1985,1987,1988;	s.82, 84, 85, 86
Ż	
Żbik - Nierubiec Henryka, art. u.1979,1984,1985,1986,1990;	s.78-80, 82-83, 86, 87
Żmudzka Mieczysława, art. u. 1979 – 1983;	s.27, 78-81,131
Żywicka Hanna, art. u. 1996 - 1999,2002,2003,2004,2010,2011;	s.92-95, 98-100, 103, 108, 110, 111

Spis ilustracji

1. Widok na Górę Śnieżkę, Karkonosze
2. Inauguracja Festiwalu Sztuki Włókna, 2007 r. Wrocław, Galeria Tkacka „Na Jatkach”. (Od lewej: O. Nemchenko, A. Godszling, A. Kopeć, T. Chojnacka, J. Lohn- Zając, H. Herpich, E. Piss, M. Tokar, K. Kociołek, Z. Kociołek, B. Strzelichowska - Zasada, E. Poradowska-Werszler, M. Jełowicka, T. Szuszkiewicz - Spryszak, J. Leśkiewicz - Zgieb).
3. WT- Kowary, 2009 r. Kowary, na schodach, wejście do ratusza. (Od lewej, 1 rz.: A. Godszling, J. L. Zgieb, E. D – Sawczuk, M. Tokar, A. Ugrulu; 2 rz.: H. Herpich, M. T. Chojnacka, M. Górecki - burmistrz Kowar, E. P – Werszler, B. Basiewicz, M. Buczek, B. N-Brożek; 3 rz.: E. Piss, M. Jełowicka, T. S – Spryszak, J. L – Zając, A. B – Sikorska, M. Lindner, V. Dubovi)
4. Warsztat tkacki - krosno pionowe, zbiory: Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra
5. Warsztat tkacki - krosno poziome, zbiory: Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra
6. Warsztat tkacki. Fragment z polipytyku św. Sewera (Lubin Śląski, 1523). Muzeum Narodowe we Wrocławiu
7. Tkalnia dywanów, Fabryka Dywanów, Kowary, I - połowa XX w., pocztówka
8. Artyści w Kowarach, Wojków, 1977 r. (Od lewej, 1 rz.: P. Hammarberg, B. Sucha, A. L – Sienkiewicz; 2 rz.: M. Bogucka, K. Łętowska, Z. Kociołek, E. P – Werszler, T. Szydłowska, Z. Godlewska; 3 rz.: M. Valkama, M. Białowska, G. M – Krakowczyk, M. Krysiak, S. Dziedzic - dyrektor fabryki, A. B-Drzyzga, M. G – Pachucka, K. D.- Kortyka, E. Andryszczak)
9. Artyści w Karpaczu Górnym (Bierutówice), 1993 r. (Od lewej: 1 rz.: K. A – Perepiłyś, B. Kaczmarek, A. B – Drzyzga, K. D – Kortyka, D. Taranek, A. Buczkowska, M. Dejnega, H. Puławska, K. Gnauck, J. Owidzka, H. Herpich; 2 rz.: B. Kowalewski, D. Kowalewska, K. Siuto, Z. Łukasiewicz, U. Kołaczowska, K. F – Błaszczak)
10. Artyści w Kowarach, 2001 r. (Od lewej, 1 rz. siedzą: H. Puławska, A. K-Pisowacka, D. J – Thomas, E. P – Werszler, G. Seidel, A. B-Sikorska, B. N – Brożek, H. Skopińska; 2 rz. stoją: Krystyna Henike - pracownica fabryki, T. Bierowski - burmistrz Kowar, E. Łukiewska, J. Owidzka, H. Tegsell, W. Chyżyński, A. B – Drzyzga, Dariusz Brzozowski - pracownik fabryki, A. P – Chyżyńska, E. Damborska)
11. Artyści w Karpaczu Górnym (Bierutówice), 1998 r. 25-lecie MSSH „WT- Kowary”, (Od lewej, 1 rz.: D. J-Thomas, G. Zubchenko, E. Piss, T. S – Spryszak, B. S – Zasada, S. Bogoczek, A. Z – Goliszewska, A. Z – Benn, A. Drobakha, A. B – Nemcova, E. D. Mamborska, A. B – Drzyzga, J. Owidzka, H. Puławska, L. Altman, T. Chojnacka, M. Flisek; 2 rz.: I. Dalecki, H. Żywicka, Z. Łukasiewicz)
12. Otwarcie Wystawy MBATL „Z krosna do Krosna”, Krosno, 2008r. (Otwierają: E. Mańkowska - dyrektor Muzeum Rzemiosła, E. Poradowska – Werszler, N. Zawisza - dyrektor CMW, Łódź)
13. Wybrane okładki publikacji WT-Kowary
14. Ewa M. Poradowska- Werszler, 1975
15. Zofia Godlewska, 1975
16. Maria Białowska, 1975
17. Ss. M. Małgorzata Bogucka, 1975
18. Grażyna Malinowska- Krakowczyk, 1975
19. Zofia Belko-Wysocka, 1975
20. Agnieszka Lackorzyńska - Sienkiewicz, 1975
21. Prezentacja własnej twórczości, DW „Harnaś”, Kowary, 1976 r. (Od lewej: M. Białowska, Z. Godlewska, Z. Kociołek, B. Burgielska, A. L – Sienkiewicz, K. Łętowska, E. P – Werszler; góra: Juliusz Burgielski)
22. Grupa „10 X Tak” w cieniu osnowy i wątku, DW. „Harnaś”, Kowary-Wojków, 1976r. (Od lewej, od góry: M. Krysiak, K. D- Kortyka, E. P – Werszler, Z. Kociołek, A. L- Sienkiewicz, K. Łętowska)
23. DW. „Harnaś”, Kowary- Wojków, 1977 r. (Od lewej: E. P - Werszler, K. D – Kortyka)
24. Artyści w plenerze, Kowary – Wojków, 1978
25. Finisaż pleneru, biesiada, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1978
26. a). Parada artystów w strojach ręcznie malowanych, Kowary - Wojków, 1979
b). Ubieranie gości w stroje ręcznie wykonane podczas pleneru, Kowary – Wojków, 1979 r. (strój zakłada dyrektor S. Dziedzic)
c). Strój założyła Alfreda Poznańska i Juliusz Burgielski
d). Jadwiga Zaniewicka, artystka z Warszawy.
27. a). Artyści w plenerze, Kowary – Wojków, 1980 r. (Od lewej: K. Preiser, A. L- Sienkiewicz, M. G- Pachucka, G. M – Krakowczyk, K. F – Błaszczak, J. L – Zgieb, Z. Kociołek, B. Mariańska, K. D – Kortyka, M. Białowska, A. Barbarowicz)
b). Od lewej: B. Mariańska, S. Dziedzic - dyr. fabryki, A. B – Drzyzga, Z. Kociołek z „Talafilem” i dziećmi z okolicznych domów.
c). Plener Kowary – Wojków, 1980
28. a). Artyści przed wernisażem wystawy „Warsztat Tkacki Kowary 79-80”, Cieplice Zdrój, Galeria Sztuki Współczesnej, 1981

- b). Artystki wkomponowane w tkaninę „klockową” wykonaną przez Annerose Schulze, 1981 r. (na fotografii pierwsza z prawej, autorka tkaniny)
29. Artyści w DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1982 r. (Od lewej, 1 rz.siedzą: A. L – Sienkiewicz, U. Kołaczowska, M. Krysiak, A. B – Bąk, K. D – Korytko; 2 rz.: J. L – Zgieb, B. Z – Łukasiewicz, E.P – Werszler, M. A – Jujka, A. B – Drzyzga; 3 rz.: Z. Kociółek, E. Domańska, D. Kowalewska, B. Kowalewski, A, Z – Goliszewska, M. Białowska, J. Budlewska, M. Bogucka)
 30. Zebranie Grupy „10 x Tak”, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1984 r. (od lewej: Z. Kociółek, M. Białowska, M. Bogucka, A. G – Pachucka, E.P – Werszler)
 31. a). Artyści z rozpoczętymi pracami na krosnach ręcznych, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1984
b). Prezentacja w plenerze unikatowej ręcznie dzianej odzieży
c). Finisaż WT- Kowary, biesiada, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1984
 32. a). Artyści w fabryce, pobór przędzy dywanowej w hali produkcyjnej (Od prawej : Ss.M. Bogucka)
b). Artyści w pejzażu zimowym, Kowary – Wojków, 1985
c). Wizyta Tadeusza Nestorowicza, dyrektora Wydziału Kultury we Wrocławiu
 33. a). Artyści w DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1986
b). Wybór przędzy wełnianej
c).Artyści w plenerze, Kowary – Wojków
 - 34.a). Artyści prezentują dokumentację własnej twórczości, DW. „Harnaś”, Kowary, 1987
b).Artyści na tle nagrodzonego dywanu autorstwa B. Burgielskiej, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1987
c). Artyści na spotkaniu grupowym, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków,1987r. (Od lewej: B. Z – Łukasiewicz, W. Cygan, E. P – Werszler, R. Müller, E.V – Borkovsky, G. M – Krakowczyk, I. Sasiuk, K. D – Korytko
 - 35.a).Spotkanie z prof. A. Mańczak, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1988 r. (Od lewej: R. Müller, A. Mańczak, E. P – Werszler, A. B – Drzyzga, I. zawało, B. Kaczmarek)
b). Obelisk przed wjazdem do miasta Kowary, postawiony na okoliczność 475 lecia uzyskania praw miejskich, 1988
c). Artystki w DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1988 r. (Od lewej H. Axelsson, E. Damborska)
 36. a). WT- Kowary, 1989 r. (Od lewej: dyr. FD S. Połomski, A.B – Drzyzga)
b i c). Artyści w schronisku „Pod Muflonem”, wyjazd sponsorowany przez S. Dziedzica
 37. a). MTD, Kamienna Góra, dyr. Zofia Turza
b). Zajęcia w podgrupach, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1990 r. (Od lewej: E.P – Werszler, M. Kossowski, U. Kołaczowska, A. L – Sienkiewicz)
c). K. Czarnocka, artystka z Warszawy, „wkupuje się do grona uczestników pleneru”, DW. „Harnaś”, Kowary – Wojków, 1990
 38. a). M. Kossowski prezentuje swoją pracę, DW. „Śnieżynka”, Szklarska Poręba, 1991
b). Prezentacja dokumentacji własnej twórczości
c). Artyści w Pracowni projektowej FD w Kowarach, kierowanej przez B. Burgielską (Od lewej: B. Burgielska, S. Trzeczowski, M. S – Wituszyńska, K. Gnauck, G. Spicer, E. P – Werszler, H. Herpich).
d). U. Kołaczowska podczas pracy na krośnie
 39. a). Artyści w pejzażu zimowym, Karpacz Górny, 1992 r. (Od lewej: V. Gregers, H. Herpich)
b). Artyści w pejzażu zimowym, Karpacz Górny, 1992 r. (Od lewej: A. Wald, K. Gnauck, H. Puławska, M. Buczek)
c). Prace twórcze, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1992
d). Wyjazd studyjny do Pragi, Czechy, 1992
 40. a). Działania w plenerze, teatr cieni, aranżacja autorska - M. Buczek, „”, Karpacz Górny, 1993
b). Prezentacja dokumentacji, „”, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1993
c). Instalacja z juty w pejzażu, działanie zbiorowe
 41. a). MTD, Kamienna Góra, 1994 r. (Od lewej: K. Siuto, A. B-Drzyzga, H.Herpich, Z. Turza - dyrektor muzeum, S. Trzeczowski)
b). Artyści na Śnieżce, 1994
c). Wizyta gości z Warszawy,1994 r. (Od lewej: M. Krauze, W. Krauze)
 42. a). Artyści w plenerze, Karpaczu Górny, 1995
b). Warsztaty twórcze prowadzi Kristine Kautz, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1995
c). Warsztaty twórcze, batikowanie, pierwsza z lewej: U. Kołaczowska
 43. a) Artyści przed DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1996
b). A. Z-Ben тка na krośnie ręcznym
c). Warsztaty twórcze, widok ogólny
 44. a). Gratulacje dla U. Kołaczowskiej, 1998
b). Artyści w DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1997
c). Działania wizualne w plenerze, Karpacz Górny, 1997
 45. a). Warsztaty Twórcze, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1998
b). Wizyta artystek z Japonii (Od lewej: Minah Son, H.Herpich, E.P – Werszler, Mong Ae Leyong), 1998
c). Jubileusz 25-lecia WT-Kowary, kuratorka w szatach królowej, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1998
 46. a) Warsztaty Twórcze, czerpanie papieru, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1999
b). Działania wizualne w plenerze, Karpacz Górny, 1999
c). Prezentacja mody, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 1999
 47. a). Artyści w plenerze, Karpacz Górny, 2000
b). Działania wizualne w plenerze
c). Warsztaty twórcze, DW. „Legniczanka”, Karpacz Górny, 2000

- d).Czerpanie papieru, od lewej: E. R-Buszek, H. R-Werszler, H. Tegsell
- 48. a). Warsztaty twórcze, pisanie woskiem, prowadzi W.Chyżyński, Hotel „Przywodzie”, Kowary, 2001
- b). Pokaz mody w plenerze, Hotel „Przywodzie”, Kowary, 2001
- c). Przed Muzeum im. Braci Hauptmanów, Szklarska Poręba, 2001r. (Od lewej: H.R – Werszler, H. Herpich, Z. Łukasiewicz, gość, N. Zawisza, E. P –Werszler, R- Werszler)
- d). Przebijanie materiałów tkackich
- 49. a). Taniec „Zorba”, Hotelik „Nad jedlicą”, Kowary, 2002
- b). Wycieczka krajoznawcza , Skalne Miasto, Czechy, 2002
- c).Artyści w pejzażu zimowym, Hotelik „Nad jedlicą”, Kowary, 2002
- 50. a). Otwarcie wystawy E. Damborskiej (w środku) z lewej strony stoi Irii Damborski (ojciec Ewy), z prawej E.P – Werszler, Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław, 2003
- b). Artystki na pogawędce, od lewej: A. Szubert, D.J – Thomas, G. Seidel, Kowary, 2003
- c). Wernisaż H. Olczyk – Kocikowej, Galeria „Promocje, Jelenia Góra, 2003
- d). Artystki po mszy św. w niedzielę przed kościołem, Kowary, 2003
- 51. a).Zjazd artystów do Wrocławia, spotkanie inauguracyjne, GT „Na Jatkach”, Wrocław, 2004
- b). Wyjazd studyjny, Drezno-Pilnitz, 2004
- c). Warsztaty twórcze, Hotelik „Nad Jedlicą”, Kowary, 2004
- 52. a) Wyjazd studyjny, Praga, 2005r.
- b). Artystki przed wejściem do Muzeum przemysłowego w Pradze, 2004
- c).Warsztaty twórcze, batikowanie pisanek, 2004
- 53. a).Inauguracja WT- Kowary, Wrocław, 2006
- b). Artystki przed kościołem św. Anny, Kowary, 2006
- 54. a). Warsztaty twórcze, 2007
- b). Uczestnicy WT- Kowary, Hotelik „Nad jedlicą”, 2007
- c). Artysta w plenerze, maluje obraz, R. Werszler, Kowary, 2007
- d) Artystka J. L-Zajac
- e) O. Lytvyn, Y.Sakhro
- 55.a) Przed wejściem do ZP „Orzeł”, Mysłakowice, 2008 (Od lewej: A. Ugrulu, A. Godszling, E-P-Werszler, H.Herpich).
- b). Artystki w Chełmsku Śląskim, 2008
- c). E-Poradowska- Werszler, przy krośnie pionowym, 2008
- d). Wyjazd studyjny, Zamek Czocha, Leśna, 2008
- c). Artystki w ogrodzie J.B. Burgielskich, Kowary, 2008 r. (Od lewej: 1 rz: R.Hermann, Z. Kociółek, A. Werszler, K. Werszler, K.Jatkiewicz; 2 rz.: D. J – Thomas, G. Seidel, H.R -Werszler, A. Parkitna, M. Tokar, Z.Shulha, E. D – Sawczuk, 3 rz.: E. Piss, A. B-Sikorska, T.Chojnacka, T.S-Spryszak, B.N-Brożek, J.L-Zajac, E.P – Werszler, A. Godszling, J. L – Zgieb, J. Popielarz)
- 56. a). Artystki podczas pracy twórczej, , Hotelik „Nad jedlicą”, Kowary, 2009
- b). Przed wejście do hoteliku „Nad Jedlicą”, Kowary, 2009
- 57. a). Spotkanie artystów we Wrocławiu, Galeria Tkacka „ Na Jatkach”, 2010
- b). Warsztaty twórcze, Hotelik „Nad jedlicą”, Kowary, 2010
- 58. a) Artystki w Pradze, wyjazd studyjny, 2011
- b). Inspiracje sztuką peruwiańską na spotkaniu towarzyskim u rodziny Burgielskich, Kowary, 2011
- c). Praca twórcza, P. Lis, Hotelik „Nad jedlicą”, Kowary, 2011
- 59. a). W ogrodzie u rodziny Burgielskich, Kowary, 2012 r. (1 rz. leży: J. Burgielski; 2 rz. siedzą: Z. Shulha, S. Zaychenko, E.P-Werszler, A. Godszling, P. Juskiewicz, V. Klimov, B. Burgielski ; 3rz.od lewej: M.Tokar, E.Piss, B.Basiewicz, T.S- Spryszak, B.N-Brożek, J. L-Zajac, M. Lindner, M. Buczek, T. Chojnacka, M. Jełowicka, B. Bargielska, J. L- Zgieb, E. Damborska)
- b). Warsztaty twórcze, plecionkarstwo, prowadzi Marcin Makaś, ORW „Przedwiośnie”, Kowary, 2012
- c) Warsztaty twórcze dla dzieci, kowary, 2012
- 60. Ewa Maria Poradowska-Werszler
- 61. S. Zaychenko, E. Poradowska – Werszler, P. Juskiewicz, K. Jesariw, M. Sztylka, 2010
- 62. Galeria FD, Kowary, 1975, (wstęgę przecina, pan Doda, wstęgę trzymają: Z. Godlewska i G. M-Krakowczyk)
- 63. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1976, (Od prawej: dyrektor H. Szymczak, E. P – Werszler, Z. Martin, A. Nehring, T. Szydłowska)
- 64. Galeria FD, Kowary, 1976, wystawa w trakcie pleneru
- 65. Wernisaż wystawy dokumentuje Jerzy Werszler, 1976
- 66. Galeria FD, Kowary, wystawę otwiera S. Dziedzic, dyrektor Fabryki Dywanów, Kowary, 1977
- 67. Galeria FD, Kowary, w wernisażu uczestniczy Konrad Jarodzki, prezes ZPAP OW, trzeci od lewej strony, 1978
- 68. Galeria FD, Kowary, wstęgę przecina Regina Puchała, 1979
- 69. Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze, 1979
- 70. Galeria Sztuki Współczesnej, Cieplice Zdrój, 1981
- 71. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 1983
- 72. BWA, „Mały Salon”, Wrocław, 1984
- 73. BWA, „Mały Salon”, Wrocław, 1984
- 74. Muzeum Okręgowe , Jelenia Góra, 1985
- 75. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1985
- 76. Muzeum Architektury, Wrocław, 1986

77. Danuta Wielebińska, Wice Wojewoda Dolnośląski, prof. Olgierd Czerter, dyrektor Muzeum Architektury
78. Muzeum Architektury, Wrocław, 1986
79. BWA, „Mały Salon”, Wrocław, 1987, wystawę otwiera dyr. Wydziału Kultury we Wrocławiu, Adam Zindulski, 1987
80. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1988
81. BWA „Awangarda”, Wrocław, 1989
82. BWA „Awangarda”, Wrocław, 1989
83. CMW, Łódź, 1989
84. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1991
85. BWA, „Mały Salon”, Wrocław, 1992 (Od lewej: H. Herpich, otrzymuje nagrodę, wręcza dyrektor BWA, Renata Przygodzka, w środku stoją K. Frymark - Błaszczuk i E.P- Werszler)
86. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1993
87. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1994
88. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1995 (prezentacja odzieży ręcznie tkanej z wełny kowarskiej, autorstwa Z. Łukasiewicza
89. Galeria FD, Kowary, 1996, (wystawa indywidualna, pierwsza z prawej, autorka Tatiana Miskowec, odbiera gratulacje E. P - Werszler).
90. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1997 (pierwszy od prawej: Vice Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Janusz Pezda)
91. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1998
92. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1998
93. Muzeum Okręgowe, Jelenia Góra, 1999
94. BWA, „Galeria Sztuki”, Jelenia Góra, 1998, (Wystawa indywidualna H. Herpicha)
95. BWA, Krosno, 2000, (I MBATL „Z krosna do Krosna”)
96. Muzeum Karkonoskie, Oddział w Szklarskiej Porębie, 2001
97. Galeria Fabryki Dywanów, Kowary, 2001 (Z. Łukasiewicz)
98. Muzeum Karkonoskie, Oddział w Szklarskiej Porębie, 2001
99. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 2004
100. Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 2005
101. Centrum Kultury, „Galeria Centrum”, Kamienna Góra, 2005, (wystawa Rafała i Honoraty Werszlerów)
102. Stowarzyszenie Przyjaciół i Mecenasów Sztuki, Löbau, Niemcy, 2006
103. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 2006
104. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 2007
105. Dom Tradycji, SMK, 2007 (Od lewej: Mirosław Górecki- burmistrz Kowar, otwiera wystawę T. Szuszkiewicz Spryszak)
106. Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 2008 (Wernisaż wystawy E. Poradowskiej Werszler, obok stoi burmistrz Kowar, Mirosław Górecki)
107. Miejski Ośrodek Kultury, Kowary, 2008
108. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 2009, (wernisaż, od lewej: W. Dubowik, Barbara Skoczylas – Stadnik- dyrektor Muzeum, M. Tokar, D. Chotnicka- Świat, E. P – Werszler, A. J- Nguyen, T. B- Niedzielska)
109. Centrum Kultury, „Galeria Centrum”, Kamienna Góra, 2009, (prace M. Jełowickiej)
110. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 2009, (instalacja 35-lecia, Rafał Werszler)
111. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 2010,(laureatki nagrody im. A. Sienkiewicz. Od lewej: A. Jesinowicz- Nguyen, Ewa Piss, Jadwiga Leśkiewicz- Zgieb, Honorata Rębisz –Werszler, Monika Lindner)
112. ODK, Galeria Promocje, Jelenia Góra, 2010 (Od lewej T. Chojnacka, autorka wystawy)
113. Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego, Kamienna Góra, 2010 (instalacja H. Herpicha)
114. Centrum Kultury, „Galeria Centrum”, Kamienna Góra, 2011, (wystawa E. Damborskiej)
115. DSW „Przedwiośnie”, Kowary, 2012, (wystawa finałowa)
116. ODK, Galeria Promocje, Jelenia Góra, 2012 (Od lewej: B. Burgielski i S. Zaychenko na tle prac Ewy Poradowskiej – Werszler)

Wykaz skrótów

art. g	artysta (gość), uczestniczący gościnnie
art. u	artysta uczestniczący czynnie
art. uw	artysta uczestnik wystawy
ASP	Akademia Sztuk Pięknych
ba	brak autora
bd	brak daty
bnr	brak numeru
btg	brak tytułu gazety
BWA	Biuro Wystaw Artystycznych
CK	Centrum Kultury
CMW	Centralne Muzeum Włókiennictwa
DAP	Dom Artysty Plastyka
dbwa	dyrektor Biura Wystaw Artystycznych
dm	dyrektor muzeum
DW	Dom Wypoczynkowy
dyr.	dyrektor
FD	Fabryka Dywanów
III RP	Trzecia Rzeczpospolita Polska (nazwa państwa polskiego po 1989)
kgm	kierownik galerii muzealnej
mb	mecenat burmistrza miasta
MBATL	Międzynarodowe Biennale Artystycznej Tkaniny Lnianej „Z krosna do Krosna”
mdf	mecentat dyrektora fabryki
MEN	Ministerstwo Edukacji Narodowej
MFT	Małe Formy Tkackie
MK	Muzeum Karkonoskie
MKiDN	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MOK	Miejski Ośrodek Kultury
MSSW	Międzynarodowe Sympozjum Sztuki Włókna
muf	mecenat prezesa fabryki
NRD	Niemiecka Republika Demokratyczna
ODK	Osiedlowy Dom Kultury
ORW	Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy
OW ZPAP	Okręg Warszawski Związku Polskich Artystów Plastyków
PAN	Polska Akademia Nauk
PDTA	Pracownia Doświadczalna Tkactwa Artystycznego
PGR	Państwowe Gospodarstwo Rolne
ph	patronat honorowy
PRL	Polska Rzeczpospolita Ludowa (nazwa państwa polskiego w latach 1952-1989)
PWSSP	Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych
RBP WZGS	Rejonowe Biuro Projektów Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni
RFN	Republika Federalna Niemiec
R-OBO	Wystawa robocza
s	strona
SDP	Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich
SP	Studium Podyplomowe
ST	Stowarzyszenie Twórcze
TPSP	Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych
UAM	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
ug	uczestnik, pobyt gościnny
WT- Kowary	Warsztat Twórczy- Kowary
ZP	Zakłady Przemysłowe
ZPAP	Związek Polskich Artystów Plastyków
ZSRR	Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich

Patronat Honorowy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Minister Bogdan Zdrojewski

Patronat Honorowy Przewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego
Przewodniczący Sejmiku Jerzy Pokój

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

SPONSORZY:

MKiDN

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**
www.umwd.pl

UMWD

Zadanie jest współfinansowane ze środków
otrzymanych z Urzędu Marszałka
Województwa Dolnośląskiego
www.umwd.dolnyslansk.pl

POWIAT JELEŃGÓRSKI

Starostwo Powiatu Jeleniogórskiego

Zadanie jest współfinansowane ze środków
Starostwa powiatu jeleniogórskiego.

KOWARY

XL Międzynarodowe Sympozjum
„Warsztat Twórczy-Kowary 2013” współfinansowane jest
ze środków Gminy Miejskiej Kowary

WSPÓŁWYDAWCA:

GALERIA TKACKA NA JATKACH
Wrocław, ul. Stare Jatki 19-23

PATRONAT MEDIALNY:

Nowiny Jeleniogórskie

Wydawca

Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej
51 604 Wrocław, ul. Cieszkowskiego 10 a
tel/fax + 48 / 713480822
e-mail: ewapw@op.pl

Współwydawca

Galeria Tkacka Na Jatkach
Wrocław, ul. Stare Jatki 19-23
tel/fax +48 / 713443878
www.gt.strefa.pl

Redakcja merytoryczna i korekta

- Ewa Maria Poradowska-Werszler
www.ewapw.strefa.pl ewapw@op.pl
- Elżbieta Łubowicz

Projekt i skład graficzny

Rafał Werszler
www.werszler.strefa.pl rav68@op.pl

Okładka: detal z tkaniny Ewy Marii Poradowskiej-Werszler

Zdjęcia

- Archiwalne za zbiorów Galerii Tkackiej Na Jatkach
- St. Czekalski
- T. Drankowski
- H. Herpich
- Z. Holuka
- W. Rymko
- H. Stobiecki
- A. Wawrzyniak
- E.M. Poradowska-Werszler
- H. Rębisz-Werszler
- R. Werszler
- autorskie zdjęcia katalogowych prac plastycznych

Tłumaczenie angielskie

- Roger Urbanowicz
- Klaudia Waroch

Druk

Drukarnia GRAFIKON, Wrocław
Tel. +48 / 713459074
www.grafikon.net.pl

Publikacja i wszystkie materiały w niej zawarte

© Copyright by prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler, 2013

ISBN 978-83-61598-17-6